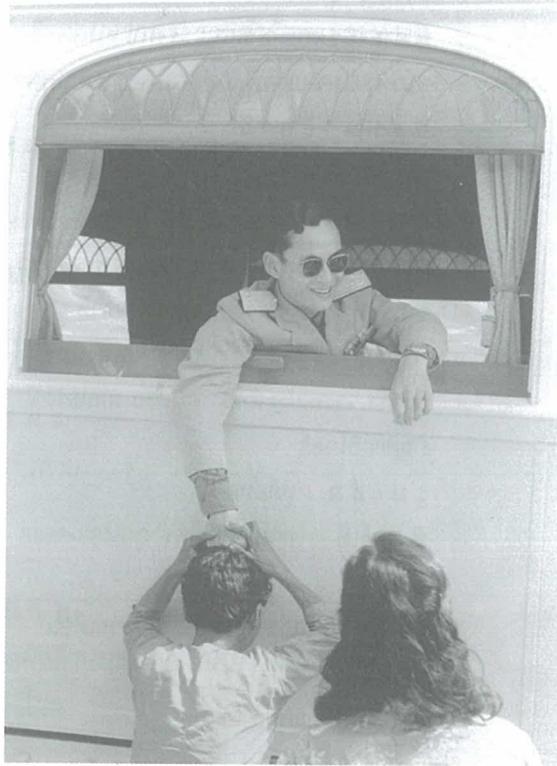

សាខាណ្វែង

ចុះ 4 ម៉ាស៊ី 13 មករា ២០១១ - ខែវរោន ២៥៤៤

ISSN 1513-105X

วิทยุสารกฎมย AM 1575

“ເພື່ອໄທຍ ກ້າວໄກສ ກັນໂລກ”

โดยพระบรมราชานุญาต

หนังสือ “วิทยุสารัญรมย์” ISSN 1513-105X

ปีที่ 4 ฉบับที่ 13 : ตุลาคม-ธันวาคม 2544

ที่ปรึกษา

รัฐกิจ มนัสหัด

อศร ปกรณ์ตรี

บรรลาน บุนนาค

ผู้อำนวยการ

สุภาศิริ อมาตยกุล

บรรณาธิการ

ประภัสสร เลวิกุล

คณะกรรมการ

สุขเกณ์ โยธาสมุทร สุวรรณ พองสมุทร

ชนวัฒ ศิริกุล สุเมธ จุลชาติ

ประวิชาติ รักตะบุตร กนกेश แนวโน้ม

วรารักษ์ วรรณประพิทักษ์ กมลวน ลอกนรัตน์

บัญชา ชีโกรี

รูปเล่ม : ทูตือทล

พิมพ์ที่ : ภาพพิมพ์ โทร. 0-2433-8586

หนังสือ “วิทยุสารัญรมย์” รายสามเดือน

จัดทำโดย

สถาบันวิทยุสารัญรมย์

กองวิทยุกระจายเสียง

กรมสารนิเทศ กระทรวงการค้าฯประเทศไทย

ถนนศรีอยุธยา เขตพญาไท กbm.10400

โทร. 0-2643-5094

ผู้สนใจสามารถติดต่อขอรับหนังสือและส่งข้อเรียนมาให้พิจารณาได้ตามที่อยู่ข้างต้น

พระบรมราโชวากา

~ คัดตัดตอนจากพระราชดำรัสพระราชทาน

แก่คณะสมาชิกสหกรณ์ผู้เลี้ยงโคนมฯ ณ ศาลาดุสิตาลัย

7

พระบารมีปักเกล้า

~ ฝนหลวง / คุกวิชญ์ พิชารัชช์

9

ธรรมะ

~ อภัยทาน

29

สุขภาพ

~ พีชผักต้านมะเร็ง / ศศิมา ดำรงสุกิจ

63

~ วัณโรค

121

ศิลปวัฒธรรม

~ มรดกทองแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ / พินิจ หุตระกิจดา

33

~ ยกเว้นพระแก้ว / สุวรรณ พองสมุทร

69

~ ศาลพระภูมิ / ประยงค์ อนันทวงศ์

125

ກາພູດ

~ ສ.ຄ.ສ.

22

ສາຮຄດ

- ~ ກາຣີນທາງໄປຈືນ ຂອງມາຮົໂໂບລີ/ສຸກາຄິວີ ອມາດຍກຸລ **45**
- ~ ເມື່ອຫຼຸດຝັ້ງເສລມາເຢືອນກຽງຄຣີອຸໝອຍາ
/ ນພ. ວິນູລ ວິຈິຕຣາທກກາ **155**
- ~ ຄູ່ປຸ່ນກັນໂຄງການທີ່ຕຳບລໜີ່ພລິຕັກັນທີ່
/ ພຣໂສກິຕ ຈົມມືລູ້ **175**
- ~ ຈາກໄກ່ບ້ານລູ່ກາຮ່າງອອກ / ຍຸທທັກດີ ຄະາສວັດດີ **181**

ທັກນະ

- ~ ຄຸນຄ່າ / ປີຍົດີດາ ອັດຄາກ **67**
- ~ ພູດໄທຍ / ວັດນະ ຍາວະປະກາຍ **103**
- ~ ຂຶວິຕໍ່ທີ່ເຈີຍຮະໄນແລ້ວ / ດນພຣຣນ ກຸລປະສູດ **167**

ເກຂຕວ

- ~ ແມ່ງດານາ ເພາະເລື່ອງໃນເຊີງພານີ້ຍີໄດ້ແລ້ວ **133**

ສັມກາຂໍນົດ

- ~ ທີ່ຕ ກັນກັບ ແກ່ງ ‘ດຽວນີ້’ / ປະກັບສອງ ເສົວຖຸລ **89**

ບທກວີ

- ~ ວັນພ້າມ່ນ / ເຕືອນຈີຕ ນາວຕຽງຕີ **132**
- ~ ປຶກແມລັງເມ່າ / ຄຸນຫຼົງຈຳນົງຄຣີ ຮັດນິນ **138**

ເຕີກແລະເຍາວໜານ

- ~ ດາວດວງນ້ອຍ / ປາຣີຈາຕີ ວັກຕະບູດຮ **107**

ເຮື່ອງສັນ

- ~ ຂອແຮງທນ່ອຍເຄອະ / ຄຣີນົງຮພາ **139**

ປກີດກະ

- ~ ຈົດໝາຍຈາກຜູ້ອ່ານ **189**
- ~ ໂຄງກາຣວິທູຍສຣາບູຮມຢັ້ງພັນນົດ **191**

ก่อนอื่นในฐานะนายสถานีวิทยุสารัญรมย์ ก็คงต้องเอ่ยคำว่า “สวัสดีปีใหม่ 2545” กับท่านผู้ฟังรายการต่างๆ ที่ออกอากาศทางสถานีวิทยุสารัญรมย์ A.M.1575 และท่านผู้อ่านหนังสือวิทยุสารัญรมย์ทุกท่าน ขออำนาจคุณพระคริรัตนตรัยและลิ้งค์กัดลิทธิ์หั้ง hely ที่ท่านเคารพนับถือ ได้โปรดลบันดาลให้ท่านประสบแต่ความสุข ความสำเร็จ และสมหวัง ในทุกลิง อันพึงปรารถนาทุกประการ

ในส่วนของวิทยุสารัญรมย์ นั้น ดิฉัน และเพื่อนร่วมงานทุกท่าน มีความตั้งใจเป็นอย่างยิ่งว่าในปี 2545 นี้ พากเราจะร่วมกันสร้างสรรค์ สถานีวิทยุแห่งนี้ ให้เป็นไปตามนโยบาย “การ禹ตเพื่อประชาชน” ของ กระทรวงการต่างประเทศ และแนวคิดของสถานีที่ว่า “เพื่อไทย ก้าวไกล ทันโลก” อย่างเต็มที่ รวมทั้งส่งเสริมบทบาทของ “วิทยุสารัญรมย์ลัมพันธ์” ในการร่วงกิจกรรมต่างๆ กับชุมชนและผู้ฟังให้มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะ อย่างยิ่งในท้องถิ่นอันห่างไกลและผู้ด้อยโอกาสทางสังคม.

ด้วยความปรารถนาดี

สุวัชริ อมาตยกุล

นายสถานี

พระบรมราชวาก

“

...สามัญสำนึกนี้แปลว่าความคิดที่เรามีอยู่ในตัว
ทุกคนแม้จะไม่ได้มีโอกาสที่จะเข้าเรียนในชั้นสูงฯ เข้าวิทยาลัยมหาวิทยาลัยได้ปริญญาอะไรต่างๆ นั้น
ทุกคนแม้จะไม่ได้เรียนที่เรียกว่าสูง ก็มีสามัญสำนึกสูงได้

คือมีความคาดที่อยู่ในตัว สามัญสำนึกนี้เป็นความคาดที่ประกอบขึ้นมาเองด้วยความตั้งใจ
ที่จะทำอะไรด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและถูกต้อง

วันนี้ก็ทุกคนที่มีความสุจริต และมีความถูกต้องยอมรับด้วยความมีสามัญสำนึก...

”

พระบาทดำรัสกัตตัดตอนจากพระราชาดำรัสพระราชแก่คณะสนาธิการน้ำเสื้อเลี่ยงโภค
กรมการสหกรณ์การเกษตร สหกรณ์น้ำคึกและสหกรณ์การประมงทั่วประเทศ ณ ศาลาดุสิตวิทยาลัย
วันที่ 1 พฤษภาคม 2529

คำกวายพระพรบัณฑุ
เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

5 ธันวาคม 2544

ของนายสุรเกียรติ เสถียรไทย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

ขอเดชะฝ่าละອองธุลีพระบาทปักเกล้าปกระหม่อม

เนื่องในศุภวาระมหามงคลสมัย คล้ายวันเฉลิมพระชนมพรรษา 5 ธันวาคม พุทธศักราช 2544 ข้าพระพุทธเจ้า นายสุรเกียรติ เสถียรไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ พร้อมด้วย ข้าราชการกระทรวงการต่างประเทศและครอบครัว ขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาส ถวายพระพรชยมมงคลโดยตั้งจิตอัญเชิญพลานุภาพแห่งคุณพระคริรัตนตรัย ตลอดจนลิ้งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก ได้โปรดอภิบาลและดลบันดาลให้ได้ฝ่าละອองธุลีพระบาท มีพระชนมายุยิ่งยืนนาน ทรงพระเกียมสำราญพระราชหฤทัย จำเริญด้วยจตุรพิธพระชัย มีพระราชนรสគ์ จำนำงหมายลิ้งไดจงสัมฤทธิ์ พระเกียรติคุณ พระบุณญาณการมีแผ่ทุกทิศ ไปศาล ปักเกล้าปกระหม่อมเหลาพสกนิกรทั้งสอง ให้ร่มเย็นเป็นสุข ยิ่งกลานนาเทอนุ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้า นายสุรเกียรติ เสถียรไทย
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

ฟนาหลวง

ศุภวิษณุ พิชาธัช

ปี พ.ศ.2498 ในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จ โดยพระราชพاهنانเครื่องบินพระที่นั่ง เพื่อทรงเยี่ยมเยียนทุกชั้นของ พลสกนิกรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อผ่านบริเวณเทือกเขาภูพาน ทรงพบเห็นว่า ภาวะแห้งแล้งได้ทวีความถี่และมีแนวโน้มว่าจะรุนแรงยิ่ง ขึ้นเป็นลำดับนั้น น่าจะมีสาเหตุเกิดขึ้นจากความผันแปรและความคลาดเคลื่อนของฤดูกาลตามธรรมชาติ อีกทั้งการตัดไม้ทำลายป่าอาจจะ เป็นอีกเหตุหนึ่งที่ทำให้สภาพแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งทำให้สภาพอากาศจากพื้นดินถึงระดับฐานเมฆไม่เอื้ออำนวย ต่อการกลับตัวของไอน้ำที่จะก่อตัวเกิดเป็นเมฆ และยากต่อการเหนี่ยวแน่นให้ฝนตกลงสู่พื้นดิน ฝนจึงตกน้อยกว่าปกติหรือไม่ตกเลย

ทรงสังเกตว่า มีเมฆปริมาณมากปกคลุมเหนือพื้นที่ระหว่าง เลี้นทางบินแต่ไม่สามารถก่อรวมตัวจนเกิดเป็นฝนตกได้ เป็นเหตุให้เกิด สภาพแฝงทึ่งช่วงเป็นระยะเวลาระหว่าง ทั้งๆ ที่เป็นช่วงฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งเป็นฤดูฝน

“เกิดสภาพความแห้งแล้งทั่วพื้นที่ทั้งๆ ที่ท้องฟ้ามีเมฆมาก”

คือ “ฤดูประกายข้อสังเกต” ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ในขณะที่พระองค์ท่านได้เสด็จพระราชดำเนินไปเยี่ยมประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในปีเดียวกันนั้น ได้ทอดพระเนตรเห็นแต่ความแห้งแล้งเกิดขึ้นทั่วไป ทั้งๆ ที่ท้องฟ้ามีเมฆปกคลุมอยู่ทั่วไป นอกจากนี้ได้ทรงพบทึนห้องถินหลายแห่งประสบปัญหาพื้นดินแห้งแล้ง หรือการขาดแคลนน้ำเพื่ออุปโภคบริโภคและทำการเกษตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในถูเพาะปลูก เกษตรกรรมมักจะประสบความเดือดร้อนทุกช่วงยกมาก เนื่องจากบางครั้งเกิดภาวะฝนทึบช่วงในระยะวิกฤตของพืชผล กล่าวคือ หากขาดน้ำในระยะดังกล่าวนี้จะให้ผลผลิตต่ำหรืออาจไม่มีผลผลิตให้เลย รวมทั้งอาจทำให้ผลผลิตที่มีอยู่เสียหายได้ การเช่นนี้เมื่อเกิดภาวะฝนแล้งหรือฝนทึบช่วงในคราใดของแต่ละปี จึงสร้างความเดือดร้อนอย่างสาหัสและก่อให้เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจแก่เกษตรกรอย่างใหญ่หลวง นอกจากนี้ภาวะความต้องการใช้น้ำของประเทศไทยมีปริมาณความต้องการสูงขึ้นอย่างมหาศาล เพราะการขยายตัวเจริญเติบโตทางด้านอุตสาหกรรมเกษตรกรรมและการเพิ่มขึ้นของประชากร ซึ่งส่งผลให้ปริมาณน้ำ ตันทุนจากทรัพยากรน้ำที่มีอยู่ไม่เพียงพอ ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือ...ปริมาณน้ำในเขื่อนภูมิพลลดลงอย่างรวดกใจ

ด้วยสายพระเนตรที่ยาวไกล และทรงความอัจฉริยะของพระองค์ท่านที่ประนับด้วยคุณลักษณะของนักวิทยาศาสตร์ จึงทรงลังเกตวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นต้นแล้วว่าจะทรงค้นหาวิธีการที่จะทำให้เกิด “ฝนตกนอกเหนือจากที่จะได้รับจากธรรมชาติ” โดยการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์กับทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดมีศักยภาพของการเป็นฝนให้ได้

“ทรงเชื่อมั่นในพระราชหฤทัยว่า ด้วยลักษณะภูมิอากาศและภูมิประเทศของบ้านเราระสามารถดำเนินการให้บังเกิดผลสำเร็จได้อย่างแน่นอน”

ดังนั้นจึงทรงคาดการณ์ว่า “ก่อนที่จะถึงสภาพที่สุดวิสัยหรือหากเกินกว่าจะแก้ไขได้นั้น ควรจะมีมาตรการหนึ่งที่จะป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้” จึงพระราชทานพระราชดำริในปี พ.ศ.2499 แก่หม่อมหลวงเดช สนิทวงศ์ว่า “น่าจะมีสูตรทางที่จะคิดค้นหาเทคนิคหรือวิธีการทางวิทยาศาสตร์ด้านการดัดแปลงสภาพอากาศ มาช่วยให้เกิดความก่อและรวมตัวของเมฆให้เกิด ‘ฝน’ ได้”

การรับสนองพระราชดำริได้ดำเนินการอย่างจริงจังจากความร่วมมือกันระหว่างหม่อมหลวงเดช สนิทวงศ์ กับหม่อมเจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธ์ และหม่อมราชวงศ์เทพฤทธิ์ เทวกุล ในอันที่จะศึกษาและนำวิธีการทำฝนอย่างในต่างประเทศมาประยุกต์ใช้กับสภาพอากาศของเมืองไทย

โดยหม่อมหลวงเดช สนิทวงศ์ ในฐานะองค์นตรีสมัยนั้นได้อัญเชิญพระราชประวัติของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวดังกล่าวไปทูลปรึกษากับหม่อมเจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธ์ ซึ่งกำรงำตำแหน่งอธิบดีกรมการข้าวในขณะนั้น ซึ่งต่อมามาได้ทรงมอบหมายให้ หม่อมราชวงศ์เทพฤทธิ์ เทวกุล อดีตผู้เชี่ยวชาญทางเกษตรวิศวกรรมประจำกรมการข้าวพิจารณาหาสูตรทางดำเนินการ พร้อมด้วยทรงมอบเอกสารวิชาการเกี่ยวกับการทำฝนของต่างประเทศที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาระบุพระราชนามให้ ทั้งนี้เนื่องจากหม่อมเจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธ์ ทรงพิจารณาเห็นว่า หม่อมราชวงศ์เทพฤทธิ์ เทวกุล เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการประดิษฐ์คิดค้นและมักทุ่มเทอุทิศพลังกายพลังใจ ในการทำงานอย่างเต็มกำลัง จนได้รับการยกย่องถึงความสำเร็จเลิศломา

หม่อมราชวงศ์เทพฤทธิ์ เทวกุล ได้รายงานผลการค้นคว้าใน

ขันตันแต่หม่อมเจ้าจักรพันธ์เพ็ญคิริ จักรพันธ์ อาย่างไกลชิด และลงความเห็นว่าจะต้องดำเนินการเรื่องนี้อย่างจริงจังให้เป็นไปตามพระราชกระแสรับสั่ง ด้วยเป็นงานใหม่และภาระใหญ่ที่หนักยิ่ง อันยังมีได้มีคราดิตมากก่อนจึงต้องหาข้อมูลเพื่อเริ่มต้นงาน โดยหม่อมราชวงศ์เทพฤทธิ์ เทวกุล ได้สอบถามเรื่องราواจากผู้คุณเดยชาวอเมริกัน ผู้ซึ่งเคยทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการทำฟันเทียมในบริเวณโซนร้อนและกึ่งโซนร้อน ณ ศูนย์วิจัยที่รัฐฟลอริดา สหรัฐอเมริกา โดยมีการทดลองในบริเวณทะเลแคริบเบียน (Caribbean) และประเทศไทย (Puerto Rico) เขตอเมริกาใต้ และอเมริกากลางซึ่งเป็นเขตร้อน แต่ผลวิจัยดังกล่าวยังมีได้นำมาปฏิบัติหรือพัฒนาให้เกิดประโยชน์อย่างจริงจังทางการเกษตร ทั้งนี้ผู้วิจัยอ้างว่ามีค่าใช้จ่ายสูงทำให้ไม่คุ้มค่ากับประโยชน์ที่จะได้รับ แต่ก็ยังคงมีความพยายามที่จะศึกษาหาวิธีลดค่าใช้จ่ายที่คุ้มค่าต่อไป

สำหรับการทดลองในประเทศไทยนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชกรณียานิยมที่ก้าวไกลยิ่งนัก ด้วยทรงเล็งเห็นถึงความสำคัญของน้ำเป็นอันดับแรก เมื่อประกอบกับปัญหาการแปรปรวนของดินฟ้าอากาศเริ่มก่อผลกระทบต่อประเทศชาติมากยิ่งขึ้น จึงควรเริ่มศึกษาการทำฟันเทียมกันอย่างจริงจัง เพราะเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์หลายแขนง เช่น พลิกส์ เคเมีย อุตุนิยมวิทยา วิศวกรรมศาสตร์ และด้านการบิน เป็นต้น

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานการสนับสนุนการศึกษาวิจัยตลอดเวลา ดังจะเห็นได้จากการที่หม่อมราชวงศ์เทพฤทธิ์ เทวกุล ในฐานะผู้อำนวยการโครงการรังษีขาดแคลนด้านสถานที่และการจัดการที่ดี พระองค์ท่านก็ได้ทรงตั้งหน่วยพิเศษขึ้นเพื่อช่วยงานเช่นเดียวกับด้านฟ้าอากาศ มีสำนักงานตั้งอยู่ที่อาคารศูนย์ราชการในพระตำหนัก

จิตรลดาโรห្មาน พระราชวังดุสิต ตั้งแต่ระยะต้นโครงการมาเป็นเวลาหลายปี ส่วนการสนับสนุนงานด้านอื่นๆ ได้มอบให้หม่อมราชวงศ์เทพฤทธิ์ เทวกุล เป็นผู้ศึกษาทางวิธีการเอาเอง ด้วยความสนับสนุนร่วมมือจากองค์กรต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หม่อมราชวงศ์เทพฤทธิ์ เทวกุล ได้พยายามศึกษาระบบที่ทำฟันจากเอกสารทางวิชาการที่ได้รับพระราชทาน และยังได้รับความร่วมมือจากดร.เรณุ สุวรรณลิทธิ์ ซึ่งดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาระทรวงการคลังอยู่ในขณะนั้น ให้ช่วยติดตอกับสถาบันต่างประเทศในการจัดหารายงานเรื่องการทำฟันมาศึกษาเพิ่มเติมให้มากยิ่งขึ้น

หลังจากนั้นได้เสนอผลการศึกษา และแผนการดำเนินงานผ่านผู้บังคับบัญชาตามลำดับ แต่ก็ไม่สามารถลงมือทดลองปฏิบัติอย่างจริงจังได้ เนื่องจากไม่ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณ โดยเฉพาะขาดเครื่องบินและอุปกรณ์ ซึ่งมีความสำคัญและจำเป็นยิ่งต่อการทำฟันหม่อมราชวงศ์เทพฤทธิ์ เทวกุล จึงดำเนินการลงของพระราชดำริในชั้นนี้ ด้วยการทำการศึกษาวิจัยเอกสารทางวิชาการด้านการทำฟันเทียมที่ทำกันแพร์ hely ในประเทศไทย สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย และอิสราเอล อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอตลอดเวลา

จนกระทั่ง ดร.แล้ว กุลทองคำ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในสมัยนั้นได้พิจารณาเห็นว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีเครื่องบินเล็กของหน่วยบินเกษตรลำหัวใช้โดยสารเคมีฆ่าแมลงหลายลำ จึงได้น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมนำโครงการพระราชดำริ “ฟันหลวง” มาจัดตั้งเป็นโครงการค้นคว้าและพัฒนาการทำฟันเทียมขึ้นเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2512 และมอบหมายให้ หม่อมราชวงศ์เทพฤทธิ์ เทวกุล เป็นหัวหน้าโครงการฯ ส่วนเจ้าหน้าที่ดำเนินการนั้นได้ยึดตัวเจ้าหน้าที่มาจากกองเกษตร

วิศวกรรม กรรมการข้าราชการ (กรรมวิชาการเกษตร) หน่วยบินเกษตร (กองบินเกษตร) กองเกษตรสัมพันธ์ (กองเกษตรสารนิเทศ) และกองคลัง สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มาจัดตั้งเป็นคณะกรรมการปฏิบัติการฟันหลวงขึ้น

ในด้านการบินนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงถือเป็นประเด็นใหญ่ที่มีความสำคัญมาก จากการที่ทางการได้ใช้เครื่องบินทำการปราบคัตรุพิชและการทำฟันหลวง ด้วยกำลังบประมาณและบุคลากรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เอง

ระยะเริ่มแรกนั้น ค่าใช้จ่ายในการศึกษาวิจัยเป็นพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์บางส่วน โดยสมทบค่าใช้จ่ายบางส่วนจากเงินทุนหมุนเวียนสำหรับพัฒนาด้านเกษตรวิศวกรรม จนกระทั่งเมื่อกระทรวงเกษตรสหกรณ์ได้จัดตั้งโครงการค้นคว้าและทดลองปฏิบัติการขึ้นในปี พ.ศ.2512 จนถึงปี พ.ศ.2514 งบประมาณที่สนับสนุนมีจำนวนจำกัด จึงยังคงพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์สมทบด้วย และนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2514 อันเป็นปีแรกที่เริ่มปฏิบัติการฟันหลวงช่วยเหลือตามการถ่ายภูมิประเทศของเกษตรกรตลอดมา จนถึงปี พ.ศ. 2515 มีการร้องเรียนขอฟันหลวงจากราชภูมิเพิ่มมากขึ้น คณะกรรมการฟันหลวงซึ่งมีอยู่เพียงคนเดียวไม่สามารถช่วยเหลือได้ทันท่วงที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงได้ทรงสนับสนุนค่าใช้จ่ายค่าสารเคมีเพื่อดำเนินการจัดตั้งเป็นคณะกรรมการฟันหลวงพระราชทาน ซึ่งต่อมาโปรดเกล้าฯ ให้เรียกว่า “ฟันหลวงพิเศษขึ้นอีกหนึ่งคณะ” โดยได้รับการสนับสนุนเครื่องบินและค่าใช้จ่ายในด้านการบินจากกองทัพอากาศและกรมตำรวจนะ

ในระยะเริ่มแรกเรียกว่า โครงการเพาะเมฆและบังคับเมฆ ให้เกิดฝน แต่คุณท้าวไปนิยมเรียกว่า “ฝนเทียม” หรือ “ฝนพระราชทาน”

หรือ “ฝนหลวง” ตามลำดับ ต่อมา尼ยมเรียกกันว่า “ฝนหลวง” กันอย่างกว้างขวางและแพร่หลาย ดังนั้น ในปี พ.ศ. 2517 คณะรัฐมนตรี จึงมีมติให้ใช้คำว่า “ฝนหลวง” เป็นทางราชการ ดังเหตุผลที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอต่อคณะรัฐมนตรีว่า “เนื่องจากปรากฏว่าราชภูมิขอให้ไปทำฝนเทียมในท้องที่ที่ได้รับความเดือดร้อน เพราะขาดแคลนน้ำ ส่วนใหญ่นิยมเรียกฝนเทียมว่า “ฝนหลวง” ซึ่งได้รับรายงานจากเจ้าหน้าที่และสอบถามจากราชภูมิที่เกี่ยวข้องถึงสาเหตุที่เรียกคำว่า “ฝนหลวง” และได้รับคำชี้แจงว่า ฝนหลวงนั้นหมายถึง ฝนที่ทางรัฐบาลจัดทำให้ เพราะคำว่า “หลวง” คือรัฐบาล และหมายถึงองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งทรงพระกรุณาศึกษาติดตามและทรงพระราชทานข้อแนะนำเป็นพระราชดำริในเรื่องการจัดทำฝนหลวงทุกครั้งตั้งแต่เริ่มดำเนินการมา นับว่าการที่ราชภูมิได้เรียกฝนเทียมว่าฝนหลวงนั้นเป็นความหมายที่ถูกที่ควรแล้ว ประกอบกับทางสำนักพระราชวังก็ได้เรียกฝนนี้ว่า “ฝนหลวง” เป็นประจำอยู่แล้ว จึงเห็นสมควรเปลี่ยนชื่อคณะกรรมการดำเนินการทำฝนเทียมเป็นคณะกรรมการทำฝนหลวงต่อไป”

ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า คำว่า “ฝนหลวง” เกิดจากประชามติโดยแท้

“ฝนหลวง” หรือ “ฝนเทียม” จึงมีกำเนิดขึ้นจากการสนองพระราชดำริ โดยประยุกต์ใช้จากการวิจัยค้นคว้าทางวิชาการด้านการทำฝนเทียมของประเทศไทย เช่น สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลียและอิสราเอล ภายใต้การพระราชทานข้อแนะนำจากองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอย่างใกล้ชิด พร้อมกันนี้ได้มีการจัดตั้งส่วนราชการ “สำนักงานปฏิบัติการฟันหลวง” ขึ้น รับผิดชอบการดำเนินการฟันหลวง

ในระยะเวลาต่อมาจนถึงปัจจุบัน

ในระยะแรกของการดำเนินงานนั้น เนื่องจากเทคโนโลยีฝนหลวงเป็นวิชาการที่ใหม่มาก ข้อมูลหรือหลักฐานที่นำมาทดลองพิสูจน์ยืนยันผลนั้นยังมีน้อยมาก และขาดความเชื่อถือทางวิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศไทยยังไม่มีนักวิชาการด้านการตัดแปลงสภาพอากาศ หรือนักวิชาการด้านการทำฝนอยู่เลย ดังนั้นในช่วงเริ่มต้นของการทดลองปฏิบัติการฝนหลวง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงได้ทรงติดตามผลและวางแผนการทดลองปฏิบัติการ โดยทรงสั่งเกตจารายงานแบบทุกครั้งโดยใกล้ชิด

วันที่ 20 กรกฎาคม 2512 นับเป็นวันประวัติศาสตร์แห่งการทำฝนหลวงของประเทศไทย เพราะเป็นวันปฐมฤกษ์ในการปฏิบัติการทดลองทำฝนเทียมกับเมฆในท้องฟ้าเหนือภาคพื้นดิน บริเวณวนอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยการใช้น้ำแข็งแห้ง (dry-ice) โดยที่ยอดของกลุ่มก้อนเมฆ ปรากฏว่าหลังการปฏิบัติการประมาณ 15 นาที ก้อนเมฆในบริเวณนั้นเกิดมีการรวมตัวกันอย่างหนาแน่นจนเห็นได้ชัด ลังเกตได้จากลีขอนจูนานเมฆได้เปลี่ยนจากลีขาวเป็นลีเทาเข้ม ซึ่งผลการทดลองเป็นที่น่าพอใจ เพียงแต่ยังไม่อราชคบุมให้ฝนตกในบริเวณที่ต้องการได้ เพราะเพิ่งเริ่มมีประสบการณ์จากการใช้เครื่องบินเชลน่า 180 ชนิดเครื่องยนต์เดียวบรรทุกน้ำแข็งแห้งแล้วตักไปรยลงมาทางหน้าต่างเครื่องบินเป็นระยะๆ ซึ่งมีความคลุกคลักมากเพราะกระแสน้ำที่ต้องการจะเข้ามาทางหน้าต่างเครื่องบินที่เปิดอยู่นั้นอย่างแรงทำให้น้ำแข็งแห้งที่ไปรยลงมาันน์ ได้ปลิวย้อนกลับมาในเครื่องบินอีก

ในการทดลองนั้นใช้สนามบินหนองตะภู อำเภอปากช่อง ของหน่วยบินพิเศษซึ่งอยู่เหนือระดับน้ำทะเล 1,500 ฟุต เป็นฐานปฏิบัติการ

ส่วนกรรมวิธีที่ทำนั้นได้ใช้วิธีของต่างประเทศ คือ ใช้ก้อนน้ำแข็งໂโปรดเนียยอดเมฆชนิดหนึ่งที่มีชื่อเรียกว่า “เมฆคิวมูลัส” (Cumulus Cloud) ซึ่งเป็นเมฆฝนก้อนใหญ่ มองจากด้านข้างจะมีลักษณะเป็นรูปสามเหลี่ยม หรือคล้ายภูเขา มียอดคล้ายโถมหรือดอกอะหล่าปัลสีขาวเหมือนปุ่มฝ่ายเบื้องล่างที่ฐานเป็นแนวราบ มีขนาดหนาตอนล่างของเมฆ เมฆชนิดนี้จัดเป็นเมฆชั้นต่ำ มักอยู่สูงไม่เกิน 6,500 ฟุต ซึ่งเป็นเมฆชนิดที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการทำฝนหลวง

หลังจากปฏิบัติการไปประมาณ 15 นาที ก้อนเมฆจะรวมตัวกันหนาแน่น ก่อยอดสูงและมีขนาดใหญ่ขึ้นเรื่อยๆ สีของฐานเมฆได้เปลี่ยนจากลีขาวเป็นเทาเข้มพร้อมที่จะตกลงมาเป็นฝน

เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงทราบว่ากระหารเงชตรและสหกรณ์เริ่มทดลองทำฝนหลวงที่บริเวณอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา และมีปัญหางบประมาณการเกี่ยวกับการทดลอง จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานคำแนะนำให้คณะปฏิบัติการฝนหลวงย้ายไปทดลองปฏิบัติการที่สนามบินบ่อฝาย อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้วยทรงเห็นว่าเป็นที่ที่เหมาะสม กล่าวคือ มีสภาพภูมิประเทศเป็นทั้งภูเขาสูง ที่สูง ที่ราบ และทะเล โดยไม่ต้องเกรงว่าจะเกิดอุทกภัยจากการทดลอง เพราะสามารถระบายน้ำลงทะเลได้อย่างรวดเร็ว ประกอบกับพื้นที่ถนนนี้ประสบกับความแห้งแล้งติดต่อกันมาเป็นเวลาหลายปี แม้ว่าจะอยู่ในเขตรอบด้วยภูเขาสูง มีเมฆมากก็ตาม นอกจากนั้นยังสามารถติดตามลังเกตผลการทดลองได้ดีกว่า เพราะสามารถขอความร่วมมือจากตำรวจตรวจสอบชายแดน ซึ่งอยู่ตามแนวเทือกเขาตะนาวศรี ด้านตะวันตก บริเวณท้ายลมของพื้นที่เป้าหมายทดลอง ให้ช่วยสั่งเกตและรายงานผลโดยผ่านช่วยสื่อสารของกรมตำรวจ และหากมีฝนตก

มากเกินต้องการก็สามารถระบายน้ำลงสู่ทะเลได้ โดยไม่ก่อให้เกิดปัญหาอุทกวัยที่จะนำความเสียหายเดือดร้อนมาสู่ประชาชน

นอกจากนี้ยังมีส่วนราชการที่พร้อมจะอำนวยความสะดวกอีกหลายแห่ง เช่น หอນงค์การบิน สนามบินของกรมการบินพลเรือน สถานีตรวจอากาศของกรมอุตุนิยมวิทยา วิทยุสื่อสารของกรมตำรวจนครศูนย์ โครงการพัฒนาชนบทไทย-อิสราเอล และศูนย์โครงการพัฒนาหมู่บ้านเข้าเต่า เป็นต้น ทางด้านคมนาคมก็สะดวกสามารถเดินทางจากกรุงเทพฯ ไปปฏิบัติการได้ภายใน 3-4 ชั่วโมง หรือหากจะใช้รถยนต์ไปตรวจสอบผลการทดลองยังจุดต่างๆ ก็ทำได้สะดวกเช่นกัน

จะเห็นได้ว่าการปฏิบัติงานผ่านหลัง เมื่อตอนเริ่มต้นต้องพบกับความยากลำบากและอุปสรรคจำนวนมากนานาประการ สิ่งสำคัญก็คือ จะต้องมีдинพ้าอากาศที่เอื้ออำนวยต่อการทำการทดลอง กล่าวคือจะต้องดูลักษณะเมฆที่มีคักยกภาพที่จะเกิดฝนได้ ซึ่งเมฆในลักษณะเช่นนี้มองเพินๆ จะคล้ายขันแกะในห้องฟ้า ถ้าไม่มีก็จำเป็นต้องสร้างให้เกิดเมฆขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความชื้นจะต้องอยู่ระดับ 70 เบอร์เซ็นต์ การปฏิบัติงานจึงจะได้ผล แต่ถ้าความชื้นต่ำลงเท่าใดก็จะยิ่งได้ผลน้อยจนไม่คุ้มค่า ฉะนั้น การสร้างเมฆก็คือการสร้างความชื้นขึ้นในอากาศนั้นเอง โดยใช้เคมีภัณฑ์หลายชนิดซึ่งได้ทดสอบแล้วว่าได้ผลดีและปลอดภัยต่อชีวิตมนุษย์มาใช้ในการทำการทดลอง

จากพระมหากรุณาธิคุณแห่งองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงทราบถึงปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการทดลอง จึงโปรดเกล้าฯ พระราชทานคำแนะนำ และมีพระราชดำริเพิ่มเติมในการปรับปรุงหลายประการจนสามารถปฏิบัติการผ่านหลังได้ดี และทรงให้การสนับสนุนในด้านต่างๆ โดยเฉพาะทรงติดตามการปฏิบัติงานทดลองอย่างใกล้ชิดทุก

ระยะ และทรงแนะนำฝึกสอนนักวิชาการให้สามารถวางแผนปฏิบัติการอย่างเหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศของแต่ละท้องถิ่น บางครั้งพระองค์ก็ทรงทดลองและควบคุมบัญชาการทำฝนหลวงด้วยพระองค์เอง

ก่อนจะทำการทดลองแต่ละครั้งจะทรงเตือนให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบสภาพอากาศล่วงหน้า เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายแก่พืชผลและทรัพย์สินของราษฎร ทรงเร่งให้ปฏิบัติการเมื่อสภาพอากาศอำนวย เพื่อจะได้ปริมาณน้ำฝนมากยิ่งขึ้น กับทรงแนะนำให้รัฐบาลสำรวจสารเคมีที่ใช้ปฏิบัติการต้องไม่เป็นอันตรายต่อผู้ใช้ด้วย

ในที่สุดจากการศึกษาวิจัยเป็นการส่วนพระองค์ในเรื่องเกี่ยวกับกระแสน้ำและทิศทางลมในแต่ละพื้นที่ แต่ละเวลา มีการทดสอบปรับปรุงหลายประการนำไปใช้การได้ดี จนทรงสามารถพระราชทานข้อแนะนำให้ดึงหรือสร้างเมฆได้ ทั้งยังสามารถบังคับเปลี่ยนทิศทางของเมฆให้เกิดฝนตกในบริเวณรับน้ำที่ต้องการ เช่น อ่างเก็บน้ำ ห้วย หนองคูลอง มีง หรือ บริเวณใกล้เคียงที่กำหนดไว้ได้ จึงนับว่า “ฝนหลวง” เป็นความสำเร็จที่เกิดจากพระอัจฉริยภาพและความสนพระทัยอย่างจริงจังของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโดยแท้

การพัฒนาคันคัวที่เกี่ยวกับฝนหลวงได้พัฒนาขึ้นเป็นลำดับ ทั้งนี้ เพราะพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จทำการทดลองวิจัยด้วยพระองค์เองหากโอกาสอำนวย รวมทั้งได้พระราชทานทรัพย์ส่วนพระองค์เป็นค่าใช้จ่าย เพื่อทำการทดลองปฏิบัติฝนหลวงด้วยพระเมตตาธรรม ระยะเวลาที่ทรงนานະบากบั่น อดทน ด้วยพระวิริยะอุตสาหะ ถึงวันนี้เป็นเวลานานเกือบ 30 ปี นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณล้นพันแก่ปวงพสกนิกรชาวไทย

ในที่สุดด้วยพระปรีชาสามารถและพระอัจฉริยภาพที่ทรงลั่งสม

จากการทดลอง ทำให้สามารถทำการกำหนดบังคับfunให้ตกลงสู่พื้นที่ เป้าหมายได้สำเร็จลายเป็นหลักแนวทางให้นักวิชาการfunหลวงรุ่นปัจจุบัน ได้ทำการศึกษาวิจัยอย่างมีระเบียบ และเป็นระบบวิทยาศาสตร์ที่แท้จริง ซึ่งได้ทรงมองพระราชนิยมเกี่ยวกับfunหลวงไว้ดังนี้

1. ทรงเน้นถึงความจำเป็นในด้านพัฒนาการ และการดำเนิน การปรับปรุงวิธีการทำfunในแนวทางของการออกแบบการปฏิบัติการ การติดตามและประเมินผลที่มีลักษณะเป็นกระบวนการทางวิทยา ศาสตร์มากยิ่งขึ้น ตลอดจนความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์ของเครื่อง คอมพิวเตอร์ เพื่อรักษารูปแบบของเมือง และการปฏิบัติการทำfun ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ
2. ทรงย้ำถึงบทบาทของการดัดแปลงสภาพอากาศหรือการทำ funว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอันหนึ่งในกระบวนการจัดการทรัพยากร แหล่งน้ำ เช่น การเพิ่มปริมาณน้ำให้แก่แหล่งเก็บกักน้ำต่างๆ การ บรรเทาปัญหาภัยแล้งและการเพิ่มปริมาณน้ำเพื่อสาธารณะปีโภค เป็นต้น
3. ทรงเน้นว่า ความร่วมมือประสานงานอย่างเต็มที่ระหว่าง หน่วยงานและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเท่านั้น ที่จะเป็นกุญแจสำคัญใน อันที่จะทำให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการได้.

จาก จารีกอยเบื้องพระยศคลบาท : ฟบหลวง

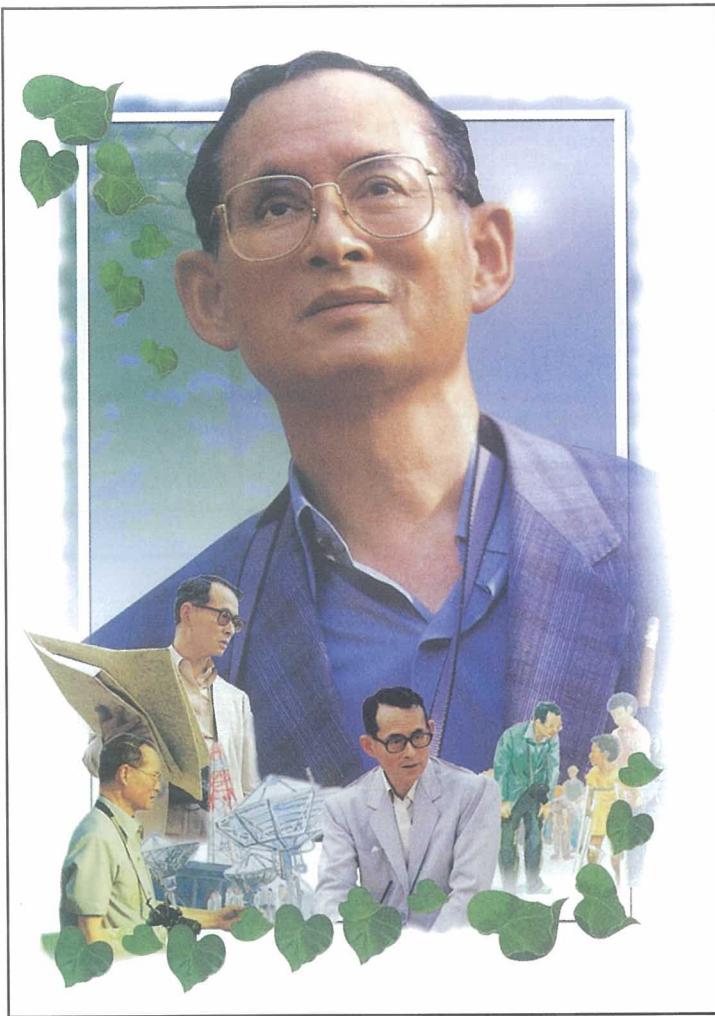
เทศบาลป่าใหม่ในแต่ละปี จะมีบัตรສังคมนุษ หรือ ส.ค.ส.

พิมพ์ออกมากันหน่ายเป็นจำนวนมากมาก
แต่ ส.ค.ส. ซึ่งเป็นหินยี่ห้อและมีบันทึกนักมากที่สุด
ตลอดระยะเวลา 50 ปีที่ผ่านมา และสืบทอดมาจนถึงปัจจุบันนี้

ได้แก่ ส.ค.ส. ซึ่งเป็นพระบรมนยาลักษณ์
หรือ พระบรมสาทิสลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
อันแสดงถึงความเคราะห์สักการะ ความสำนักในพระมหากรุณาธิคุณ
ความเชื่อม ความผูกพัน และความจริงรักภักดี
ที่สักนิกรช่าวไทยทุกหมู่เหล่ามีต่อในหลวง
ดังเช่น ส.ค.ส. สวนหนาน้ำที่ได้นำพิมพ์ในหน้าสือวายสราญรมย์ฉบับนี้

ส.ค.ส. หันนำพิมพ์ จัดพิมพ์โดย
Connect Greeting Card, New Star, Inter Product,
T.S Card, Greeting Card 9,
Cordial Greeting Corp., และ J.Jaroen Printing

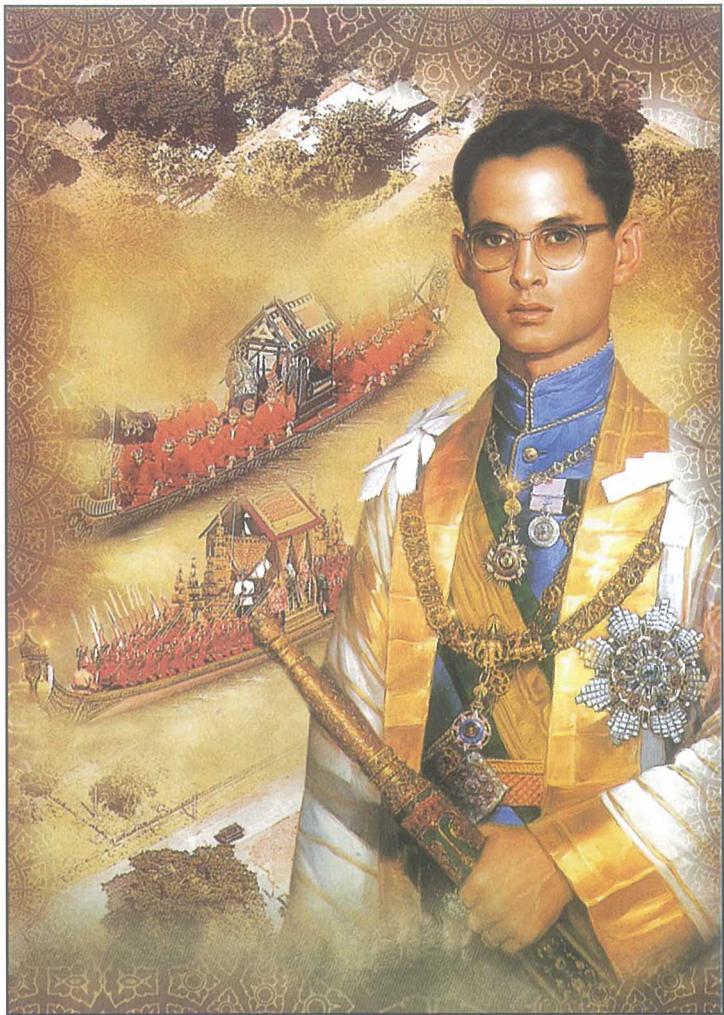
22

วิทยุสารลัมป์

23

วิทยุสารลัมป์

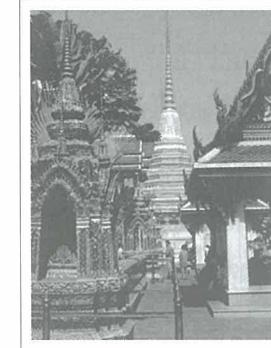
24

ວິທີຢຸດສາລູຮມບັນ

25

ວິທີຢຸດສາລູຮມບັນ

อภิยาน

อภิยาน คือ การให้ที่ไม่มีภัย ให้ความปลอดภัย มีความหมายเป็น 2 ทาง คือ ฝ่ายรูปธรรม และฝ่ายนามธรรม

ฝ่ายรูปธรรม ได้แก่ การปล่อยนก ปล่อยปลา ปล่อยเต่า ปล่อยลัตต์ต่างๆ เนื่องในวันคล้ายวันเกิดก็ดี หรือปล่อยเป็นประจำก็ดี การปล่อยลัตต์เหล่านี้ ควรพิจารณาด้วยว่า มันยังแข็งแรงพอที่จะเลี้ยงตัวรอดหรือไม่ หรือเป็นลัตต์ที่เข้าเลี้ยงสำหรับปล่อย พอกปล่อยแล้วมันก็จะบินกลับไปหาเจ้าของอีก สำหรับปลาันนั้น ควรจะใบซื้อที่เข้าขายในตลาดหรือที่เขากำลังจะ放 ก็ย่อมยิ่งจะได้บุญแรงมาก การปล่อยนก ปลา

หรือ เต่า ควรดูสถานที่ปล่อยด้วยว่าจะลำบาก หรือจะปลอดภัยกับมัน ด้วยหรือไม่ การปล่อยลัตต์วนี้มีอานิสงล์มาก เพราะเป็นการให้ความมีชีวิตเป็นทาง ส่วนมากจะมีอานิสงล์ทันตาเห็นเลียด้วย คนที่มีจิตเตต้าสูง ให้ชีวิตลัตต์เป็นทางนี้ ออยู่ที่ไหนก็ไม่ลำบากมักจะมีผู้ช่วยเหลือ และอายุ ก็ยืนด้วย

ฝ่ายนามธรรม ได้แก่ การให้อภัย การไม่ถือโกรธ ไม่ผูกโกรธ ไม่อาฆาตพยาบาท มีอานิสงล์ทันตาเห็น คือ จะเป็นคนที่ไม่มีภัยและ เวรกับใคร ผิวน้ำผ่องใส จิตใจซื่นบาน เย็นและสงบ จะอยู่ที่ไหน ก็มีความสุข เป็นที่รักใครของคนทั่วไป ถ้ามันจะทำบุญได้ครบเครื่องจริงๆ ก็ควรที่จะต้องบำเพ็ญอภัยทานด้วย เพราะไม่ต้องเลี้ยเงินและเลี้ยวเวลาเลย เพียงแต่ล้างความคิดที่เคยอาฆาตพยาบาท เกลียดชังออกจากใจเลี้ยเท่านั้น ใจก็ยอมผ่องใสด้วยการแพ่เมตตา ประณณความสุขความเจริญแก่ ลัตต์และคนโดยทั่วๆไป ถ้าทำได้และทำประจำ ก็ยอมจะเกิดอานิสงล์ ทันตาเห็น คือตนเองยอมได้รับความสุขสงบและเย็นอยู่เป็นนิจ ดังนั้น ผู้หวังความสุขสงบเย็น นอกจากจะบำเพ็ญอภัยทานแล้ว ก็ควรจะต้อง บำเพ็ญในชีวิตประจำวันด้วย การทำงานทำความดีนั้น ที่จะให้เกิด บุญกุศลเปี่ยมนั้นจะต้องรักษาศรัทธาคือความเชื่อ และปสาทะคือความ เลื่อมใส ให้มั่นคงเสมอต้นเสมอปลายตลอดเวลา ประกอบด้วย 3 กาล คือ 1. ก่อนให้ดีใจ 2. กำลังให้เลื่อมใส 3. ให้แล้วปลื้มใจ ความจริง ชาวพุทธไทยส่วนใหญ่ ก็สนใจแต่เรื่องทาน หรือปัจจัย 4 เป็นเรื่อง ธรรมดาวอยู่แล้ว แต่มันไปมีมากเหลือเพือกเฉพาะพระที่เป็นสมการหรือ เทคนิคเก่งๆ ส่วนพระที่ท่านปฏิบัติดี และปฏิบัติตรงต่อธรรมะนั้นพื่อนอง

ส่วนใหญ่จะไม่ชอบ หรือไม่รู้จัก เพราะท่านประจบไม่เป็น ไม่ชอบ รับแขก และไม่ค่อยประกฎตัวต่อสาธารณะ ความเป็นอยู่ของท่าน ค่อนข้างจะขาดแคลน บางแห่งถึงกับอยู่ไม่ได้ก็มี ผู้เขียนครั้งจะขอ ชี้แนะเนื้อนบุญที่แท้จริงให้ ว่าครได้ทำบุญกับพระที่ปฏิบัติดี ก็ยอม ได้อานิสงล์มาก ทั้งเป็นการช่วยอนุรักษ์พระสุปฏิปันโนไว้ให้คนรุ่นหลัง ได้มีที่พึ่งทางใจอันถูกต้องด้วย ส่วนมากชาวพุทธเราทำบุญมักจะเอา ศรัทธาเป็นตัวนำ แต่ว่าตัวปัญญาอย่าไว้แต่จะนำหรือคู่กันเลย เพียงแต่ ตามหลังยังยกเลย ควรสัมผัสพระด้วยปัญญา พระที่ดีต้องลับโดษและ มักน้อย พระที่ลับโดษและมักน้อย ท่านมักจะขาดปัจจัย 4 เสมอ แม้ มีท่านก็บริจาคให้แก่ผู้ที่สมควรไปหมด จะเก็บไว้ใช้แต่เพียงเล็กน้อยเท่านั้น การเข้าไปสัมผัสพระที่ว่านี้ จึงควรใช้ปัญญานำหน้า วัตถุทางของเราย่อมได้รับอานิสงล์เต็มที่ ใน การสัมผัสพระอย่างถูกต้องนั้น ควรมีปัญญา คู่กับศรัทธาเสมอ การกระทำการของเราก็ย่อมจะไม่มีส่วนเกินหรือส่วนขาด ทำให้พระดีอยู่ได้ แต่พระร้ายจะอยู่ยาก ชีวิตของพระจะอยู่ได้ ก็ต้อง อาศัยปัจจัย 4 และกาลิก 4 ที่ชาวสันนำมารวาย ถ้าไม่มีปัจจัย 4 เป็นที่อาศัยเลี้ยแล้ว ชีวิตพระเณรก็อยู่ไม่ได้ ถ้าพระเณรไม่มีก็เหมือน คนกลุ่มนั้นได้ใกล้พระพุทธศาสนา ฉะนั้นพระกับชาวสังฆกันอยู่ ไม่ได้ เพราะเป็นกำลังสนับสนุนด้วยกัน ศาสนาจะมั่นคงอยู่ได้ เพราะ ทายกและปฏิภาหากให้ความร่วมมือกัน ดังนั้นคำว่าพระพุทธศาสนาจะ มั่นคงอยู่ได้ก็พระพระแท้ พระพุทธศาสนาจะยั่งยืนได้พระธรรมราล ไม่ให้ความร่วมมือช่วยเหลือ นี้เป็นจุดใหญ่ ความเลื่อม ความมั่นคง ของพระพุทธศาสนาอยู่ที่จุดนี้ ทางพระก็มีหน้าที่คงไว้ซึ่งพระธรรมวินัย ปฏิบัติตามคำลั้งสอนของพระพุทธเจ้า ปฏิบัติ ปฏิบัติชอบ แล้วเอาก็ ลังที่ปฏิบัติดีนั้นมาสอนอุบาสก อุบาลิกา ให้มีความเข้าใจในคำสอน

แล้วเอาไปปฏิบัติให้รู้แจ้งเห็นจริง ส่วนชาวลาภก็มีหน้าที่ล่งเสริมปัจจัย 4 ในส่วนสิ่งที่พระท่านขาดแคลนในสิ่งที่จำเป็น ส่วนการทำบุญด้วยวัตถุทานนั้น ไม่เห็นด้วยกับการก่อสร้างศาสนสถานที่วิจิตรพิสดารเกินความจำเป็น วัตถุทางพระพุทธศาสนาที่มีอยู่ทุกวันนี้ ก็เกินกำลังที่จะบูรณะปฏิสังขรณ์อยู่แล้ว ทำไมไม่เร่งสร้างให้คนไทยเป็นคนที่สมบูรณ์ เร่งสร้างให้คนเป็นพระแท้ ทำไมต้องเร่งสร้างวัดถุแข่งขันกัน การสร้างแต่วัดถุแล้วปล่อยให้จิตใจของชาววัดและชาวบ้านเสื่อมโทรมอย่างทุกวันนี้ เพื่ออะไรกัน แล้วศาสนาจะโปรดอย่างไร พุทธศาสนาทุกวันนี้สลายแต่โบสถ์เจดีย์เท่านั้น ส่วนคนที่อยู่ในวัดไม่ปฏิบัติปฏิบัติชอบ ตามหลักคำสอนของพระศาสนาที่เป็นการสมควรแล้วหรือ

ในการทำบุญนั้น ชาวพุทธส่วนมาก มักจะติดอยู่แต่watถุท่าน เทืนคนอื่นเขาทำกันโกรมาฯ เขาสร้างลิ้งโน้นลิ้งนี้ก็อยากจะทำกับเขาน้ำง แต่วัตถุมันไม่อำนวย ก็เลยมีความทุกข์ใจน้อยใจในวาระนาของตน การทำบุญทำความดีทางพระพุทธศาสนา นั้น จะต้องไม่ทำให้ตนเงยและผู้อื่นเดือดร้อน จึงจะถือว่าเป็นบุญบริสุทธิ์ เมื่อเราทำบุญด้วยวัตถุไม่ได้ เราก็หันมาทำบุญด้วยการรักษาศีลจริญภารนา ก็ได้ แणมยังเป็นบุญที่ สูงกว่า และประเสริฐกว่า ชนนิตเทียบกันไม่ได้เลย เพราะสามารถตัด ภัยเรว ทำให้หมดภพชาติได้ และดับทุกข์ทางใจได้แणมยังไม่ต้องเสีย เงินทองด้วย ถึงแม้ในการรักษาศีลและปฏิบัติธรรมตามคำสอนของ พระพุทธเจ้า นั้นต้องพิสูจน์ด้วยการปฏิบัติ จึงจะเข้าใจได้อย่างช้าชึ้ง ไม่ใช่แต่เพียงคิดเอา หรือได้พูดอย่างเดียว แม้ในการปฏิบัติก็ต้องมีปริยติ

คือความรู้เป็นแนวทางบัง ถ้าไม่มีเสียแล้ว ก็อาจจะหลงทางได้ ดัง เช่นว่าเราตั้งใจจะเดินทางไปให้ถึงทางหนึ่ง แต่เราเดินทางไปอีกทางหนึ่ง เรายังไม่อาจที่จะบรรลุจุดหมายปลายทางที่เราตั้งใจจะไปได้ การปฏิบัติธรรมก็เหมือนกัน ถ้าปฏิบัติไม่ถูกต้องแล้ว ก็ไม่อาจจะสำเร็จมารคพลได้ การปฏิบัติธรรม ถ้าปฏิบัติได้ถูกต้องแล้ว พระธรรมที่ประพุทธิเดิมแล้ว ก็ย่อมจะรักษาผู้ประพุทธิธรรม ให้มีความสุขความเจริญได้อย่างแน่นอน ดังนั้นชาวพุทธจึงไม่ควรที่จะติดอยู่ในขั้นใดขั้นหนึ่ง พุทธศาสนาให้อิสระเสรีในการทำความดี ไม่มีขีดขั้น พอยิก็ทำไม่พอใช่หรือไม่นับถือก็ไม่ต้องทำหรือไม่ต้องนับถือ การทำบุญหรือการทำความดี ควรทำด้วยความบริสุทธิ์ใจ อย่าเห็นแก่หน้า หรือค่านิยมที่ผิดๆ เราจะได้บุญแรง จริงเร่งทำความดี ด้วยการไม่ประมาท บุญทางการกุศลได้ฯ ที่เราพอจะทำได้ ก็ควรรับทำเสียในทันที ไม่หวังว่าเราตายแล้วลูกหลานเข้าจะทำบุญส่งไปให้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่แน่นอน เป็นไปได้ยาก ลูกเราทำไว้กับมือของเรารดีกว่า และไม่มีใครมาแย่งหรือลักเอาไปได้ด้วย ทรัพย์สมบัติของเรามีอยู่นี้ เราเอาอะไรไปไม่ได้เลย มันจะตามส่งเราได้ก็แค่เตียงพยาบาลเท่านั้น ส่วนพื้นทองเมียผัวหรือลูกหลานของเราจะตามส่งได้อย่างใกล้เคียงเพียงป้าช่าเท่านั้น แต่กุศลคุณงามความดีจะตามเราไปทุกหนทุกแห่ง ทุกภพทุกชาติไม่ทอดทิ้ง คนเราหนีอะไรก็พอยังหนีพัน แต่หนีอดีตของตัวเองนั้นไม่มีวันพันได้ และยิ่งเป็นอดีตการที่ชั่วช้าเลวทรามแล้วมันจะฝ่าสะกรวยตามเรออยู่ทุกหมายใจเลยที่เดียว จะนั้นเมื่อมีชีวิตอยู่ก็ควรที่จะตั้งอยู่ในความดีด้วยการรักษาศีลปฏิบัติบูชา ตามคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ประพฤติตนให้อยู่ในขอบเขตของคนที่มีธรรมะอยู่ในใจเสมอ ประกอบอาชีพด้วยความสุจริตไม่คดโกงหรือเบียดเบียนผู้อื่นให้ได้รับความตรมใจ การทำ

ความดีส่งผลให้เห็นในปัจจุบันนี้ที่เดียว ไม่ต้องรอหวังผลในชาติหน้าเลย เราทำความดีแล้วจิตใจก็ชื่นบานมีความปิติ ไปทางไหนก็ไม่มีพิษภัยกับใคร ตรงกันข้าม ถ้าเราทำความชั่วแล้ว ถึงแม่ว่าจะไม่มีครรภ์ แต่ตัวของเราก็รู้ จิตใจก็ไม่สงบ ระวังภัยอยู่เสมอ จิตใจก็ไม่เป็นสุข.

ມຣດຖກທອງ ແຫ່ງກຽງຮູງຮັຕນໂກສິນທົ່ງ

ພົບຈົກ

ครั้นเพลากำแพงนาพิกา วันเนาส่งกรานต์ ขึ้นเก้าค่ำเดือนห้า
นั้นเอง พระนครเรียกอยุธยาฯ ราชธานีก็ลิ้นศักดิ์แห่งราชธานีในวันนั้น
อุตสาห์รวมกำลังตั้งต่อสู้คัตtruมาได้หนึ่งปีกับสองเดือน มีเศษวัน ที่เลี้ยงแก่
ชาศึก ปีพุทธศักราช 2310 สิริรวมอายุกรุงตั้งเป็นมหาราชธานี 417 ปี
มีพระมหากษัตริย์ครอบครองสืบกันมา 34 พระองค์

นับเป็นความโภมนั้นให้กลุ่มของสมเด็จพระอนุชาธิราช กรมพระราชาวงศ์บวรมหาสุรลิงหนาท (นายสุจินดาหุ่มแพร) ที่ได้ทรงพระณนาไว้ในเพลงยาว เรื่อง ตีเมืองพมา ดังนี้

“ເລື່ອຍພຣະນິເວັນບຸຮົງ	ພຣະທຶນ່ງທັ້ງສາມາກນໄສວ
ຕັ້ງເວີຍຮະເບີຍຂັ້ນເປັນຫລັ້ນໄປ	ອໍາໄພວິຈິດຮຽນາ
ມຸ່ໂຄງມຸ່ຂົດຈຸມຸ່ກະຮະລັ້ນ	ເປັນເຊີງຂັ້ນລວດລາຍລ້ວນເລີ້າ
ເພດານໃນໄວ້ດວງດາຮາ	ພນັນຝາດາດແກ້ວດັ່ງວິມານ
ທີ່ດັ່ງບັລັກັກແກ້ວຖຸກອອງគໍ	ທຫວາລົງອັດຈັນທຽນໜ່າລານ
ປຣາບພື້ນຮູນຮັບດັ່ງພຣະລານ	ມີໂຮງຄະຫຼາກຕະກະການຕາ

ทิมดาบคดลดพื้นกำแพงแก้ว
เป็นที่แขกผ้าเข้าวันทา
ลีบทรงวงศ์กระษัตริย์มาช้านาน
พระที่นั่งซึ่งตั้งอยู่ข้างใน
ชือที่นั่งบรรยงกรัตนานล์
ทางเด็จเสร็จสิ้นสารพันปี
ก์สูญสิ้นครีมลายหายหมด
อันถนนทางมรรคา

เป็นถ่องແກວຍืนยาวกันหนักหนา
ดังเทวนถมิตรประดิษฐ์ไว้
แต่บุราณแล้วไม่นับพระองค์ได้
มีราชลาໄเลยชลี
ที่ประพำมจชาในสระศรี
เป็นที่กระษัตริย์สิ่งมา
จะประกฎสักสิ่งไม่มีว่า
คิดมากีเลี้ยดายทุกสิ่งอัน”

และหลังจากสูญเสียพระนครหลวงที่ยากจะปฏิสังขรณ์ให้กลับคืนมาได้ พระเจ้ากรุงธนบุรี ก็ได้ย้ายไปรัฐและราชธานีในขณะนั้น มาตั้งกรุงธนบุรีเป็นราชธานีชั่วระยะหนึ่ง จนครั้น ณ วันอาทิตย์ เดือนหก ขึ้นสิบค่ำ เวลาเย็นรุ่ง 45 นาที ตรงกับปีขາล จุลศักราช 1144 หรือ พุทธศักราช 2325 สมเด็จเจ้าพระยามหาకษัตริย์ศึก ที่สืบทอดสายมาจาก ตระกูลชุนนางในกรุงศรีอยุธยา คือ เจ้าพระยาโกษาธิบดี (ปาน) ได้ขึ้น ปราบดาภิเษกเป็น พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าฯ แล้ว จากนั้น มีพระราชดำริย้ายราชธานีกรุงธนบุรี มาอย่างผิ้งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา พร้อมกันนั้นได้โปรดฯ ให้สร้างพระบรมหาราชวัง พร้อมกับ สร้างพระนคร ณ ที่ดินแห่งหนึ่งริมแม่น้ำเจ้าพระยา อาณาเขตระหว่าง วัดโพธาราม หรือวัดพระเชตุพนในปัจจุบัน กับวัดสลัก หรือวัดมหาธาตุ อยุราวดีในปัจจุบัน แต่ทว่า พื้นที่แห่งนี้เป็นที่ตั้งถิ่นฐานของชาวจีน ซึ่งขึ้นอยู่กับพระยาชาเครชฐี โปรดฯ ให้จัดที่ให้ชาวจีนเหล่านี้อพยพ ไปตั้งถิ่นฐานใหม่ ณ ที่ส่วน ตั้งแต่คลองวัดสามปลื้มไปจนถึงคลองวัด สำเพ็ง แล้วจึงได้ฐานปนาสร้างพระราชนิเวศน์มณฑีรสถาน ล้อมด้วย

ปราการระเนียดไม่ไวก่อน พอกเป็นที่ประทับอยู่ครัวแก่เวลา¹ ในปีจุลศักราช 1145 บริเวณที่ก่อสร้างพระบรมหาราชวัง ประกอบด้วย 3 ส่วนใหญ่ คือ พระมหาปราสาท พระรวมมณฑีรสถาน และวัดพระครีรัตน์ ศาสดาราม และหลังเสร็จการฉลองสมโภษพระนคร 3 วัน จึงได้พระราชทานนามพระนครใหม่ให้ต้องกับนามพระพุทธธรัตนปฏิมากร ว่า

“กรุงเทพมหานคร บวร² รัตนโกสินทร์ มหินทรราชยุธยา มหาดิลก กพ นพรัตนราชธานีบุรีรมย์ อุดมราชนิเวศน์มหาสถาน อมรพิมาน อวตารสถิต ลักษณะทัตติยวิชญุกรรมประลิทธี”

การสร้างพระราชวังในกรุงรัตนโกสินทร์ มีการสร้างมาตลอด ตั้งแต่รัชกาลที่ 1 ถึงรัชกาลที่ 5 จากนั้นไม่มีการสร้างพระราชวังขึ้นใหม่ ในกรุงเทพฯ โดยการสร้างพระราชวังสมัยเริ่มแรก ได้เลียนแบบจากกรุงศรีอยุธยาแบบทุกอย่าง ออาทิ กำแพงพระราชวังขึ้นนอก ตัวหมู่พระที่นั่ง ที่เป็นพระมหามณฑีรสถานตรงกับพระวิหารสมเด็จ พระที่นั่งดุลลิต มหาปราสาทตรงกับพระที่นั่งสุริยานน้อมรินทร์ วัดพระครีรัตน์ศาสดาราม สร้างตรงกับวัดพระศรีสรรเพชญ์ ซึ่งสร้างเป็นวัดอยู่ในพระบรมมหาราชวัง โดยไม่มีพระสงฆ์จำวัดเช่นเดียวagain และพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท³ ตรงกับพระที่นั่งสรรเพชญ์ปราสาท เป็นต้น

“อยุธยาศล่มแล้ว	ลายสوارค์ ลงฤา
สิงหานน์ปรางค์รัตน์บวร-	เจิดหล้า
บุญเพวงพระหากศรค์	ศาสนรุ่ง เรืองแสง
บังอบายเบิกฟ้า	ผีกพื้นใจเมือง” ⁴

ด้วยอานุภาพแห่งบุญญาธิการพระมหากษัตริย์แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ ที่ได้ทรงสร้างมรดกสถาปัตยกรรมกรุงรัตนโกสินทร์ เพื่อเป็นเกียรติเป็นครีเก่บ้านเมือง อันสมควรจะบรรลุนากล่าวถึงพระที่นั่งที่สำคัญๆ ทั้งในและบนกำแพงพระบรมหาราชวัง พoSังเขป ดังนี้:

พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท องค์ที่เห็นในปัจจุบันนี้ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าฯ โปรดฯ ให้สร้างขึ้นแทนองค์เดิม คือ พระที่นั่งอินทราภิเชก⁵ โดยให้มีขนาดสูงใหญ่เท่ากับพระที่นั่งสุริยาสน์มรินทร์ ที่กรุงเก่า ซึ่งมีความสวยงามมาก ดังที่กรมพระราชวังบวรสถานมงคลลิ้งหนาดพระราชนิพนธ์นิราศไว คราวไปปราบพม่าที่นครศรีธรรมราช ปีพุทธศักราช 2329

“ยิ่งยลทิพณ์เที่ยรยอดปราสาท

จำรัสมาศคลุแก้ววิเชียรช่วง

พิศดูบันลายฤดันเป็นดอกดาว

จำหลักช่วงก้านกอดเป็นยอดเบลว”

แต่เมื่อครั้งปราสาทองค์นี้สร้างเสร็จได้ไม่นาน ถูกไฟเผาผลาญมาครั้งหนึ่ง ปี 2328 ไม่ปรากฏว่าเสียหาย แต่ทว่า มาเสียหายเมื่อพ้าผ่าต้องหน้าบันมุขเด็จ เกิดเพลิงใหม่ ปี 2332 ดีว่า พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้า และกรมพระราชวังบวรสถานมงคลลิ้งหนาด เสด็จมาบัญชาดับเพลิง และให้เชิญพระแท่นเศวตฉัตรหนึ่นเพลิงออกมากลับได้ทัน ปี 2342 พ้าผ่าระหว่างที่ยังตั้งพระโกศพระศพสมเด็จพระพื่นนางทั้งสองพระองค์⁶ ของรัชกาลที่ 1 และ สมัยรัชกาลที่ 2 ปี 2362 เกิดไฟเผาเป็นครั้งที่ 4 แต่ไม่ได้เกิดเพลิงใหม่ และในรัชสมัยเดียวกัน ยังเป็นที่ตั้งพระบรมศพ

มรดกทองแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ : พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท

มรดกทางแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ : พระที่นั่งบรมพิมาน

รัชกาลที่ 1

อนึ่ง ปราสาทองค์นี้ นอกจากจะเป็นพระมหาปราสาทองค์แรก ในพระบรมมหาราชวังแล้ว ยังใช้เป็นสถานที่ประกอบพระราชพิธีสำคัญๆ อีกที่ สำหรับเลตต์จอกองมหาสมाच หรือโปรดฯ ให้แขกเมืองฝ่า เดยเป็นที่ประดิษฐานพระบรมศพสมเด็จพระอมรินทราบราชนี ในรัชกาลที่ 1 นานถึง 2 ปี เหตุเพราะขณะนั้น บ้านเมืองติดการศึกสงคราม เจือนุเวียงจันทน์ เดยเป็นสถานที่อุปราชภิ夷ек สมเด็จเจ้าฟ้ากรมหลวง อิศรสุนทร⁷ ดำรงพระยศเป็น กรมพระราชวังบวรสถานมงคล พระราชนี ลงสรงตั้งพระนาม เจ้าฟ้า⁸ และเดยเป็นพระวิมานที่บรรทมในสมัยรัชกาลที่ 6⁹ และในรัชกาลปัจจุบัน เดยเป็นที่ประดิษฐานพระบรมศพสมเด็จ พระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชนีในรัชกาลที่ 7 ปี 2527 และเดย ประดิษฐานพระบรมศพสมเด็จพระศรีนารินทราบราชนี ปี 2538

พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้น เมื่อปี ๒๔๐๙ มีพระราชนิพัทธ์ สถาปัตยกรรมแบบสถาปัตยกรรมตะวันตก บุคเรอเนของล็องยูโรป เป็นตึกสามชั้นยอดโดม สำหรับเป็นท้องพระโรง เลตต์จอกองขุนนาง มีจห์ทัน คลูนิช (John Clunis) สถาปนิกชาวอังกฤษเป็นผู้ออกแบบ เจ้าพระยาภาณุวงศ์ มหาโภษาธิบดี เป็นแม่กอง ขณะเดียวกัน สมเด็จเจ้าพระยาบรมมหา สุริวงศ์ (ช่วง บุนนาค) ทราบบังคมทูลขอให้สร้างเป็นยอดปราสาทสามยอดแทน เหตุ因ดังพระที่นั่งสรรเพชญ์ปราสาท ตามแบบกรุงศรีอยุธยา และได้ทูลเกล้าฯ ถวายโคอมระย้าหรือชานดะเลียร์ ที่สั่งชื้อมาจากยูโรป โดยเมื่อแรกจะติดตั้งที่บ้าน แต่เอาเข้าไม่ได้ เพราะมีความใหญ่โตมาก ในที่สุด จึงทูลเกล้าฯ ถวาย พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ติดตั้งภายในห้องพระโรงกลาง ที่เห็นอยู่ในปัจจุบันนี้

พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท เป็นพระที่นั่งประกอบด้วยเครื่องยอด 3 องค์ เชื่อมต่อกันด้วยมุขกระลัง โดยองค์กลางชั้นบน เป็นที่ประดิษฐานพระบรมอัฐี ตั้งแต่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวลงมา ประดิษฐานพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ภายในพระวิมาน ชั้นกลางเป็นห้องพระโรงหน้า ประดิษฐานพระบรมรูปเขียนสีน้ำมันพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 8 และสมเด็จพระราชนัดดาบรมพศพามุขฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ถัดเข้าไปเป็นห้องพระโรงกลาง ประดิษฐานพระแท่นราชบัลลังก์ ภายใต้นพปฎลมหาเศวตฉัตร และลัญลักษณ์ของพระบรมราชจักรีวงศ์ พร้อมพระรัศมีอยู่เบื้องหลัง เคยใช้เป็นที่สำหรับทูตต่างประเทศถวายพระราชทาน ปัจจุบันใช้เป็นที่พระราชทานเลี้ยงพระราชาอาศัยตุก¹⁰

ภายในพระที่นั่งจักรีมหาปราสาทองค์ตะวันตก ประดิษฐานพระบรมรูปพระอัครมเหสีในรัชกาลต่างๆ ตั้งแต่รัชกาลที่ 4 รัชกาลที่ 5 และรัชกาลที่ 7 และพระอัฐิพระบรมราชวงศ์ ส่วนชั้นกลางเป็นห้องสำหรับสมเด็จพระบรมราชินี ทรงใช้รับแขกส่วนพระองค์

นอกจากนี้ ภายในพระที่นั่งมูลสถานบรมอาสน์ ที่สร้างและตกแต่งใหม่ในรัชกาลปัจจุบัน เคยเป็นหมู่พระตำแหน่งที่กรมสมเด็จพระศรีสุลามัย¹¹ เคยประทับอยู่ และรัชกาลที่ 5 เคยประทับตั้งแต่ทรงพระเยาว์ อีกด้วย ปัจจุบันได้ดัดแปลงพระที่นั่งองค์นี้ และพระที่นั่งนิพัทธพงค์ถาวรวิจิตร¹² สร้างรวมเป็นพระที่นั่งองค์เดียว ใช้เป็นห้องพระราชทานเลี้ยง

ส่วนพระที่นั่งนับกำแพงพระบรมหาราชวงศ์ที่หากใครเดินหรือนั่งรถผ่านด้านทิศตะวันออก จะเห็นพระที่นั่งสุทธิสวารย์ปราสาท และ

พระที่นั่งไชยชุมพล ซึ่งมีความสำคัญ คือ:

พระที่นั่งสุทธิสวารย์ปราสาท เป็นพระที่นั่งที่ตั้งอยู่ข้างกับพระที่นั่งคิวลาภมหาปราสาท เป็นพลับพลาสูง เครื่องไม้ ไม่มียอด สร้างขึ้นตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๑ เพื่อใช้เป็นที่เสด็จทอดพระเนตรกระบวนแห่พระราชพิธีต่างๆ เช่นเดียวกับพระที่นั่งจักรวรรดิไฟชยนต์ สมัยกรุงศรีอยุธยา ต่อมารัชกาลที่ ๓ ทรงเปลี่ยนแปลง สร้างเป็นตึก ก่ออิฐถือปูน และยกยอดเป็นปราสาทเพื่อเฉลิมพระเกียรติ และพระราชทานนามใหม่ว่า พระที่นั่งสุทธิสวารย์ พอในรัชกาลที่ ๔ โปรดฯ ให้เปลี่ยนแปลงแก้ไขเสากายในชื่อเป็นเสาไม้ ให้ก่ออิฐหุ้มและฉบับปูน ทำบัวที่ฐานและหัวเสา ลวดลายเช่นเดียวกับพระที่นั่งอนันตสมาคมในหมู่พระที่นั่งอภิเนาวนิเวศน์ และให้เปลี่ยนนามใหม่ว่า พระที่นั่งสุทธิสวารย์ปราสาท¹³ และในรัชกาลปัจจุบันเคยใช้เสด็จออกลีบบัญชรให้ประชาชนเข้าเฝ้า เนื่องในพระบรมราชกิจเอกปี 2493

พระที่นั่งไชยชุมพล เป็นพระที่นั่งที่ตั้งอยู่หน้าวัดพระศรีรัตนศาสดาราม สร้างในรัชกาลที่ 4 เพื่อเป็นที่ประทับทอดพระเนตรขบวนแห่พระยาอินชิงช้า ในพระราชพิธีตรียมป่วย และเคยใช้เป็นที่สังเวยพระสยามเทวาธิราช ในรัชกาลที่ 5¹⁴ ก่อนที่จะย้ายมาอยู่พระที่นั่งไพศาลทักษิณ

นอกจากนี้ รัชกาลที่ 1 ยังโปรดให้สร้างหมู่พระราชนัมเทียรสถานขึ้น อันเป็นที่ประทับของรัชกาลที่ 1 ตลอดมาจนสวรรคต ประกอบด้วยพระที่นั่งไพศาลทักษิณ และพระที่นั่งอมรินทร์วินิจฉัยไม้สูรยพิมาน ซึ่งในสมัยรัชกาลที่ 1-2 มีไดเรียกแยก แต่เรียกรวมกันทั้งหมู่ว่า พระที่นั่ง

จักรพรรดิพมาน¹⁵ ซึ่งเพิ่งมาเรียกແຍກໃນຮັບກາລທີ 3

พระທຶນ່ງຈັກພຣະຕິພົມາ ຕັ້ງອູ່ໃນເຂດພຣະຮາຈູານຂັ້ນໃນ ສ້າງເຮືອງກັນເປັນສາມອົງຄໍ ໃຊ້ເປັນພຣະວິມານທີ່ບໍຣາມ ທາກພຣະມາກຫັກຫຼີຍໍ ພຣະອົງຄໍໄດ້ຍັງໄມ່ບໍຣາມຮາຈົກເບຍ້ງໄນ່ເຂົ້າປະທັບ ຊຶ່ງພຣະທຶນ່ງອົງຄໍນີ້ເຄຍເປັນທີ່ປະທັບມາຕັ້ງແຕ່ລົມຍັງຮັບກາລທີ 1-3 ຮັບກາລທີ 4 ປະທັບອູ່ 8 ປີ ແລ້ວທຽບຢ່າຍໄປປະທັບ ດນ ພຣະທຶນ່ງອົງກິນາວຸນິເວສົນ໌ ຮັບກາລທີ 6 ປະທັບຫລາຍຄຣາຈນເລື້ອຈົສວຣຄຕ ດນ ພຣະທຶນ່ງອົງຄໍນີ້

ພຣະທຶນ່ງໄພຄາລທັກໜີນ ຮັບກາລທີ 1 ຖຽງໃຊ້ເປັນທີ່ປົກກ່າງຮາຈ ການແຜ່ນດິນກັບພຣະມວງຄໍຂັ້ນຜູ້ໃຫຍ່ ແລະ ຂຸນນາງຂັ້ນຜູ້ໃຫຍ່ ແລະ ໃຊ້ເປັນທີ່ປະທັບທຽບພຣະສຳຮາງູ້ອີກດ້ວຍ ພຣະອົງຄໍເລື້ອຈົສວຣຄຕ ດນ ພຣະທຶນ່ງອົງຄໍນີ້ ປັຈຈຸບັນໃຊ້ເປັນທີ່ປະຕິມືສູານພຣະສຍາມເທວາທີ່ຮາຈເທິຍດາຮັກໝາປະເທດ ຊຶ່ງເປັນທີ່ເຄາຣັກກ່າງຮາຈນູ້ຂອງພຣະມາກຫັກຫຼີຍໍທຸກພຣະອົງຄໍ

ພຣະທຶນ່ງອົມຮຣິນທຣິນິຈົມຍໍໄທສູຮຍພົມາ ປະຕິມືສູານພຣະທຶນ່ງບຸ່ນກມາລາມທາພິມາ ຊຶ່ງຕ່ອງຈາກອັນຈັນທີ່ໜ້າພຣະທວາຮເທວາຮັກ ມເຫດວຽກຂອງພຣະທຶນ່ງໄພຄາລທັກໜີນ ດ້ານໜ້າປະຕິມືສູານພຣະທຶນ່ງພຸດຕານ ກາງູຈົນລົງຫາສົນ ຊຶ່ງເປັນພຣະອາສົນທີ່ປະທັບໃນງານພຣະພົມີສຳຄັນ ກາຍໃຫ້ນພປ່ງລົດເສວຕະຕົກ ໃນລົມຍັງຮັບກາລທີ 1 ຖຽງໃຊ້ຮັບຖຸໂປຣດຸເກລ ປີ 2329 ຮັບກາລທີ 2 ເຄຍອອກພຣະທຶນ່ງໃຫ້ຜູ້ລຳເຮົາຈົກກ່າງຮາຈກ່າຍ ຈອໜັນຄຣອເພົ່ງ ເຂົ້າແຜ່ ຮັບກາລທີ 4 ຖຽງໃຊ້ຮັບຖຸຕ່າງປະເທດເຊັ່ນກັນ ແລະ ຍັງໃຊ້ໃນພຣະພົມີຕ່າງໆ ອີກດ້ວຍ ເຊັ່ນ ເວີຍນເທິຍນສມໂກ້ງໃນພົມີໂສກັນຕົ້ນ

ອນິ່ງ ກາຍໃນພຣະບຣມຫາຮາຈວັງ ຍັງມີ ສ່ວນຂວາ ສຕານທີ່ສຳຮາງູ້ ພຣະຮາຈອີຣຍານຕອນຮັບກາລທີ 2 ອູ່ທາງດ້ານໃຕ້ຂອງວັດພຣະຄຣີຮັດນ

ສະດາຮາມ ໂດຍຮັບກາລທີ 2 ໄດ້ໂປຣດຸໃຫ້ຮັບກາລທີ 3 ເມື່ອຄັ້ງດໍາຮັງພຣະຍຸ ເປັນ ພຣະເຈົ້າລູກຍາເຂົ້າ ກຣມໜົນເຈນງວບດິນທົ່ງ ທຽງເປັນແມ່ກອງຄຸມກ່ອສ້າງສ່ວນຂວາ ຊຶ່ງມີທັ້ງສະຮັນໜ້າ ເຂົ້າຈຳລູ້ງ ແລະ ເກັ່ງຕ່າງໆ ເປັນຕື່ກ້ວຍກວ່າຫລັງປລູກທັ້ງແບບຈືນແລະ ພັ້ນງ່າຍລ້ອມພຣະທຶນ່ງ ຊຶ່ງເລື່ອງລື້ອມາກໃນສມັນໜັ້ນພວມາສມັຍຮັບກາລທີ 3 ພຣະອົງຄໍໂປຣດຸໃຫ້ໂປ້ກາຍຕາມວັດຕ່າງໆ.

ເບັງວຽກ

- 1 ພຣະພັນຄວາດ ຮັບກາລທີ 1 ອັບນ້ຳເຈົ້າພຣະຍາກົກກວງຄໍ
- 2 ຮັບກາລທີ 4 ໂປຣດຸໃຫ້ແກ້ໄຂ ກໍາວ່າ “ບວຮ” ເປັນ “ອມ”
- 3 ສ້າງໃນສມັຍຮັບກາລທີ 5
- 4 ປົරາຄນົບນິກງ
- 5 ເດີມເຊື່ອ ພຣະທຶນ່ງອົນກາກົກເໜັກທາປຣາສາກ ທຽວ່າ ພຣະທຶນ່ງອົນກາກົກທາປຣາສາກ
- 6 ສນເທິງພຣະພື້ນບາງອົງຄໍໃຫຍ່ ສນເທິງເຈົ້າພັ້ນທີ່ງກົງກຣມພຣະຍາກົກສຸດາວັດ ພຣະນາມເຕີມ “ສາ” ສນເທິງພຣະພື້ນບາງອົງຄໍນັ້ນຍ້ອຍ ສນເທິງເຈົ້າພັ້ນທີ່ງກົງກຣມພຣະຄວີສຸດາຮັກໝໍ ພຣະນາມເຕີມ “ແກ້ວ”
- 7 ພຣະບາກສນເທິງພຣະພູກເລັກຫຼັກນາກສ້າຍ ຮັບກາລທີ 2
- 8 ຮັບກາລທີ 4 ໄດ້ກອງຮັບພຣະການໃນຮັບກາລທີ 2
- 9 ເຢັກກັນວ່າ ພຣະທຶນ່ງບຸ່ນຫຼຸດພົມາ
- 10 ພລຕົກ ມ.ຮ.ວ.ສຸກວົນຍ່າ ແກ່ມຄຣ, ພຣະບຣມຫາຮາຈວັງ, ແນ້າ 109, ສກາປັບຍົກຮອມໃນສາກັບພຣະຫາກຫຼີຍໍ, ກຽມງາມ, ສ້າງບັນການແສຣນສ້າງເອກະກົມບ່ອນຫາຕີ, 2539
- 11 ຕ່ອມາ ສກາປາໄປ້ນພຣະບຣມຫາຮາຈນີ້ ໃນພຣະບາກສນເທິງພຣະນິ້ນເກລັກເວົ້ວຍ້ຫົວ ຮັບກາລທີ 3
- 12 ທ້ອງພຣະງາມເຕີມ
- 13 ມ.ຮ.ວ.ແປ່ງນ້ອຍ ສັກຄົກຄຣ, ພຣະບຣມຫາຮາຈວັງແລະວັງໃນກຽມງາມ, ແນ້າ 36, ກຽມງາມ, ໂຮງພິນພູດູພ້າລົງກຣນົມຫາວິກຍາລັຍ, 2525
- 14 ອ້າງແລວ
- 15 ບາງແຫ່ງເຮັກ ພຣະທຶນ່ງນ້ຳເຈົ້າພຣະຕິພົມາ

ກາຣເກີນການໄປຈິນ ບອນ ມາຮົກ ໂປໂລ

ສຸກະຕີ ອມາຕຍຖານ

ຈິນມີປະວັດີສາສຕ່ຽນແລະອາຮຍຫຮຽມທີ່ຍາວນານມາກວ່າ 3,000 ປີ
ນັບຕັ້ງແຕ່ສົມຍັກອືນປະວັດີສາສຕ່ຽນ ມາຈັນລຶງຢູ່ປະວັດີສາສຕ່ຽນຂອງການ
ສ້າງชาຕີບ້ານເນື່ອໃນແຕ່ລະຍຸດ ແຕ່ລະຮາຈວັງຕີ ມີຜູ້ມີສ່ວນເກີຍວ້າຂອງໃນ
ປະວັດີສາສຕ່ຽນຂອງຈິນມາກມາຍ ຜົ່ງຮ່ວມຄົງຫຼາຍຕ່າງໆທີ່ເຂົ້າໄປມີບທາບ
ສຳຄັນໃນຈິນ ບຸກຄລກລຸ່ມໜຶ່ງດື່ອ ພວກມອງໂກລ ຜົ່ງວິບປະຈຸບັນຂອງມອງໂກລຜູ້
ສ້າງชาຕີແລະອານາຈັກຮອນໂກລໃຫ້ປຣກກູ້ອູ້ໃນປະວັດີສາສຕ່ຽນຂອງໂກລ
ມາຈັນທຸກວັນນີ້ ກີ່ໄດ້ແກ່ ເຈົ້າສ່ານ ທີ່ໄດ້ແກ່ ເຈົ້າສ່ານ ທີ່ໄດ້ແກ່ ເຈົ້າສ່ານ
ອານາຈັກຮອນໂກລໄດ້ແພ່ຂໍ້າຍໄປກ້ວາງໄກລ ສືບທອດລູກຫລານຂອງຈັກພຣະດີ
ເຈົ້າສ່ານມາຈັນຄົງກູ້ໄລຂ່ານ ຜູ້ເປັນຫລານຂອງເຈົ້າສ່ານ ກູ້ໄລຂ່ານໄດ້ເຂົ້າ
ຄຣອບຄຣອງຈິນແລະຕັ້ງຮາຈວັງຕີ “ທຍວນ” ອີກທັງໄດ້ຍ້າຍເມື່ອງຫລວງຈາກ
ຄາຣໂຄຣມ (Karakorum) ມາທີ່ເມື່ອງຂ່ານບາລີກ (Khanbalik) ທີ່ໄດ້ແກ່ ຈິນ
ເຈົ້າສ່ານໄດ້ແກ່ກູ້ປັກກິນໃນປັຈຈຸບັນ

ความยิ่งใหญ่ไปศาลของอาณาจักรมองโกลที่รวมถึงจีนด้วยนั้นได้ดึงดูดความสนใจของนักเดินทาง พ่อค้า และนักแสวงโชคจากที่ต่างๆ รวมทั้งพ่อค้าชาวเวนิส จากประเทศอิตาลี ที่ชื่อมาเร็โค โบโล (Marco Polo) ด้วย นับว่าเป็นผู้ที่มีส่วนช่วยเปิดศักราชของการติดต่อค้าขายและการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างโลกตะวันตกกับโลกตะวันออก และทำให้โลกตะวันตกได้รู้เรื่องราวเกี่ยวกับจีนและโลกทางตะวันออกมากขึ้น

เรื่องราวของมาเร็โค โบโล มีความน่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะเรื่องของการเดินทางไปจีน เป็นระยะทางไม่ต่ำกว่า 12,000 กิโลเมตร ซึ่งกล่าวกันว่าใช้เวลาถึง 3 ปี ครึ่งกว่าจะเดินทางถึงจีน มีการพจัญภัยอันยิ่งใหญ่ในระหว่างการเดินทาง รวมทั้งการเผชิญกับโจรสลัด และภัยธรรมชาติต่างๆ มาเร็โค โบโล ใช้วิธีทั้งหมดของการเดินทางและการรับราชการในราชสำนักของกุบไลข่าน รวมแล้ว 24 ปี นับว่ามาเร็โค โบโล เป็นนักเดินทางที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในยุคอารยธรรมสมัยกลางคือในช่วงศตวรรษที่ 11-13 และเป็นผู้หนึ่งที่ได้เข้ามามีส่วนอยู่ในประวัติศาสตร์ของจีน

แม้ว่ามาเร็โค โบโล จะไม่ใช่ชาวตะวันตกคนแรกที่เดินทางไปถึงเปียงจิงหรือกรุงปักกิ่ง แต่ก็เป็นคนแรกที่ได้เขียนบันทึกรายละเอียดของการเดินทางไว้อย่างละเอียด รวมทั้งเรื่องราวในราชสำนักของกุบไลข่าน และเป็นคนแรกที่พูดถึง ภูปุ่น โคลิน ไซนา (ส่วนหนึ่งของเวียดนามในปัจจุบัน) ชาวะ สุมารา สยาม เกาะซีลอน (Ceylon) หรือประเทศศรีลังกาในปัจจุบัน พรما ทิเบต และ อินเดีย นับว่ามาเร็โค โบโล เป็นผู้สร้างความเชื่อมโยงระหว่างโลกตะวันออกกับโลกตะวันตกด้วยเรื่องราวจากบันทึกการเดินทางของเข้า

มาเร็โค โบโลได้เล่าถึงเรื่องการเดินทางของเขาว่าในบันทึก ซึ่งมีการแปลไว้หลายภาษา หลายล้านนวน เชื่อกันว่าเขาได้เขียนร่วมกับนักเขียน

ที่ชื่อ รัสติเชลโล (Rustichello) เช่นกัน อย่างไรก็ตาม ต้นฉบับที่มาเร็โค โบโลเขียนร่วมกับนักเขียนผู้นี้ได้สูญหายไปแล้ว ดังนั้น นักวิชาการจึงได้ทำการค้นคว้าจากบันทึกในคำแปลต่างๆ ที่มีถึงประมาณ 150 ล้านวน ซึ่งจำนวนที่มีความใกล้เคียงกับบันทึกต้นฉบับมากที่สุด ขณะนี้อยู่ในห้องสมุดแห่งชาติฝรั่งเศส (Bibliothèque National) ที่กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส เป็นคำแปลที่เขียนเป็นภาษาฝรั่งเศส-อิตาเลียน (Franco-Italian) สำหรับฉบับภาษาอังกฤษมีการแปลกันว่า “The Description of the World” หรือ “คำบรรยายเกี่ยวกับโลก” ซึ่งเล่าถึงการเดินทางอย่างละเอียด และยังได้กล่าวถึงความมั่งคั่งของเอเชีย เช่น แพรไหม เครื่องเทศ เพชรนิลจินดา เครื่องลายคราม ตลอดจนระบุชื่อของสถานที่ต่างๆ ซึ่งยังไม่เป็นที่คุ้นหูในยุโรปยุคกลางนั้นด้วย

อาจเป็นไปได้ที่การคัดลอก การแปล และการตีพิมพ์ฉบับคำแปลของบันทึกมาเร็โค โบโล ได้ทำให้เกิดการบิดเบือน แก้ไข หรือเพิ่มเติมข้อมูลอื่นๆ ลงไปเพื่อให้มีความน่าตื่นเต้นหรือดูเหมือนจริงมากขึ้น นอกจากนี้ ตัวสะกดและการตีความก็อาจผิดเพี้ยนไปได้บ้าง อย่างไรก็ตาม นักวิชาการส่วนใหญ่ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องราวการเดินทางของมาเร็โค โบโล ต่างมีความเชื่อว่าบันทึกการเดินทางนี้มีส่วนที่เป็นจริงและน่าเชื่อถืออยู่มาก มีประวัติศาสตร์บางตอนได้เขียนถึงมาเร็โค โบโล ว่า ก่อนที่เขาจะสิ้นชีวิตนั้น เขายังได้ยืนยันว่าการเขียนเล่าเรื่องของเขามีความจริง และเขายังมีได้เขียนถึงครึ่งหนึ่งที่เขาได้เห็นมาด้วย บันทึกของ มาเร็โค โบโล เป็นเรื่องราวที่ทำให้ชนรุ่นหลังได้รู้จักเกี่ยวกับภูมิประเทศและภูมิศาสตร์ของบริเวณเล้นทางที่เขาเดินทาง ซึ่งเป็นที่น่าแปลกด้วยความสามารถบรรยายไว้ได้อย่างละเอียด ทั้งนี้ นับเป็นเวลาอีก 80 ปี หลังจากการเดินทางของมาเร็โค โบโล ที่ความรู้เกี่ยวกับลักษณะของภูมิประเทศและสถานที่ต่างๆ ที่

มาร์โค โปโล ได้พูดถึงไว้ในบันทึกของเขานี้ จะปรากฏอยู่ในแผนที่ของโลกในเวลาต่อมา

สมาคม National Geographic ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเดินทางของมาร์โค โปโล โดยได้ส่งนายไมค์ เอ็ดเวิร์ดส์ (Mike Edwards) พร้อมด้วยช่างภาพคือนายไมเคิล ยามาชิตะ (Michael Yamashita) เดินทางตามรอยมาร์โค โปโล เป็นระยะทางกว่า 10,000 กิโลเมตร ใช้เวลา 4 ปี และได้ตีพิมพ์บหความผลการเดินทางของเขางานนิตยสารของ National Geographic จากการเดินทางไปศึกษาวิจัยนี้ นายไมค์ เอ็ดเวิร์ดส์ มีความเชื่อว่าสิ่งต่างๆ ที่มาร์โค โปโล ได้พบเห็นนั้นมีอยู่จริง แม้ว่าจะผ่านล่วงเลยมาหลายศตวรรษแล้วก็ตาม ดังเช่น เรื่องราวของน้ำพุร้อนทางใต้ของอิหร่าน (อาจเป็น Cheshmeh Gen) การพบเห็นน้ำมันที่บริเวณทะเล (Black Sea) ซึ่งถือว่า มาร์โค โปโลเป็นชาวยุโรปคนแรกที่ได้พบเห็นแหล่งน้ำมันปิโตรเลียม นอกจากนี้ยังมีเรื่องราวของชนพื้นเมืองที่อยู่ทางใต้ของจีน เป็นต้น

มาร์โค โปโลเป็นพ่อค้าจากนครเวนิส ประเทศอิตาลี นครเวนิส ตั้งอยู่ทางด้านตะวันออกเฉียงเหนือของอิตาลี ไม่ไกลจากเทือกเขาแอลป์ (Alps) อยู่บนฝั่งทะเลเอเดรียติก (Adriatic) จากลักษณะของที่ดังทางภูมิศาสตร์ ทำให้นครเวนิสเป็นเมืองท่าที่สำคัญของอิตาลีมาเป็นเวลานาน นครเวนิสเป็นศูนย์กลางทางการค้าของยุโรปในสมัยศตวรรษที่ 13 พ่อค้าและเรือสินค้าทั้งหลายต่างก็ออกเดินทางจากเวนิสเพื่อไปยังจุดหมายปลายทางในทะเลเมดิเตอร์เรเนียนและที่อยู่ใกล้ๆ กันไป จากที่ตั้งของนครเวนิสจะเห็นว่าเป็นเมืองท่าการค้าที่อยู่ทางตะวันออกของทวีปยุโรป จึงทำให้เหมาะสมกับการเป็นสถานที่เริ่มต้นของการเดินทางจากยุโรปออกไปสู่ดินแดนและอาณาจักรทางตะวันออก ซึ่งเชื่อกันว่า ขณะนั้นทาง

ยุโรปเริ่มได้ยินเรื่องราวเกี่ยวกับความยิ่งใหญ่ของอาณาจักรมของโกลบัง แล้วด้วย นครเวนิสนี้เองที่เป็นจุดเริ่มต้นของการเป็นนักเดินทางที่ยิ่งใหญ่ของมาร์โค โปโล

ก่อนที่มาร์โค โปโล จะเดินทางไปจีน พ่อและลุงของเขายังได้เดินทางไปจีนก่อนหน้านั้นแล้ว นิกโกลो โปโล (Niccolo Polo) และมัฟเฟอโโน โปโล (Maffeo Polo) พ่อค้าสองพี่น้องได้เริ่มต้นเดินทางจากนครเวนิสไปยังตะวันออก แต่เส้นทางที่เขาทั้งสองเดินทางไปก็มิใช่เส้นทางใหม่ เลยทีเดียว มีหลักฐานที่ปรากฏทางประวัติศาสตร์ว่า ในช่วงกลางศตวรรษที่ 13 นักบวชในศาสนาคริสต์นิกายแคಥอลิก 2 คน คือ Giovanni di Piano Carpin และ Guillaume de Rubrouck ได้เดินทางไปถึงเมือง คาราโครัม (Karakorum) ซึ่งเป็นเมืองหลวงของอาณาจักรมของโกลสมัยจักรพรรดิเจงกิสข่าน ส่วนเมืองซูดัก (Sudak) ที่อยู่ในเขตไครเมีย (Crimea) ก็มีพ่อค้าชาวเวนิสอาศัยอยู่บ้างแล้ว ดังนั้น ณ ที่เมืองซูดักนี้ จึงอาจเป็นจุดของการเดินทางต่อจากไปยังตะวันออกของพวากพ่อค้าและนักเดินทางต่างๆ

นิกโกลอและมัฟเฟอโโน โปโล ได้เริ่มออกเดินทางในปี ค.ศ. 1255 หรือป.ศ. 1798 (ปีพุทธศักราชมีระยะเวลา ก่อนปีคริสตศักราช 543 ปี) โดยได้ใช้เส้นทางที่นักเดินทางคนอื่นได้เคยใช้มาแล้ว นั่นคือจากเมืองคอนແลตนตโนเปิล (Constantinople) ซึ่งก็คือเมืองอิสตันบูล (Istanbul) ของตุรกีในปัจจุบัน และต่อไปเมืองซูดัก (Sudak) ไปยังบริเวณลุ่มน้ำโวลา (Volga) ซึ่งเป็นฐานที่ตั้งของบาร์คา ข่าน (Barka Khan) ผู้ปกครองแห่งมองโกลทางด้านตะวันตก (อยู่ในบริเวณของรัสเซีย) พ่อค้าสองพี่น้องได้ตั้งหลักแหล่งและทำการค้าขายอยู่ ณ บริเวณนั้นร่วมๆ และมั่งมีขึ้นอย่างมาก เข้าทั้งสองอาจจะอยู่ต่อที่นี่เพื่อค้าขายกับพวาก

มองโกลต่อไปหากไม่ได้มีสิ่งความเกิดขึ้นระหว่างกลุ่มต่างๆ ของมองโกล จนทำให้เล่นการการติดต่อกับโลกตะวันตกต้องถูกตัดออกไป และผลักดันให้พ่อค้าส่องพื้นอังตั้งมุ่งหน้าต่อไปทางตะวันออกจนถึงที่ตั้งของราชสำนักของจักรพรรดิมองโกลนั่นเอง

นิกโกล แม็ฟเฟอ โบโล ต้องเดินทางต่อไปยังตะวันออกซึ่งระหว่างการเดินทาง เขายังพับกับราชทูตของจักรพรรดิมองโกลคนหนึ่งที่กำลังขึ้นมา มุ่งหน้าไปยังปักกิ่ง ราชทูตผู้นี้ตระหนักดีว่าจักรพรรดิมองโกลคงต้องการพบกับพ่อค้าที่มาจากเดินทางตะวันตกที่อยู่ห่างไกลออกไป จึงได้พยายามซักชวนสองพื้นองค์ให้เดินทางไปยังเมืองหลวงของมองโกลด้วยกัน และเขาทั้งสองก็ได้พบกับความตื่นตาตื่นใจในสถานที่ที่เป็นราชสำนักของจักรพรรดิมองโกล ซึ่งมีกำแพงอันใหญ่แน่นหนา มีเมืองที่แบ่งออกเป็นเขตต่างๆ และมีพระราชวังตั้งอยู่ศูนย์กลาง พวากษา มีความประทับใจที่ได้รับการต้อนรับและการดูแลอย่างดีจากจักรพรรดิกุบลีเข้า่น อีกทั้งรู้สึกทึ่งในความอยากรู้ของจักรพรรดิมองโกลเกี่ยวกับเรื่องราวของโลกตะวันตก โดยเฉพาะเรื่องของศาสนาทางตะวันตก

หลังจากที่สองพื้นองได้อาด้วยในอาณาจักรมองโกลได้ระยะหนึ่ง จักรพรรดิกุบลีเข้า่นได้ขอให้พื้นองตะกูลโบโลนำพระราชสาลัณไปถวายพระสันตะปาปา ที่นครวาติกัน และขอให้กลับมามองโกลพร้อมด้วยผู้รู้เกี่ยวกับศาสนาคริสต์อีก 100 คน พ่อค้าทั้งสองได้นำผู้แทนของจักรพรรดิร่วมเดินทางไปด้วย แต่ผู้แทนของจักรพรรดิได้เกิดป่วยขึ้นมาระหว่างการเดินทาง ทำให้ไม่สามารถเดินทางร่วมไปกับพ่อค้าทั้งสองต่อไปได้ นิกโกล และแม็ฟเฟอ โบโล จึงต้องเดินทางไปพบพระสันตะปาปาในฐานะตัวแทนของจักรพรรดิเอง การเดินทางที่ต้องเผชิญกับสภาพอากาศที่หนาวเย็น รวมทั้งทิมิและน้ำท่วม ทำให้การเดินทางของเข้าทั้งสองต้อง

ล่าช้าออกไป แต่ในที่สุดเมื่อเข้าทั้งสองเดินทางถึงเมืองเอเคอร์ (Acre) ในปีค.ศ. 1269 หรือ พ.ศ. 1812 การเดินทางต่อไปเพื่อพบพระสันตะปาปา ก็มีอันต้องยุติลง เนื่องจากพระสันตะปาปางค์ที่จะไปพบได้ลิ้นพระชนม์ลง และยังไม่สามารถหาพระสันตะปาปางค์ใหม่ขึ้นแทนได้

นิกโกล โบโล และแม็ฟเฟอ โบโล จึงต้องเดินทางกลับไปยังนครเวนิส ในวันที่กลับไปถึงนั้น มาเร็โค โบโล ผู้เป็นลูกชายของนิกโกล โบโล ก็เป็นผู้หนึ่งที่โปรดต้อนรับอยู่ด้วย มาเร็โค โบโลได้พยายามอ้อนวอนโน้มน้าวให้พ่อของเขานำเขาร่วมเดินทางกลับไปมองโกลด้วย ซึ่งแม้ว่า นิกโกล และแม็ฟเฟอ โบโล ไม่สามารถนำผู้รู้จากศาสนาจักรคริสต์เดียนกลับไปกับเข้าด้วย แต่เข้าทั้งสองก็ได้ตัดสินใจเดินทางกลับไปมองโกล อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งครั้งนี้ได้พามาเร็โค โบโล ไปด้วย โดยได้เดินทางออกจากนครเวนิสในปีค.ศ. 1271 หรือพ.ศ. 1814 ขณะนั้นมาเร็โค โบโล มีอายุเพียง 17 ปี

อย่างไรก็ตาม ในขณะที่นิกโกล และแม็ฟเฟอ โบโล พร้อมด้วยมาเร็โค โบโลออกเดินทางไปเมืองโกลเท่าเดนัก เพื่อนของนิกโกล และแม็ฟเฟอ โบโลที่ชื่อ ทีโอบาล (Theobald) จากเมืองปิอาเซนซา (Piacenza) ได้รับเลือกให้เป็นพระสันตะปาปองค์ต่อไป ภายใต้ชื่อว่า เกร็กกอรี่ที่ 10 (Gregory X) ดังนั้น พระสันตะปาปองค์ใหม่ จึงได้ส่งผู้แทนจากศาสนาจักร 2 คนให้ร่วมเดินทางไปกับพ่อค้าระบุล โบโลด้วย (แต่บทหลัง 2 คนนั้นได้เดินทางกลับกลางคัน) ไม่เป็นที่แนกใจเท่าใดที่พระสันตะปาป้าได้จัดส่งผู้แทนของพระองค์ให้ร่วมเดินทางไปด้วย เพราะหวังว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการเผยแพร่ศาสนาคริสต์ ในดินแดนทางตะวันออกที่ยังไม่เป็นที่รู้จักของตะวันตก นอกจากนี้ยัง

เป็นประกายที่ต่อการขยายผู้แทนของสำนักพระสันตะปาปาออกไปให้ไกล ที่สุดเท่าที่จะทำได้ ประกอบกับพระองค์ทรงได้ข่าวถึงความสนใจของ จักรพรรดิมุกุลที่มีต่อโลกตะวันตกและศาสนาคริสต์ด้วย

มาเร็โค โบโลได้บันทึกเรื่องราวการเดินทางของเขาย่างละเอียด นับตั้งแต่เริ่มเดินทางไปจนกระทั่งเดินทางกลับมานครเวนิส มาเร็โค โบโล เรียกทิศตะวันออกว่า “ทิศที่ตะวันขึ้น” ตามบันทึกนั้น มาเร็โค โบโล พร้อม ด้วยพ่อและลุงของเขาร้ออกเดินทางจากนครเวนิส ผ่านไปยังเมืองเอเคอร์ (Acre) ซึ่งปัจจุบันคือเมืองอัคโคน (Akko) ในประเทศอิสราเอล เพื่อไปเยือน้ำมันศักดิ์สิทธิ์จากตะเกียงบูชาคูหาที่ฝังพระศพพระเยซูที่เยรูซาเล姆 กลับไปให้จักรพรรดิมุกุลตามคำร้องขอ เชื่อกันว่าน้ำมันนั้นใช้รักษาได้ ทั้งร่างกายและจิตใจ จากนั้นคณะของมาเร็โค โบโลได้เดินทางบกต่อไปถึงเมืองตาบลิซ (Tabriz) ทางเหนือเปอร์เซียหรืออิหร่านในปัจจุบัน จากบันทึกนี้ นักประวัติศาสตร์เชื่อว่า คณะของมาเร็โค โบโลอาจเดินทางร่วมไปกับกองคาราวานจากเมืองชาเวห์ (Saveh) ไปเมืองยาชด (Yazd) ในเปอร์เซีย ทั้งนี้ก็เพื่อป้องกันการถูกปล้นและทำร้ายจากชนพื้นเมือง คาดกันว่าใช้เวลาเดินทางบนหลังม้าประมาณ 40 กิโลเมตรต่อวัน เมืองยาชด (Yazd) เปรียบเหมือนแหล่งน้ำในทะเลราย มีการทอผ้าไหม เรียกว่า ยาชดี (Yazdi) ซึ่งในปัจจุบันเหลือชายแก่เพียงผู้เดียวที่เชื่อว่า รามาชาน เรซาเย (Ramazan Rezaie) ที่รู้วิธีทอผ้าด้วยมือแบบโบราณ จากเมืองยาชด (Yazd) ก็ต่อไปที่เมืองเคอร์มาน (Kerman) และต่อไปยังเมืองราเยน (Rayen) ซึ่งเป็นเมืองศูนย์กลางการตีเหล็กมานานนับเป็นศตวรรษ ไม่ว่าจะเป็นมีดหรือดาบ

เส้นทางจากเมืองเคอร์มาน (Kerman) เริ่มเป็นเทือกเขาสูง และลดระดับลง 1,500 เมตรสูญ弄ที่ราบร้อนระอุ ในสมัยของมาเร็โค

โบโลใช้เวลาถึง 2 วัน ในขณะที่ปัจจุบันใช้เวลา 2 ชั่วโมง จากบริเวณนั้น มีแม่น้ำฮาลีล (Halil) และต่อไปยังเขตที่เชื่อว่าเป็นเมืองคามัดิน (Qamadin) ซึ่งเป็นเมืองค้าขายเก่าที่มีการนำพritchati และเครื่องเทศต่างๆ จากอินเดียมาทางอ่าวเปอร์เซียเพื่อมาค้าขายที่นี่ มาเร็โค โบโล กล่าวในบันทึกของเขาว่าในช่วงการเดินทางที่เปอร์เซีย กองคาราวานของเขารอด้วยเชิงญี่ปุ่นโจรสลัด ทำให้คนในกองคาราวานถูกฆ่าตายไปหลายคน ในที่สุด ก็เดินทางถึงเมืองท่าออร์มุซ (Hormuz) อยู่บริเวณปากอ่าวเปอร์เซีย ที่นี่ มีการค้าขายไข่มุก เครื่องเทศ อัญมณี งาช้าง ผ้าที่ทอจากไหมและด้าย ทอง และลินด้าอื่นๆ อีกมากมาย ความเจริญรุ่งเรืองของออร์มุซในสมัย ศตวรรษที่ 13 ไม่มีรองรอยให้เห็นในปัจจุบัน มีเพียงแต่การเปลี่ยนชื่อเป็น มินาบ (Minab) หรือแปลว่าน้ำสีฟ้า (Blue Water) อาจจะเพื่อระลึกถึง ยุคทองแห่งการเดินเรือในอดีต

ที่บริเวณออร์มุซ พากษาได้พบกับเรือสำเภาหรือเรือสินค้าด้วย แต่เขาก็มิได้ขึ้นเรือต่อไป เพราะสภาพเรือไม่ดีและทำจากวัสดุที่ไม่น่าจะ ปลอดภัยในการเดินทางไกล เช่น ทำด้วยหมุดไม้และร้อยยึดด้วยเชือกที่ พันด้วยไขมพร้าว ถ้าเดินทางโดยทางเรือจากออร์มุซ ก็จะสามารถ ต่อไปอินเดียและเข้าจีนได้ แต่พวกมาเร็โค โบโล ได้ใช้การเดินทางบกต่อ โดยกลับไปเริ่มที่เมืองเคอร์มาน ซึ่งพากษาจากแลกม้ากับอูฐ เพราะ หมายเหตุกับการเดินทางที่ต้องรอนแรมต่อไปข้างหน้าที่จะต้องข้ามผ่าน ทะเลรายดัชต์อีลัต (Dash-e Lut) ซึ่งแปลว่า ทะเลรายแห้งแล้ง เว็บเจิง (Desert of Emptiness) ในบันทึกของมาเร็โค โบโล กล่าวถึง ความมืดที่ครอบคลุมบริเวณทะเลราย ซึ่งเขากล่าวว่า เป็นการกระทำ เวทย์มนต์โดยพากโจรสลัด แต่แท้ที่จริงเกิดจากพายุทะเลราย การ เดินทางช่วงนี้มีความยากลำบากเป็นอย่างมาก เนื่องจากต้องข้ามผ่าน

ทะเบียนที่แท้จริง

มาร์โค โปโลพร้อมด้วยพ่อและลุงของเข้าได้เดินทางถึงแม่น้ำออกชุส (Oxus) หรือปัจจุบันคือแม่น้ำอามู ดาร์ยา (Amu Darya) ในอัฟกานิสถาน ได้พบกับชาติของเมืองเก่าบล็อก (Balkh) ซึ่งแต่ก่อนเคยได้ชื่อว่าเป็นเมืองที่ใหญ่ที่สุดเมืองหนึ่งของโลก แต่ก็ได้ถูกทำลายไปในช่วงสมัยที่จักรพรรดิจีนถังถังแห่งมองโกลเข้าโจมตีเอเชียกลางในช่วงทศวรรษ 1220 บันทึกของมาร์โค โปโล ได้กล่าวถึงชาติของพระราชนักรและบ้านเรือนที่ยังพอ มีหลงเหลือให้เห็น ปัจจุบันอัฟกานิสถานเป็นประเทศที่ถูกทำลายไปมากอันเนื่องมาจากการะส์

จากเมืองบล็อก (Balkh) ก็ไปถึงเมืองทาโลคาน (Taloqan) ซึ่งมาร์โค โปโล เรียกว่า ไทคาน (Taican) เป็นเมืองที่มีความสวยงามมากอยู่ในทุบเขาที่มีทุ่งข้าวและต้นปือปลาร์ ขันเลียบลำคลองชลประทาน มาร์โค โปโลได้กล่าวถึงภูเขาตามทางที่เชื่อมกับเส้นทางสายไหม (Silk Road) ในสมัยโบราณ ว่าเต็มไปด้วยเกลือ ซึ่งชาวบ้านจะเอาไว้ใช้แลก กับเงินหรือข้าวสาลี จากทาโลคาน (Taloqan) ถึงเมืองเฟซabad (Feyzabad) อันเป็นเมืองหลักของจังหวัดบادกชาน (Badakhshan) ณ ที่นี่เชื่อว่าพ่อค้าตระกูลโปโลได้ทำการค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้าที่ตลาดของเมือง (Feyzabad bazaar) ที่นี่ค่าที่มีเชื่อเลียงที่หาได้ที่บริเวณนี้คืออะซูไรต์ (lapis lazuli) ซึ่งมาร์โค โปโลบันทึกไว้ว่าเป็นหินสีน้ำเงินที่สวยที่สุดในโลก นอกจากนั้น มีแร็กานิดหนึ่งคล้ายทับทิม (Ruby-like spinels) มีราคาสูงมาก

มาถึงช่วงนี้ ก็คาดว่า มาร์โค โปโล พร้อมด้วยพ่อและลุงของเข้าเดินทางเป็นระยะอย่างน้อย 8,000 กิโลเมตรแล้ว การเดินทางล่าช้าไป เพราะบางครั้งต้องเผชิญกับฝนหิมะและแม่น้ำที่ไหลบ่า กล่าวกันว่า มาร์โค

โปโล ได้ล้มป่วยลงที่บادกชาน (Badakhshan) จึงทำให้ต้องอยู่ที่นี่นานถึง 1 ปี อาจเป็นไปได้ว่าเข้าป่วยด้วยโรคมาเลเรีย หลังจากที่หายดีแล้ว คุณะของมาร์โค โปโล ก็เดินทางไปทางเหนือเลียบแม่น้ำวาร์ดุช (Wardu) ซึ่งเมื่อถึงความสูงราว 3,000 เมตร แม่น้ำนี้ก็กลายเป็นลำธารไหลลงบันนึง ผ่านทุบเขาทุ่งหญ้าอันกว้างใหญ่ เชื่อกันว่าเป็นที่พักแรมของกองการะวน บันนึนเป็นเวลาหลายศตวรรษ เช่นเดียวกับคุณะของมาร์โค โปโล

หลังจากนั้น มาร์โค โปโล พร้อมด้วยพ่อและลุงของเขาก็เดินทางต่อไปยังปายันดซ์ (Pyandzh) อันเป็นชื่อที่ใช้เรียกแม่น้ำอามูดาร์ยาตอนบน จากนั้นก็เลียบแม่น้ำเข้าไปในทุบเขาโวคาน (Vocan) หรือ วากาน ซึ่งเป็นแนวยาวจากประเทศอัฟกานิสถานต่อไปถึงจีน อันเป็นเส้นทางการค้าขายของกองการะวนที่พาอัฟกันจะนำสินค้าพวกผลไม้แห้งหรือหนังสัตว์ไปขายยังจีน ส่วนการะวนจากจีนก็จะขนเลือผ้าไหมและเครื่องถ่ายชามมาขายยังฝั่งอัฟกานิสถาน อย่างไรก็ตาม ทางการจีนได้ลังปิดเส้นทางวากานตั้งแต่ปีค.ศ. 1949 หรือพ.ศ. 2492 เป็นการปิดเส้นทางการค้าต่อค้าขายที่มีมานานกว่า 2,000 ปี แม้ว่าจะมิใช่เส้นทางที่มีการเดินทางไปมากันคึกคักเหมือนกับเส้นทางสายไหม แต่ก็เคยเป็นทางหลวงสำหรับการค้าขายและแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมไปมาระหว่างกัน ซึ่งรวมถึงการเผยแพร่ศาสนาต่างๆ อันได้แก่ ศาสนาพุทธ อิสลาม และศาสนาคริสต์

เชื่อกันว่ามาร์โค โปโล ได้หยุดพักที่หมู่บ้านในบริเวณเส้นทางวากาน ซึ่งอาจมีการชื่อหาตัวจามรี (Yak) ไว้ขันของเพื่อการเดินทางข้ามภูเขาต่อไปยังเมืองคชการ์ (Kashgar) ปัจจุบันเมืองนี้อยู่ในจีน ห่างจากหมู่บ้านที่ผ่านมา 400 กิโลเมตร ตามบันทึกกล่าวว่าได้ใช้เวลานานถึง 2 เดือนในการเดินทางไปถึงคชการ์ อาจเป็นไปได้ว่ามาร์โค โปโล ได้เดิน

ทางอ้อมเทือกเขาเหล่านี้บ้าง เพื่อหลีกเลี่ยงทิมະถล่อมหรือเส้นธารน้ำแข็งต่อจากนั้นพวกเข้าเดินทางถึงบริเวณที่มาร์โค โปโลกล่าวว่าเป็นที่ที่สูงที่สุดในโลก มาร์โค โปโลใช้เวลาการเดินทางข้ามที่ราบสูงปามีร์ (Pamirs) 12 วัน นับเป็นครั้งแรกที่ชาวยูโรปได้กล่าวถึงเทือกเขาของเอเชียกลางนี้ที่ซึ่งได้ชื่อว่าเป็น “หลังคาของโลก” (the roof of the world) บนที่นั้นสูงประมาณ 4,500 เมตร ที่มาร์โค โปโล ได้บันทึกไว้ว่าไฟที่จุดมีแสงหม่นและทำให้อาหารไม่สุก มาร์โค โปโลเชื่อว่าเป็นสาเหตุจากความเย็นแต่แท้ที่จริงเป็นสาเหตุ เพราะกำசอกซิเจนน้อยนั่นเอง

จากเทือกเขาปามีร์ ถนนของมาร์โค โปโลก็เดินทางข้ามทะเลทรายอันกว้างใหญ่ที่มีชื่อว่า ตากลิมา坎 (Taglimagan) เพชร碧กับความยากลำบากในการเดินทางเป็นอย่างยิ่ง มีทั้งภูพหลอนของท่อนองน้ำและเลียงโหหวนของทะเลทราย เข้าใจว่าการเดินทางคงต้องใช้พาหนะที่เป็นอูฐสองหونก ในบริเวณนั้นมีโอเอชีสหรือแหล่งน้ำกลางทะเลทรายซึ่งหอนานหู มีชาเเมืองโนราณซึ่งใช้ฉางเฉิง ซึ่งเป็นเมืองหน้าด่านสมัยราชวงศ์ขั้น ต่อจากนั้นพวกเข้าได้เดินทางถึงเมืองฉางโจว ในมณฑลกานซูในยุคปัจจุบัน เป็นเมืองที่เลียนทางการค้าสำคัญ 2 สายจากทิศเหนือและทิศใต้มาบรรจบกัน เป็นการก้าวเข้าสู่โลกใหม่และได้พบปะกับชาวจีนจำนวนมากเป็นครั้งแรกด้วย

ในการเดินทางไปที่ต่างๆ นั้น มาร์โค โปโล มักจะกล่าวถึงเรื่องศาสนาและประเพณีท้องถิ่นด้วย เช่นได้กล่าวถึงวัดวาอารามต่างๆ ที่เมืองจ้าโนว่า ซึ่งปัจจุบันคือ ตุนหวง เดຍเป็นศูนย์กลางศาสนาพุทธที่ใหญ่ที่สุดของจีน เขายังได้กล่าวถึงมณฑลยูนนาน ทางตอนใต้ของจีนว่ามีการใช้เปลือกหอยเบี้ยและเกลือแทนเงิน เป็นต้น

จักรพรรดิกุบไลข่านทรงทราบข่าวการมาเยือนของคณะมาร์โค โปโลทางระบบข่าวสารมาด่วน ระหว่างที่ประทับอยู่ที่ชางตู (Shangdu หรือ Shang-tu) จึงมีบัญชาให้ส่งคณะทูตไปรับมายังเมืองชางตู เมืองนี้มีการเรียกอีกชื่อหนึ่งด้วยว่า ชานาดู เมืองชางตูเป็นพระราชนักรัตน์ของจักรพรรดิกุบไลข่าน อุญไปทางด้านตะวันตกเฉียงเหนือของปักกิ่ง ประมาณ 300 กิโลเมตร เมืองนี้ได้รับการขนานนามว่า “เมืองร้อยแปดอาราม” ชาวจีนเรียกว่าเป็นพระราชนักรัตน์แก้ว หรือ Crystal Palace เพราะมีความส่องไสวตระการตาตตลอดวันตลอดคืน พากษาเดินทางถึงราชสำนักของจักรพรรดิม่องโกลในปี คศ. 1275 หรือ พ.ศ. 1818 ณ ที่นี่เอง ที่เชื่อว่ามาร์โค โปโล ได้พบกับจักรพรรดิกุบไลข่าน มาร์โค โปโล และคณะได้รับการต้อนรับอย่างดีจากจักรพรรดิ โดยได้ใช้ชีวิตอยู่ในอาณาจักรมongโกลเป็นเวลานานถึง 17 ปี ตามบันทึกกล่าวว่าเป็นที่นี่ที่อยู่ท่าทิศตะวันออกเฉียงใต้ของปักกิ่งราวๆ 300 กิโลเมตร ลรังชั้นตามพระคำวินของจักรพรรดิกุบไลข่าน ปัจจุบันต้าตูเป็นส่วนหนึ่งของกรุงปักกิ่ง

มาร์โค โปโล ไม่ได้เพียงใช้ชีวิตอยู่เฉพาะที่ราชสำนักของจักรพรรดิม่องโกลเท่านั้น เขายังได้เดินทางออกไปในอาณาเขตอันกว้างใหญ่ไปหลายของอาณาจักรมongโกลด้วย จักรพรรดิกุบไลข่านมีความประทับใจในตัวมาร์โค โปโล จึงได้ส่งเข้าไปปฏิบัติภารกิจแทนพระองค์ ในที่ต่างๆ ทั่วราชอาณาจักร ในบันทึกของเขาระบุว่า เขายังได้ดำรงตำแหน่งเป็นผู้ว่าการมณฑลหยางโจว เป็นเวลา 3 ปี แต่เรื่องนี้ยังไม่มีหลักฐานยืนยัน ส่วนนิกโกร์ และมัฟเฟอโอล โปโล นั้น ในบันทึกกล่าวว่าได้รับเชื้ออยู่ในราชสำนักของมองโกลด้วยเช่นกัน มาร์โค โปโล เขียนเล่าว่าเขาได้เดินทางไปยังทิเบต และเมืองคาราโครัม (Karakorum) เมืองหลวง

เก่าของอาณาจักรมองโกลด้วย เมืองที่มาร์โค โปโล ชอบไปมากที่สุดคือ เมืองหังโจว อยู่ทางใต้ของจีน เคยเป็นเมืองหลวงที่รุ่งเรืองของราชวงศ์ซ้องจนกองทัพของจักรพรรดิกุบไลข่านยึดได้ในปีค.ศ. 1276 หรือพ.ศ. 1819 มาร์โค โปโลเล่าไว้ว่าทางโจวเป็นนครที่ดีเลิศที่สุดในโลก

ตามบันทึกของมาร์โค โปโล กล่าวว่าเขามีความประทับใจในความยิ่งใหญ่ตระการตาของสถาปัตยกรรมและลิ่งก่อสร้างต่างๆ ภายในราชสำนักของจักรพรรดิม่องกุล รวมทั้งงานฉล่องในโอกาสต่างๆ ที่มีขึ้น มาร์โค โปโลยังมีความประทับใจในการค้นพบและพัฒนาการของเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นในจีน เช่น แสงไฟฟ้า กระเบื้องดินเผา ฯลฯ ที่ไม่เคยมีมาก่อน ตัวอย่างของการค้นพบที่สำคัญคือ การใช้ไนทินหรือสารแอลบีส托ส (asbestos) และการรื้อถอนหิน ซึ่งยังไม่เป็นที่รู้จักในยุโรปแต่อย่างใด ลิงประดิษฐ์สำคัญอีกประการหนึ่งที่มาร์โค โปโล ลังเกตเห็นคือ การใช้ธนบัตรที่ทำจากกระดาษ และระบบของการไปรษณีย์ที่แบ่งออกเป็นสามชั้น คือ ชั้นสอง ชั้นหนึ่ง และชั้นล้ำหัวรับราชสำนัก

หลังจากที่ค้นพบของมาร์โค โปโลอยู่ในราชสำนักของจักรพรรดิกุบไลข่านนานถึง 17 ปี ก็ได้เดินทางกลับอิตาลี ประเทศบ้านเกิดของเขายอดเยี่ยมได้รับอนุญาตจากจักรพรรดิให้นำเจ้าหนูม่องกุลไปเป็นพระชายาของอาร์กุน องค์ประมุขแห่งเปอร์เซีย ผู้เป็นเหลนของกุบไลข่าน ค้นพบได้ออกเดินทางจากกรุงโจวในภาคใต้ พร้อมด้วยเรืออีก 14 ลำ ในปีค.ศ. 1291 หรือพ.ศ. 1834 มีการพจัญภัยมากมายระหว่างการเดินทาง ผู้ร่วมเดินทางรอดชีวิตกลับมาได้ไม่กี่คน ในที่สุดได้เดินทางกลับถึงนครเวนิส ในปีค.ศ. 1295 หรือพ.ศ. 1838

กล่าวกันว่า ยังไม่มีนักเดินทางคนใดในขณะนั้นที่สามารถเดินทางไปได้ไกลและเก็บรวมรวมข้อมูลและรายละเอียดไว้ในบันทึกของเขามากเท่ากับมาร์โค โปโล การเดินทางของเขามีระยะทางไกลเกินกว่าจะจินตนาการได้ อีกทั้งยังข้ามฝ่านดินแดนที่มีความแตกต่างกันอย่างมาก ระหว่างวัฒนธรรมตะวันตกกับวัฒนธรรมตะวันออก ด้วยบันทึกของมาร์โค โปโล ประกอบกับการบอกเล่าของพ่อและลุงของเขาว่า ทำให้โลกตะวันตกได้รับรู้เรื่องราวของทางตะวันออกได้อย่างมาก มาร์โค โปโล ได้ทำให้คนญี่ปุ่นของเขามีความรู้เรื่องมากขึ้น จนทำให้คนแห่งนี้เจริญรุ่งเรืองควบคู่ไปกับเมืองสำคัญอื่นๆ ของอิตาลี ไปจนถึงยุคฟื้นฟูทางวัฒนธรรม (Renaissance) เลยทีเดียว

บันทึกการเดินทางของมาร์โค โปโล ยังช่วยยืนยันถึงความสำคัญของนครเวนิสในฐานะที่เป็นศูนย์กลางทางการค้าของโลกในขณะนั้น ได้มีการเชื่อมโยงนครเวนิสโดยทางน้ำกับเส้นทางการค้าที่ไปสู่เมืองใหญ่ๆ ของพรั่งเศส เยอรมัน และเนเธอร์แลนด์ อีกทั้งยังมีการติดต่อกับประเทศในบริเวณทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ทั้งทางทะเลและทางบก ทางตอนเหนือของอิตาลี หลังจากการเผยแพร่หลายของบันทึกการเดินทางของมาร์โค โปโล ได้มีเรือสำเภาสินค้ามาจากการค้าทางตะวันออกไกล ขึ้นมาทางทะเลโดยเรียบ ก้าวเดินค้ามีค่าต่างๆ มาค้าขาย ไม่ว่าจะเป็นพรอม ไหม และเครื่องเทศ ส่วนขนสัตว์และอัญมณี ตลอดจนโลหะมีค่าต่างๆ ก็นำมาจากทางเหนือของอิตาลี สำหรับอาหารและน้ำดื่มน้ำจากทางด้านตะวันตก รวมทั้งข้าวโพดและข้าวตัวด้าย ซึ่งพ่อค้าชาวเวนิสก็เป็นทั้งผู้รับซื้อและขายลินค้าเหล่านี้

มีการกล่าวกันว่า ความเจริญของ การติดต่อกับค้าขายระหว่างโลกตะวันตกกับโลกตะวันออก ก็คงจะเกิดขึ้นอยู่ดีแม้จะมีการเดินทาง

ของมาเร็โค โปโล ทั้งนี้ เพราะจักรพรรดิม่องกโกลได้ทรงเลิ่งเห็นและตรำหนักถึงการค้าอันรุ่งเรืองที่อาณาจักรมongกโกลจะสามารถมีได้กับโลกและดินแดนที่อยู่ทางตะวันตกออกไป จีนและอาณาจักรมongกโกลมีลินค้าที่ทางตะวันตกต้องการ ประกอบกับประเทคโนโลยีปั่งต่างก็ได้ตั้งเมืองท่าการค้าของตนขึ้นเรื่อยๆ อันเป็นการนำไปสู่การติดต่อค้าขายที่ง่ายขึ้นกับโลกทางตะวันออก อย่างไรก็ตาม การเดินทางอันไกลโพ้นของพ่อค้าตระกูลโปโลและความสนับสนุนของศาสนจักรผู้ซึ่งเห็นโอกาสสำคัญ สำหรับการเผยแพร่ศาสนาและการเพิ่มอำนาจของคริสตจักรในโลกตะวันออก ได้มีส่วนอย่างมากต่อการเปิดโลกตะวันตกกับโลกตะวันออกให้เชื่อมต่อกัน ซึ่งต่อманานักบวชในศาสนาคริสต์ก็ได้เดินทางไปยังตะวันออกมากขึ้น และได้นำเรื่องราวของເອເຊີກລັບໄປສູ່ຫາວະວັນຕົກมากขึ้นด้วยเช่นกัน

บันทึกเรื่องราวการเดินทางของมาเร็โค โปโล เป็นงานเขียนหรือหนังสือเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเดินทางที่มีชื่อเลียงและมีอิทธิพลมากที่สุดในประวัติศาสตร์ เนื่องจากมีข้อมูลและรายละเอียดอย่างมาก นับเป็นเวลานานเลยที่เดียวที่บันทึกการเดินทางของมาเร็โค โปโลเป็นเพียงข้อมูลเดียวที่ยูโรปได้รับรู้เกี่ยวกับลักษณะทางภูมิศาสตร์และชีวิตความเป็นอยู่ของประเทศในเอเชียตะวันออก และบันทึกนี้เองที่ช่วยให้เป็นพื้นฐานสำหรับการจัดทำแผนที่ของເອເຊີກ ถือทั้งยังเป็นบันทึกที่ช่วยกระตุ้นความสนใจของคริสโตเฟอร์ โคลัมบัส (Christopher Columbus) และ瓦斯โก ดา 伽มา (Vasco da Gama) ต่อเรื่องของทางตะวันออกซึ่งนำไปสู่การเดินทางสำรวจโลกทางตะวันออกในเวลาต่อมา

การเดินทางอันยิ่งใหญ่ของมาเร็โค โปโล และการใช้ชีวิตอยู่ในจีนในราชสำนักของจักรพรรดิกุบุลีข่าน รวมแล้วทั้งหมด 24 ปี นับเป็นการสร้างประวัติศาสตร์ที่สำคัญให้กับโลกและกับจีนเอง จากบันทึกการเดินทางของมาเร็โค โปโล ได้ทำให้โลกทางตะวันตกรู้จักเรื่องราวของจีนมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะได้รับรู้ถึงความยิ่งใหญ่ของจีน ตลอดจนความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีของจีน ที่สำคัญคือโลกยังได้รับรู้ถึงศิลปะและวัฒนธรรมของจีนในด้านต่างๆ ด้วย.

หนังสืออ้างอิง (References)

1. Ingpen, Robert; Philip Wilkinson. Encyclopedia of Events That Changed The World. New York: The Penguin Group, 1991. p. 51-52
2. Plantagenet Somerset Fry. History of the World. London: Dorling Kindersley Publishing Inc., 1994. p. 154
3. Petra Haring, Kuan and; Yu-Chien, Kuan. Magnificent China: A Guide to Its Cultural Treasures. Hong Kong: Joint Publishing Co., 1987. p. 39
4. The Travels of Marco Polo. New York: The Orion Press, n.d
5. Yang, Zhao and others. China Knowledge Series: An Outline History of China. Beijing: Foreign Languages Press, 1982. p. 310,322
6. ประسنต์ สุ่นศิริ, น.ต. อุยออย่างจีน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์กตัญญู, 2536
7. Edwards, Mike. "The Adventures of Marco Polo: Part I," "National Geographic Magazine". Vol. 199 (5) : 2-30; May 2001
8. Edwards, Mike. "Marco Polo In China: Part II," "National Geographic Magazine". Vol. 199 (6) : 20-45; June 2001
9. Edwards, Mike. "Marco Polo's Voyage Home: Part III," "National Geographic Magazine". Vol. 200 (1) : 26-47; July 2001
10. "Marco Polo," Microsoft (r) Encarta (r) 98 Encyclopedia (CD-ROM). 1993-1997
11. "Mongols," Microsoft (r) Encarta (r) 98 Encyclopedia (CD-ROM). 1993-1997
12. "Kublai Khan," Microsoft (r) Encarta (r) 98 Encyclopedia. (CD-ROM). 1993-1997

พืชผัก ต้านมะเร็ง

ศศิมา คำรงค์สุกิต

แนวคิดที่เกี่ยวกับการกิน เพื่อป้องกันโรคและรักษาสุขภาพให้ดี สามารถได้รับการยืนยันจากการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ว่า เป็นแนวคิดที่ ถูกต้อง สามารถช่วยลดอัตราการเกิดมะเร็งได้ในระดับหนึ่ง ต่อไปนี้ คือ อาหารพืชผักที่มีคุณสมบัติต้านมะเร็งที่ไม่ควรมองข้าม

มะเขือเทศ

มะเขือเทศได้รับการจัดให้อยู่ในอันดับ 1 ของบรรดาอาหารเพื่อ สุขภาพ ในมะเขือเทศมีกรดพี คูมาเริก (P-Coumaric Acid) และกรด คลอโรเจริก (Chlorogenic Acid) อยู่เป็นจำนวนมาก กรดเหล่านี้จะแย่ง จับกับไนโตรฟิลล์แล้วขจัดออกจากร่างกาย ก่อนที่ไนโตรฟิลล์จะไปจับกับ เอ็นไซม์กล้ายเป็นสารที่ก่อมะเร็ง ชื่อ ไนโตรชาเเมินส์ การทานมะเขือเทศ สดอย่างน้อย 7 ครั้งต่อสัปดาห์ จะลดความเสี่ยงต่อการเป็นมะเร็งต่อม ลูกมาก ปอดและกระเพาะลงได้ครึ่งหนึ่ง

Charge'd' Affaires ad interim

อุปทูตรักษาการสถานเอกอัครราชทูต หรือ อุปทูตชั่วคราว

ในกรณีที่ดำรงอยู่ของหัวหน้าคอดะผู้แทนว่างลง
หรือหัวหน้าคอดะผู้แทนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนได้
อุปทูตชั่วคราวจะปฏิบัติหน้าที่ในฐานะหัวหน้าคอดะผู้แทนเป็นการชั่วคราวได้
โดยหัวหน้าคอดะผู้แทนจะแจ้งนามอุปทูตชั่วคราว
ให้กระทรวงการต่างประเทศของรัฐผู้รับ ทราบ
หรือ หากหัวหน้าคอดะผู้แทนไม่สามารถแจ้งได้
กระทรวงการต่างประเทศของรัฐผู้ส่งจะแจ้งนามอุปทูตชั่วคราว
ไปยังกระทรวงการต่างประเทศของรัฐผู้รับ

- สถาบันการต่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ●

พริก

สารแคปไซซินในพริก ช่วยลดพิษของสารก่อมะเร็งได้ ช่วยไม่ให้มีการจับตัวระหว่างไนโตรท์กับเอมีนส์ซึ่งจะกล้ายเป็นสารอันตราย พริกยังเผ็ดเท่าไรก็ยังมีแคปไซซินมากเท่านั้น

ส้มและมะนาว

ในส้มและมะนาวมีสารลิโมนีน (Limonene) อยู่เป็นจำนวนมากมากซึ่งมีส่วนในการกระตุ้นเอนไซม์ในร่างกายให้เพิ่มขึ้นเพื่อลดสารก่อมะเร็ง และกระตุ้นให้เซลล์ภูมิคุ้มกันที่มีหน้าที่ฆ่าเซลล์มะเร็ง มีความกระปรี้กระเปร่าขึ้น

ราชบะเอม

พืชชนิดนี้มีความหวานมากกว่าน้ำตาล 50 เท่า มีสารสำคัญที่ชื่อกลีเซอร์ไรซิน (Glycyrhrisin) ที่จะช่วยปกป้องจากสารก่อมะเร็ง

กระเทียม

กระเทียมช่วยลดความเสี่ยงในการเป็นมะเร็งกระเพาะอาหาร บางงานวิจัยระบุว่าสามารถลดได้ถึง 40% เมื่อกินมากพอ สาร Sallylmer Captocysteine ช่วยลดการเกิดมะเร็งต่อมลูกหมาก (50%) และกระเทียมยังช่วยเพิ่มระดับเอนไซม์ ที่จะทำให้ล้างพิษของสารก่อมะเร็ง สารนี้จะมีขั้นเมื่อทุบกระเทียมให้แตกก่อนแล้ววางทิ้งไว้ 10 นาทีก่อนจะนำไปใช้ ไม่ควรกินกระเทียมขณะท้องว่าง อาจจะเกิดระคายเคือง คลื่นไส้อาเจียน ปวดท้องได้

ถั่วเหลือง

มีสารต้านมะเร็งในปริมาณค่อนข้างสูง ที่ช่วยลดความเสี่ยงจากการเป็นมะเร็งที่เนื่องมาจากอิหรโนน เช่น มะเร็งเต้านม นอกจากนี้ถั่วเหลืองมีสารคล้ายอิหรโนนเพศที่มีไปแข่งกับอิหรโนนในร่างกาย เข้าสู่

เซลล์โดยจับกับหน่วยรับบนเซลล์ที่เดียว กัน แต่สารนี้เมื่อส่งสัญญาณให้เซลล์เจริญเติบโตนั้นมีเพียง 1 ใน 1,000 เท่านั้น นำให้เซลล์เจริญเติบโตน้อยลง ลดการเจริญเติบโตของเนื้องอก และป้องกันการเกิดมะเร็งสำหรับผู้ชาย ช่วยลดการเกิดมะเร็งที่ระบบลีบพันธุ์ อีกทั้งยังเป็นแหล่งโปรตีนชั้นเยี่ยม

ชาเขียว

ใบชาเขียวได้มาจากการนำยอดใบชาสดผ่านกระบวนการอบ เพื่อลดความชื้นโดยไม่ผ่านการทำหมัก จึงมีสารกลุ่ม Polyphenol เหลืออยู่จำนวนมาก สารนี้ต่อต้านอนุมูลอิสระได้มากกว่าวิตามินอี 20 เท่า และมากกว่าวิตามินซีถึง 500 เท่า ใบชาเขียวมีสารโพลิฟินอลซึ่งเป็นสารแอนติออกซิเดนท์ที่มีบทบาทในการป้องกันโรคมะเร็ง งานวิจัยจากสถาบันวิจัยแห่งชาติญี่ปุ่น แสดงให้เห็นว่า สาร catechin (Catechin) ซึ่งเป็นองค์ประกอบหลักในแทนนินของชาเขียวสามารถลดอุบัติการของโรคมะเร็งได้ ดีมชาเขียววันละ 4 แก้ว ช่วยลดอัตราเสี่ยงต่อการเป็นมะเร็งได้ ชาแก่ทำให้ห้องผูก ดีมก่อนนอนอาจทำให้ไม่หลับ ชงชาไว้นานจะมีแทนนินออกมากทำให้มีรสฝาดไม่น่าดื่ม ประมาณเหมาะสมจะช่วยย่อยอาหาร ควรใช้น้ำเดือดใส่ในใบชา 1 ช้อนชา ตั้งทิ้งไว้ 5 นาทีก่อนดื่ม

กะหล่ำดอก

เป็นผักตระกูลมัสดาร์ท มีสารที่สามารถดึงสารก่อมะเร็งออกจากเซลล์ โดยมีสารชัลโลราเพน ซึ่งไปลดการผลิตเอนไซม์ที่จะทำอันตรายสารพันธุกรรม DNA ในเซลล์ พีช่วงค์นี้ รวมทั้งบเร็คโคดีคาน่าและกะหล่ำต่างๆ กระหล่ำดิบมีวิตามินซีสูง มีธาตุโพแทสเซียม กำมะถันและเลี้นใหญ่มาก

กะหล่ำปลี

ใบมีสารได้ไอลิโอนส์ และสารกลูโคซีโนเลท เมื่อแตกตัวจะเป็นสารต้านมะเร็ง ออกฤทธิ์โดยเฉพาะต่อต้านกับมะเร็งลำไส้ แต่หากกินมากไปจะทำให้เกิดคoughอยพอกได้ เพราะมีสารไปกันการดูดซึมໄอกออดีนที่ต่อมไทรอยด์ ผู้เป็นโรคไทรอยด์ไม่ควรบริโภคมาก เพราะไปลดระดับไทรอยด์หรือรูบีโนในเลือด หากกินติดต่อ กันนานๆ กะหล่ำปลีมีหلامลี เช่น ส้ม่วง แดง ห้ามรับประทานกะหล่ำปลีแดงสดๆ เพราะมีเหล็กสูงมาก จะทำให้ห้องผูก

ข้อจ่ายหรือคืนใจ

มีสารต้านมะเร็ง เช่น ทาไลด์และโพลีอเซทิลีน ทำให้สารก่อมะเร็งหมดฤทธิ์โดยเฉพาะที่เกิดจากบุหรี่ มีฤทธิ์ลดการสร้างอสุจิ ช่วยคุมกำเนิดลดอัตราการตั้งครรภ์ บางคนอาจแพ้ได้หากกินก่อนหรือหลังการออกกำลังกายอย่างหนัก

กะบ้า

อยู่ในวงศ์เดียวกันกับผักหวานดั้ง กะหล่ำปลี กะหล่ำดอก ผักกาดขาว บร็อคโคลี และผักกาดหัว คำนำมีสารอินโดลส์ยับยั้งการเกิดมะเร็ง โดยเฉพาะมะเร็งที่เต้านม โดยการไปจับกับอร์โนนเพศหญิง เอสโตรเจนชึ้นกระตุ้นการเกิดเนื้องอก และมะเร็งลำไส้ มีสารต้านอนุมูลอิสระเบต้าแครอทีนและวิตามินซีสูงมาก ทำให้มีคุณสมบัติในการต้านมะเร็งที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังมีพิษพอกอีกหลายชนิดที่มีคุณสมบัติในการต่อต้านมะเร็ง เช่น ขมิ้น ข่า เมล็ดข้าวโพด ขิง แครอท ชะพลู ดีปลี ตะไคร้ แตงกวา ใบบัวบก ผักชี ผักชีฝรั่ง พักทอง ใบมะกรูด มะเขือยาวหรือมะเขือม่วง มะระจีน มะระขึ้นก้า มันเทศ ต้นหอมและหอมใหญ่ โหรพา เป็นต้น.

คุณค่า

ปายอุดา อัตถาก

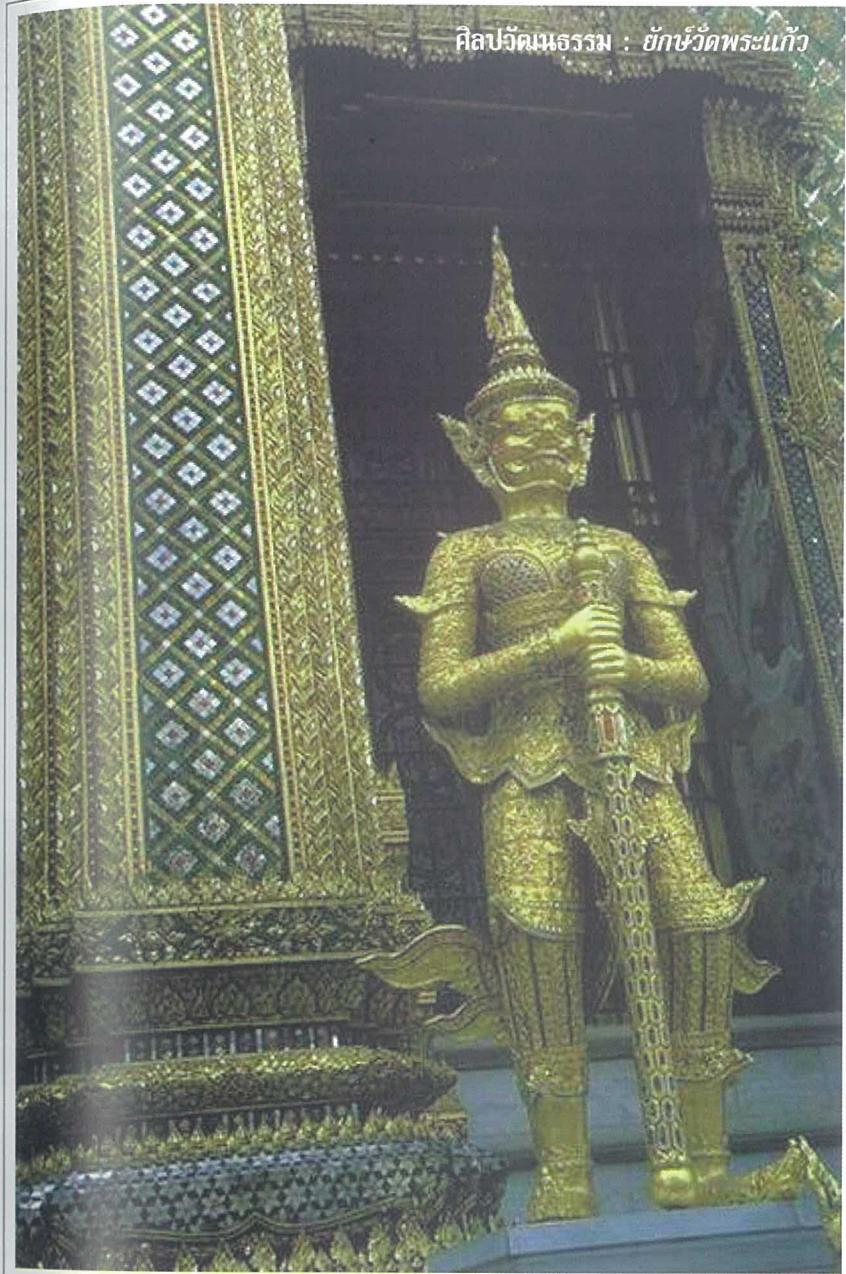
ที่โคลเป็นเยเกน สดริสราสายนางหนึ่งหยุดยืนหลับตาพริ้ม แหงนหน้าขึ้นมองฟ้า นึงลงบนอยู่กลางถนนโล่ง แสงแดดตอนนั้นช่างอ่อนหวานเย้ายวน ครั้นพอก้อนเมฆเคลื่อนบดบังสุริย์แสง นางจึงอุกเดินต่อไป

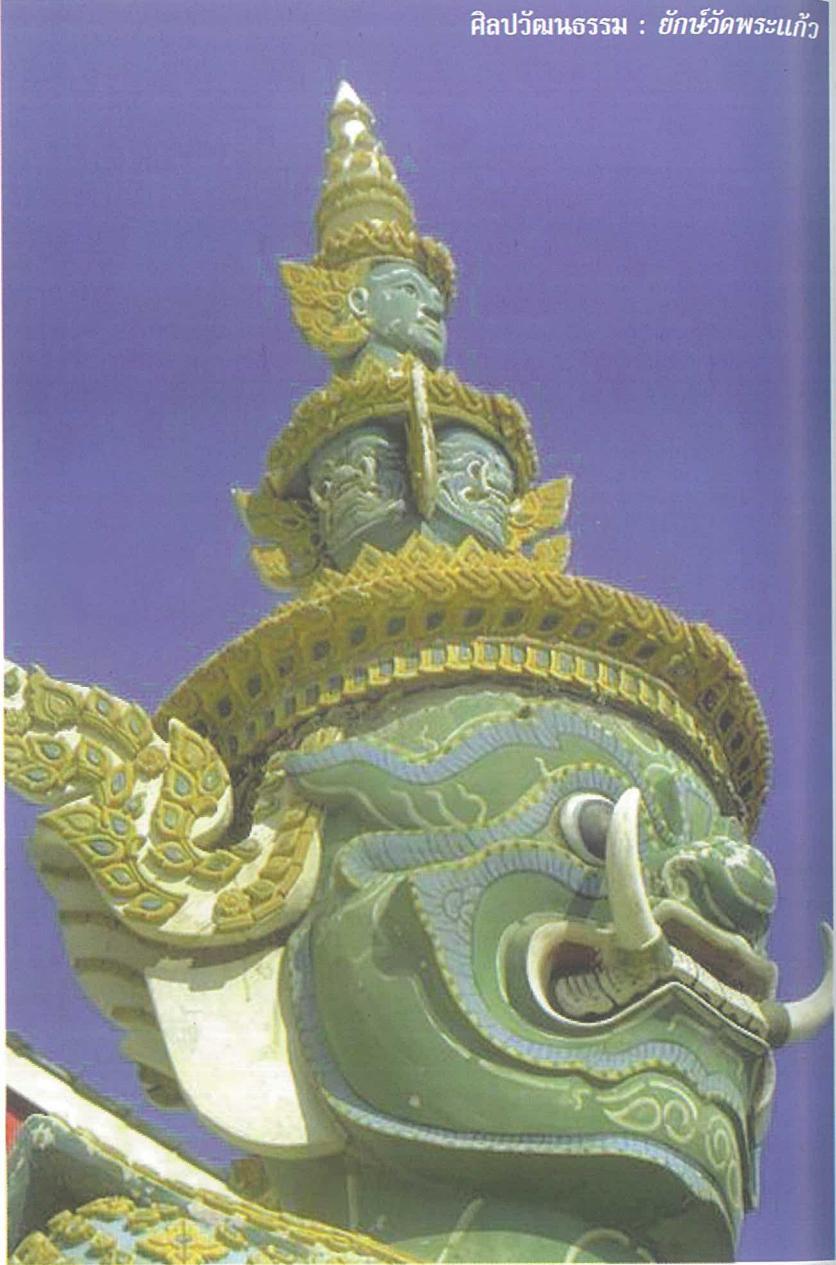
มันเป็นภาพที่ดูประหลาดสำหรับคนไทยอย่างเราแต่สำหรับคนที่นี่แสงแดดช่างเป็นสิ่งหายากที่มีค่ายิ่ง เธอหยุดยืนอาบแดด ถึงแม้ว่าเธอกำลังเดินเพื่อไปทำงานก็เถอะ เพราะเดดที่นี่หายาก ถึงแม้จะเป็นหน้าร้อนก็ตาม

ประเทศแถบแอฟริกาที่ยากจน เข้ากับเฉลิมฉลองทุกที่ที่มีฝน ที่นี่แหงแห้งแล้งนัก ปลูกผักปลูกหญ้าไม่ค่อยขึ้น การกินอยู่อัตดัดชั้ดสน เพราะฉะนั้น เข้าจึงเห็นคุณค่าของทุกสิ่ง คนเราจะเห็นคุณค่าของสิ่งที่หายากแต่สิ่งที่หาได้ยากของหลายคน อาจเป็นสิ่งที่มีเยอะ จนดูด้อยค่าในสายตาของคนบางคน จนเมื่อสิ่งนั้นหมดไป แต่ยังมีความต้องการใช้อยู่นั้นแหล่ะ สิ่งเดียวกันนี้ก็จะถ้าค่าขึ้นมาแทนที่

เงินหนึ่งพันบาท เวลาเราทำมันหาย เราอาจรู้สึกเลียดายนิดหน่อย แล้วก็ลืมไป เพราะไม่เดือดร้อน แต่แบงค์หนึ่งพันบาทใบเดียว กันนี้ หากไปอยู่ในมือผู้ที่ชัดสน อาจเปลี่ยนชีวิตเขากันนั้นได้เลยทีเดียว เงินหนึ่งพันบาทก็มีค่าการชำระหนี้ได้ตามกฎหมายเท่ากัน แต่คุณค่าของมันแตกต่าง หากอยู่ในมือของคนที่แตกต่างกัน เพราะฉะนั้น จงตระหนักว่า ทุกสรรพลิ่งล้วนมีค่า หากบังเอญคุณมีมาก ก็อย่ามองว่า ลิ่งนั้นด้อยค่า เพราะที่แท้จริงมันมีค่าล้น จงดีใจที่คุณมีมาก จงเห็นใจคนที่เขามีน้อย ถ้าคุณเห็นว่า ลิ่งที่คุณมีอยู่มาก ไม่ค่อยมีค่า คุณลองมองของที่ไม่ค่อยมีค่าของคุณให้กับคนที่เขาไม่มีลิ่ง แล้วคุณจะคงด้อดหัวใจเข้าไปนั่นในใจพวกเขานะล่ะนั้น คุณจะได้รู้สึกถึงคุณค่าของลิ่งด้วยค่าของคุณทันที... ว่ามันมีคุณค่ามากเพียงใด.

คลิปวิดีโอธรรม : ยักษ์วัดพระแก้ว

ยักษ์วัดพระแก้ว

สุวรรณ ฟองสมุก

วันเดือนดีในเดือนตุลาคม บรรณาธิการหนังสือวิทยุสารัญรัมย์ เดินมาตามผู้เขียนว่า จะเขียนเรื่องอะไรลงหนังสือวิทยุสารัญรัมย์เล่ม 13 ก็ตอบไปอย่างไม่รู้ว่า ไม่ทราบค่ะ ยังคิดอะไรมีอุตอนนี้หัวมีแต่เรื่องกสิน-ผ้าป่า ท่านบรรณาธิการใจดีแนะนำว่า เขียนเรื่องยักษ์วัดพระแก้วลิ ก็รับคำไปสั่นๆ เป็นการผูกมัดตัวเองว่าค่ะ

เสร็จงานกสิน-ผ้าป่าแล้ว มีเวลา (ที่สมอง) ว่างก็นานั้นคิดว่าตัวเองรู้อะไรบ้างเกี่ยวกับยักษ์วัดพระแก้ว นอกจากเนื้อไปจากที่ว่า ที่วัดพระแก้วหรือที่มีชื่อเรียกเป็นทางการว่า วัดพระครีรัตนศาสดาราม มียักษ์กุมตะบองอยู่ 6 คู่ ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นยักษ์มีระดับ คือเป็นพระยา yakkhī ที่สำคัญจากเรื่องรามเกียรติ ที่มาทำหน้าที่เป็นทวารบาล ยืนเฝ้าชั้มประตู พระระเบียงคดซึ่งเป็นทางเข้า-ออกพระอุโบสถ ประตูละคู่ คือ

ประตูด้านทิศตะวันออก

1. สุริยาพ¹ มีกายสีแดงชาด สวมมงกุฎยอดกาบไผ่ ยืนคู่กับ

อินทรชิต² ซึ่งมีกายสีเขียว สวมมงกุฎยอดกาบໄไฟเมื่องอกัน ที่ริมประตุ
ระเบียงด้านฐานไฟที่³ หน้าปราสาทพระเทพบิดร

2. วิรุพทก⁴ กายลีข้าบหรือลีน้ำเงินแก่ สวมมงกุญนาค และมังกร
กัณฐ์⁵ กายสีเขียว สวมมงกุญนาคเช่นกัน ฝ่าริมประตุพระระเบียงหน้า
พระอุโบสถ

ประตุด้านทิศตะวันตก จากเหนือไปใต้ มีอยู่ 3 คู่ ได้แก่

3. วิรุพจำบัง⁶ กายลีน้ำเงิน และมัยราพณ์⁷ กายลีม่วงอ่อน ทั้งคู่
สวมมงกุฎยอดทางໄก ยืนฝ่าประตุพระระเบียงที่อยู่ระหว่างฐานไฟที่
และหอพระนาค (ด้านทิศเหนือของพระศรีวัดนเจดีย์ ริมประตุที่เข้ามา⁸
จากถนนหน้าศาลาสหทัยสมาคม)

4. สมัสสเดชะ⁹ กายลีข้าว ปั้นหน้าเป็นชั้น 5 ชั้น และเทศกัณฐ์¹⁰
กายลีเขียว มีเดียร 3 ชั้น เรียงลำดับจากใหญ่ไปหาเล็ก ยอดบนสุดหน้า
เป็นมนูษย์ หมายถึงมีต้นกำเนิดจากวงศ์พรหม ทั้งสองสวมมงกุฎยอดชัย
ยืนอยู่ริมประตุที่เข้ามาจากพลับพลาเปลืองเครื่อง ข้างศาลาสหทัยสมาคม
หรือทางด้านทิศตะวันตกของพระศรีวัดนเจดีย์ ซึ่งเป็นทางเด็จ
พระราชดำเนินผ่าน

5. อัศวรมามรา¹¹ กายลีม่วงแก่ มีเดียร 2 ชั้น และจักรวรรดิ¹²
กายลีข้าว มี 4 เดียร ทั้งคู่สวมมงกุฎยอดทางໄก ยืนอยู่ริมประตุพระ
ระเบียงด้านหลังพระอุโบสถ

ประตุด้านทิศใต้ ซึ่งเป็นประตุผ่านเข้าไปสู่บริเวณพระบรมมหาราช
วังชั้นกลาง มี 1 คู่ คือ

6. ทศศรีวัน¹³ กายลีเขียว และทศศรีธร¹⁴ กายลีแดง ทั้งคู่มีจมูก

เป็นงวงช้าง สวมมงกุฎยอดกาบໄไฟ

ยกษัท 12 ตนนี้ เป็นประติมากรรมขนาดใหญ่ในวัดพระศรี
รัตนศาสดาราม ที่มีความคงทน แต่ละตนมีความสูงถึง 6 เมตร
หนังสือสาลีนสมเด็จกล่าวว่ายกษัทเหล่านี้ ทำขึ้นในครั้งรัชกาลพระบาท
สมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 ซึ่งสันนิษฐานว่าจะเป็น
ผู้มีอุปมงคลในพระเจ้าอยู่หัว (กัน) ช่างปั้นที่มีชื่อในสมัยนั้น

แต่เชื่อขอนมกินได้เลยว่า ท่านบรรณาธิการของเรายังไม่ต้องการ
แค่นี้แน่ เลยจำเป็นต้องย้อนไปอ่านเรื่องที่เขียนมาใหม่ แล้วก็มาสะดุด
กับคำว่าทวารบาล ได้การละ เขียนเรื่องทวารบาลนี้แล้วกัน

เมื่อจะเขียนเรื่องทวารบาล ก็จำเป็นต้องรู้ความหมายของคำ ๆ นี้
กันก่อน ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ให้ความ
หมายของคำนี้ว่า ผู้ฝ่าประตุ, นายประตุ แต่ความหมายล้วนๆ แค่นี้ ยัง
ไม่เพียงพอ ต้องไปค้นหนังสือพจนานุกรมศิลป์ของอาจารย์ยุร¹⁵ เพิ่มเติม
และพบความหมายในมุมมองที่กว้างขึ้นของทวารบาลว่า

ทวารบาล คือรูปเขียนหรือรูปจำหลักที่ประตุทางเข้าพระอุโบสถ
วิหาร จำหลักบนเนื้อไม้ประตุ เป็นรูปเทวดาถืออาวุธ หรือรูปเชี่ยวกลาง¹⁶
รูปนักรบจีน หรือรูปอื่นๆ

ทวาริก คือทวารบาล มักนิยมทำเป็นรูปเทวดาหรือยกษัท เป็นผู้มี
อำนาจในการคุ้มครองสถานที่นั้นๆ มีอีกด้านหรืออาวุธ มักทำแกะสลัก
บนประตุ หรือเขียนรูปที่บานประตุ เช่น รูปเชี่ยวกลาง หรือบานประตุ
พระระเบียงวัดพระแก้วเชียนรูปตัววิวัคกีอัจฉราและอาวุธที่น่ากลัวต่างๆ

อ่านมาถึงตอนนี้แล้ว เชื่อว่าหลายๆ ท่านคงตั้งคำถามอยู่ในใจว่า
ที่เขียนมาเนี่ย เกี่ยวกับยกษัทพระแก้วต่างไหน เพราะบอกแต่ว่า ทวาร

บาลเป็นภาพเขียนหรือภาพสลักบนประตู ไม่ใช่ยักษ์ที่ทำด้วยปูนลักษณะอย่างและทำไม่ถึงต้องมีทวารบาลประเกทไว้ชีวิตด้วยล่ะ ใจเย็นๆ ค่ะ ผู้เขียนกำลังงหเมื่อกัน ขอเวลาตั้งสติและรับรวมลมปราณลักษณะประเดียวหนึ่งก่อน

(หลังจากตั้งสติและรับรวมลมปราณแล้ว)

ตามปกติ สถานที่สำคัญต่างๆ ที่เป็นสถานที่ทางห้าม ต้องการความปลอดภัย ไม่ต้องการให้ผู้คนที่ไม่มีหน้าที่เข้าไปยุ่งย่าม หรือเป็นสถานที่ต้องการความสงบเรียบร้อย ก็มักจะจัดให้มีคนมาดูแลรักษาการณ์ที่ประตูทางเข้า-ออก เป็นประจำ เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องล่วงล้ำเข้าไป ซึ่งคนๆ นี้ ในสมัยโบราณเรียกว่า ทวารบาล หรือ นายประตู

แต่ทว่าทวารบาลหรือนายประตูที่เป็นมนุษย์เดินดินกินข้าวแกงอย่างเราๆ ท่านๆ นี้ ก็ป้องกันได้แต่ผู้คนและสัตว์ไม่ให้ล่วงล้ำเข้าประตูไปได้เท่านั้น ไม่สามารถป้องกันภัยติดปีศาจ หรืออาถรรพ์ต่างๆ ซึ่งเป็นลิ่งลือลับ มองไม่เห็น ได้ คนโบราณท่านเจิงหวีป้องกันลิ่งที่ไม่ดีไม่ชอบที่อาจเป็นอันตรายแก่สถานที่หรือคนที่อยู่ในสถานที่นั้นได้ วิธีป้องกันนี้คือการสร้างรูปปั้น รูปแกะลักษณะของสูร ยักษ์ ราชยส¹⁶ มเหสก์ หรือเทวดา ที่อาจมีรูปลักษณ์ที่น่าสะพรึงกลัว มีฤทธิ์หรือคักดานุภาพ เป็นที่เกรงขามแก่ภัยติดปีศาจ เพื่อป้องกันมิให้อาถรรพ์ได้ฯ ล่วงล้ำเข้าไปทำอันตรายต่อบุคคลในสถานที่นั้น โดยจะตั้งรูปปั้นนี้ไว้เคียงข้างซองประตู หรือตามบานประตู ซ่องหน้าต่าง เพื่อค่อยดูแลรักษาประจำซองประตู หน้าต่าง แต่ละแห่ง ซึ่งรูปปั้นนี้เหล่านี้ก็คือทวารบาล หรือนายประตูนั่นเอง

ลัตนิษฐานว่า คติในการสร้างรูปปั้นเพื่อดูแลรักษาประตูนี้ น่าจะมีมาตั้งแต่ครั้งกรุงสุโขทัยแล้วเนื่องจากมีการพบชิ้นส่วนงานปูนปั้นรูปสูร

ตกอยู่ 2 ข้างซ่องประตูทางเข้าศาสนสถานซึ่งอยู่ต่อออกไปทางด้านหลังของพระสถูปเจดีย์ วัดสุวรรณคีรี บันเข้าพนมเพลิง ในอำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย นอกจากนี้ ยังพบไม้แกะลักษณะของสูร บันบานประตูคู่หนึ่ง ซึ่งเดิมอยู่ประจำประตูพระมหาธาตุเจดีย์ วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ อำเภอเชลียงซึ่งปัจจุบันเก็บรักษาอยู่ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติรามคำแหง จังหวัดสุโขทัย

ในสมัยอยุธยา คติความเชื่อเรื่องรูปปั้นนี้แพร่หลายมากขึ้น และนิยมทำไว้ตามอารามหลายแห่ง เป็นที่น่าสังเกตว่า หากทำรูปปั้นด้วยปูนปั้น สำหรับตั้งประจำเคียงซ่องประตูทางเข้าอาราม มักทำเป็นรูปอสูร ตัวอย่างเช่น ชิ้นส่วนรูปอสูรปูนปั้นที่ด้านในประตูทางเข้าตอนหน้าวัดมหาธาตุ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา หากเป็นงานแกะลักษณะของสูร หรืองานเชี่ยนลี จะเป็นรูปภาพทวารบาลซึ่งเป็นรูปเทวดา บานหน้าหรือหลังบานประตู บานหน้าต่าง ยืนแท่นบานละองค์

คติความเชื่อในการทำรูปทวารบาลยังคงได้รับความนิยมลืบต่อมาในสมัยรัตนโกสินทร์และแพร่หลายเป็นวงกว้างออกไปตามอารามต่างๆ ทั้งในกรุงเทพฯ และในต่างจังหวัด

การทำรูปทวารบาลประจำบานประตู บานหน้าต่าง ในสมัยรัตนโกสินทร์นี้ อาจจำแนกตามลักษณะของรูปลักษณ์และชนิดของทวารบาล ดังนี้

1. รูปภาพทวารบาลที่เป็นงานปูนปั้น ทำเป็นรูปภาพอสูร หรือยักษ์ ซึ่งมักทำเป็นคู่ๆ อยู่เคียงซ่องประตูหรือชั้มประตูทางเข้าบริเวณพุทธาวาส ของพระอารามหลวง ดังเช่นที่วัดพระศรีรัตนศาสดาราม และที่วัดอรุณราชวรารามฯ
2. รูปภาพทวารบาลที่เป็นงานหล่อด้วยสังกะสีผสมดีบุก ทำเป็น

รูปพระยาักษ์ตัวสำคัญๆ จากเรื่องรามเกียรติ์ ตัวอย่างเช่น ทวารบาลประจำอัณฑร์ทางขึ้นทั้ง 4 ด้าน ของพระมหาณฑปที่เก็บพระไตรปิฎก ในวัดพระศรีรัตนศาสดาราม และทวารบาลประจำซ่องประตูทางเข้าพระมหาณฑปที่เก็บรักษาพระไตรปิฎก ในวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม หรือวัดโพธิ์

3. รูปทวารบาลที่เป็นงานไม้แกะสลักบนพื้นที่ดอนหน้าบานประตู ในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น นิยมแกะสลักเป็นรูปเชี่ยวกรง ตัวอย่างเช่น ที่บานประตูคู่หนึ่งประจำซ่องประตูทางทิศเหนือของวัดบวรนิเวศวิหาร และที่บานประตูคู่หนึ่งประจำซ่องประตูประกอบด้วยชั้มยอดทรงพระมหามงกุฎ อันเป็นทางขึ้นไปบนฐานไฟที่ซึ่งเป็นที่ตั้งของพระมหาณฑป วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

รูปแบบทวารบาลที่ทำเป็นงานไม้แกะสลักบนบานประตูในสมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 และพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ได้เปลี่ยนไป คือแทนที่จะเป็นรูปภาพเทวดา หรือเชี่ยวกรง ก็กลับเป็นรูปภาพหารแต่งกายด้วยเครื่องแบบทารสมัยโบราณ ถืออาวุธโบราณ หรือรูปภาพหาร แต่งกายด้วยเครื่องแบบทารตะวันตกถือปืนเล็กยาวสมัยใหม่อย่างยุโรป ซึ่งแสดงให้เห็นว่า รูปภาพหารที่ทำขึ้นใหม่นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการประดับตกแต่งบานประตูให้สวยงามและแบกลอกออกไปจากเดิม รวมทั้งเป็นการเลียนแบบหารที่จัดให้เข้าเรียบร้อยรักษาภารณ์ประจำซ่องประตู ตามระบบรักษาความปลอดภัย

4. รูปทวารบาลที่เป็นรูปภาพจิตรกรรมที่จิตรกรเขียนขึ้นบนพื้นหลังบานประตู หลังบานหน้าต่าง โดยจิตรกรมักเขียนเป็นรูปเทวดาทรงพระแสงบรรค์บ้าง พระนามมือบ้าง ในท่ายืนบนแท่น เช่น รูปทวารบาล

หลังบานประตู หลังบานหน้าต่างในพระที่นั่งสุทโธสารรค์ ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระนคร และรูปภาพทวารบาลหลังบานประตู หลังบานหน้าต่าง ในพระอุโบสถวัดดุสิตาราม เป็นต้น

สรุปก็คือ ทวารบาลที่ทำด้วยปูนปั้นเป็นรูปอสูรหรือยาักษ์ จะตั้งเคียงซ่องประตูทางเข้าอาราม ในขณะที่ทวารบาลที่เป็นรูปเทวดา มักเป็นงานแกะสลักไม้หรือภาพเขียนบนบานประตู และ/หรือบานหน้าต่าง

อ่านมาถึงตรงนี้แล้ว (เข้าใจว่า) ท่านผู้อ่านหลายท่านคงมีข้อสงสัยอยู่ในใจว่า ที่มีเทวดาฝ่าประตูวัดนี่ พ่อจะเข้าใจอยู่ แต่ที่ใช้ยาักษ์ใช้มารฝ่าประตูนี่ล่ะ เพราะเหตุใด ผู้เขียนก็ขอตอบข้อสงสัยนี้เท่าที่สติปัญญาตัวเองจะอำนวยให้

คติเรื่องยาักษ์ได้เข้ามาเมื่อบาทในศาสนาควบคู่ไปกับการสร้างคิลปกรรมและแนวความคิดที่ปรารถนาให้ปรากฏในวรรณคดีสำคัญในอินเดีย ซึ่งเผยแพร่เข้ามายังดินแดนอุษาคานย์ รวมถึงประเทศไทยของเราด้วย

ชนพื้นเมืองยุคก่อนประวัติศาสตร์ในอินเดียนั้น ก็เช่นเดียวกับชนเผ่าโนราณอื่นๆ ที่มีความรู้ความเข้าใจอันจำกัดเกี่ยวกับธรรมชาติ มีความหวาดกลัวที่จะเชื่อญูกับความลึกลับมหัศจรรย์ของธรรมชาติ ทำให้เข้าใจว่าปรากฏการณ์ธรรมชาติ เช่น ฟ้าร้อง ฟ้าผ่า ฝนตก (จนน้ำท่วม) หรือฝนแฉะ ฯลฯ เกิดจากการกระทำของสิ่งมีชีวิตที่มีอำนาจเหนือตน หรืออำนาจเหนือธรรมชาติ และเนื่องจากความจำเป็นในการดำรงชีวิต เพราะมนุษย์ในยุคแรกๆ มืออาชีพกลิ่นรวมเป็นหลัก ความไม่แนนอนของธรรมชาติ จึงเป็นเหตุให้มนุษย์ต้องยอมอ่อนน้อมลงตัวเองต่อธรรมชาติ ที่แสดงออกมาด้วยการบวงสรวงต่ออำนาจศักดิ์สิทธิ์เหนือธรรมชาติ อ้อนวอนและร้องขอให้ช่วยดลบันดาลให้ฝนตกต้องตามฤดูกาล ไม่ไฟลุ่ง จนท่วมท้องทุ่งท้องนาจนพืชพันธุ์ธัญญาหารเสียหาย อย่าให้อาภัย

แปรปรวน จนกลายเป็นลักษณะชาเทพเจ้าในที่สุด

ชาวพื้นเมืองในอินเดียนั้น นอกจะจะเชื่อถือลักษณะชาเทพเจ้า ธรรมชาติ ต้นไม้ใหญ่ และอื่นๆ แล้ว ยังนับถือบุญชาวยักษ์กันอย่างแพร่หลาย อีกด้วย เพราะถือว่า[yakṣa] เป็นผู้นำความอุดมสมบูรณ์และความมั่งคั่งมา ให้มนุษย์ เช่นเดียวกับเทวดา ดังนั้น ยักษ์และเทวดาจึงมีฐานะที่ไม่ต่าง กันเท่าใดนัก และได้ยกย่อง[yakṣa] ว่ามีฐานะเป็นเทparakṣa จึงมีการสร้างรูป เศรษฐี วิหาร และมีการทำพิธีกรรม เช่นสรวงบุญชาวยักษ์ ในสมัยโบราณ ลุ่มแม่น้ำสินธุ พบร่วมกับการสร้างรูป[yakṣa] กับต้นไม้ เช่นใจว่าลักษณะชาวยักษ์ เข้ามาเกี้ยวข้องกับลักษณะชาตันไม้

จึงสันนิษฐานว่า ยักษ์ในยุคนี้คงมีฐานะไม่ต่างจาก “รุกขเทวดา” และลักษณะชาวยักษ์ของชาวพื้นเมือง มีความเกี่ยวเนื่องกับป่าและความเชื่อ ที่ว่าต้นไม้ใหญ่มีวิญญาณคักดึลิทีสิงสู่อยู่

ในยุคพระเวท มีการให้ความหมายของ[yakṣa] ในลักษณะที่ต่างกัน เช่น หมายถึง เทพผู้ช่วยในการแปลงรูปหรือแปรรูป อีกนัยหนึ่ง หมายถึง บุคคลเหล่านี้จะร้องว่า “รากษามห” หมายถึง “ให้ช้าได้เฝ้ารักษา” บางครั้งก็จัดให้เป็น รุกขเทวดา หรือเทพผู้รักษาป่า และกล่าวว่าที่ได้ชื่อว่า “ยักษ์” เพราะว่า เวลาเกิดจะร้องว่า “ให้ช้าได้กิน”

ในมหาภัยเรื่องรามายณะ กล่าวว่าพากพระมหาณได้สร้างจินตนา การเกี้ยวกับบุคคลที่ปกป้องรักษาแหล่งน้ำต่างๆ และผู้เป็นเทparakṣa ว่า บุคคลเหล่านี้จะร้องว่า “รากษามห” หมายถึง “ให้ช้าได้เฝ้ารักษา” บาง พากก็ร้องว่า “ยักษามห” หมายถึง “ให้ช้าได้กลืนกิน” ซึ่งอาจแผลงมา เป็นคำว่า “รากษล” และ “ยักษ์” ตามลำดับ จินตนาการนี้อาจมีผลต่อ การสร้างภาพ[yakṣa] ว่า จะต้องมีพุงพลุย หรือห้องใหญ่

ในยุคพระเวทนี้ ฐานะของ[yakṣa] แตกต่างไป พระมหาณในยุคนี้มี จินตนาการเกี้ยวกับ[yakṣa] ที่ต่างไปจากชาวพื้นเมือง ดังจะเห็นได้จากรูปดี เรื่องรามายณะ ในลักษณะพนิκาย ที่กล่าวถึงพระวิษณุหรือพระนารายณ์ อาจารมาเป็นมนุษย์และทำสังคมต่อสู้กับ[yakṣa] ซึ่งเป็นผลมาจากการ ต่อต้านเหี้ยดหยามชาวพื้นเมืองตั้งเดิมในอินเดีย

ที่นี่ ฐานะของ[yakṣa] ในพระพุทธศาสนาเล่า เป็นอย่างไร

ในพระพุทธศาสนา มีการกล่าวถึง[yakṣa] ทั้งในแบบเดิมและไม่เดิม รวมทั้ง ฐานะ หน้าที่และพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับ[yakṣa] ซึ่งแสดงถึงลักษณะชาวยักษ์ที่ ได้รับอิทธิพลจากชาวพื้นเมืองในอินเดีย

ที่ว่ากล่าวถึงในแบบเดิม คือ[yakṣa] ที่มีสติปัญญา สามารถถูก ปัญหาด้านอภิปรัชญาและจริยศาสตร์ได้ [yakṣa] พวกนี้ได้เข้าเฝ้าพระพุทธ องค์หรือพุทธสาวก เพื่อถามปัญหาข้อข้องใจต่างๆ ยักษ์บางตนที่มีความ ศรัทธาในพระพุทธศาสนา สามารถปฏิบัติตนเป็นพุทธมารมภ์ที่ดียิ่ง ตัวอย่างเช่น[yakṣa] อพาวาก¹⁷ เมื่อได้ฟังพุทธคำสอนที่ตอบข้อข้องใจแล้ว ก็ ตั้งปณิธานมั่นที่จะดำรงตนเพื่อธรรมะว่า “เราจะไปสู่หมู่บ้านและเมืองต่างๆ เพื่อสรรเสริมพระพุทธองค์และพระธรรมของพระองค์”

ในมหาลัยสูตร¹⁸ กล่าวว่าพาก[yakṣa] เป็นบริวารของท้าวกุเวร¹⁹ และ อาศัยอยู่ในอุตกรสูรทวีป²⁰ และว่า มี[yakṣa] เป็นจำนวนมากที่โปรดดับพระธรรม เทคนา

ในขณะเดียวกัน ในพระพุทธศาสนา ก็มีกล่าวถึง[yakṣa] ในแบบเดิม เช่นกัน เช่นกล่าวว่า[yakṣa] เป็นผู้ทดสอบเหี้ยม เปลี่ยมไปด้วยอันตราย หรือ กินคนเป็นอาหาร

สรุป ก็คือ[yakṣa] ตามคติความเชื่อในพระพุทธศาสนา นั้น อาจจำแนก ออกเป็น 2 พากตามพฤติกรรม คือพากแรกเป็นพากที่มีศรัทธาใน

พระพุทธศาสนา มีสติปัญญาลึกซึ้ง และอีกพากหนึ่งเป็นพากที่มีนิลัยดุร้าย โหดเหี้ยม อย่างไรก็ได้ ยักษ์ก็นับเป็นอมนุษย์ มีลักษณะกึ่งเทพ โดยเฉพาะคือมีอำนาจเหนือธรรมชาติเช่นเดียวกับเทพ

นั่นคือพฤติกรรมของยักษ์ ที่นี่ เรามาดูสิว่า บทบาทหน้าที่ของ ยักษ์ตามคติพระพุทธศาสนาเป็นอย่างไร

คัมภีร์ “ทูลวะ” ซึ่งเป็นคัมภีร์พระพุทธศาสนาในธิเบต กล่าวว่า ยักษ์ที่เป็นเทparากษ์ประจำพุทธสถานนั้น ชาติก่อนต้องเกิดเป็นคนที่ มีหน้าที่คุ้มครองรักษามาก่อน โดยหินยกเรื่องราวัsmiyพุทธกาลมาเป็น ตัวอย่างว่า ในสมัยพระเจ้าพิมพิสาร นายประดุจเมืองเวลาลี เสียชีวิตไป และกลับมาเกิดใหม่เป็นยักษ์คุ้มครองเมืองเวลาลี เมื่อมีเหตุการณ์ดับชัน ยักษ์จะลั่นกระดิ่งที่แขวนอยู่ที่คอเป็นการเตือนภัยชาวเมือง

นอกจากจะมีหน้าที่คุ้มครองเมืองแล้วคัมภีร์เล่มเดียวกันนี้ยังกล่าวว่า ยักษ์มีหน้าที่คุ้มครองราชวงศ์ศากยะ โดยมีพิธีมอบเด็กแรกเกิดให้อยู่ใน ความคุ้มครองของยักษ์ชื่อ “ศากยารหันนะ” โดยษัตวิริย์ของพวากศากยะ ได้นำโอรสแรกเกิดคือ “โพธิสัตว์สิทธารถะ” ไปทำพิธีมอบให้แก่ยักษ์ ศากยารหันนะ ในวิหารของยักษ์

ในคัมภีร์ทางศรีของลังกาที่แต่งขึ้นในสมัยหลัง กล่าวว่ายักษ์เป็น ผู้คุ้มครองเด็กดังแต่อัญในครรภ์ของมารดา จนกระทั่งคลอดเป็นทารก

สรุปบทบาทหน้าที่ของยักษ์ที่ปรากฏในพระพุทธศาสนาคือ ยักษ์ มีฐานะเทียบเท่าเทวดา เป็นผู้เฝ้าประตูเมือง เป็นผู้คุ้มครองเด็กแรกเกิด หรือเป็นเทparากษ์

นอกจากนี้ ยักษ์ยังมีความเกี่ยวข้องกับพระพุทธองค์โดยตรง คือเป็นผู้ปกป้องคุ้มครองพระพุทธองค์ เมื่อครั้งยังเป็นพระโพธิสัตว์ ตลอดจนทำหน้าที่เป็นจตุรကบاثของม้ากันฐุกะ ในคราวเด็ดจอก

มหาภิเนชกรรมน์

ดังนั้น จึงไม่ใช่เรื่องแปลกที่ยักษ์จะมาทำหน้าที่เป็นนายประดุจ ผ่านทางเข้าพุทธสถาน ซึ่งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประทับอยู่ในรูป ของพระพุทธรูป

ท่านผู้อ่านบางท่านอาจจะมีข้อสงสัยต่อไปว่า ทำไมถึงต้องใช้ยักษ์ ระดับพระยาจากเรื่องรามเกียรติ์ ผู้เขียนก็ขอตอบ (อย่างที่เรียกว่ากำปั้น ทุบ din) ว่า ตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยามาแล้ว เรารับลัทธิเทราชาเข้ามา ซึ่งลัทธินี้ถือคติว่าพระมหากษัตริย์คือพระผู้เป็นเจ้า (ในศาสนาพราหมณ์) ซึ่งมักจะเป็นพระราม واتราชปางหนึ่งของพระนารายณ์ และในเมื่อ วัดพระศรีวัตน์คasadaram หรือวัดพระแก้ว เป็นส่วนหนึ่งของพระบรม มหาราชวัง ซึ่งเป็นที่ประทับของพระมหากษัตริย์ (หรือพระราม) ผู้เฝ้า ประตูวัดจะเป็นยักษ์ประจำออกได้อย่างไรเล่าท่าน

เป็นอันว่า เรื่องยักษ์วัดพระแก้วก็จบลงได้ด้วยประการฉนั้น ขอขอบคุณท่านผู้อ่านทุกท่านที่ (อุตสาห์ทัน) อ่านเรื่องนี้ได้จนจบค่ะ.

เชิงอรรถ

1. โอรสท้าวจักรวรรดิ ผู้ครองกรุงมลิวัน มีหอกเมฆพัพเป็นอาวุธ ในวรรณคดี เรื่องรามเกียรติ์ ตอนศึกท้าวจักรวรรดิ (การจดจำข้อของพระพรต พระลัตธุด อนุชาของพระราม) สุริยาพสุกครพรมหาสตรีของพระพรตขาดใจตาย
2. เดิมชื่อรัณพัตร เป็นโอรสของทศกัณฐ์และนางมณฑา ได้รับเรียนวิชาภัณฑ์โคบุตร ซึ่งเป็นอาจารย์ของทศกัณฐ์จนเก่งกาจ ได้รับประทานศรพรมหาสตร์ จากพระอิศวร ศรริชัณฑ์ปานัมจากพระนารายณ์ และศรนากบากพระพรหม นอกจากนี้ ยังได้รับประทานพระเวทแปลงกายเป็นพระอินทร์ กับพร คือเวลา ตายขอให้ตายบนอากาศ หากหัวขาดลงมาถึงดิน จะเกิดไฟบรรลัยกับลักษณะ ต้องมีพานแก้วทิพย์ของพระพรหมมารองรับไว้ ไฟจึงจะไม่ไหม้โลก เมื่อได้รับคร

และพรแล้ว ตนพักตัวก็ยังเหมือนถึงกับท้าพระอินทร์รับ และสามารถเอาชนะพระอินทร์ได้ จึงได้ชื่อใหม่ว่า “อินทรชิต”

อินทรชิตได้ทำสิ่งครามกับฝ่ายพระรามพระลักษมณ์หลายครั้งผลัดกันชนะผลัดกันแท้ ในที่สุด ถูกครุฑายาวยาดของพระลักษมณ์ เป้าอย่างไรก็ไม่หลุดแล้วพระลักษมณ์ใช้ให้อองคตไปข้อพานแวนฟ้าจากพระพรหมารองรับคีริยะของอินทรชิต เมื่อได้แล้ว จึงแพลงครพรหมาสตร์ไปตัดคีริยะแขนขาของอินทรชิต จนขาดกระเด็นลงมา ก่อนที่คีริยะจะถึงพื้น องคตเก็บรีบอาพาณแวนฟ้ารองรับไว้ พระลักษมณ์ได้นำคีริยะของอินทรชิตไปถวายพระราม พระรามเห็นว่าถึงแม้ว่าอินทรชิตจะตายแล้วเหลือแต่คีริยะ ก็ยังยืนได้ แสดงถึงความหยาบช้าโดยสันดานพิ Vega จึงหูลแนะให้อองคตนำคีริยะของอินทรชิตไปปูชี้ไว้กลางอากาศ แล้วให้พระรามแพลงครสังหารอีกรั้ง พระรามก็ทำการบุญ ปรากฏว่าเกิดเสียงสนั่นดังทั่วทุกชั้นสวรรค์นรก แล้วคีริยะของอินทรชิตก็ลายเป็นผงธุลี

3. ฐานยกพื้นสูง เพื่อรองรับมณฑป เจดีย์

4. พระยา rakshas แห่งมหาอันธကาล หรือเมืองบาดาล มีเครื่องลังวราวนาง เป็นเครื่องแต่งกายที่ทรงฤทธิ์ ครั้งหนึ่งเคยใช้ลังวราวนากลังหารตุกแกjnเข้าไกรลาสเอียงมาแล้ว

5. บุตรพระยาชรแห่งนครโรมคัล ชาติก่อนคือคราวยป้าชื่อทรพิ ที่ต่อสู้กับทรพาผู้เป็นพ่อ และฆ่าพ่อตาย หลังจากนั้นก็ยังเหมือนอาลัวดเรื่อยไปด้วยความคุณของใจ ถึงขนาดท้าพระอิศวร์สู้กัน พระอิศวารเห็นทรพาเป็นสัตว์เดรัจฉาน ให้เมริม จึงชี้ให้ไปสู้กับพระยาพาลีแห่งเมืองชีดขิน และให้ถูกพระยาพาลีม่าตายและสาปให้ต้องตายด้วยคมพระนารายณ์อีกรั้ง เพื่อให้สาสมกับความบังอาจ เมื่อทรพิถูกพระยาพาลีฆ่าตาย ไปเกิดเป็นบุตรพระยาชร ในสังคرامระหว่างมนุษย์กับยักษ์ ได้ช่วยทศกัณฐ์รับกับพระราม และถูกครพรหมาลีชีวิตตามคำสาปของพระอิศวาร

6. บางที่กล่าวว่าภัยลีมอห์มีกหรือลีขาวเจ้อดា เป็นบุตรพระยาทูษณ์ พระยา ยักษ์ผู้ครองเมืองจาเรก มีม้าศึกประจัตัวซึ่งอนิลพ�ุ สามารถหายตัวได้ทั้งม้าศึกได้รับเชิญจากทศกัณฐ์ให้ม้าช่วยปราบพระราม ในระหว่างทำสิ่งครามกับฝ่ายพระราม วิรุณจำบังได้ร่ายเวทเพื่อไม่ให้ตัวหินตัว และໄล่ช่าพลกระบลีมัตาย

เป็นอันมาก พระรามจึงแพลงครพรหมาสตร์ไปถูกพล茗ารและม้านิลพ�ุตาย วิรุษจำบังจึงร่ายเวทเกิดเป็นหุ่นพยนต์รูปตัวเองซึ่งม้าศึกหอกเต้นไปมา ส่วนตัวเองก็หลบหนีไปช่อนตัวใต้เมืองมาลุมุห แต่ในที่สุด ก็ถูกหนุманตามไปลังหารลีนชีวิต

7. หรือไม้ราพณ์ เป็นโกรสของมหาymākyash ผู้ครองกรุงบาดาล และเป็นญาติกับทศกัณฐ์ ก่อนที่มายามยักษ์จะลีนพระชนม์ได้ลั่งเสียงไม่ให้คบค้ากับทศกัณฐ์ เพราะจะเป็นภัยต่อกรุงบาดาล

มัยราพณ์มีมนต์ผูกจิตนิทราสากดท้าให้เมื่อคราวทศกัณฐ์ทำศึกกับพระราม ได้ขอให้มัยราพณ์ช่วย ถึงแม้ว่าจะได้รับการทัดทานจากการด้า แต่มัยราพณ์ก็ไม่เชื่อ ในการทำศึกกับพระราม ครั้งหนึ่งสามารถสากดกองหัวพระราม และลักพาตัวพระรามไปชังที่กรุงบาดาลได้ แต่ชุนศึกของพระรามก็ไปช่วยมาได้ท้ายที่สุด มัยราพณ์ก็ต้องตาย เพราะไม่เชื่อคำเตือนของบรรพบุรุษ

มัยราพณ์เป็นยักษ์ที่มีจิตใจเมตตา ครั้งหนึ่งได้พบมัจฉาน บุตรหนุман กับนางสุพรรณมัจฉา จึงนำมาเลี้ยงเป็นบุตรบุญธรรม

8. เจ้านครปงดาล มีพันเดียรสองพันกร อาวุธวิเศษคือกระบองตันชี้ด้วยปลายชี้เป็น ถูกหนุمانลังหารเสียชีวิต

9. เป็นโกรสท้าวลัลเตียน ผู้ครองนครลงกา มีลิบเคียรี่ลิบกร ได้ศึกษาวิชา กับยาชีโโคบุตรจนเก่งกล้า สามารถแพลงกาย หายตัวได้ ถึงแม้ว่าจะมีอิทธิฤทธิ์ เพียงใด ก็เคยพ่ายแพ้ต่อพระยาพาลีถึง 2 ครั้ง จึงรู้สึกว่าตัวเองยังไม่แก่ล้าพล หากมีสังคมร่วม เกรงว่าจะเสียทีศัตรูเสียชีวิตไปเปล่าๆ จึงปรึกษาค่าชีโโคบุตรผู้ เป็นอาจารย์ ถุษีจึงแนะนำให้ทำพิธีถอดดวงจิตออกจากร่าง

ทศกัณฐ์เป็นยักษ์มีสันดานหยาบช้า อายากได้ทุกอย่างที่ช่วยหน้า จนนำไปสู่ ความวุ่นวาย เมื่อได้รับคำบอกรอเล่าจากนางล่ำนักหน้อนงสาว เกี่ยวกับความงาม ของนางสีดา ก็เกิดความหลงใหล ถึงกับวางแผนลักตัวนางสีดา จนเกิดสังครามระหว่างมนุษย์ (พระราม) กับยักษ์ แล้วพระรามซึ่งก็คือพระนารายณ์渥าร ลงมาปราบกีลังพลazu ผ่าพันธุ์ยักษ์จันແບงจะสูญลิน

10. หรืออัคกรณมาราสูร พระยา ยักษ์ผู้ครองเมืองเมืองดุรัม เป็นสหายของทศกัณฐ์ และเป็นบิดาบุญธรรมของทศกีริวันและทศกีริร อัคกรณมาราช่วยทศกัณฐ์รับกับพระราม และถูกครพรหมาสตร์ของพระรามลังหารลีนชีวิต

11. ผู้ครองกรุงมลิวัน เป็นลายของทศกัณฐ์ มีสี่พักตร์เบ็ดกร ภายหลังที่ ทศกัณฐ์ลินชีวิตแล้ว พระรามได้ตั้งให้พิเกgnน้องของทศกัณฐ์ครองกรุงลงกา เมื่อหัวจักรวรรดิทราบเรื่องจึงยกทัพมาจับตัวพิเกgnซึ่งไว้ แล้วแต่งตั้งเจ้าผู้ครอง กรุงลงกาขึ้นใหม่ พระพรตพระสัตตரुดจึงยกทัพมาปราบ ในระหว่างต่อสู้กัน หัวจักรวรรดิถูกครพระพรตลินชีวิต

12-13. ทั้งสองเป็นบุตรทศกัณฐ์เกิดจากนางคชสาร จึงมีหน้าเป็นซังเหมือน มาตรา แต่ตัวเป็นยักษ์เหมือนบิดา อัศวรมารานำไปเลี้ยงไว้ดังแต่ยังเล็ก วันนี้นั่ง ทั้งสองเกิดคิดถึงบิดาบังเกิดเกล้า จึงลาหัวอัศวรมารามาหา ทศกัณฐ์ที่กรุงลงกา และได้รับการบอกรเล่าเกี่ยวกับความเดือดร้อนของกรุงลงกา จากทศกัณฐ์ผู้เป็นบิดา เกิดความโกรธแคนน จึงขอรับอาสาไปสรุบกับพระราม พระลักษมน์ และกองทัพวนร แต่ทั้งทศคีริวันและทศคีริภรกีต้องเลี้ยงชีวิตด้วย ศรของพระลักษมน์ในที่สุด

14. ประยูร อุลชาภู คิลปินหงษ์ชาติ เป็นจิตรกรผู้มีชื่อเลียงเด่นในสมัยก่อน โดยดังขึ้นมาพร้อมกับสวัสดิ์ ตันติสุข และทวี นันทชร้าง และได้รับรางวัล เหรียญทอง ในการแสดงคิลปกรรมแห่งชาติร่วมสมัยกัน

อาจารย์ยูร เกิดเมื่อปี พ.ศ. 2471 ที่จังหวัดสมุทรปราการ สำเร็จการ ศึกษาสูงสุดจากคณะจิตรกรรมและประติมากรรม มหาวิทยาลัยคิลปการ ภาพที่ ได้เห็นอยู่ทองชั้นแรกของห่านคือภาพ “จันทบุรี” ภาพทิวทัศน์ของจังหวัดจันทบุรี มองจากยอดเขา เป็นภาพเขียนแบบอิมเพรสชันนิสม์

อาจารย์ยูรมีผลงานเขียนมากมายเกี่ยวกับงานคิลปกรรมโดยใช้นามแฝงว่า น. ณ ปากน้ำ นอกจากนี้ ยังเป็นผู้มีความรู้ด้านโทรคาลตอร์อย่างดี และเขียน หนังสือเกี่ยวกับเรื่องนี้โดยใช้นามแฝงว่าพลูหลวง

15. ทวารบาลแบบจีน นิยમเขียนหรือแกะสลักไว้ที่ประตูอิฐสถาหาร คำว่า เชี่ยววง เช้าใจว่ามาจากคำภาษาจีนว่า “เช่ากัง” ที่แปลว่า ยืนยาม ดูแลยาม ทวารบาลของจีนมีชินชูและอุคลูก ซึ่งเป็นเจ้าแห่งพีทั้งหลาย เชื่อกันว่า จะสามารถป้องกันภัยติดปีศาจ ไม่ให้ล่วงล้ำเข้าไปได้ ต่อมานิยมวางรูปอยชีจง และชินชากปี เป็นทวารบาลวัดหรือศาลเจ้า เล็กน้อย เมื่อพระเจ้าถังไห่จงแห่งราชวงศ์ถังทรงพระประชวรนั่น ทอดพระเนตรเห็นแต่ปีศาจจึงได้ให้นายทหาร

ชั้นผู้ใหญ่ 2 นายคือ อายชีจง และชินชากปี mayein ผ้าห้องพระบรรทม ต่อมาก จึงกล่าวเป็นประเพณีนิยมในการวางรูปอยชีจงกับชินชากปีไว้สองข้างประตูวัด และศาลเจ้า

16. ในภาษาไทยมักใช้คำว่า อสุร อสูร อสุร ยักษ์ และรากษส ปะปนกัน และใช้ในความหมายว่ายักษ์ แม้แต่ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ก็ให้ความหมายของยักษ์ไว้ว่า “ omnuyy จำพวกหนึ่ง ถือกันว่ามีรูปร่าง ใหญ่โตน่ากลัว มีเขี้ยวงอก ใจดำ-army หิต ชอบกินมนุษย์ กินสัตว์ โดยมากมีอุทธิ แหงะได้จำแหงตัว บางที่ใช้ปะปนกับคำว่าอสูร และรากษส ก็มี”

คัมภีร์โบราณของอิหร่าน ยกย่องผู้ที่มีจิตใจสูงกว่า “อสุร” และเรียก พวกรูปแบบชั้น “เทเว” แต่สำหรับชาวอิริยะหรืออินดูแล้ว เชื่อตาม คัมภีร์พระเทวทว่า ทั้งเทพและอสูรเป็นพี่น้องร่วมบิดาเดียวกัน แต่ต่างมาตรา เทพซึ่งมีจิตใจชอบเสวยน้ำมา ผิดกับพวกรูปแบบอสูรที่มีจิตใจหยาบช้าเป็นผู้ดุร้าย แต่ไม่กินน้ำมา

ในเทพนิยาย “สุราสุรลงคราม” (ลงครามระหว่างเทพกับอสุร) กล่าวว่า สรวรค์ชั้นดาวดึงส์ซึ่งเป็นวิมานของเทวดานั้น เดิมเป็นที่อยู่ของพวกรักษ์ แต่ พระอินทร์ ซึ่งเป็นหัวหน้าเทวดา อยากได้สรวรค์ชั้นนี้ จึงคิดอุบายนอเหลาจน พวกรักษ์พยายาม แล้วช่วยกันจับโยนลงมา ตกลงในมหาสมุทรบ้าง ในนาดาลบ้าง เมื่อพวกรักษ์สร่างมา ก็นำกลิ่นโทษสุรา จึงตั้งปณิธานว่าจะไม่ดื่มสุราอีกต่อไป นับแต่นั้นมาจึงได้ชื่อว่า “อสุร” หรือ “อสูร”

สำหรับรากษสนั่น ตามคติของอินเดียถือเป็นมนุษย์ต่าชั้นกว่ารักษ์อีก เพราะชอบรบกวนพระทมณ์ขณะบำเพ็ญตนะ ชอบเข้าลิงชาศพ ชอบกินคน และรบกวนรังควาณุณมนุษย์

17. ยักษ์ที่อยู่ในแคว้นอาพวี เดิมเป็นยักษ์ที่ดุร้าย เมื่อพระพุทธองค์ได้ตوب ปัญหาจันทายขึ้นใจแล้ว จึงได้คลายความดุร้าย และหันมายอมรับนับถือ พระพุทธศาสนา ตัวอย่างปัญหาที่อาพวายักษ์ทูลถาม เช่น

“อะไรหนอ เป็นทรัพย์เครื่องปล้มใจอันประเสริฐของคนในโลกนี้

อะไรหนอ ที่บุคคลประพฤติดีแล้วนำความสุขมาให้

อะไรหนอเป็นรสนั่นล้ำเลิศกว่าสหทั้งหลาย

นักประชัญช์ทั้งหลายกล่าวชีวิตของผู้ที่เป็นอยู่อย่างไร ว่าประเสริฐสุด”

พระพุทธองค์ทรงตอบว่า

“ครรชทราเป็นทรัพย์อันประเสริฐของคนในโลกนี้
ธรรมอันบุคคลประพฤติดีแล้ว นำความสุขมาให้
ความลัตต์ย์แลเป็นรถอันล้ำเลิศกว่ารถทั้งหลาย
นักประชญ์ทั้งหลายกล่าวชีวิตของผู้ที่เป็นอยู่ด้วยปัญญาว่าประเสริฐสุด”

18. อยู่ในพระสุตตันตปีฎก ที่ชนิกาย มหาวรรค เนื้อหาแสดงถึงการประชุมของบรรดาเทวดาทั้งหลายที่มาเฝ้าพระพุทธองค์ ต่างกล่าวความตกลงและบทแสดงความประพฤติชอบของพระสงฆ์ และประกาศตนเข้าถึงพระพุทธองค์เป็นส่วนะ และพระพุทธองค์ได้ประกาศนามเทวดา รวมทั้งยักษ์ที่มาเข้าเฝ้าเพื่อสดับพระธรรม

19. พุทธศาสนาชนนับถือท้าว (เทพ) กุเวรในฐานะโลกบาลและเทพแห่งความมั่งคั่ง เช่นเดียวกับชาวอินดู เมื่อมีฐานะเป็นโลกบาลประจำทิศเหนือจะได้รับนามว่าท้าวกุเวร หรือท้าวเวสสุวรรณ หรือท้าวไฟศพ ในลัทธิมหายานมีฐานะเป็นเทพแห่งความมั่งคั่ง เรียกว่าเทพจัมพล

ชาพุทธนิยมเรียกว่าท้าวเวสสุวรรณ มีบริวารเป็นยักษ์ มีหน้าที่รักษาอาณาเขตของเข้าพระสุเมรุ อาณาจักรของพระองค์ชื่อ “วิสิน” อยู่ทางทิศเหนือ มีโหรส 90 องค์ ซึ่งอินทร์เหมือนกันหมด ท้าวเวสสุวรรณหรือท้าวกุเวรจะครองสมบัติเป็นเวลา 500 ปีทิพย์ จึงหมวดวะ และเนื่องจากท้าวเวสสุวนนี้ไม่ใช้ชื่อเฉพาะ แต่เป็นตำแหน่งเช่นเดียวกับพระอินทร์ เมื่อได้ที่ท้าวเวสสุวรรณจึงติดใจ เทพบนี้ไป พระอินทร์จะแต่งตั้งท้าวเวสสุวนองค์ใหม่สืบแทน

ชาพุทธถือกันว่าท้าวกุเวร หรือท้าวเวสสุวรรณเป็นอริยบุคคลชั้นโปรด้าบัน

20. ชื่อทวีปหนึ่งในทวีปห้าลี (คือชมพุทวีป อุต្តรกรุฑวีป บุพวีเทหทวีป และอมรโคယานทวีป) ในคัมภีร์บาลีกล่าวว่าตั้งอยู่ทางทิศเหนือของเข้าพระสุเมรุ ถือว่าเป็นดินแดนอันสุขสมบูรณ์

บรรณाबุกรม

1. กรมศิลปากร. นามມงกรธัตตนโกสินทร์. กรุงเทพฯ : อิมรินทร์การพิมพ์. 2525.
2. คณะกรรมการ ประดิษฐกรรมและภาพพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร. สมุดภาพประดิษฐกรรมกรุงธัตตนโกสินทร์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์กราฟิคอาร์ต. 2525.
3. เลิดฉันท์ รัตน์ปิยะภารณ์. การศึกษาคติความเชื่อและรูปแบบของ “ยักษ์” จาประดิษฐกรรมที่พบในประเทศไทย, วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร. พ.ศ. 2531.
4. ณ บากน้ำ (นามแฝง). พจนานุกรมศิลป์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เมืองโบราณ. 2530.
5. แน่น้อย ศักดิ์ศรี, ม.ร.ว. พระบรมหาราชวังและวัดพระศรีรัตนศาสดาราม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วีเวอร์บุ๊คส์ จำกัด. 2543.
6. มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์. สารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคกลาง เล่ม 6. กรุงเทพฯ : บริษัทสยามเพรส แมมนเนจเม้นท์ จำกัด. 2543
7. วิรุณ บุญยงค์. ยักษ์ในรามเกียรติ. กรุงเทพฯ : บริษัท 2020 เวิลด์ มีเดีย จำกัด. 2541.
8. อุทัย สินธุสาร. สารานุกรมไทย เล่ม 25. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บำรุงนุกูล กิจ. 2522.
9. พระสูตร และอรรถกถา แปล ที่ชนิกาย มหาวรรค เล่มที่ 2 ภาคที่ 2. กรุงเทพฯ : เฉลิมชาญการพิมพ์. 2525.
10. พระสูตร และอรรถกถา แปล สังยุตนิกาย ศาลาวรรค เล่มที่ 1 ภาคที่ 2. กรุงเทพฯ : เฉลิมชาญการพิมพ์. 2522.

คำศัพท์~คำย่อ ทางการทูต
และการต่างประเทศ

Embassy

ที่ทำการที่มีหัวหน้าสำนักงานในระดับเอกอัครราชทูต
หรืออุปถุด ตำแหน่งต่างๆ ประจำสถานเอกอัครราชทูต มีดังนี้

Ambassador เอกอัครราชทูต

Minister อัครราชทูต

Minister Counsellor อัครราชทูตที่ปรึกษา

Counsellor ที่ปรึกษา

First Secretary เลขาธุการเอก

Second Secretary เลขาธุการโท

Third Secretary เลขาธุการตรี

Attaché ผู้ช่วยเลขานุการ

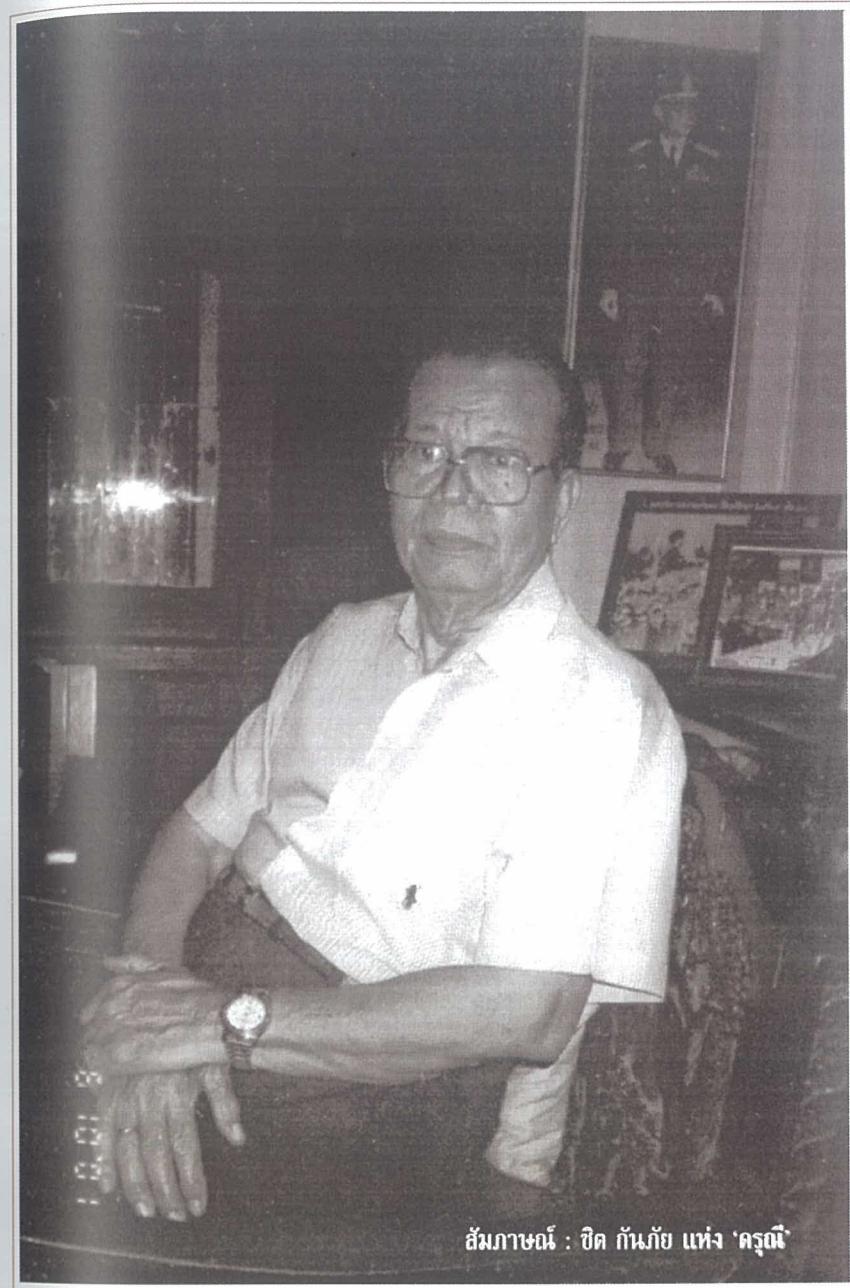
นอกจากนี้ บางสถานเอกอัครราชทูตมีข้าราชการจากกระทรวงอื่นๆ

นอกเหนือจากกระบวนการต่างประเทศไปปฏิบัติหน้าที่ด้วย

เช่น ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหาร ที่ปรึกษาฝ่ายการพาณิชย์

ที่ปรึกษาฝ่ายแรงงาน เป็นต้น

● สถาบันการต่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ●

สัมภาษณ์ : ชิต กันกัย แห่ง 'ครุฑ'

ចិត្ត កំណត់ អេឡិចត្រូនី

ประวัติศาสตร์ เสวีกุล

ในวันนี้ เรามีแขกรับเชิญชื่อ พมดิใจ และ กัญมิใจมาก ท่านผู้นี้เป็น
บรรณาธิการที่สร้างนักเขียนมาอย่างมากมาย และหนังสือของท่านยัง
อยู่ในใจของประชาชนจำนวนมากทุกวันนี้ ท่านผู้นั้นก็คือ คุณอาชิต กันภัย ครับ

คุณอาครับ พมขอเรียนถามแต่ต้นเลยว่า คุณอาชิด กันภัยเข้ามา ส่วนการของวรรณกรรม หรือว่างการหนังสือได้อ่าย่างไรครับ

๔๗ กับภัย ผู้จบบัญชีมา และก็พูดกันจริงๆ แล้ว ผู้มีความตั้งใจ
อย่างจะเป็นเจ้าของโรงพิมพ์ อย่างจะทำหนังสือพิมพ์ เพราะตอน
สมศรรามเนี่ยมองอยู่ห้อง Lab ของกรมทหารลือสาร ทำแบบเตอร์ริถินต์
แบบเตอร์ริไฟ หมึกพิมพ์ต่างๆ พอสองครามเลิกเราก็แยกย้ายกัน
อาจารย์ผู้เชื่อพันเอกขันธ์รำงศึก ท่านบอกไว้หนึ่งชิด “หลังสมศรรามเนี่ย

ถ้าเอ็งมีปัญญา ก็ไปตั้งโรงเรียนสอนเด็ก เด็กจะต้องเรียนหนังสือกันมาก หรือมีอะไรนั่นก็ให้พิมพ์หนังสือขายเด็ก” ผู้ก่อไฟฝันตั้งแต่นั้นมา ผู้เรียนบัญชีมา ผู้ก่อไฟสมัครงานไว้กับห่านอาจารย์พิภพ ตั้งคณะลิฟท์ บอกอาจารย์ครับ โรงพิมพ์ใหญ่หรือสำนักพิมพ์ใหญ่เขาก็ยากได้เล่มเยี่ยนบัญชี เงินเดือน polym ไม่เกี่ยง ผู้อย่างเข้าไปศึกษา พอดีคุณเวช กระตุฤกษ์ แห่งหนังสือพิมพ์เพลินจิต ห่านตั้งบริษัท คิริอักษรขึ้น เดิมโรงพิมพ์อยู่ที่แม่นคร แล้วย้ายมาท่านหลวง อาจารย์ลั่ง polym ไป เงินเดือนนิดเดียว เงินเดือน 800 บาท ก็ทำบัญชี ผู้ก่อไฟเข้าไปอยู่ในแวดวง ขันแรก็ทำตัวให้เป็นผู้อ่อนน้อมถ่อมตน รับใช้นักประพันธ์ที่มาชุมนุมกันที่ค่ายใหญ่เพลินจิต

นักประพันธ์ของเพลินจิตมีใครบ้างครับ

เชต กันกัย ตอนนั้นมีพี่เลี้ยง คือ ‘อรวรรณ’ มีนามปากกาามามาย ‘อรวรรณ’ ‘เรืองยศ’ ‘เรืองเดช’ ‘เรืองฤทธิ์’ ‘กุลปราณี’ ‘ช่อลิลลี่’ ‘พริมเพรา’ คุณเลี้ยงเขาเขียนหลายเรื่อง มีคุณลั้นต์ เทวรักษ์ คุณหนู ยืนยง ‘สุพัตรา’ คุณเสาว์ บุญเสนอ มากมาย จำไม่ได้ครบ พวgnี้ก็เป็นนักกาลีริน-กินสุรา เด็กมานถึง เอี้ย ซิต เอาแม่โรงขาดหนึ่ง โชคขาด แต่ก็เข้าใช้คนอื่นอะ ใช้ไปก็ไปล้าง ก็รอกว่าเจ้าของร้านเข้าไปล้าง ถ้าล้าง polym ไปมื้น ผู้ที่วามาเลย หั้งเหลา หั้งโชค พวกนักประพันธ์เข้าก็ติดใจ ผู้เป็นคนไม่กินเหลาแต่กินกับ เข้าก็เรียกินกับแก้ม ก็ผูกพันมาระหว่างนักเขียน polym เข้าไปชอบกับคนเรียงพิมพ์ ชื่อลุงย้อย เป็นเพื่อนกับเจ้าของโรงพิมพ์ เป็นช่างเรียงมาด้วยกันกับคุณเวช กระตุฤกษ์ ก็ไปรู้ว่า ไอ้นี่เข้าเรียง สดีก ไอ้นี่เรียกเอ็ม ไอ้นี่ตัว ฟ.ส. อะไร และช่วยคุณสมุทรตรวจพรู้ฟ คุณสมุทร คิริไข่ เป็นบรรณาธิการเพลินจิตรายสัปดาห์ ตรวจพรู้ฟ หัดอ่านเรื่องแล้วก็คุณสมบุญ ณ ฤกษ์ เป็นช่างภาพ หนังสือพิมพ์รายสัปดาห์เขามีภาพ

ผูกไปรับใช้คุณสมบุญ ลังพิล์ม ขยายรูป ต่อก้าวต่ำพายกล้องให้แก่และก็ค่อยๆ สะสมเงินซื้อกล้องมา慢慢ๆ กล้องหนึ่ง ก็เป็นช่างภาพจนเก่ง ที่นี่ก็สามารถป่วยออกไป นักเขียนผู้หญิงรู้จักพี่น้อย ชลันุเคราะห์ ห่าน ‘วรรณคิริ’ ห่านหญิง ‘ดวงดาว’ พอร์จักกับพากวนการหนังสือพิมพ์แล้ว มันก็จูงกันไป คุณมานิต ครีสตัล อยู่เดลิเมล์ เข้าก็แนะนำผู้ห่านหญิง ดวงดาว polym สมัยก่อนพูดรากาคพทไม่เป็น แต่ polym ก็ว่าของ polym ไปเรื่อย ห่าน ก็เอ็นดู polym ทำเพลินจิตอยู่ 6-7 ปี ในที่สุดก็เป็นหนังสือพิมพ์เพลินจิตรายสัปดาห์ เข้าก็มีรายปักษ์ คุณวิตต์ สุทธิเสถียร บรรณาธิการ คุณวิตต์ สุทธิเสถียร ออก แล้วก็ให้คุณวิน บุญอุทิก เป็น คุณวินก็กลับไปได้งานที่กรมเชื้อเพลิง คุณเวชก็เลยให้ polym เป็นบรรณาธิการ ตอนนั้นหนังสือพิมพ์ 5,000 ฉบับ คุณเวชก็ออกคุณชิต รักษาห้าพันก็พอ เรขาอยฉบับหนึ่งตั้ง 5 บาท แต่ polym หนุ่ม คนมีความตั้งใจ ปรับปรุงจนขึ้นถึง 15,000 ฉบับ เปลี่ยนหน้าปก ลงภาพพระบรมฉายาลักษณ์ของสมเด็จ ตอนนั้นคุณสรรพคิริ วิริยะคิริกิเป็นช่างภาพด้วย กับพากวนการประชาสัมพันธ์ก็ชอบกัน รวมทั้งคุณอาณัติ บุนนาค ไปขอพระราชทานภาพมาลง พรีบขายดี ขายหมด ก็ยืดแนวทางได้ เรื่องนักเขียนที่เพลินจิตก็มีห้องเรื่องเก่าๆ คุณเวช ชอบชื่อเรื่องถูก polym ไปเอา�ักเขียนห่านอื่นมาเขียน นักเขียนที่ polym ไปได้เรื่องมา คือ พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าอนุสรณ์มงคลการ ห่าน ‘วรรณคิริ’ แนะนำ polym เลยขอประทานเรื่องมาลง ก็ผูกพันกับพวgnเขียน อยู่จนปี 2497 ก็รู้สึกว่าปีกกล้าหาญ เชิง ทำหนังสือห้าพันเป็นหมื่นกว่า ก็ชวนกันมีคุณคิริ ชัยพฤกษ์ นามปากกา ‘อรชร’ แต่ก่อนอยู่กับ polym และ ก็คุณชลิต พระมหาธรรม อยู่เพลินจิต เป็นบรรณาธิการเพลินจิตฉบับพระเป้า คุณไพรัช กลิ่นหอม มีร้าน Photo Art ช่างภาพ และก็ไปชวนพันธุ์สันคง ณ วงศ์รักษ์สัตว์ เดียวันเป็นพันเอกเชี่ยญไปแล้วนะ พวgnเนี่ย ‘ตึกตา’ พิมล

กาฬสีที่ มาคิดทำหนังสือกัน ที่มันชื่อ จ.ส.ช. เนี่ย เพราะมันคิดไม่ได้ ไฉนนั้นก็ซ้ำกับเรา ไฉนีก็ซ้ำ ในที่สุด ดีกรับ ไปนั่งคิดกันที่วัดประดู่ บ้านพูน นั่งบนเชิงตะกอน พอดีกเข้าก็เลยบอกว่า เอาอย่างนี้กัน พี่เลี้ยวก์ให้ไปหาพระ ท่านบอก จ.ส.ช. สามตัว ตัวไหนก็ได้นำหน้า ก็เลยชื่อ จ.ส.ช. รายลับด้วย ก็คิดว่า เอ เราไม่มีสถาบัน มีคนละนิดละหน่อย ผสมรู้จักกับนักเขียนเยอะ ก็ไปเกลี้ยกล่อม พี่เลี้ยวนอกจากเราค่าเขียนเป็นหุ้นนะ ก็ไปหาท่าน ‘วรรณศิริ’ และใครต่อใคร ทุกคนก็เอาด้วย ท่านหญิง ‘ดวงดาว’ ประทานเรื่อง ‘อยู่เพื่อรัก’ เป็นเรื่องสนุกมาก หนังสือเราแรกแนว คือ เข้ายากัน 3.50 เราก็ออกเล่มแรก เราขาย 1.50 พิมพ์สีสีสวยงาม แล้ว ลมยันนั้น เรายกย่องนักเขียน เราใช้ชื่อนักเขียนตัวใหญ่กว่าชื่อเรื่อง พิมพ์ หมื่นห้าพันฉบับ ขายพรีบไม่มีเหลือกลับโรงพิมพ์เลย เสร็จแล้ว ตำรวจ สันติบาลมาจับ ยุคันนั้นกำลังต่อต้านคอมมิวนิสต์กัน เขางงสัยว่าไปเจาทุนมาจากไหนมาทำหนังสือ ไม่ถึงกับขัง เอาไปไว้ที่สันติบาล ต้อนไปจากโรงพิมพ์ เรายกเล่าให้เขาฟัง เราไปจดทะเบียนด้วยนะ เนี่ยมีชื่อท่านพากนี้เป็นผู้ถือหุ้น เขียนเรื่อง เป็นหุ้น ไม่มีทุนจากไหนเลย ในที่สุดเขาก็ปล่อยมาแต่มีชื่อติดอยู่ในระบบ ตอนหลังผมไปทำพาลปอร์ต อเมริกาไม่ทำวีซ่าให้ บอกว่า มีชื่อยูในสันติบาล ว่า ฝักใฝ่คอมมิวนิสต์ เป็นอย่างนั้นไป หนังสือ จ.ส.ช.ขายดีมาก ที่นี่ เราไม่ชำนาญในเรื่องตลาดต่างจังหวัด เราอยู่ กะคุณเวชก์จริง เราทำการเงิน เราทำแต่บัญชี แต่เรื่องธุรกิจ การเงิน การรับอะไร ท่านเป็นคนทำ เราไม่รู้ระบบของการหนังสือต่างจังหวัด ต้องส่งไปสี่เดือน ลิบഗลฉบับ จึงจะส่งบิลไปเก็บ 4 ฉบับ สี่เดือนเราเก็บ เดือนหนึ่ง กว่าจะได้เช็คมาบันนาน ก็ทำให้เราสายปานไม่พอ ผมก็เอาโอนดของแม่ไปจำนำ มันก็เลยเป็นหนี้เป็นลิน ในที่สุดออกได้ยี่ลิบกว่าฉบับ ก็ซักจะไม่ตรงเวลา พระองค์อนุสรณ์ฯ ท่านรับสั่งว่า ไฉนีก็เปลี่ยนชื่อจะ

แล้ว คุณชิต เօฯ จ.จ.จ. เกอะ แปลว่า งานจะเจ็บ ไม่ใช่ จ.ส.ช. โอ...ทำยังไง ปล่อยหยุดไป ไม่มีสถาบัน พอเราหยุด เขาก็ไม่ส่งเงินมาให้ ติดค่า เช่าโรงพิมพ์ หยุดไปพักหนึ่ง ในที่สุด ก็มีคนแนะนำว่าลองไปหาคุณหลวงสุวิชาญ ท่านเป็นนายทหารเรือ เพราะท่านเคยช่วยสกุลไทย สกุลไทยเด็กร่อแร่ ไม่ดี ตอนนั้นกำลังตั้งศาลเอราวัณ ก้าลซังสามหัว ท่านก็เลยให้สกุลไทยเด็กบูชาเอราวัณ จะเห็นได้ว่า หัวสกุลไทยจะมีรูปสามเศียร เด็กก็ดีชื่น ผสมก็ไปหาท่าน ท่านก็บอก เอ... ไฉนี จ.ส.ช. เนี่ย มันไม่ถูกกับชาติคุณนะ ถึงจะชื่อชิตก์ເກອະ ตัว ว. อะไรเนี่ยเปลี่ยนเป็นจริยสารเริงรมย์ชะ เปลี่ยนชื่อนะ ก่อนที่ท่านบอกผมเนี่ย ผมไปจับฉลากรอดิว่าท่านตอนเช้าตี 4 ไปนั่งรอ เสร็จแล้วท่านบอกว่า คุณเรื่องมาก 2 ทุ่มมาหานมใหม่ วันนั้นผมไม่ได้กินข้าวทั้งวัน ใจไม่ดี สองทุ่มเป็น ท่านอกมา ผมก็ไปนั่ง ท่านก็เคาะๆ โต๊ะหลับตา “คุณมันดีอยู่แล้ว แต่กรรมเก่ามี คุณมันมีกรรม เรามันเกิดมาในชีวิตมันมีกราฟ อย่าไปวิตกมัน ทำใจรับ มีกลางคืนก็มีกลางวัน คุณมันอยู่ในช่วงกลางคืน” ผมถามว่า มันก็ทุ่มครับท่าน ท่านบอก “ประมาณตีหนึ่ง” ก็ไปกราบเรียนกับท่าน ‘วรรณศิริ’ บอกวานี้ คุณหลวงสุวิชาญท่านแนะนำอย่างนี้ แต่ผมไม่สถาบันซักสถาบันหนึ่ง ท่านบอก ไปหารพระองค์ชาย(พระเจ้าวงศ์เชอพระองค์เจ้าอนุสรณ์มงคลการ) ลิ ท่านจะพาไป ท่านโปรดคุณนะ ผมก็ให้ท่านพาไปเผ่า คุยกันไป คุยกันมา พอดีหมื่นของท่าน คุณหมื่นอุบลก็ไปห้องน้ำ ผมก็หูลเรื่องคุณหลวงสุวิชาญท่านบอกให้เปลี่ยนชื่อหนังสือ อยากจะขอเงินไว้เป็นทุนหมุนเวียนซักห้าหมื่นบาท อย่างอื่น ค่าเรื่องเราไม่ต้องจ่าย ค่าเรียงเรตติดได้ อะไรได้ เพราะเรา เช่าโรงพิมพ์เดียว เดือนแค่สองพันห้าเท่านั้น เอาจริงซื้อกระดาษ เօฯ ในวันห้าหมื่นแต่ไม่ได้เอาทั้งก้อน แต่ทีละห้าร้อย แปดร้อย พัน ท่านก็ตกลง

ผู้ซึ่งพระทัยท่านมาจนทุกวันนี้ ท่านยังประทานเรื่องให้ เรื่องแรกคือ ‘ถินกาขาว’ ใช้นามปากกา ‘ปรัศนี’ ดังมากเรื่องนี้ ต่อมาเรื่อง ‘ยาหยา เกษมสุข’ นางเอกมีสองชั้น ลูกผสมไปคลอดที่โรงพยาบาลจุฬาฯ ผ่าออกมาก็มีสองชั้น คุณหมอหัวหน้าห้องผ่าตัดดังซื้อเลย เด็กหญิงยาหยา กันภัย ผู้ก่ออาชญากรรมลือกูลสตรี ต่อมาก็เริ่มใช้เช็ค คราวนี้ก็เข้ายุทธ การวิงหนีตำรวจนาย เช็คแต่ก่อนห้าร้อยบาทก็จะได้แล้ว ไม่ต้องเป็นหมื่น ผู้เขียนโงพักสามเวลาหลังอาหาร เรียกว่าถือเป็นลิ่งธรรมชาติ รู้จักนาย ตำรวจนายทุกโงพัก โงพักพญาไท สำราญราชภูร โงพักพระราชนัด โงพักชัชสังค์ราม คุณจำรัส มังคลารัตน์ ก็ชอบพอกัน ตอนหลังท่าน เป็นรัฐมนตรีดูดูธรรม เจอน้ำยังตาม “เขย ชิต เดียวันนี้เช็คเด้งใหม่” เพราะความที่ค่ากระดาษมันหมุนไม่ทัน นักเขียนผู้ใหญ่ๆ ตอนหลังก็ เกรงใจท่าน ไม่รบกวน แต่ก็มันก็เป็นดวงชะตาหรือยังไงก็ไม่ทราบ ทำอยู่ จนกระทั้งครบ 9 ปี ก็ทำฉบับนพเก้า พิมพ์ 19,999 ฉบับ ตรงกับวันที่ 9 ขึ้น 9 ค่าเดือน 9 หน้า 99 หน้า ราคา 1.99 บาท ออกจำหน่ายวันที่ 12 สิงหาคม 2505

เดียวผู้คนนิยมคิ้วบัน ว่าคุณอาทิตย์นังลือ เพลินจิตอยู่นี่ก็ปีคิ้วบัน จาก พ.ศ. ไหน ถึง พ.ศ. ไหนคิ้วบัน

เชต กันภัย จาก พ.ศ. 2490 ก็มาทำมาอยู่ 2-3 ปี ก็เป็นบรรณาธิการ เพลินจิตรายปักษ์ ถึงปี 2497 ก็ออกมาทำ จ.ส.ช. แต่ก็ยังทำบัญชีให้คุณ เวชอยู่ ผู้บัญชีเป็นสมุหบัญชีชื่อยู่

ขอเรียนถามถึงปรัชญาในการทำนังลือกูลสตรี

เชต กันภัย ผู้เขียนแบบเพลินจิต คือเราต้องมองตลาด เราจะหากินกับ

คนไทย ตลาดอะไร เรายังว่าตลาดอย่างเนี้ย คนระดับสูงเข้าอ่าน สยามสมัย กระดึงทอง อ่านอะไรต่ออะไรไป ปิยมิตรก็มีบทความ เราไม่ เอา เมื่อ่อนละครวิทยุ เมื่อก่อนเนี้ย ก็เอาเรื่องน้ำเน่า ว่างั้นเดอะ เรื่อง อิจฉาตัวร้อน แต่ของผู้มีทั้งธรรมะ และผู้เลือกเรื่อง เรื่องต้องมี ศีลเมธธรรม มากซึ้งหลายผู้จะไม่เอ้า ผู้คุยก็ได้ หนังสือของผู้เข้าไป ในโรงเรียนราชินีที่บางกระปือ โดยที่ท่านหญิงอาจารย์ใหญ่ไม่ห้าม แล้ว ครูประจำชั้นจะเอานิทานลุงแย้มเนี้ยมาให้เด็ก ไปทำเรื่องความ ของเราก็ไม่ได้หวังจะเอาแต่เงินอย่างเดียว และผู้มีสุภาษิตอย่าง ‘จงดับไฟ เมื่อไม่จำเป็น ต้องการแล้วเห็นจึงเปิดไฟ’ คำว่า ‘ขับรถเร็วเล่นขาด ขับ ข้าเล่นชัย’ ชาติได้ไว้กสมครสมาน จะทำการลิงได้ก็ไว้ผล’ ฯลฯ

กูลสตรีมีอายุยืนยาวมากก็ปีคิ้วบัน

เชต กันภัย ถึงปี 2508 ก็ถูกมาตรา 17

เนื่องจากจะไร้ครอบครัว

เชต กันภัย ผู้ไปเมืองนอก ตามเต็จพระองค์ชายเล็ก พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าอนุสรณ์มงคลการ ไปเยี่ยมท่านมุย ท่านมุยเรียนอยู่ที่ UCLA ก็ไปเยี่ยม ไปอยู่สองเดือน ก็ไปได้เสรีภาพของอเมริกา หนังสือพิมพ์เค้ามีเสรีภาพ ไปดูโถโรพิมพ์ต่างๆ ไปดูงาน พระองค์ชายท่านพาไปดู พอกลับมาก็มาเขียนในเรื่องท่องเที่ยว ตอนนั้น ท่านจอมพล ถนน กิตติชจร ท่านมีมาตรา 17 ผู้บอกร่านมีมีดอาญาลักษ์ที่ควรจะใช้ไปในทางว่องไวเด็ดขาด อะไร อ่อนแอบแหยแแหยเหมือนเจวัดบนศาลพระภูมิ มีคนไปฟ้อง ผู้ไปว่าท่าน หาว่าท่านเป็นคนอ่อนแอบ กูลสตรีก็ เลยถูกปิด ต้องไปซื้อหัวครุฑีมานจากคุณเวชนาภิภาวดี ท่านออกเป็นครุฑี

รายวันแล้วท่านไม่ได้ออก ก็ซื้อมาแสตนหนึ่ง ก็เปลี่ยนจากกุลสตรีมาเป็นครูนิชื่อภาษาอังกฤษก็เหมือนกันครับ เลดี้ เม็กกาชินเรื่องก็เป็นเรื่องเดิมทั้งหมด เว้นแต่เรื่องท่องเที่ยวที่มีปัญหา ก็ตีขึ้นเรื่อยๆ ตอนนั้นเรียกว่า นำสกุลไทยซึ่งเคยดัง เดลิเมล์วันจันทร์ที่เคยดัง ก็สู้เราไม่ได้ เป็นกระแสคนนิยม ยังไงก็ไม่ทราบ ก็ขายดิบขายดีมา พอมันมาใกล้ๆ ครบอายุ 60 มีผู้อ่าน หลายๆ เคยถามว่า อายุ 60 คุณจะเกษียณไหม ก็ตอบว่า เกษียณถี่ จะอยู่ไปทำไม พожะถึงอีกปีสองปี เข้ากับสามมา เราล้วนๆ ใจอาไวแล้ว เลิกก็แล้วกัน เราก็ไม่เดือดร้อน ไปทำอาชีพอื่น ก็เลยเลิก เมื่อปี พ.ศ.2527 ครบ 30 ปีพอตี พอทุกด้วย ก็เหมือนเลิกทำการบ้านส่งครู ทำหนังสือ ไปไหนไม่รอด ห่วงต้นฉบับ ห่วงพรูฟผิด จะถูกปิดไปทีหนึ่ง มันมีถ้อยคำ หยาบคายติดไป โดยเราไม่ได้เจตนาเลย เด็กในร้านทำเพลท มันไกรอเล้าแก่ มันไปเติมเอง สันติบาลเด้าจะปิด หาว่าตามก ก็ต้องค้นเอกสารพรูฟไป ให้เข้าดู สมัยก่อนมันไม่เหมือนเดี๋ยวนี้ มันต้องใช้คนเรียง พรูฟแล้วพรูฟ อีก แล้วพิมพ์ทีละมากๆ จำนวนตั้งเป็นหลาๆ หมื่น บางตัวมันหัก พิมพ์ๆ แล้วต้องเอามาตรวจใหม่ แล้วค่อยแก้ เราก็ต้องค่อยๆ ติดตาม

แล้วคุณอาเมวิธีเลือกเรื่องที่ลงพิมพ์ยังไงครับ หมายความว่า นอกจากว่า เรื่องที่ไม่ผิดศีลธรรมแล้ว มองในแง่ไหนครับ

ปิด กันกัย หนังสือเราเป็นตลาด เป็นเวทีให้กับคนที่อยากรีบเป็นนัก เขียน ผสมผสานอ่านแต่เรื่องนักเขียนใหม่ กือว่า เป็นการค้นหาเพชรในกอง กระดาษ กดดู..เรื่อง สำนวนบางคนเนี่ย คำว่า 'ก' หน้าละ 28 คำ เช้าก ว่าอย่างนั้น เช้ากพูดกับหล่อนว่าอย่างนี้ หล่อนก็ตอบว่าอย่างนี้ เช้าก บอกว่า... เขียนใบประหน้า หน้าเดียวมีก็ตั้งยี่สิบแปด 'ก' แกงได้หลายหม้อ มันก็ตัดทิ้งไปเลยไม่เอา แต่ละคนเนี่ย ก บางคนให้เขียนพล็อตมา ซึ่งเกี่ยว

กัน ยาวตั้งห้าลิบกว่าตอน ให้เขียนพล็อตมา ว่าเรื่องราวดีอย่างไร ไปชี้กับใครไหม มีคนเขียนลอกเค้ามาเยอะๆ แล้วเราบอกได้ ไปลอก เรื่องนั้นเรื่องนี้มา บางทีลอกในหนังสือเราเนี่ยแหละ การมีพล็อตໄว้เนี่ย ยังทำให้เรื่องไม่ขาด พอเป็นมือฝี เราย้ายเค้าหยุดไปอาทิตย์นี้ เราต่อได้ คนอ่านไม่รู้ว่า... 'แก้วฟ้า' รถชนหัวเข่านอนโรงบาลอยู่ตั้งเป็นเดือน พอเขียนให้ทุกอาทิตย์ พระองค์ชายเลดี้ไปเมืองนอก ท่านทรงเรื่องไว้ จนคนอ่านบอกว่า ไอศครีมที่เค้าทิ้งที่สنانมันจะเหม็นแล้ว เมื่อไหร่จะย้าย ไอศครีมนั้นเป็นตัวการในคดี ถ้าย้ายไปเราไม่รู้ว่าท่านซ่อนอะไรไว้ เราก็ ต้องให้มีนักข่าวมาดู ตำรวจมาชันสูตร ผู้ร้ายจะมาขอโทษ เพื่อทำลาย หลักฐานเรื่องลึกลับ ท่านเลดี้จะมาอาจดหมายให้เข้า บอกเนี่ยจะเน่า เหม็นแล้วไม่เอกสารไป เพราะเราต้องแก้ปัญหา

วิธีเลือก ก็คือ ไม่ผิดศีลธรรมจรรยาแล้วก็เราก็ดูสำนวนที่อ่อนหวาน สำนวนที่บอกกิริยาของผู้เขียน เรื่องมันอยู่ที่ลีลาอย่างพูดแล้วเหมือนอา มาวิจารณ์ผู้ใหญ่ คุณมาลัยกับท่านหญิง 'ดวงดาว' ลีಡล์เดียวกัน บรรยายความรู้สึก มาลัย ชูพินิจ เนี่ย พระเอกต่ออยกับผู้ร้าย เบรี่ยงไป ผู้ร้ายกว่าจะล้ม คิด... โอ้โห! เจ็บพระนาความรู้สึกของผู้ร้าย และความ รู้สึกของตัวละคร ผิดกับ 'อรรรณ' เบรี่ยงกระเด็นไปเลียนะครับ บอก เบรี่ยง! หงายไปดินพราดอยู่ที่พื้น และท่านหญิงก็ดี คุณมาลัยก็ดี ละเอียด ละเมียดละไม บอกเช้าขึ้นมีนกบินกีตัวเราเห็น พี่เลี้ยงบอกเช้า มีดอางนเลย เช้าขึ้นมาก็วากันไปคำเดียวยอยู่เลย อากาศเป็นยังไงค่อย วากันทีหลัง หมายกับเราไปทำหนัง ละคร ฉบับ 'วรรณภูมิ' อายุ 17-18 เท่านั้นครับ เขียนแล้ว 'ช่อลัด้า' เนี่ยทิวกระเป้ามา ผสมบอกเอ้อ! อหนู ไปบอกพี่เดาเขียนมาให้จบ พี่ทีไหหนูเองค่ะ... 'วรรณ' 'ช่อลัด้า' นี้ยังเรียน ม.7 ยังเรียนไม่จบ ม.8 เลย

ภาพรวมของหนังสือดูรูนี เป็นอย่างไรครับ

ปีต กันกัย พูดกันง่ายๆ เป็นหนังสือตลาด เล่าว่าก็เหมือน ว่านักเขียน บางคน ที่เขียนที่เรา ตอนหลัง เข้าเขียนขึ้นไปเขียนหนังสือที่ว่าเป็น หนังสือไฮโซ เขาจะอายว่าเกิดที่นี่ บางคนเข้าให้สัมภาษณ์ในหนังสือก็ได้ หรือว่าอะไรก็ได้ เขาจะไม่พูดถึงที่เกิดเลย ไม่พูดถึงว่าเกิดที่ดูรูนี เขาจะ ข้ามไปเหมือนกับว่าเป็นหนังสือไม่อยู่ในระดับไฮโซ แต่คนที่อ่าน มีทั้ง ข้าราชการ ทั้งครู เพราะเรื่องของเราก็ไม่ได้เป็นหนังสือที่เกี่ยวกับคน เมืองนอก ไม่มีสารคดีต่างประเทศ หรือวนิยายพื้นๆ มีแต่ของ ‘วัฒ นวาระ’ คนเดียวที่เขียนถึงเมืองนอก ตอนหลังลั้ย, ‘ Jamie พันธุ์ชุมพู’, ‘นลิน บุษกร’ ซึ่งเป็นนักเขียนคนเดียว กัน แต่เมื่อ 4-5 นามปากกา จะมีเรื่อง เกี่ยวกับเมืองนอกบ้าง แต่จะพูดถึง ขอบประเพณี หรือมารยาทสังคม สอนลงไปในนั้น

คุณอาพอจะบอกได้มั้ยครับว่า มีนักเขียนที่เริ่มต้นที่ดูรูนีซักกี่คน ที่ บันทึกไว้

ปีต กันกัย ที่ปั้นมาหรือครับ มองว่าประมาณร้อย หากจัดลิบ จำชื่อ ได้หมด นอกนั้นบางคนเขียนเรื่องเดียวแล้วก็ไม่ได้เขียนอีก ที่ดังอยู่ตอน นี้มี ‘วราภ’, ‘บุญมาล’, ‘โลภ พรพรรณ’ อีก สองคนนี้ โลภนีดังทางทีวี ในหนังสือก็ยังเขียนอยู่นะครับ ‘กรุง ณ. ฉัตร’, ‘อาริตา’ ยังอยู่ ยังดังอยู่.

งานของบรรณาธิการมีอะไรบ้างครับ

ปีต กันกัย ก็ตอบปัญหาแล้วก็คุยกันฉันท์มิตร ตอบจดหมาย และก็ มองจะมีคอลัมน์การเมือง ใช้นามปากการชุน สำรองศึก ประกาย แก้วมงคล

นายยิ่วน ทำทุกอย่างตั้งแต่ตรวจเรื่อง เชียนคอลัมน์ เป็นมือพิ เป็นให้ มันเอาด้วย แล้วก็ไม่ได้ร่วมราย ทำหนังสือเนี่ย มันเหมือนกับทำรัฐเมล์ คนโดยสารขึ้นมาก ต้องซื้อรัฐอีกคันนึง ต้องไปผ่อน ฉบับแรกจะ พอดูหนังสือขายดีต้องซื้อเท่นล้ม ใจฉบับแรกจะเป็นหมื่น แท่นล้มเป็นแสน ห้าแสน เจ็ดแสน พอกันขายมากต้อง offset แท่นละเป็นล้าน สีแท่นก็ เข้าไป 6 ล้าน 5 ล้าน แล้วเรามีมีเงินสด ก็ต้องนั่งเป็นหนึ่งผ่อนเค้าไป เป็นอย่างนั้นครับ

คุณอาเกษีณตัวเองมา ตั้งแต่ปีไหนครับ

ปีต กันกัย 2527 เกือบยี่สิบปีแล้ว

หลังจากเกษีณแล้ว ทำอะไรครับ

ปีต กันกัย ก็ทำเหมืองดีบุก เพราะผมไปเห็นคำขวัญที่ศาลากลาง จังหวัดชุมพรว่า “แร่เป็นทรัพย์การป้อนเศรษฐกิจ จงช่วยกันผลิตเพื่อ พัฒนาชาติไทย” เอ๊ะ! ก็ได้เหมือนกันนี่ ผมเคยอยู่ห้องทดลองวิทยาศาสตร์ มนตรีจักรเรื่องแร่ ก็ไปทำ

ตอนนี้ยังทำอยู่หรือเปล่าครับ

ปีต กันกัย ดีบุก มันล้มละลายไปหมดแล้ว เพราะว่าเดิมเมื่อสมัยที่ ทำดีบุก มันทำบล๊อกมีน้ำส่อง ต่อมาก็เลือลีพัน จันแดงกับชิลี ออกมากทุ่ม ตลาด ในเมืองไทยก็เลิกกันไปหมด เวลานี้ก็มีทำก็อกฯ แก๊กฯ หลอด ยาสีฟันมันก็ใช้พลาสติกแล้ว มันก็เลยไม่ได้ ก็เลยไปปลูกปาที่ชาอุ ประมูลได้แล้ว เมียไม่ให้ทำ ก็เลยยงงานให้คนอื่นเค้าไป แล้วไปเลี้ยง กัลวยไม้ ทำอะไรต่ออะไรลูกชิลกฯ เพื่อไม่ให้มันแห้ง ตอนหลังก็มา

ขายเครื่องลือสาร เครื่องสือสารก็มาเจ็บ IMFเนี่ย เพราะว่าเราสั่งของไปมัน 25.60 บาทต่อเที่ยญ ไอซี.มั่นคงเมื่อ 44 - 43 บาท ร้อยกว่าล้านพืบเดียว ไอ้ที่ได้มาเท่าไหร่เหมือนแท่งม้าเที่ยวสุดท้าย ต้องเดินกลับบ้านแต่พอไม่มีวิตกจริต พอเมื่อ 200 ล้าน เพื่อนบอก “มึง ทำไม..ไม่เห็นมึงเดือดร้อน” บอก ก็ร้อนไปก็ไม่ไดอะไร ก็เลยไม่มีวิตกจริต ยิ้มเย้มแจ่มใสไม่กินเหล้า ไม่สูบบุหรี่ ไม่เล่นการพนัน แม้แต่หวยรัฐบาลก็ไม่เล่น

ปืนอายุเท่าไหร่แล้วครับ

ปิต กันภัย เลขสวยครับ 77 เพื่อจะออก ขอพูดกับท่านผู้ฟัง โดยเฉพาะเพนของอาชิต เพน ช.ก.ก. อาชิตยังระลึกถึงผู้อ่านที่เคยให้ความอุปการะ และก็อยากจะทำหนังสืออญี่ แต่เดี๋ยวนี้หนังสือมันลงทุนมาก ต้องมีเงินเป็นร้อยๆ ล้าน แต่กำลังเขียนเรื่องขาย เขียนเรื่องได้ยังคงไปเรื่องหนึ่งแล้ว ตอนนี้กำลังเขียนอฟไซด์สามก้าว ซึ่งเคยเขียนลงในกลุสตรีลงใบnidหน่อย แล้วตัวรู้จักเด็ก้าห้ามเขียน.

ออกอากาศในรายการ “วงวรรณกรรม” ดำเนินรายการโดย ประภัสสร เสวกุล กางสาปaeikyสราญรมย์ วันพุธ ที่ 26 กันยายน และ 3 ตุลาคม 2544

พูดไทย

รัตนะ ยกะประภากะ

วันอาทิตย์เป็นวันพักผ่อน เมื่อลูกจากที่นอน ล้างหน้าลีฟันแล้วลงไปดูต้นไม้กันหน่อยเป็นไร

ไม่ใบที่สีลันสายสดและเปลกตานั้น ยิ่งดูไปยิ่งน่าตื่นใจมากกว่าไม้ดอกและไม้ผลเสียอีก

เชื่อไหมว่า ลำพังแต่ไม่ใบประเกบนอนอย่างเดียวก็มีแต่ต่างกันออกไปนับเป็นร้อยเป็นพันชนิด บอนในเมืองไทยนิยมตั้งชื่อกันเป็น “ตับ” เช่น ตับชูนช้างชูนแพน ก็มีตั้งแต่ชูนแพน วันทอง ชูนช้าง ครีปะจันต์ ไปจนถึงเณรจิวและเกรชวด

บอนตับอาจารย์ก็มีมาก ตับพระลอ กันน่าชี้ ที่มีราคาแพงน่าดูถูก หันจะเป็นตับบก

บอนกระถางเล็กๆ กระถางหนึ่งมีราคาอย่างต่ำก็ลิบนาท ลิบห้าบาท แต่เชื่อไหมล่ะว่า บางกระถางมองดูแล้วก็เงินๆ แต่อย่าไปตามราคาเข้าเชียวนะ กระถางละตั้งร้อยตั้งพัน

สมัยเด็ก ข้าพเจ้านึกว่าบอนเป็นไม้ไทย แต่ที่ไหนได้ บอนเป็นไม้เดินทางไกล มาจากชายฝั่งโน่นแน่น

ไม้ใบอีกประเภทหนึ่ง ที่นิยมปลูกกันมากตั้งแต่ครั้งปู่ย่าตายายลงมาที่เดียว จนนึกว่า เป็นไม้เมืองไทยไป อีกอย่างก็คือ โภสัน หรือ โกรตันก์เรียก

แต่โภสันก็บินมาจากชายฝั่งโน่นเหมือนกัน แล้วมาพสมพันธุ์ เด็กๆ แตกคลุกแตกหลานออกมานะ จนกลายเป็นไม้เมืองไทยบินกลับไปขายถึงเมืองญี่ปุ่น ก็มี

บอนกับโภสันเป็นไม้ใบแท้ๆ จะมีดอกบังก์เล็กน้อยเต็มที่ นัยว่า มีเพื่อช่วยพสมพันธุ์เท่านั้นเอง

ว่าเป็นไม้ที่น่าเลี้ยงอีกประเภทหนึ่ง ดูได้ทั้งใบหักดอก บางชนิด หัวยังเป็นยาวยาเวช อีกด้วย ข้าพเจ้ามีว่าวนพื้นเมืองที่นิยมปลูกกันพันธุ์หนึ่ง เรียกว่า ว่าวนลีทิค

ที่เรียกว่าววนลีทิค ก็ เพราะเวลาออกดอก มันจะชูลำก้านตรง ของมันขึ้นมาจากการพื้นดินอย่างรวดเร็วทันใจเหมือนต้นถั่วของนายแจ็ค ผู้ชายักษี

หลังจากนั้น ดอกลีเดงของมันก็จะผลลัพธ์ออกมาจากปลายยอด ของลำก้านอันสูงชะลุดนั้น แต่ทว่ามันจะไม่ออกมานานเหมือนอย่างดอก กุหลาบหรือว่าดอกพุดซ้อนหากมันจะนานหันหน้าไปทางทิศใต้ทิศหนึ่งก่อน เป็นต้นว่า ทิศตะวันออกอย่างที่บ้านข้าพเจ้า จากนั้นวันรุ่งขึ้น มันก็จะ ผลลัพธ์ออกมานาน โดยหันหน้าไปทางอีกทิศหนึ่ง แล้วก็จะออกดอกอย่างนี้ ต่อไปจนครบลีทิค

สองสามอาทิตย์ที่แล้วข้าพเจ้าไปได้ไม้ประเภทว่านมากกระถางหนึ่ง คนขายเรียกว่า “รังเงิน” ใบลีเขียวเหมือนผิวฟรังส์ แต่มีลายขาวเป็น

ทางตรงอยู่ตรงกลางใบ

อยู่มาไม่กี่วัน มันก็ออกดอก

ก็น่าแปลกอีก ที่ลักษณะการขึ้นลำดอกของ “รังเงิน” นี้เหมือน กับ “ลีทิค” ไม่มีผิด ทั้งเวลาบาน ดอกก็หันหน้าออกเป็นลีทิคเช่นกัน

จะมีที่ผิดกันก็ตรงแต่ลีเท่านั้น เพราะลักษณะของรังเงินเป็นลีม่วง

แต่รังเงินก็ทำให้ข้าพเจ้างงไปด้วยความอัศจรรย์ใจจนได้ เมื่อรุ่งขึ้นอีกวันหนึ่ง เข้าไปลัดอกที่ห้าขึ้นมาตรงกลางของดอกทั้งลีทิค เป็นปากแตรไปคนละทิค

มองดูดันไม่แล้วก็ทำให้ไม่อยากมองดูผู้คนอีกต่อไป

ตั้งไม่นั้นเราจะเลี้ยงให้ดีวิเศษ ผสมพันธุ์ให้ผิดแยกแตกต่างออก ไปยังไงก็ยอมได้

แต่ผู้คนนั้น อย่าไว้แต่จะเลี้ยงเข้าให้เติบใหญ่ได้เป็นคนเดียวย ขั้น แต่จะให้เป็นพันธุ์เดิมเหมือนพันธุ์พ่อพันธุ์แม่ก็ยากเสียแล้ว.

ຄຳພົກ~ຄຳປ່ອ ກາງກາງຖ
ແລກກາຕ່າງປະເທດ

Ambassador ເອກັດຣາຫຼຸດ

- Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary

ເອກັດຣາຫຼຸດວິສາມ້າຢູ່ມືອຳນາຈາເຕີມ

ໝາຍດີ່ງ ເອກັດຣາຫຼຸດທີ່ວັງຜູ້ສົ່ງແຕ່ງຕັ້ງໄປຢ້າງຮັງຮັບ
ໂດຍມອນໝາຍອຳນາຈາໃຫ້ໃນຮູ້ນະຫັວໜ້າຂອງຄະພູ້ແທນຂອງວັງຜູ້ສົ່ງ
ໃນການທີ່ເອກັດຣາຫຼຸດມີມີຕື່ນຳນັກອູ້ໃນຮັງຜູ້ຮັບ
ເຮັດວຽກ Non-resident Ambassador

- Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary

Permanent Representative of Thailand

to the United Nations

ເອກັດຣາຫຼຸດຜູ້ແທນດ້ວຍແຫ່ງປະເທດໄທປະຈຳອັນດາສະຫະຊາດ
(ນ ນ ດ ປ ສ ອ ອ ອ ອ ພ ຕ ດ ດ ດ)

● ສາກບັນກາຕ່າງປະເທດ ກະກວງກາຕ່າງປະເທດ ●

ກາວດວງນ້ອຍ

ປາຣີຫາດ ຮັກທະບູດ

ສົວສົດີຕະ...ນອງໆ ທີ່ນໍາຮັກທຸກຄົນ ຂ່ວນນີ້ອາກະກົດໜາວແລ້ວນະຄະ
ອີ້ນໃຫ້ນອັນໄສເລື່ອທຸນໆ ທຳໃຫ້ຮ່າງກາຍອນອຸ່ນ ຈະໄດ້ໄມ່ເປັນຫວັດກັນ ພົ່ງ
ທີ່ມົກງານເປັນທຸກຄະ ເນື່ອເດືອນພຸດຍຈິກາຍນທີ່ຜ່ານມາພື້ນໄດ້ເລົາເຮື່ອແພນທີ່ສ່ວນອງ
(Mind Map) ໃຫ້ນ້ອງຟັງໃນຮາຍກາໄປແລ້ວຖືກການທຳກຳທີ່ສ່ວນອງ ແລະ
ກາຈົດບັນທຶກໂດຍໃໝ່ເລັ້ນ ໃຊ້ສີ ແລະຮູ່ປາກພ ທີ່ຈະໃຫ້ນອັນຫັນລື້ອ
ໄດ້ງ່າຍໜີ້ ພໍ່ຫວັງວ່າ ສິ່ງທີ່ນຳມາຝາກນັ້ນອັນຄົມມີປະໂຍື້ນົ້າສໍາຮັບການເຮັດວຽກ
ຂອງນ້ອນນະຄະ ອົ້ວ...ອຍ່າລື່ມໃຊ້ຄວບຄູ້ກັບຄາດາເຮັດວຽກເກັ່ງດ້ວຍທັງ 3 ຊົ້ວໂລກ ໃຟ້ງ
ໃເຮັດວຽກ ໃຟ້ບທວນ ດ້ວຍນະຄະ ເຖິມນີ້ພໍ່ຫວັງວ່າ ນອງໆ ຄົງໄດ້ຄະແນນດີແນ່ງໆ
ເລີຍຕະ ທາກນ້ອງຄົມໄຫ້ພລາດໂອກາສໄມ້ໄດ້ຟັງກາຍການຈ່າຍເວັບໄວ້ ແລະຕ້ອງການຮັບຮັດກົດໜີ້
ດ້ວຍນ້ອຍນະຄະ

ເອາລະຄະ...ວັນນີ້ພໍ່ຈະພານອັນໄປເຢືນໝານ “ພິພິຮັກນີ້ທີ່ນີ້ສົວໃຈ” ກັນ
ນະຄະ ພິພິຮັກນີ້ທີ່ນີ້ທາກນ້ອງໄປເຢືນໝານແລ້ວຈະໄດ້ຄວາມຮູ້ມາກມາຍໂດຍ
ເລີ່ມຕົວການສຶກສາ ດັນຄວ້າ ເກີຍກັບລົງແວດລ້ອມ ແລະຮະບບນິເວສນີວິທີຢາ

แล้วพิพิธภัณฑ์นี้อยู่ที่ไหนล่ะคะ เอ้า...ครับร้อมแล้วก็ตามมาได้เลยค่ะ
น้องๆ ทราบไหมคะว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงท่วงไข่
พสกนิกรชาวไทย โดยเฉพาะเกษตรกรเป็นอย่างมาก พระองค์ท่านทรงมี
โครงการพระราชดำริต่างๆ มากมาย ที่ทำการศึกษา ค้นคว้า เพื่อใช้เป็น
แบบอย่างแก่เกษตรกร พระองค์ท่านได้พระราชทานความรู้เหล่านี้ แก่
เกษตรกรเพื่อนำไปใช้กับอาชีพของตน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และ
ที่สำคัญพระองค์ท่านทรงท่วงไข่สิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก พระองค์ท่าน¹
ทรงมีโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมากมาย²
แต่เราจะไปเยี่ยมชมลักษณะโครงการที่จังหวัดราชบุรี
และจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ได้พาลีอ่วม瓦ลชน
สาขาต่างๆ ไปเยี่ยมชมโครงการในพระราชดำริเมื่อเดือนพฤษภาคมที่
ผ่านมา ซึ่งทีมงานดาวดวงน้อยก็มีโอกาสไปเยี่ยมชมโครงการดังกล่าวด้วย
ก็ขอขอบคุณสำนักงาน กปร. มา ณ ที่ด้วยนะค่ะ หากมีโอกาสพี่จะพาไป
เยี่ยมชมโครงการอื่นๆ อีกค่ะ

โครงการแรก พี่จะพา_n้องไปที่ “โครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูดิน³
เลื่อมโกรเมชาะสัมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” อำเภอโพธาราม จังหวัด
ราชบุรี ก่อนนะค่ะ น้องๆ ทราบไหมคะว่า โครงการนี้มีความสำคัญต่อ
เกษตรกรเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะเกษตรที่มีปัญหาเรื่องดิน เพราะได้มี
การศึกษาหาวิธีการปรับปรุงดินที่เลื่อมโกรโดยใช้วิธีการธรรมชาติ ซึ่ง
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ พระราชทานแนวคิดเกี่ยวกับ...การปลูก
ป่าโดยไม่ต้องบลูก...น้องๆ อาจจะสงสัยว่า เอ๊ะ! การปลูกป่าโดยไม่ต้องบลูก
คืออะไร เอ้า...ตามมา พี่จะเล่าให้ฟังนะค่ะ

การปลูกป่าโดยไม่ต้องบลูก ก็คือ การปลูกป่าโดยวิธีธรรมชาติ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงปลูกต้นแฟกกาศุบย์ศึกษาการพัฒนาหัวยกระดับ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2541

พระบากสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ^{เสด็จ}ทรงเปิดพระเบตรพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาทั่วภราษฎร์และมอบหมายให้ศูนย์ฯ ดำเนินการต่อไป ณ วันที่ 3 ธันวาคม 2540
อ.ช.อ. จ.เพชรบุรี เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2540

เป็นการทำให้ป้าชุมชื่น โดยปล่อยให้ต้นไม้เติบโตเอง มนุษย์ไม่ต้องไปรังแกหรือตอแยกกับต้นไม้ เมื่อป้าชุมชื่นแล้ว ปริมาณน้ำฝนที่ตกลงมาก็จะมากขึ้นตามไปด้วย ซึ่งเป็นการเพิ่มปริมาณน้ำในแหล่งน้ำให้มากขึ้นตามลำดับ ขั้นแรก เรายังต้องปรับปรุงดินที่แห้งแล้งและเลื่อมโกร姆ก่อน น้ำจะโดยการปลูกหญ้าแฟก นองฯ ทราบว่าหญ้าแฟกเป็นหญ้าที่ได้ชื่อว่า “หญ้ามหัศจรรย์” เพราะมีประโยชน์มาก many คุณสมบัติที่สำคัญ ก็คือ เพิ่มความชุ่มชื้น ป้องกันการชะล้าง และการพังทลายของหน้าดิน ค่ะ เมื่อเราปลูกหญ้าแฟกคุณดินแล้ว ขั้นต่อไป เรายังมีอีกหนึ่งขั้นตอน คือ การปลูกพืชตระกูลถั่ว เช่น ถั่วพร้า ถั่วสามัคคia (อย่าฟังผิดเป็นถั่ว ยามาช่า) เพราะชื่อคล้ายกันค่ะ) หลังจากที่ปลูกพืชตระกูลถั่ว เพื่อทำให้ดินเริ่มชุ่มชื้นแล้ว เรายังสามารถปลูกพืชต่างๆ ได้ เช่น ข้าวไร่ ข้าวโพด ปอเทือง เพื่อเพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุให้ดินมีความชุ่มชื้นและมีความอุดมสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

หลังจากที่ดินมีความชุ่มชื้นแล้ว เรายังจะปล่อยให้ต้นไม้ต่างๆ ที่อยู่โดยรอบป้าเติบโตเองตามธรรมชาติ เมื่อเวลาผ่านไป ต้นไม้เหล่านี้ก็จะปกคลุมพื้นป่าทั้งฟืน เป็นการสร้างความอุดมสมบูรณ์แก่พื้นดินให้มีความชุ่มชื้น นองฯ เห็นไหมว่าการปลูกป่าเช่นนี้ เป็นการส่งเสริมระบบนิเวศให้เป็นธรรมชาติแบบตั้งเดิม ด้วยการปล่อยป่าทิ้งไว้ไม่ต้องทำอะไร เราจะปล่อยไม้ต้นไม้แตกกิ่งกอง ไม่ต้องไปรังแกป่าหรือตอแยกต้นไม้จากเดิม...พื้นดินที่เคยแห้งแล้ง...มีแต่ภูเขาหัวโคน ก็จะกลับเป็นพื้นป่าที่อุดมสมบูรณ์ โดยวิธีปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูก นองฯ เห็นพระอัจฉริยภาพและพระปรีชาญาณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเกี่ยวกับการปลูกปันธรรมชาติตัววิธีธรรมชาติใหม่ค่ะ เป็นวิธีที่เรียนง่าย ประทัยด และเป็นการส่งเสริมวงจรป่าไม้ที่เป็นธรรมชาติแบบตั้งเดิมด้วยนะค่ะ

เอาล่ะค่ะ...หลังจากที่เราเยี่ยมชมโครงการฟื้นฟูดินที่จังหวัดราชบุรีแล้ว เรายังเดินทางต่อไปโครงการที่สองที่ “ศูนย์ศึกษาการพัฒนาหัวยtherapyอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” อำเภอชะอ Geb จังหวัดเพชรบุรี นะค่ะ

น้องๆ ทราบไหมคะ พื้นที่แห่งนี้ในอดีตเป็นป่าป่าโปร่ง ต่อมาก็มีราชภูมิกรุกแพ้วางป่าคนไปตัดต้นไม้เพื่อทำเป็นฟืนและเผาถ่าน ต่อมามีการปลูกพืชไร่ เช่น สับปะรด จนดินจีดกลายเป็นทราย พื้นที่กลายเป็นที่อับฝน แห้งแล้ง เกิดการพังทลายของผิวน้ำดินและขาดความอุดมสมบูรณ์ ทำให้ไม่สามารถเพาะปลูกได้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงห่วงใยและได้พระราชทานพระราชดำรัส เกี่ยวกับพื้นที่แห่งนี้ว่า..หากปล่อยทิ้งไว้ จะกลายเป็นทະเลทรายในที่สุด...ดังนั้น ศูนย์ศึกษาการพัฒนาหัวยtherapyอันเนื่องมาจากพระราชดำริได้ดำเนินการพัฒนาศึกษารูปแบบการเกษตรที่เหมาะสมควบคู่ไปกับการอนุรักษ์และปลูกป่าศึกษาการป้องกันไฟป่าที่เรียกว่า “ระบบป่าเบี่ยง” จัดทำแหล่งน้ำ รวมถึงให้ราชภูมิกรุกเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาและอนุรักษ์ พร้อมทั้งใช้ประโยชน์จากป่าอย่างถูกต้องและเกือบูลกัน ทำให้ราชภูมิกรุกป่าแห่งนี้มีรายได้จากการผลิตผลจากป่าไม้ และมีการเพาะปลูกพืชชนิดต่างๆ ควบคู่ไปด้วย ทำให้ราชภูมิกรุกเหล่านี้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการดูแลรักษาป่าและประกอบอาชีพ โดยใช้ประโยชน์จากป่าไม้ในลักษณะที่เป็น พิพิธภัณฑ์ ธรรมชาติที่มีชีวิต

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาหัวยtherapyอันเนื่องมาจากพระราชดำริได้ทำหน้าที่เป็นพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต และเป็นตัวอย่างแห่งความสำเร็จในการพัฒนาด้านเกษตรกรรม และการประกอบอาชีพที่เกษตรกรรมและประชาชนทั่วไปได้นำไปเป็นต้นแบบและประยุกต์ใช้กับพื้นที่ของตนเอง

ให้ได้ประโยชน์สูงสุดอีกด้วย หากน้องมีโอกาสผ่านไปที่จังหวัดเพชรบุรี ก็อย่าลืมแวะไปเยี่ยมชม พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต ที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาหัวยtherapy จะทำให้น้องเข้าใจระบบนิเวศน์วิทยาได้ดีขึ้นค่ะ

น้องๆ เหนื่อยหรือยังคะ ถ้ายังไม่เหนื่อย...เรายังเดินทางต่อไปที่ตำบลแหลมผักเบี้ย อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรีนะค่ะ พี่จะพาไปเยี่ยมชม “โครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ”

น้องๆ ทราบไหมคะว่า นอกจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะทรงห่วงใยพสกนิกรที่เป็นเกษตรกรแล้ว พระองค์ท่านยังทรงห่วงใยชาวเมืองอย่างเราฯ ด้วยนะค่ะ โดยเฉพาะพระองค์ท่านทรงตระหนักรถึงปัญหาที่ชาวเมืองส่วนใหญ่ประสบอยู่ปัจจุบันก็คือ ปัญหาน้ำเสียและปัญหาการกำจัดขยะ น้องๆ คงลังเกตเห็นนะค่ะว่า ตามเมืองใหญ่ๆ มักจะเจอปัญหาขยะล้นเมือง ตลอดจนน้ำเสียที่ส่งกลิ่นรบกวนไปทั่ว เหตุที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะชุมชนหรือเมืองต่างๆ ยังขาดระบบบำบัดน้ำเสียและการกำจัดขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพ พระองค์ท่านทรงมีพระราชดำริให้มีการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง ถึงวิธีการกำจัดน้ำเสีย และกำจัดขยะโดยวิธีธรรมชาติ

จังหวัดเพชรบุรี...เป็นจังหวัดต้นแบบของการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม บำบัดน้ำเสียและกำจัดขยะด้วยวิธีธรรมชาติตามแนวทางพระราชดำริที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน และสามารถปฏิบัติได้โดยง่าย ซึ่งมีด้วยกันหลายวิธี เช่น การกำจัดขยะด้วยการทำปุ๋ยหมัก การบำบัดน้ำเสียด้วยระบบมือบำบัดน้ำเสีย และการบำบัดน้ำเสียด้วยพืชต่างๆ เช่น การใช้หญ้า พืชน้ำ ป่าชายเลน เป็นตัวกรอง

น้องๆ ทราบไหมคะ...วิธีการบำบัดน้ำเสียและการกำจัดขยะ

เริ่มต้นจากการนำน้ำเสียมาผ่านกระบวนการบำบัดอาจจะใช้วิธีให้ก๊อกได้ หลังจากนั้น ก็จะนำน้ำไปทำให้เจือจางโดยใช้ระบบบำบัดน้ำเสีย จนกระทั่งน้ำที่เสียมีคุณภาพดีขึ้น และสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ หรือปล่อยลงสู่ท่าเเลได้อย่างปลอดภัย ส่วนของมูลฝอยนั้น ก็จะทำการคัดเลือกเฉพาะส่วนที่เป็นสารอินทรีย์เพื่อนำไปหมักเพื่อทำปุ๋ยต่อไป

นองฯ คะ...ปัญหาเกี่ยวกับของมูลฝอยและการบำบัดน้ำเสียนี้ หากมีการให้ความรู้ สร้างความเข้าใจ ตลอดจนสร้างพฤติกรรมการทิ้งขยะที่ถูกต้อง โดยมีการแยกประเภทของขยะ ว่าเป็นของประเภทใด ของเป็นของอะไรแห้ง ปัญหาเกี่ยวกับมูลพิษต่างๆ ก็คงลดน้อยลงนะครับ ตั้งเด่นเด้อไปทางนองฯ จะทิ้งขยะควรจะฝึกแยกขยะกันตั้งแต่ตอนนี้นะครับ อื๊ะ..อื๊ะ... ก่อนทิ้งขยะควรดูก่อนนะครับว่าเป็นของเป็นของเป็นของอะไรแห้ง

หลังจากที่พี่พาน้องฯ ไปเยี่ยมชมโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทั้ง 3 โครงการแล้ว หวังว่า นองฯ คงได้รับความรู้ ตลอดจนมีความเข้าใจในพระราชกรณียกิจ เกี่ยวกับลิ้งแวดล้อม ระบบนิเวศน์วิทยาและมลภาวะ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตทั้งหลาย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริให้หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องทำการศึกษา ค้นคว้า และวิจัยโครงการต่างๆ อันอำนวยประโยชน์อย่างยิ่งแก่ราชภูมิโดยเฉพาะชาวชนบทที่ห่างไกล ทุกคนสามารถยกไร่ ซึ่งแสดงถึงน้ำพระทัยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งห่วงใยพสกนิกรชาวไทยทุกหมู่เหล่า ยังความปลื้มปิติและสำนึกรักภูมิคุณให้บังเกิดแก่ดวงใจ ชาวไทยทุกคน

จดหมายจากน้อง

ເອົາລະຄະ..ຫຼັງຈາກທີ່ເຮົາໄດ້ເດີນທາງໄປເຢືຍມະໂຄງກາຣອັນເນື່ອມາຈຸກພຣະຣາຊດຳຣີຂອງພຣະບາທສມເຕັຈພຣະເຈົ້າອູ້ໜ້ວທີ່ຈັງຫວັດຮາຊບຸຮີແລະຈັງຫວັດເພື່ອບຸຮີແລ້ວ ເຮັດມາພັກຕອບຈົດໝາຍກັນນະຄະ ມັງວິນ້ອງໆ ຄົງໄດ້ຮັບຈົດໝາຍ ນັ້ນສຶກວິທຸຍສຣາງມົມຍໍ ພຣົມຮູປ່ຄ່າຍຂອງພື້ເລັວ ສໍາຫວັບຈົດໝາຍທີ່ນັ້ນສຶກວິທຸຍສຣາງມົມຍໍໃນຮາຍກາທາງທີ່ມີກົດໄດ້ສຶກວິທຸຍສຣາງມົມຍໍໄປໃຫ້ເຮົາໄວ້ແລ້ວເຈົ້າຄະ...ທຣາບແລ້ວເປັນ

ฉบับแรกจาก น้อง Maytongva

ແຂວງເຊກອອງ ປະເທດລາວ

“ຈົດໝາຍฉบັບນີ້ເປັນฉบັບແຮກຂອງນັ້ນ ນັ້ນເຮົາຍອູ້ໜ້ວ. 5 ນັ້ນອາຍຸ 15 ປີ ນັ້ນເຂົ້າມາດ້ວຍຄວາມຮັກຄວາມໜ່ວຍໃຫ້ ນັ້ນຂອບພັງຮາຍກາພື້ມາກ ນັ້ນພັງທຸກວັນພຽງໄດ້ຮັບຄວາມຮູ້ແລະຄວາມສຸກລັນານ ຂອໃຫ້ກຳລັງໃຈ໌ທີ່ທຸກຄົນ”

ທີ່ມົງການຂອບຄຸນນັ້ນອີງ Maytongva ມາກນະຄະທີ່ຕິດຕາມພັງຮາຍກາດວາດວັນນີ້ເປັນປະຈຳ ພື້ໆ ສັນນູາວ່າ ຈະພຍາຍາມສຣາຫາສະຮະນຳຮູ້ຕ່າງໆ ມາພາກນັ້ນໃນຮາຍກາອຶກະນະ ແລະຂອບຄຸນອຶກຮັງສໍາຫວັບກຳລັງໃຈທີ່ມົບໃຫ້ຄະ

ฉบับที่สองจาก ด.ช. นรินทร์ ลุงແຕະຍະ

ໂຮງເຮັນວັດພ້າເວີ່ຍອິນທີ່ ອ. ເວີ່ຍແທ ຈ. ເຊີ່ຍໃຫ່ 50350

“ສະບັບ...ພມຂອສມັກຮັບເປັນສາມາຝຶກໃນຮາຍກາດວາດວັນນີ້ອີນະຄົບ ພມອາຍຸ 8 ຂວາບ ເຮົາຍອູ້ໜ້ວປະຄມປີທີ່ 3 ພມຕິດຕາມຮາຍກາມ ເດືອນກວ່າແລ້ວ ພມຂອບໜ້ານີ້ທານກາໝາອັກຖຸໝາກເລຍຄົບ”

สวัสดีค่ะ...น้องนรินทร์ พี่ๆ ทีมงานขอต้อนรับเข้าสู่ครอบครัว
ดาวดวงน้อยของเรานะคะ หลังจากที่น้องฟังนิทานภาษาอังกฤษไปแล้ว
อย่าลืมท่องคำศัพท์ที่พี่ให้ไว้นะคะ ถ้าจะไม่ทันจะเขียนจดหมายมาขอพี่ๆ
อีกครั้งก็ได้ พี่จะส่งไปให้ค่ะ

ฉบับที่สามจาก น้องจันทกานต์ แซ่เม่า
บ้านแม่ตะละ อ. สะเมิง
จ. เชียงใหม่ 50260

“น้องได้รับจดหมาย หนังสือสรัญญรมย์ พร้อมรูปถ่ายแล้วนะคะ
ขอบคุณมากค่ะ น้องได้อ่านหนังสือพี่แก้เทงา ตอนนี้น้องไม่ได้เรียน
หนังสือแล้ว เพราะพ่อ - แม่ ยากจน น้องฟังรายการพี่แล้วได้รับความรู้
มากมาย”

สวัสดีค่ะ...น้องจันทกานต์ พี่ดีใจที่น้องได้รับหนังสือวิทยุ
สรัญญรมย์และใช้หนังสือเป็นเพื่อนแก้เทงา ถึงแม้ว่าน้องจะไม่ได้เรียน
หนังสือแล้ว แต่ก็สามารถอ่านหนังสือและแสวงหาความรู้ได้จากแหล่ง
ต่างๆ ได้ พี่ๆ ทีมงานขอให้กำลังใจน้องนะคะ

สนุกับภาษาอังกฤษ

เอาล่ะค่ะ...ก็มาถึงช่วงสุดท้ายของรายการแล้วนะค่ะวันนี้พี่มีนิทาน
ภาษาอังกฤษสนุกๆ มาฝาก พังนิทานจบแล้ว อย่าลืมบทหวานคำศัพท์ที่
ฝากไว้ให้นะคะ เรามาฟังนิทานกันเลย นิทานเรื่อง...

The mosquito and the bull (ยุงกับวัว)

A mosquito felt rather tired after a long flight.

ยุงตัวหนึ่งรู้สึกค่อนข้างเหนื่อยหลังจากบินมาเป็นเวลานาน

She decided to stop and rest.

เมื่อตัดสินใจหยุดและพักผ่อน

She was a very conceited mosquito and very fussy about
where she rested.

เชอเป็นยุงที่ยโสและจูจี้มาก เกี่ยวกับสถานที่ ที่เชอจะพัก

She searched for a suitable place.

เชอเสาะหาสถานที่ที่เหมาะสม

Lastly, She spied a bull in a nearby field.

ในที่สุด เชอมองเห็นวัวตัวหนึ่งที่อยู่ในทุ่งหญ้าใกล้ๆ

The mosquito landed on top of the bull's left horn.

ยุงเกาะอยู่บนยอดของขาวัวข้างซ้าย

She cleared her throat slightly and said :

เชอกรำแคมเล็กน้อยและพูดขึ้นว่า

“I hope I'm not too heavy for you. If I am,

I beg you to say so truthfully and I'll be on my way”

ฉันหวังว่า ฉันคงไม่หนักเกินไปสำหรับเธอแน่ แต่ถ้าฉันหนัก
ฉันขอให้เธอบอกฉันตามตรง และฉันจะไปตามทางของฉัน

“As you like, a little girl” Answered the bull.

“ตามใจเชอ สาวน้อย” เจ้าวัวตอบ

“But the truth is, I didn't realize you'd landed.

So I will not notice when you go.”

“แต่ความจริง คือ ฉันไม่รู้แม้แต่น้อยเลยว่า เชอเกาะฉันอยู่
ดังนั้น ฉันจะไม่รู้สึกหัก เมื่อเชอจากไป

The moral of the story is this :

Sometimes those who think they are the most important are really the most insignificant.

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า

บางครั้ง คนที่คิดว่า ตัวเขาสำคัญเป็นที่สุด ก็คือ คนที่มีความหมายน้อยที่สุดนั่นเอง

ศัพท์นำรู้

Rather	-	ค่อนข้าง
Tired	-	เหนื่อย, อ่อนเพลีย
Flight	-	การบิน
Decided	-	ตัดสินใจ
Stop	-	หยุด
Rest	-	พักผ่อน
Conceited	-	ทะนง, ยิส
Fussy	-	จุ๊จี้, เรื่องมาก
Search	-	หา
Suitable	-	เหมาะสม
Place	-	สถานที่
Lastly	-	ในที่สุด
Spied	-	สำรวจ, สอดแนม, มองเห็น
Bull	-	วัวตัวผู้
Nearby	-	ใกล้เคียง, ถัดไป
Field	-	ทุ่งหญ้า
Landed	-	จับ, จอด (ใช้กับเครื่องบิน)

Left	-	ซ้าย
Horn	-	เช่า
Clear her throat (v)	.	- กระแทก
Throat	-	ลำคอ
Slightly	-	เล็กน้อย
Hope	-	หวังว่า
Heavy	-	หนัก
Beg	-	ขอร้อง
Truthfully	-	อย่างเป็นความจริง
Answer	-	ตอบ
Truth	-	ความจริง
Realize	-	เข้าใจ, รู้
Notice	-	สังเกต, สนใจ
Important	-	สำคัญ
Insignificant	-	ไม่สำคัญ

ดังนั้น น้องๆ อย่าทะนงตนpidๆ คิดว่าตัวเองสำคัญ หรือคิดว่าเราดีกว่าคนอื่น สำคัญกว่าคนอื่นนะคะ เพราะนั่นจะทำให้คนรอบข้างพากลหมั่นไส้และไม่อยากพบหาสมาคมกับเรา เราควรจะเป็นคนที่อ่อนน้อมถ่อมตน แม้เราจะเก่งแค่ไหนก็ตาม น้องๆ ไม่จำเป็นต้องป่าวประกาศถึงคุณงามความดีของตนเองให้คนอื่นทราบหรอกค่ะ ถ้าน้องเป็นคนดี เป็นคนเก่ง คนรอบข้างย่อมรับรู้และชื่นชม และยิ่งเราเป็นคนอ่อนน้อมถ่อมตนมากเท่าใด ก็ยิ่งทำให้คนรอบข้างรักและเอ็นดูเรามากเท่านั้นค่ะ สรวัสดีค่ะ...

Ambassador เอกอัครราชทูต

- Ambassador-Designate : ว่าที่เอกอัครราชทูตประจำรัฐผู้รับ
หมายถึง บุคคลที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูต
แต่ยังไม่ได้ยื่นสาส์นตราตั้งต่อประมุขแห่งรัฐผู้รับ

- Ambassador-at-Large : เอกอัครราชทูตผู้แทนพิเศษ
หมายถึง ผู้แทนของกระทรวงการต่างประเทศที่มีสิทธิและสถานะเทียบเท่า
เอกอัครราชทูตผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ดูแลงานและกิจการเฉพาะกิจ
หรือเฉพาะเรื่องในด้านประเทศไทยเป็นครั้งคราว

- สถาบันการต่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ●

วันโรค

วันโรคกลับมาแพร่ระบาดอีกครั้ง พร้อมกับภาวะอ่อนแอใน
มนุษย์ องค์กรอนามัยโลกประเมินการว่า 1/3 ของประชากรโลกติด
เชื้อวันโรค ทุกๆ ปี มีผู้ป่วยวันโรคเพิ่มขึ้นราوا 8 ล้านคน และทุกๆ 10
นาที จะมีผู้ป่วยวันโรคเสียชีวิต 1 คน และผู้ป่วย 1 คน สามารถแพร่
เชื้อให้ผู้คนรอบข้างได้ 10 ถึง 15 คนทางการหายใจ

ในประเทศไทยเอง จากการรายงานของกระทรวงสาธารณสุข
พบว่า มีผู้ป่วยวันโรคเพิ่มขึ้น ประมาณปีละ 85,000 คน และมีผู้เสีย^{ชีวิต}จากวันโรคประมาณ 7,000 คนในแต่ละปี

วันโรคเป็นโรคติดเชื้อที่พบมากเป็นอันดับหนึ่งในผู้ป่วยเอ็ดล์
หากเชื้อโรคที่แยกได้จากผู้ป่วยเอ็ดล์ดื้อต่อยารักษาวันโรค จะทำให้การ
รักษาและการป้องกันมีความยากลำบาก ผู้ป่วยมีโอกาสแพร่เชื้อให้คน
ใกล้ชิดและชุมชน

การตรวจวินิจฉัยวันโรคโดยเฉพาะทางห้องปฏิบัติการที่ได้ผลรวดเร็ว และถูกต้องเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้การรักษาโรคเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ลดค่าใช้จ่ายในการรักษาที่ไม่จำเป็นหรือไม่ถูกต้อง และสามารถลดความรุนแรงของปัญหาณโรคในประเทศได้ระดับหนึ่ง ทั้งยังช่วยป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อวันโรค โดยเฉพาะวันโรค ดื้อยาจากผู้ป่วยสู่ชุมชน

ได้มีการร่วมมือกันระหว่างศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ (BIOTEC) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ และคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล เรื่อง “ชุดตรวจสوبดีเอ็นเอของเชื้อวันโรคจากสิ่งส่งตรวจโดยตรงโดยวิธีพีซีอาร์” มาประยุกต์ใช้จริงในทางปฏิบัติ เพื่อให้สามารถตรวจวินิจฉัยโรคทางห้องปฏิบัติการได้รวดเร็วและถูกต้องบนพื้นฐานความสำคัญและความจำเป็นของผู้ป่วย

การบริการแบบ Fast Track นี้ ได้จัดตั้งขึ้นอีกเป็นทางการเป็นครั้งแรกในประเทศไทยและในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ ซึ่งพร้อมจะให้บริการทั้งภายในประเทศและในภูมิภาค

เชื้อวันโรค (*Mycobacterium tuberculosis*) เป็นแบคทีเรียที่จัดอยู่ในกลุ่มมัมโคแบคทีเรียโตซ้า ใช้เวลาในการเพาะเลี้ยงประมาณ 1-2 เดือน วันโรคติดต่อโดยการหายใจ ประมาณร้อยละ 5-10 ของผู้ที่ได้รับเชื้อจะป่วยเป็นวันโรค เชื้อวันโรคส่วนมาก ก่อโรคที่อวัยวะอื่นได้ขึ้นอยู่กับระดับภูมิคุ้มกันของร่างกาย

นอกจากเชื้อวันโรคแล้ว ยังมีเชื้อในกลุ่มมัมโคแบคทีเรียตัวอื่นๆ ที่ก่อให้เกิดโรคคล้ายกับเชื้อวันโรคได้ในผู้ที่มีความผิดปกติของภูมิคุ้มกัน โดยเฉพาะผู้ป่วยเอดส์ เดิมการตรวจวินิจฉัยวันโรคที่ถูกต้อง อาศัยการตรวจหาเชื้อทางห้องปฏิบัติการโดยการเพาะเลี้ยงเชื้อ แม้จะให้ผลถูกต้องแต่ต้องใช้เวลานานประมาณ 2-4 เดือน จึงจะรายงานผลได้

แต่การตรวจหาเชื้อวันโรคแบบ Fast Track จะใช้วิธีตรวจด้วยกล้องจุลทรรศน์การตรวจหาสารพันธุกรรมของเชื้อวันโรคในตัวอย่างตรวจ การเพาะเชื้อด้วยเครื่องเพาะเชื้อระบบอัตโนมัติ การพิสูจน์ชนิดเชื้อจากสารพันธุกรรม และการทดสอบความไวต่อยาของเชื้อวันโรค จะสามารถรายงานผลการตรวจได้ภายในเวลา 1 เดือน ซึ่งเร็วกว่าเดิมประมาณ 2-3 เดือน.

ຄຳຄັພົກ~ຄຳຢ່ວງ ກາງກາງຖູຕ
ແລກກາຣຕ່າງປະເທດ

Ambassador ເອກອັດຮາຫຼຸດ

- Ambassador attached to the Ministry of Foreign Affairs :

ເອກອັດຮາຫຼຸດປະຈຳກະທຽບການຕ່າງປະເທດ
ໝາຍເຊີງ ບຸກຄຄລູ້ຜູ້ໄດ້ຮັບການແຜ່ຕັ້ງໃຫ້ດຳຈົງດຳແນ່ງເອກອັດຮາຫຼຸດ
ນີ້ການຈົດແລກິກາງກາປີໃນຂອງກະທຽບການຕ່າງປະເທດ
ຄາມທີ່ໄດ້ຮັບມອບໝາຍຈາກປັດກະທຽບການຕ່າງປະເທດ

- Resident Ambassador :

ເອກອັດຮາຫຼຸດຜູ້ມີຄື່ນພຳນັກໃນປະເທດຜູ້ຮັບ
ໝາຍເຊີງ ເອກອັດຮາຫຼຸດທີ່ໄດ້ຮັບການແຜ່ຕັ້ງໃຫ້ປະຈຳດ່ວຍປະມຸນແຫ່ງຮັງຜູ້ຮັບ
ແລກມີຄື່ນພຳນັກຜູ້ໃນຮັງຜູ້ຮັບ

● ສາກັນການຕ່າງປະເທດ ກະທຽບການຕ່າງປະເທດ ●

ສາລພຣະກູມ

ປະທະລົງ ອັນນາກວາງຄົ

ຕາມບ້ານຂອງຄົນໄທຍສມຍກ່ອນ ໄນວ່າຈະເປັນບ້ານຂອງພວກເຄຣຍສູ່
ມີເຈີນຫຼືບ້ານຂອງຄົນຈົນຂອນຂ່ອງນິດເຮັງກວ່າກະທະທ່ອມຫຼືກະທະຕົວກົດາມ
ນັກຈະມີລົງປະລູກສ້າງລົງທຶນໆກວ່າມຫຼູ້ຫຼູ້ດ້ວຍທຸກແໜ່ງລົງທຶນໆປະລູກສ້າງທີ່ວ່ານີ້ເກີດ
“ສາລພຣະກູມ”

ການທີ່ມີບ້ານແລ້ວຕ້ອງມີຄາລພຣະກູມນີ້ດ້ວຍກັນ ເປັນຄວາມເຂື່ອຄື່ນທີ່ມີ
ມາແຕ່ໂບຮານວ່າ ພຣະກູມເປັນລົງຄັກດີສັກດີສິກທີ່ປະຈຳບ້ານ ເພຣະເປັນທີ່ລົງ
ສົດີຂອງເທິພາອາຮັກຍີ່ທີ່ຈະປັບປຸງຮັກຂາຄນິນບ້ານໃຫ້ໄດ້ຮັບຄວາມຮ່ວມຍື່ນ
ເປັນສຸຂ ແລະ ຄວາມເຈີນຫຼູ້ຮັງເຈື່ອງຍິ່ງໆ ຂຶ້ນ ຂຶ້ນຄວາມເຂື່ອຄື່ນນີ້ ໄດ້ກລາຍເປັນ
ປະເພດນີ້ຕົກທອດມາລົງປ່ຈົບັນ

ສ່ວນສາຫະຖຸທີ່ພຣະກູມນີ້ມາເປັນເທິພາອາຮັກຍີ່ປະຈຳບ້ານນັ້ນ ກົມືດໍານານ
ເລົາລືບຕ້ອກັນມາວ່າ ກົມຕົກຕົງຄົນທີ່ນີ້ແໜ່ງກຽງພາລີ ທຽງພຣະນາມວ່າ ທ້າວ
ທ່າຮາຊ ພຣະທ້າວໂຄກຣາຊ ພຣະທ້າວກາຍທັດຕີ ມືມເໜີ້ສື່ອ ພຣະນາງສັນຫາ
ທຸກໆ ພຣະນາງມັມທາຖຸການີບດີ ມືໂອຮສດ້ວຍກັນ 9 ພຣະອົງຄົ ຄັ້ນໂລຣສ

ทั้ง 9 พระองค์ทรงเจริญวัยเต็มที่ มีพระปรีชาสามารถพอที่จะปกครองบ้านเมืองได้แล้ว ท้าวทศราชจึงได้มอบหมายภาระรับผิดชอบในการดูแลรักษาสถานที่ต่างๆ ให้แต่ละองค์ จนครบจำนวน 9 องค์ ดังนี้

องค์แรก	มีนามว่า พระชัยมงคล
	ไปรักษาเคลลสถาน ร้านโรง หอค้าต่างๆ
องค์ที่สอง	มีนามว่า พระนครราช
	ไปรักษาค่ายทหารและบันได
องค์ที่สาม	มีนามว่า พระเทเวตร บางแห่งว่า พระเทเพน
	ไปรักษาคอกสัตว์ ช้าง ม้า วัว ควาย
องค์ที่สี่	มีนามว่า พระชัยสพ
	ไปรักษาปุ่ง ฉางข้าว และเสบียงกรัง
องค์ที่ห้า	มีนามว่า พระคนธรวร্ষ
	ไปรักษาโรงพิธีอาวาร्हและวิวาร्ह
	รวมทั้งเรือนหอหนู่สัว
องค์ที่หก	มีนามว่า พระเยาวแผ้ว
	ไปรักษาป่าเขา ที่ทุ่งนาและลานข้าว
องค์ที่เจ็ด	มีนามว่า พระวัยทัต หรือพระครรฑา
	ไปรักษาอรามวิหารและปูชนียสถานต่างๆ
องค์ที่แปด	มีนามว่า พระธรรമิกฤษ หรือพระธรรมิกราช
	ไปรักษาอุทยานสวนผลไม้และพืชพันธุ์ต่างๆ
องค์ที่เก้า	มีนามว่า พระราษฎรารา
	ไปรักษาห้วย หนอง คลอง บึง คูและแม่น้ำ
	ในการออกไปรักษาสถานที่ต่างๆ ของอรรถทั้งเก้า ซึ่งเรียกว่า พระภูมิ หรือ พระภูมิเจ้าที่ ได้มีบริการติดตามรับใช่องค์ละ 3 คน ซึ่ง

มีชื่อเหมือนกัน คือ นายจันทิศ นายจันดีและจ่าสพพระเชิงเรือน

ตามคำคัมภีร์พระมหาจุติได้กล่าวไว้ว่า เมื่อพระพุทธเจ้าอุบัติขึ้นในโลก ทรงเห็นว่า ท้าวทศราช พระชนกของพระภูมิ เป็นเด็กเป็นริชยามสุภาพ แก่นรชนทั้งหลายว่าจะให้พรแก่เขาแล้วก็ไม่ให้ จึงตรัสขอที่จากเจ้ากรุงพลาสีเพียง 3 ก้าว เจ้ากรุงพลาสีก็ยอมยกให้ เพราะคิดว่า เนื้อที่เพียง 3 ก้าวนั้น เล็กน้อยเหลือเกิน พระพุทธองค์จึงทรงประกาศแก่เทพยาดาให้เป็นพยาน แล้วทรงใช้พุทธธາギนิหาร ทรงย่างเหยียบเพียง 2 ก้าว ก็ถึงขอบจักรวาล นับแต่นั้น ท้าวทศราชกับพระไกรสัมฤทธิ์ 9 ก้าวต้องระหেจอกไปอยู่นอกเขาจักรวาล ได้รับความอดอยากยิ่งนัก ดังนั้นจึงได้ใช้พบริหารให้มาถูลขอเครื่องบัดพลีและขอที่คืน พระพุทธเจ้าจึงมีพระพุทธานุญาตว่า ต่อไปนรชนใดจะสร้างบ้านเรือน พระเจดีย์ ปลูกศาลา ปั้นพระพุทธรูป บวชพระภิกษุ และทำการมงคลลั่งได้ ให้จัดที่เป็นที่ตั้งศาลพระภูมิ กว้างวายยาวไว้ตามบ้านเรือน ต่อมما เมื่อผู้ใดปลูกบ้านสร้างเรือนจึงได้ยกศาลพระภูมิขึ้นด้วย

ลักษณะของศาลพระภูมิโดยทั่วไป ประกอบด้วยส่วนลำคัญ ได้แก่ ตัวศาล รูปพระภูมิ บริวาร และลีขของศาล ตัวศาลพระภูมินั้น อาจสร้างด้วยไม้หรือปูนก็ได้ โดยสร้างเป็นแบบบ้านทรงไทยหลังเดียว มีเลาใหญ่ เป็นฐาน เมื่อยกศาลจะอยู่ระดับลساดีตาพอดี คงพระเทตุนีกระมัง ศาลพระภูมิจึงได้อีกชื่อหนึ่งว่า “ศาลเพียงตา”

ในระยะหลังๆ ที่การปลูกสร้างบ้านเรือนได้พัฒนาขึ้น มีผล พลอยให้ศาลพระภูมิได้มีการพัฒนารูปแบบ ขนาด และลีลัณตามไปด้วย ดังที่เราได้เห็นเป็นรูปโนเบลส์ วิหาร มนථ ปราสาทราชมณฑ์รอย่างงดงามในเวลานี้

ตัวพระภูมิหรือเจ้าดี หรือรูปเทพารักษ์ประจำศาล มีอวารณาลักษณะ

ขรรค์ มือช้ายถือสมุด แต่สมัยใหม่เปลี่ยนมาถือถุงเงิน เพื่อความมั่งมี พรั่งพร้อมด้วยบริวารซึ่งปั้นเป็นตุ๊กตาตัวเล็กๆ และตุ๊กตาชายหญิงเป็นคู่ๆ และมีช้างม้าไว้รับใช้เป็นพาหนะด้วย

สำหรับการเลือกสถานที่ตั้งศาลพระภูมิคนสมัยก่อนเข้าถือเคล็ดว่า การตั้งศาลพระภูมิต้องไม่ตั้งในที่ลุ่มน้ำขัง ไกลล้มและกองของขยะ นอกจากนี้ ต้องระวังไม่ให้เจ้าบ้านทับศาลพระภูมิเป็นอันขาด ตลอดจน ห้ามหันหน้าศาลตรงเข้าบ้านอีกด้วย

ในการนิที่มีศาลพระภูมิเก่าอยู่แล้ว หากประสงค์จะเปลี่ยนใหม่ก็ ทำได้ แต่ต้องทำการสังเวยพระภูมิ 3 วัน ก่อนถอนออกไป ทั้งนี้เพื่อจะ ดูผลนิมิตที่พระภูมิเก่าจะแสดงออกมาให้ปรากฏทางได้ทางหนึ่ง ว่า สมควรจะตั้งศาลใหม่หรือไม่ หรือคงไว้อย่างเดิม ดังนั้น ถ้าปรากฏนิมิต ไม่ดีก็อย่าเพิ่งตั้งศาลใหม่ ตรงกันข้าม ถ้าดีควรทำพิธีตั้งศาลใหม่ได้

จึงเห็นว่า การตั้งหรือยกศาลพระภูมิจะทำกันเล่นๆ ตามชอบใจ ไม่ได้ แต่ต้องทำให้ถูกแบบถูกแผน เพราะฉะนั้นเวลาบวงสรวง หรือยก ศาลพระภูมิ เขาจึงต้องหาผู้มีคุณวุฒิเรียนรู้การทำพิธีทางด้านนี้มา ดำเนินการโดยเฉพาะ และเมื่อบ้านเรือนได้ทำการจัดตั้งศาลพระภูมิ เป็นที่ถูกต้องแล้ว ก็ต้องลักการะบูชาด้วยธูปเทียนทุกวันเป็นเนื่องนิจ เมื่อจดงานพิเศษใดๆ ขึ้น จะลีบบวงสรวงลั่งเสยถวายไม่ได้เป็นอันขาด

เรื่องการจัดตั้งศาลพระภูมนี้ บางคนก็เห็นว่า ยังเป็นลิ่งจำเป็นอยู่ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเชื่อถือเป็นใหญ่ เพราะอย่างน้อยก็ช่วยให้เจ้าบ้านได้ ยืดมั่นในการกระทำความดีและมีความมั่นใจในตัวขึ้น

การยกศาลพระภูมิ

เรื่องที่ควรรู้ในการตั้งศาลพระภูมิก็คือ ห้ามมิให้เจ้าบ้านทับศาล

พระภูมิ หรือเงาของศาลพระภูมิทับบ้าน ห้ามหันหน้าเจี้ดไปทางประตู เข้าบ้าน พร้อมกันนี้ต้องหันหน้าศาลไปให้ถูกทิศตามฐานะของสถานที่ตั้ง ศาลพระภูมิตัวอย่างล่าวคือ

บ้านผู้มีเมืองคัดดี	ศาลต้องหันหน้าไปทางทิศอุดร
บ้านคุทบดี เศรษฐี พ่อค้า	ศาลต้องหันหน้าไปทางทิศทักษิณ
พระภูมินาสวน	ศาลต้องหันหน้าไปทางทิศประจิม
พระภูมิปุชนียวัตถุ	ศาลต้องหันหน้าไปทางทิศบูรพา
บ้านคนทั่วไป	ศาลต้องหันหน้าไปทางทิศอีสาน หรือทิศคาดเนย
	ทิศใต้ทิศหนึ่งในสองทิศนี้เท่านั้น

วันที่เหมาะสมแก่การตั้งศาลพระภูมิ

ได้แก่วันขึ้นและแรม 2,4,5,9,11 ค่ำ และกำหนดไว้อีกว่า พระภูมิเคหสถานบ้านเรือน ให้ตั้งในวันพุธและวันพฤหัสบดี พระภูมินาสวน และวัดให้ตั้งในวันพุทธสบดีและวันศุกร์ พระภูมิค่าย คู ประตู หรอบ ให้ตั้งในวันอังคาร วันอาทิตย์และวันพุทธสบดี

วันที่ห้ามตั้งศาลพระภูมิ

เดือน 1, 5, 9 ห้ามตั้งศาลพระภูมิในวันพุทธสบดีและวันเสาร์
เดือน 2, 6, 10 ห้ามตั้งศาลพระภูมิในวันพุธและศุกร์
เดือน 3, 7, 11 ห้ามตั้งศาลพระภูมิในวันอังคาร
เดือน 4, 8, 12 ห้ามตั้งศาลพระภูมิในวันจันทร์

คากาบูชาพระภูมิ

โนโโม ตัลลະ ภគวโต อรหโต สัมมาสัมพุทธัลลະ (3 จบ)

ยส้านสารณนาปิ อนตลิกเขปิ ปานิโน ปติภูมิธิคจ จนติ ภูมิย วิย สพพา
สพพปททชากลหา ยกขอราริษมภava คณนาน จ มุตตาน ปริตตุ
ตนตมภานามเห

เครื่องสังเวยพระภูมิ

- เดือน 5-6-7 พระภูมิเป็นมนุษย์ บูชาด้วยของกินตามมีตามได้
- เดือน 8-9-10 พระภูมิเป็นยักษ์ บูชาด้วยเนื้อปลา ปลายมา
- เดือน 11-12-13 พระภูมิเป็นราชลีห์ บูชาด้วยเนื้อดิน
- เดือน 2-3-4 พระภูมิเป็นฤาษี บูชาด้วยผลไม้

คำขอพร

ลิโว เม ขอเดพระภูมิเทวรักษาที่รับพระจากพระเจ้ากรุงพลา
มาให้วัฒนาถาวร มีแต่จำเริญสุขแก่ข้าพเจ้าให้มั่งคั่ง มีเงินทองทรัพย์ลิน
พัสดุเนื่องนอง พร้อมทั้งวัตถุ และสรรพสิ่งอุปโภคบริโภคจะจำเริญ
วัฒนาในที่นี้ อายุยืนยาวแก่เเท่า พร้อมพองค์ผ่านวิหารบุตรylan เหลนลือ
ให้มันลือสาส្តรุการแข็งซ่องสรรเลริญ ஸตติ ชยลิทธิ ภานตุฯ

คำบูชาและสังเวยพระภูมิ

ภูมัสึมิ ทิลากาเค ลันติ ภุมมา มทิธิคิ กะ เตปิ อัมเห อนุรักษันตุ
อะโรคเยน สุเชน จ สูปะ พะยัญชะนะลัมปันนัง บวิภูมิชันตุ ชยมคงเกต้า
ลัพพะสตติ ภะวันตุ ฯ

วิธีบูชาพระภูมิ

การบูชาพระภูมิ เครื่องสังเวยที่จำเป็นและจะขาดเสียไม่ได้ คือ

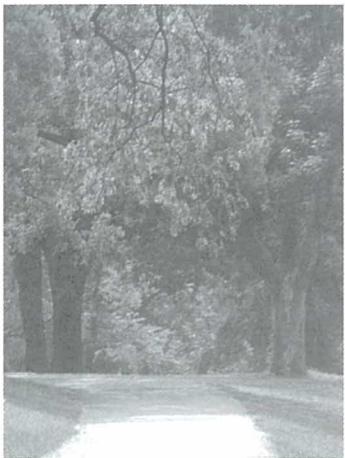
เครื่องกระยาบวด ได้แก่

- 1. กล้วย
- 2. มะพร้าวอ่อน
- 3. ขنمต้มแดงต้มขาว
- 4. แกงบวดฟักทองหรือมันเทศ

ในการบูชานี้ เจ้าของบ้านควรทำเอง ไม่ควรให้ผู้อื่นทำแทน
เวลาบูชาต้องเดินเข้าทางทิศปลายเท้าของพระภูมิ ตั้งเครื่องลังเวย และ
ตอนลงต้องหันหน้าให้ถูกทิศ ดังนี้ :

วันอาทิตย์	พระภูมินอนເօຄີຣະໄປທາງທຶກຕະວັນອອກ ເຫີຍດເທົ່າໄປທາງທຶກຕະວັນຕກ
วันจันทร์	พระภูมินอนເօຄີຣະໄປທາງທຶກຕະວັນອອກເນື່ອງໃຕ້ ເຫີຍດເທົ່າໄປທາງທຶກຕະວັນຕກເນື່ອງເຫັນ
วันอังคาร	พระภูมินอนເօຄີຣະໄປທາງທຶກໃຕ້ ເຫີຍດເທົ່າໄປທາງທຶກເຫັນ
วันพุธ	พระภูมินอนເօຄີຣະໄປທາງທຶກຕະວັນຕກເນື່ອງໃຕ້ ເຫີຍດເທົ່າໄປທາງທຶກຕະວັນຕກເນື່ອງເຫັນ
วันพฤหัสบดี	พระภูมินอนເօຄີຣະໄປທາງທຶກຕະວັນຕກເນື່ອງໃຕ້ ເຫີຍດເທົ່າໄປທາງທຶກຕະວັນອອກ
วันศุกร์	พระภูมินอนເօຄີຣະໄປທາງທຶກເຫັນ ເຫີຍດເທົ່າໄປທາງທຶກໃຕ້
วันเสาร์	พระภูมินอนເօຄີຣະໄປທາງທຶກຕະວັນຕກເນື່ອງເຫັນ ເຫີຍດເທົ່າໄປທາງທຶກຕະວັນອອກເນື່ອງໃຕ້.

วันฝ่าหม่น

ยามเย็นๆ ตุ่นหนาว
แดดเหลืองเรือง
อาบก้าวศึกขาว
ต้นไม้ใบโกรธน
กอดเขายาว
เสียงฟีเถา
สว่างดังจากลานกว้าง
ขณะที่นั่งให้ตัวทุกดวง
สมองคิดถึงเรื่องราวที่ทาง
ไปรู้หรือกว่า
ใบไม้แห้งสีแดง
ร่วงลงอวดรออย่างไว้แห่งว
บนโตะเยียวยาเบื้องหน้า
หล่ายต่อหล่ายไป

เตือนจิต นาครังค์ จาก ดวงตะวันยามเย็น (2529)

แมงданา เพาะเลี้ยงในเชิงพาณิชย์ได้แล้ว

แมงданา เป็นแมลงที่มีประโภชน์ต่อมนุษย์ชนิดหนึ่ง โดยนำมาปรุงอาหารอันเลิศรส เป็นที่ติดใจทั่วโลกในกลุ่มและรสชาติ โดยทั่วไปมักนำมารสเมล็ดพันธุ์ต่างๆ บริโภค

ในปี พ.ศ.2519 นายเอกชัย พฤกษ์อ้ำไฟ ได้ทดลองเลี้ยงแมงданาที่โรงเรียนเกษตรกรรมปราจีนบุรี โดยใช้ไข่แมงданาที่เก็บจากสระน้ำของโรงเรียน ต่อมาในปี 2527 ได้มีการศึกษาทดลองเลี้ยงในกลุ่มเกษตรกรบ้านหนองทา ต.กระแซง อ.กันทรลักษณ์ จ.ศรีสะเกษ โดยนายนคร พرحمรินทร์ กับนายสาลี สีบเป็ง และคณะ ซึ่งได้ผลเป็นที่น่าพอใจ เผ่าได้ประมาณ 2 หมื่นตัวจากพื้นที่ 200 ตัวและแม่พันธุ์ 800 ตัว

อายุของแมงданามีประมาณ 2 ปี ก็จะตาย คือ ลูกแมงданาที่เจริญเติบโตผ่านฤดูฝนไปแล้ว พอดึงฤดูฝนหน้าก็จะผสมพันธุ์วางไข่อีก 3-4 ครั้ง จนกว่าจะตาย ดังนั้น หลังจากที่มันวางไข่เสร็จก็ต้องนำตัวมันไปขาย

แมงданาซ่อนอยู่ในเวลากลางคืน ส่วนกลางวันจะหากิน

และหลบซ่อนอยู่ตามสระ หนอง คลอง บึงและในท้องนา ในเวลาถดผน กางคืนเมื่อมีฝนตก proximity ตัวแก่จะบินขึ้นมาวนเวียนอยู่ตามที่มีแสงไฟฟ้า เช่น แสงนีออนที่มีแสงสว่างนวลๆ ยิ่งถ้าเป็นแสงลีฟ้า สีน้ำเงินหรือสีม่วง ยิงช้อนให้ญี่ มนุษย์เราจึงคิดค้นการใช้แสงไฟล่อจับมาเป็นอาหาร หรือขายได้ทีละมากๆ

แมงданามีความว่องไวในการจับเหยื่อเป็นอาหารมาก โดยจะอยู่นิ่งๆ เมื่อยเหยื่อประทეลูกกุ้ง ลูกปลา ลูกอ้อด ว่ายเล่นอย่างตวยใจ เมื่อผ่านเข้ามาในระยะพอดีมากก็จะพุ่งเข้าหาอย่างรวดเร็ว โดยใช้ขาหน้าจับแล้วใช้ปากเจาะเข้าไปใต้ผิวนัง ปล่อยสารพิษทำให้เหยื่อตายแล้วดูดน้ำเลี้ยง ซึ่งเป็นของเหลวจากเหยื่อกินจนมีลักษณะเด่นจะยุ่ย เมื่ออีมแล้วก็จะปล่อยเหยื่อทิ้งไป

จากการศึกษาพบว่า แมงданาสามารถแบ่งได้เป็น 3 สายพันธุ์ คือ พันธุ์หม้อ สังเกตได้จากขอบปีกมีลายลิทองและขอบปีกคลุมไม่มีมิติ ส่วนทาง จะขยายพันธุ์รวดเร็วและໄข่ดก ซึ่งในท้องตลาดจะวางขายอยู่ มากมาย พันธุ์ลาย ขอบปีกมีลายลิทองเช่นเดียวกัน แต่ขอบปีกคลุมมีมิติ ทาง จะวางไข่แต่ละครั้งไม่แน่นอน พันธุ์เหลืองหรือพันธุ์ทอง ตัวจะออกลีเหลืองทั้งตัว จำนวนไข่ก็ไม่แน่นอน ขอบกินแมงданาพันธุ์อื่นๆ เป็นอาหาร เลี้ยงรวมกับพันธุ์อื่นๆ ไม่ได้

การหาพันธุ์แมงданามาเลี้ยงทำได้โดย ซื้อตัวแก่มาเลี้ยง ซึ่งประมาณ 1 เดือนก็จะออกไข่ จับลูกจากสระ หนอง คลอง บึงมาเลี้ยง ซึ่งต้องแยกรุ่น มีลักษณะนั้นจะกินกันเอง หากไข่ไห้ตามกอหญ้ามาเลี้ยง โดยเพาะประมาณ 7-8 วัน ก็จะได้ลูกแมงданาในขนาดได้เลี้ยง กันเลี้ยงไปประมาณ 2-3 เดือน ก็นำมาผสมพันธุ์ได้

สถานที่เลี้ยงต้องเป็นที่น้ำไม่ท่วม และควรอยู่ในที่โล่งแจ้งอากาศ

ถ่ายเทได้ มีแหล่งน้ำธรรมชาติ เพราะจะเปลี่ยนน้ำได้สะดวก ควรใกล้ที่อยู่อาศัย จะได้ดูแลได้สะดวก ในสถานที่ใกล้เคียงไม่ควรมีแหล่งไฟล่อ เพราะเมื่อแมงданาเห็นจะบินเล่นไปมา ทำให้เสียพลังงาน และบริเวณที่เลี้ยงไม่ควรมีคนพักผ่อน เพราะจะเป็นการรบกวนและจะดำเนินที่ทันที

การเตรียมบ่อเลี้ยงให้ชุดเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้างยาวตามความเหมาะสม แต่ต้องลึกประมาณ 1-1.5 เมตร ใช้พลาสติกที่หนาพอสมควรรองกันบ่อจนถึงชานบ่อ โดยให้chanบ่อกว้างหนึ่งเมตร แล้วใช้ดินกลบพลาสติกให้หนาพอสมควร

ถ้าจะเลี้ยงจำนวนหนึ่งพันตัว ต้องเป็นตัวผู้ 500 ตัวและตัวเมีย 500 ตัว ควรชุดบ่อกว้าง 4×5 เมตร หรือใช้อัตราส่วน 50 ตัวต่อหนึ่งตารางเมตร เคยมีเกษตรกรทดลองเลี้ยง 60 ตัวต่อหนึ่งตารางเมตร โดยปล่อยใช้อัตราตัวผู้และตัวเมีย 1 ต่อ 2 ซึ่งก็ได้ผลดีเช่นเดียวกัน

โรงเรือนคลุมบ่อเลี้ยงจะต้องสูงประมาณ 2.50 เมตร โดยใช้ตาข่ายคลุมให้มิดทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านข้าง 4 ด้านและด้านบนอีก 1 ด้าน ทำให้ด้านใดด้านหนึ่งเป็นประตูเข้าไปให้อาหารและดูแล นำไปใช้แมงданาไปเพาะเลี้ยงหลังจากแม่พันธุ์วางไข่ได้ 6 วันจะเป็นการดี เมื่อลูกแมงданาฟอกอกจากไข่จะกระโดดลงไปในน้ำทุกตัว ถ้าฟอกอกในตอนเช้า ตอนเย็นก็จะโตเร็วมาก และเลี้ยงไปจนโต

จากการศึกษาพบว่า กลืนของแมงданามีไว้เพื่อส่งเรียกตัวเมียให้มาผสมพันธุ์ ซึ่งในปีหนึ่งจะผสมพันธุ์กัน 3-4 ครั้ง และใช้กลืนป้องกันตัวเมื่อถูกคัดรูมารุกราน ซึ่งจะทำให้เหม็นไม่กล้าเข้าใกล้แล้วหนีไปเหมือนกลืนของแมงกระแทก

การวางไข่ของแมงданา ส่วนมากจะวางไว้ที่สูงตั้งแต่ 5-10 นิ้ว

จากระดับน้ำ จากนั้น ตัวเมียจะปล่อยรุ่นอุกมาส์หารบบีดไข่ให้ติดกับหัว
หรือกิ่งไม้ หรืออกอก รังหนึ่งจะมีไข่ประมาณ 100-200 ฟองหรือมากกว่านี้
แล้วแต่ความสมบูรณ์ของแม่พันธุ์ และเมื่อวางไข่แล้ว อย่าได้ไปแตะ
ต้องอย่างเด็ดขาด เพราะถ้าหากเมงดาได้กลิ่นคนแล้วจะกินไข่ของมันทันที
หลังจากเตรียมบ่อเพาะเสร็จแล้ว ก่อนนำพ่อแม่พันธุ์ลงปล่อย ให้นำกอ
หญ้าหรืออกอกที่มีความสูงพันชอนบ่อมาปลูกในบ่อเป็นแกรา ห่างกัน 20-
30 ซ.ม. เพื่อให้เมงดาหลบแสงแดดตามธรรมชาติ บริเวณชานบ่อ กี
ปลูกผักบุ้ง โดยให้เตาเลือยลงไปในบ่อสำหรับเป็นที่อยู่อาศัย

การเร่งให้เมงดานาวงไข่นั้นให้ลดระดับน้ำจากเดิมที่มีอยู่สูงเกือบ
1 เมตร ให้เหลือ 40 - 50 ซ.ม. เพื่อกระตุ้นให้เมงดาวรู้ว่า จะเข้าลึกลงๆ
แล้วแล้ว จะได้วางไข่ ให้เก็บกอหญ้า กอผักบุ้งออกให้หมด แล้วนำไป
ที่ไม่มีหรือกิ่งแห้งๆ ปักลงไปในบ่อแทนกอหญ้า จากนั้นก็เพิ่มน้ำลงไป
ให้สูงขึ้นเป็น 90 ซ.ม. ใช้ท่อนกลวยหรือไนนุ่นที่ขนาดรอบวงไม่ใหญ่เกินไป
นัก เอาไว้ไผ่ขนาด 2-3 ม.ม. ยาว 20 ซ.ม. ปักบนท่อนกลวยหรือท่อน
ไนนุ่นเป็นแกรา ห่างกันประมาณ 10 ซ.ม. ลงไปลอยในบ่อ จากนั้นอีก 2-3
วัน เมงดานาก็จะมาวางไข่บนไนนุ่นที่ปักไว้บนท่อนกลวยหรือท่อนไนนุ่น
โดยตัวพ่อและแม่จะค่อยๆ แล่อยู่ไม่ห่าง

พฤติกรรมของเมงดานาตัวผู้ จะทำหน้าที่เฝ้าไข่ โดยจะว่ายน้ำ
ขึ้นลงตลอดและเยี่ยรดไข่ ส่วนตัวเมียจะออกหาอาหารมาวางไว้ให้ตัวผู้
กิน พอลูกออกจากไข่ได้ก็จะเอาอาหารมาให้ลูกกินจนลูกออกหากินเองได้.
มันก็จะแยกจากกันไป

เมงดานาจะลอกคราบถึง 5 ครั้ง จึงจะโตเต็มที่ โดยครั้งแรก
ลอกคราบขณะที่ตัวอ่อนมีขนาดกว้าง 0.6 ซ.ม. ยาว 1.1 ซ.ม. และจะ^{จะ}
ลอกคราบไปเรื่อยๆ เว้นระยะห่างกัน 5-7 วัน รวมเวลาตั้งแต่ไข่จนถึง

เป็นตัวแก่อายุประมาณ 32-43 วัน

จากการศึกษาพบว่า อาหารของเมงดานามีปริมาณปลา 1 ตัว
ต่อเมงดانا 1 พันตัวต่อวัน กบ 1 ตัวต่อเมงดانا 100 ตัวต่อวัน ปู 1
ตัว ต่อเมงดانا 100 ตัวต่อวัน แต่เมงดานาชอบกินกบมากกว่าปูและ
ปลา เพราะมันเอื้อตัวเข้าประภบได้ง่ายกว่า

ศัตรูของเมงดานาในระยะไข่ จะมีมดมาต่อมและกิน เชื้อร้า
ถ้าเกิดแล้วจะลุก laminate เป็นห้องรัง และในระยะตัวอ่อน เมงดานาด้วยกันก็
จะเป็นศัตรูกันเอง ถ้าอาหารมีไม่เพียงพอ ก็จะกินกันเอง โดยเฉพาะถ้า
เลี้ยงหลายรุ่นในบ่อเดียวกัน และลอกคราบไม่พร้อมกัน ในระยะตัวแก่ก็
จะมีเห็บที่จะเกาะบริเวณส่วนท้องและคอ คอยดูดเลือดหรือน้ำเลี้ยงของ
เมงดانا ทำให้เจริญเติบโตไม่ดีเท่าที่ควร.

จาก หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ 18 ตุลาคม 2544

ปักแมลงเม่า

เข้าตڑุ ลงจากบ้านมาพับปักเต็มลาน
ปักเสื้กๆ เก่าใบมะขาม ໃສพราวน้ำค้าง
บางเบาเท่าเปลวแดด
ปักให้ครึ่มกดไว้เป็นหนืนเป็นแสง
พะเย็บลมท้าปลายໄป้กวดตรา

เจ้าตัวหลงไฟคงชวนกันมาร่ายมาร่ายมาเริงระปา
รอบหอดไฟแสงเหลือง
คงเล่นจนอ่อนล้าแล้วปลดปักโปรดกิ้งไว
เจ้าของบุดติดไปแล้ว
แท้เจ้าปักแก้วยังแพร่วพราวยากจะปัน
แค่โน้กวดดัดแหะก์รับลมขึ้นโลกล้ม
แล้วร่อนลงเกลื่อนลานให้กวดยากยิ่งกว่าเดิม

ไม้กวดทางมะพร้าวแข็งเกินไป
ไม่มีทางสู้เจ้าปักหัวลมได
ต้องหันมาจับโน้กวดดัดหอบงู
แล้วปลายฟอยค่อยๆ แทะ
ตะล่อมพานบันลงดิน

คุณหญิงจำนงศรี รัตติน
จาก มนต์กบังต้อง พ้าร่องยังกิ่ง (2535)

“ขอแรงหน่อยเถอะ”

ครีบูพมา

“ขอแรงหน่อยเถอะ”

เมื่อครอคนหนึ่งเอ่ยขึ้น ครออิกคนหนึ่งก็สนองกลับ
“ขอแรงหน่อยเถอะ”

“เอาลี”

แล้วก็ มีมือ มีไหล่ มีหลัง เสนอเข้ามาแล้วการต่างๆ ก็สำเร็จ
ลุล่วงไป

เข้าพูดกันที่นี่ เข้าพูดกันที่นั่น เข้าพูดกันนานนาน และยังพูดกัน
อยู่ในทุกวันนี้ เป็นคำพูดธรรมดางามมัญ ได้ยินกันทุกทันทุกแห่ง ผู้คน
เคยชินกับมันเสียเหลือเกิน จนไม่มีใครเอาใจใส่ และไม่มีใครคิดว่า มัน
จะมีความหมายอะไร

อยู่ม้วนหนึ่ง ได้มีความสงสัยเกิดขึ้นว่า จริงหรือที่ถ้อยคำอันนี้
ที่ผู้คนได้พูดได้ฟังกันนานนานแล้ว จะไม่มีความหมายอะไรเสียเลย
และในที่สุด ก็ได้มีผู้นำไปถกเถียงเพื่อค้นหาความหมายของมันขึ้น ความ
สงสัยและการคิดค้นเช่นที่กล่าวนี้ มิได้บังเกิดขึ้นในหมู่ราชบัลลทิต หรือ
คณะผู้เชี่ยวชาญที่ไหน หากเป็นเรื่องที่แพร่ออกมายากการถกเถียงของ

คนยกคนจนกลุ่มนหนึ่ง ผู้ซึ่งได้รับความสัมมาจากพฤติกรรมจริงๆ แห่งชีวิตของเขามอง

ภายในกระท่อมที่คลุมด้วยใบจากตั้งแต่หลังคาลงมาจนพาน้ำทั้งสี่ด้าน ชายเจ้าของกระท่อมอาชุดกลางคน นอนป่วยอยู่บนเตียง เก่าๆ ลีหนาของ เข้าชูบเชี่ยว และร่างกายก่อผ่ายพوم แต่ส่วนกว้างของไหล์แสดงให้เห็นว่า ในเวลาที่เข้าไม่เจ็บป่วย กำลังกายของเขาย่อมเป็นที่พึงของตัวเองได้ และยังมีเหลือเพื่อที่จะเป็นประโยชน์แก่คนอื่นๆ อีกด้วย ทั้งเขาก็ได้เคย ใช้มันให้เกิดประโยชน์แก่คนอื่นมาแล้ว แต่ในเวลานี้ เขากลับเป็นภาระ แก่ผู้อื่น เขาค่อยประคองกายลูกขึ้นนั่งgoneng ตักข้าวต้มเปล่า ที่ภารยา ยกมาตั้งให้กิน ชดเข้าไปได้สองสามช้อนพลาังก์ลั่นหัว ภารยาพูดประ เล้าประโอลใจ ขอให้แข็งใจกินเข้าไปอีกสักหน่อย เขารักษาตัวไปได้ ซักห้าหกช้อนแล้วก์หยุด เขารีบพูดกับภารยาว่า

“ข้าป่วยครั้งนี้ ลำพังยาหม้อของหมออินทร์เห็นจะเอาไว้ไม่อยู่ ข้ารู้สึกกำลังวังชามันอ่อนเปลี่ยลงไปทุกวัน เจ้าเขียนมันมาเยี่ยมข้าเมื่อเข้า มันบอกว่า คุณหมออสมัยใหม่ที่ร้านหัวถนน แก่ว่า อ้ายโรคของข้าจะให้ อยู่ต้องฉีดยา กันหลายเข็ม ข้าก้อยากจะลองดู เพื่อกู้ชีวิตไว้สักที แต่เงิน ทองของเราก็ไม่มี ข้าอยากให้แก่ไปหาท่านเจ้าของตึกเชี่ยวที่อยู่เก็บจะ สุดตรอกนั่นน่ะ ลองออกปากขอรื้ยมเงินท่านสัก 100 บาท”

“เราก้อยากจนยังงี้ ท่านจะมาเชือดีอเรารี้อ” ภารยาพูดด้วย ความห้อใจ

“ท่านเคยขอแรงข้าไปช่วยทำงานที่บ้านสองสามครั้ง” คนป่วย อ้างกุศลกรรมในอดีต “ท่านคงจะนึกเมตตาข้าบ้าง เวลานี้ เรากีเข้า ตลาดนแล้ว ลองไปพูดกับท่านสักหน่อยเลอะ เพื่อจะเป็นบุญของเรา”

เพื่อจะเป็นบุญของเรา...

คำนี้กระทำใจแม่ปุยภรรยา ก่อความหวังขึ้นในโนภาพของภาพ ตนนั้นเวลาร้า 2 ทุ่ม แม่ปุยเดินฝ่าความมืดตรงไปยังตึกเชี่ยว ซึ่งตั้งลึก เข้าไปในถนนซอยราษฎร์สองกิโล เมื่อไปถึงตึกเชี่ยว แม่ปุยพบว่า ประตู ใหญ่น้ำบ้านปิดลงกลอนไว้มั่นคงแล้ว แม่ปุยยืนชะง้ออยู่ข้างลวด หนามสูงเป็นเวลานานพอๆ จะร้องเรียกเข้าไปก็ไม่กล้า ครั้นแล้วมีแสง ไฟฉายจากข้างในส่องตรงมาที่ร่างของแม่ปุย เลี้ยงฝีเท้าคนเดินอย่างรีบ ร้อนมาหยุดอยู่ที่ข้างร้า แล้วมีเลียงแหลมร้องถามอุกมาว่า :-

“มาเย็นแก่วงอยู่ทำไนยะ?”

เลียงนั้นสะท้านเข้าไปในหัวใจของแม่ปุย

“ลันชื่อปุยค่ะ สามีของลันชื่อแม่น อยู่กระท่อมกลางทุ่งใกล้ปาก ซอย จะมากราบเท้าท่านเจ้าของตึกค่ะ”

“เวลาค่ำคืนอย่างนี้ ท่านไม่รับแขกเปลกหน้าหรอกย่า” เลียงผู้ หญิงตอบมาจากข้างใน

“พ่อแม่นสามีลัน เขายังมาทำงานที่บ้านท่านหลายครั้งแล้วค่ะ”

“สมัยนี้ໄไร่ใจนักยาก มันปล้มันจีกันแบบทุกวัน ท่านไม่ยอมให้ เปิดประตูรับคนนอกเข้ามาในบ้านง่ายๆ หรอก”

“สามีของลันเข้าเจ็บมาก...”

เลียงพูดสอดสอดจากข้างในว่า “สมัยนี้ คนเรามันมีอุบายนัก ร้อยแปด มีธุระอะไร ก็รือไว้มาพบท่านตอนกลางวันเลอะ อย่ามาเที่ยว ด้อมๆ มองๆ ตอนกลางคืน จะเป็นภัยแก่ตัว”

มันก็จริงของเข้า สมัยนี้ໄไร่ใจนักยาก สมัยนี้คนเรามันมีอุบายนัก ร้อยแปด! แม่ปุยรำพึง ในขณะเดินฝ่าความมืดกลับคืนกระท่อมเป็น ระยะทางอีกสองกิโล

เพื่อจะเป็นบุญของเรา...

ในตอนเช้าวันรุ่งขึ้น แม่ปุยอุกมาจากกระท่อง ตรงไปที่ตึก เอียวอีคัรังหนึ่ง คราวนี้แกผ่านประตูใหญ่น้ำบ้านเข้าไปได้โดยเรียบร้อย และไปนั่งพับเพียบรอคอยท่านเจ้าของบ้านอยู่แทนธรณีประตูหน้าห้องรับแขก

อีกครูใหญ่ต่อมา บุรุษเจ้าของตึกเอียปูมีร่างอบอวนสมบูรณ์ กดิ่นเข้ามาในห้อง พอเหลือบเห็นสารูปของผู้มาหา ความรู้สึกรำคาญใจ กับภารภูมิขึ้นบนสีหน้า เขานั่งลงบนเก้าอี้น้ำมันตัวใหญ่ พลางก์พยักหน้ามาทางแม่ปุย แม่ปุยก็รายงานตัวเองให้ทราบว่า เป็นไครมาจากไหน

“สามีของดิฉัน ป่วยหนักมาหลายวันแล้วเจ้าค่ะ ทั้งขาและดิฉัน ไม่รู้จะหันหน้าไปพึ่งค่าหมองจากใคร” แม่ปุยพรอนนات่อไป “เข้า จึงขอให้ดิฉันมาการบนาเท้าท่าน ขอพึ่งเงินลักษณ์ 100 บาท เมื่อหายป่วยออก ไปทำงานทำการได้แล้ว ก็จะรวบรวมเงินที่ทำมาหากได้ส่งมาการบนาเท้าท่านภายหลัง”

สีหน้าของท่านเจ้าของบ้านซักจะเบ้าๆ เหมือนกับมีไครมาบังคับให้เดียวบระเพ็ດ ถึงกระนั้นเขาก็กล่าวตอบโดยมิได้อิดเอื่อนว่า “อ้ายเงินจำนวน 100 มันไม่ใช่เล็กน้อยอยู่น่า ฉันก็ไม่เคยรู้จักหัวนอนปลายต้นของนายแม่น จะให้ไปง่ายๆ มันก็ไม่มีธรรมเนียม”

“สามีของดิฉันเขาว่า ท่านเคยขอแรงเขามาช่วยทำงานที่บ้านสองสามครั้ง เมื่อถึงคราวคับขันท่านคงเมตตาช่วยเหลือ” แม่ปุยโอดครัวญต่อไป

“มันยาก-มันยาก” ท่านเจ้าของบ้านโบกมือ “ฉันเคยขอแรงนายแม่นก็จริง แต้อ้ายเรื่องแรงกับเรื่องเงินจะนำมาเปรียบกันไม่ได้ อ้ายแรงนั่นไครๆ ก็มีกันทั้งนั้น มันเป็นของหาง่าย จะเอาลักเท่าไหร่ก็ได้ และมัน

เป็นของที่พอจะขอ กันได้ จริงไหมแก? แต่ส่วนเงินนั่น มันต่างกัน มัน ไม่ได้ง่ายๆ เป็นของที่ไครๆ ก็ห่วงเห็นกันทั้งนั้น แกก็ควรจะรู้แล้วว่า มันเป็นเรื่องพุดกันยาก”

“เจ้าค่ะ มันเป็นเรื่องพุดกันยาก” แม่ปุยแข็งใจทวนคำท่านเจ้าของตึกเอีย แต่ก็ยังไม่ยอมละความพยาຍາม “แต่สามีของดิฉันป่วยหนัก และจนปัญญาจริงๆ เจ้าค่ะ ไม่รู้จะหากหน้าไปหาไครอีกแล้ว”

“ฉันก็เห็นใจ” เจ้าของบ้านขับด้วยเครื่องลูกชิ้นจากเก้าอี้ แสดงว่า เวลาที่จะสนใจกับแม่ปุย ซึ่งไม่เกิดผลประโยชน์อะไรแก่เขาเลย ควรจะลื้นสุดลงแล้ว “ฉันคิดว่า เรื่องพระค์นี้ควรจะไปติดต่อร้องทุกข์กับผู้แทนราชภารเขา ฉันไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องรับรู้อะไรด้วยเลย” เขากลุ่ขึ้นแล้วพูดต่อไปว่า “เอายังจึงเถอะ คอยลักประเดี่ยว...”

เข้าเดินหายเข้าไปข้างในลักษรูปหนึ่ง แล้วก็กลับอุกมา ในมือถือชุดยา마ชุดหนึ่ง

“ในฐานที่นายแม่นเคยมาช่วยทำงานให้ฉัน ฉันขอขอบยาแก้ไข้ไปกินลักขวดหนึ่ง” เขารสชุดยาให้แม่ปุย และพูดลงท้ายว่า “เพื่อจะเป็นบุญของนายแม่น...”

วันรุ่งขึ้น ข่าวแม่ปุยหากหน้าไปขอความกรุณาท่านเจ้าของตึกเอีย และถูกบอกปัดอย่างแหลงใจ ได้รู้เพรีบในบรรดาเพื่อนบ้านของนายแม่น ข้อที่เจ้าของตึกเอียปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือว่าเป็นธุระของเขา แต่การที่เจ้าของตึกเอียได้พูดلامปามเหยียดหยามแรงงานของสหายที่พลให้โดยไม่หวังการตอบแทนอะไรนั้น ได้จุดความมานะของพวกราให้ลุกโพลง และได้เพิ่มความรักพวกรพองขึ้นในจิตใจของเข้า พวกรเพื่อนบ้านของนายแม่น จึงจัดการรวบรวมเงินในบรรดาพวกราจนได้จำนวนเพียง

พอที่จะไปติดต่อขอให้คุณหมอสมัยใหม่ร้านปากช่องมาทำการรักษา
สหายของเข้าได้ และเขาก็ได้นำเงินจำนวนนั้นไปมอบให้แก่แม่บุญ
นับแต่คนป่วยได้รับการรักษาตัวอย่างถูกต้อง โดยคุณหมอสมัยใหม่แล้ว
บุญของคนป่วยก็พลันมีมา นายแม่นเริ่มพื้นจากการป่วยหนัก กำลัง
วังชา ก็เริ่มกลับคืนที่เดิม และอาการของนายแม่นก็ดีขึ้นเป็นลำดับจน
เกือบเข้าสู่ภาวะปกติ

ในวันนั้น พวกร้าวเกลอของนายแม่นสามลีคัน ได้มาชุมนุม
สนธนาอยู่ที่กระท่อมของนายแม่น ตัวนายแม่นก็ได้นั่งพิงการสนทนา
ของมิตรสหายอยู่ด้วย ในวันนั้นเอง พวกร้าวเขาก็ได้ถกกันถึงปัญหาแรงงาน
ของพวกร้าว ตามที่เจ้าของตึกเชียร์ได้พูดให้เป็นที่บากใจไว้ จริงหรือที่ว่า
แรงงานของพวกร้าวไม่เป็นลิงที่น่าสนใจ และไม่พึงได้รับการยกย่อง
อะไรเลย

สหายของนายแม่นคนหนึ่งยอมรับว่า การที่เจ้าของตึกเชียร์
ประมาทว่า แรงงานของพวกร้าวไม่มีค่าน่าสนใจอะไรนั้น มันก็ถูกของ
เขายังไงก็ไม่รู้

“จะไปเปรียบกับเงินทองของเขานะ มันไม่ได้หรอ กันห่างไกล
กันลิบลับ” สหายผู้นั้นอธิบาย “ พวกร้าวก็รู้กันอยู่แล้วว่า อ้ายเงินทอง
นะเปรียบเหมือนแก้วสารพัดนึก ใครมีเงินจะเนรมิตเอาอะไรก็ได้ทั้งนั้น
แต่อ้ายพวกร้าวที่มีแต่แรงนี่ลี จะขอเพียงให้ห้องอิมไปวันหนึ่งๆ ก็เท่าน
จะไปไม่รอดอยู่แล้ว ”

สหายคนหนึ่งจึงเอ่ยถามขึ้นว่า “แล้วก็พวกร้าวมีๆ เงินกันนะ
เขากำลังไร้กันวะ ถึงได้มั่งมีนัก ”

“พวกร้าวมี เขาก็เอาเงินไปลงทุนทำมาค้าขายนะซี แล้วเงินมัน
ก็ไหลมาเทมาของมันเอง ”

“เข้าได้เงินจากที่ไหนมาลงทุนกันล่ะ?”

“จะไปรู้เขาระ ”

“ข้อนี้มันก็แปลก ข้อยากจะรู้ว่า แรกเริ่มเดิมที่ เงินมันมาจาก
ที่ไหน ” นายแม่นสอดถามขึ้น

ที่ประชุมลงบเงี่ยบไปครู่หนึ่ง ครั้นแล้วสหายคนที่สามได้พูดขึ้นว่า
“ข้างลับว่า คนที่มั่งมีเขาก็ต้องทำงานหนักหนากว่าพวกร้าวแล้วเพียงไหน
เงินถึงได้ไหลมาเทมาไปรวมอยู่ที่พวกร้าวเสียจนล้นเหลือ ส่วนพวกร้าว
ทำไม่ถึงต้องมายากจนจนตักดานกันอยู่ยังงี้ ”

สหายคนแรกอธิบายว่า “พวกร้าวมีเขาก็ไม่ได้ทำงานหนักหนา
ไปกว่าพวกร้าวหรอก ที่แท้พวกร้าวเสียอีกต้องทำงานสายตัวแทนขาด
แต่อย่างว่าแหล่งแกะเอี้ย เงินมันบันดาลทุกสิ่งทุกอย่าง เงินมันสร้าง
สรรพด้อย่าง จะเอาร้าวเราไปเปรียบกับเขานะ มันเปรียบกันไม่ได้ ”

นายแม่นโบกมือพร้อมกับพูดว่า “ข้าขอคัดค้าน ข้าว่ามันไม่ใช่
เงินหรือก็เพื่อนเอี้ย ที่บันดาลทุกสิ่งทุกอย่าง ที่สร้างทุกสิ่งทุกอย่างขึ้นมา ”

สหายทั้งสามหันมาจ้องดูเข้าเป็นจุดเดียว กันและต่างก็รือคออย่าง
คำพูดต่อไปของเข้าด้วยความทึ่ง

นายแม่นพูดต่อไปช้าๆ ด้วยความตรึกตรอง “ครรเล่าเข้าไปในป่า
โคนต้นไม้ลงมาด้วยแขนอันกำยำ ครรเล่าที่ล่องแพชุลงมาตามลำแม่น้ำ
กระಡัด กระฝน วันแล้ววันเล่า กว่าจะมาถึงที่หมาย ครรเล่าที่นั่งหลังโก่ง
ลากแขนอยู่ทั้งวันเลื่อยไม้ออกมาเป็นแผ่นๆ พร้อมที่จะนำไปปลูกสร้าง
บ้านเรือนได้ และก็ครรเล่าอีกเล่า ที่ร้องເຂົ້າສະຫວັດ ເຄມືອຈັບ
ປະສານກันเข้าที่ໄມ້ກະທຸງຕອກຕຽງເສາເຂີມຈາລຶກລົງໄປໃນດິນ ແຮ່ງໂຫລ
ໂໝມຕ້ວ ດັ່ງກັນມື້ນໍ້າພູຍ້ໃນຕົວເຂົາ ແລ້ວອາຄາຣີກຣາມກົໂພລ້ື້ນມາ ແລ້ວ
ປຣາສາທຣາຈຳວັງກົໂພລ້ື້ນມາ ” นายแม่นหันไปทางสหายคนที่หนึ่งซึ่งเป็น

ซ่างไม่ “มันจะเป็นใครเล่าที่ก่อสร้างบ้านเรือนเหล่านี้ขึ้นมาตลอดทั้งปราสาทราชวังอันสวยงาม มันไม่ใช่พวากເງິນໆ ที่เป็นคนยากคนจนหรือ? มันคือเงินหรือที่บันดาลทุกสิ่งทุกอย่างขึ้นมา หรือว่าที่แท้มันก็ไปจากเรี่ยวแรงฝีมือและพยายามเด้อของเรานั่นเอง”

สหายทั้งสามพยักหน้ารับคำของเข้าช้าๆ และก็เป็นการพยักรับເเอกสารด้วยสีหน้าที่งวยง แล้วนายแม่นพูดต่อไปว่า “ใครกันเล่าที่เดินลุยน้ำกับเจาความคู่ยากของเข้า ในเวลาที่เดดร้อนเบรี้ยง ໄດินให้ร่วนขึ้นมา แล้วก็ถักล้า ในไม้ช้าข้าวກ้อกรวง เหลืองอรำไวทั่วห้องทุ่ง เลี้ยงพวกราชาวไทยได้ทั้งเมือง และยังเหลือสังไパイขายในต่างประเทศ แลกເօລີນຄ້າສາຍໆ งามໆ เข้ามาประเคนให้ท่านพวກຜູ້ມີເຈັດໃຊ້ສອຍກັນເກຮ່ອໄປ” นายแม่นหันไปหาสหายคนที่สองซึ่งเป็นชาวนา “มันใครกันหวາที่ปลູກຂ້າວມາເลี้ยงພວກເຮົາທั้งประเทศ ມັນໃກ່ຮັບຫວາທໍາໃຫ້ພວກເຮົາໄມ້ຕ້ອງອດຕາຍ ມັນກີ່ພວກເງິນໆ ທີ່ເປັນຫວານຜູ້ຍາກຈົນອີກນັ້ນແລະ ມັນເອົາທີ່ໃຫ້ມາພູດກັນວ່າ ເງິນບັນດາລຸກສິ່ງທຸກຍ່າງ ແລ້ວມັນເອົາທີ່ໃຫ້ມາພູດກັນວ່າ ທ່ານພວກເຈົາເງິນ ເຈົາທີ່ດິນເປັນຜູ້ຄຸ້ມກະລາຫວ່າພວກເຮົາ”

สหายทั้งสามເງິນกรົບ ສາຍຕາອັນລຸກໂພລົງຈ້ອງຈັບອູ້ທີ່ດວງຫຼາຍຂອງนายแม่น ขณะທີ່ເຂົາພູດຕ່ອໄປວ່າ “ໃກ່ເລົາທີ່ເອົາຈົບຟັນລົງໄປໃນດິນຊຸດເອາດິນຂຶ້ນມາເປັນກ່ອນໆ ທຳໃຫ້ເກີດເປັນລຳຄລອງອຸດມດ້ວຍນ້າທ່າສໍາຮັບໃຫ້ຄົນທັງໝາຍໃຊ້ອານົກນ ແລະໃຊ້ເປັນທາງເດີນເວຼີວ ໃກ່ເລົາທີ່ແບກດິນເປັນກ່ອນໆ ຂຶ້ນມາພູນເປັນຄົນລໍາຫວັບໃຫ້ຜູ້ຄົນສັ້ງຈົກປົມ ແລະສໍາຫວັບໃຫ້ທ່ານພວກຜູ້ມີເຈັດຂັ້ນຂຶ້ນທີ່ເຮັດວຽກ ນາຍແມ່ນຫັນໄປທາງສຫຍາຍຄົນທີ່ສາມຊື່ເປັນກໍຣມກ “ມັນໃກ່ຮັບຫວາທີ່ສ້າງລຳຄລອງແລະຄົນຫາທາງ ມັນກີ່ພວກເງິນໆ ອົກມີໃໝ່ຫວົວທີ່ສ້າງລິ່ງເລື່ອນ້ຳຂຶ້ນມາ”

นายແມ່ນຫວ່າເຮົາຂຶ້ນດ້ວຍເລື່ອງອັນມີກັງວານຳກຳລັວແລະພູດຕ່ອໄປວ່າ

“ມັນພວກໄຫນກັນແນວ່ວ່າ ທີ່ສ້າງທຸກລິ່ງທຸກຍ່າງຂຶ້ນມາເງິນຫວົວແນວ່ວ່າ ທີ່ເປັນຜູ້ສ້າງ ແຕ່ກ່ອນນີ້ຂ້າງໆໄມ່ເຄຍຄິດລົງປ້ານຫາຂຶ້ນນີ້ ຈນກະທັ່ມາໄດ້ຍິນຄໍາຫຍາມນ້ຳຫ້າຂອງເຈົາທີ່ເຂົ້າເຂົ້າ ຂ້າຈຶ່ງເກັບເອມາຄິດດູ ແລະກົມອອງເຫັນຄວາມຈົງດັງທີ່ຂ້າໄດ້ພູດໃຫ້ຝຶ່ນ໌ແລະ”

การສັນທາກັນດ້ວຍປ້ານຫາເຮືອງນີ້ ໃນຮ່ວ່າງໝາວນັ້ນຜູ້ຍາກຈົນທັ້ງລື້ໄດ້ດຳເນີນຕ່ອໄປເອີກເປັນເວລານານ ເປັນຄັ້ງແຮກທີ່ເຂົນທາກັນດ້ວຍຄວາມສຳນິກຫັກແນນໃນເຮືອງທີ່ເຂົນທາກ ມີໃໝ່ເປັນກັນພິມມ່າເວລາໄປວັນໆ ດ້ວຍຄວາມຮູ້ສຶກທົ່ວແທ້ດັ່ງແຕ່ກ່ອນ ເຂົາເຮີມຮູ້ສຶກວ່າ ກາຮົກສຶກຫາຄວາມຈົງດັ່ງໆ ນັ້ນ ໄມ່ຈຳຕ້ອງໄປຮອຍຄົມຄລອນຈາກພວກທ່ານຮາບນັ້ນທີ່ ຂຶ້ວິຕຈົງດັ່ງໆ ທີ່ພວກເຂົາໄດ້ປະສົບອູ້ທຸກວິວັນນີ້ ຍ່ອມຈະໃຫ້ທີ່ເຮັດວຽກອັນມີຄ່າສູງຢືນແກ່ເຂົາ ທາກວ່າເຂົາໄດ້ດື່ນຂຶ້ນຈາກກາຮົກຫຼັບໃຫລ ແລະໄດ້ໃໝ່ຄວາມສັງເກດພິເຄຣະທີ່ດ້ວຍຄວາມສົນໃຈ

ໃນຄວາມປັບປຸງແລະໃນຍາມດຶກຂອງຄົນອັນມີມີຕື່ອປຣາຈາກແລງເດືອນຝນທີ່ຕົກຫັກມາຕັ້ງແຕ່ຕອນຫວັດໍາ ຍັງຕົກພຣ້ອຍໆ ຜູ້ຄົນຕາມນັ້ນເຮືອງໃນຄົນຫອຍຕ່າງໝັ້ນອັນກັນຍ່າງສົນທໍາມດແລ້ວ ປະຫລາດທີ່ມີຮອຍນິຕົນທີ່ນີ້ແລ່ນອອກມາຈາກຄອນລຶກຂອງຄົນຫອຍເພື່ອຈະໄປສູ່ຄູນໃໝ່ ບັນດັນນອງໄປດ້ວຍນ້ຳຝນ ຮັດຕັນນັ້ນແລ່ນອອກມາຫຼາຍໆ ແລະໂຄລົງໂຄລົງໄປມາ ເຫັນໄດ້ສັດວ່າ ຜູ້ຂັ້ນພຍາຍາມຈະຫລົບຫລືກຫລຸມບ່ອທີ່ມີອູ້ເປັນຕອນໆ ແຕ່ໃນທີ່ສຸດຜູ້ຂັ້ນກົນກໍາຮອດໂຈນລົງໄປໃນຫລຸມທີ່ນ້ຳນອງໄດ້ພຽງໄວ່ ເຂົາເປັບປຸງເກີຍຮ່ ແລະເຮັງນ້ຳມັນ ແຕ່ລ້ອຂວາທີ່ຈົມອູ້ໃນຫລຸມທີ່ຕົວຕົ້ນແຕກກະຈາຍໄປແລະຮັກມີໄດ້ຂັ້ນເຂົ້າໂຈນໄປຂ້າງຫຼາຍ ຜູ້ຂັ້ນເຮັງນ້ຳມັນອີກ ໃຊ້ຄວາມພຍາຍາມເປັນຄັ້ງທີ່ສອງແລະທີ່ສາມ ແຕ່ກໍໄວ້ພລພຣາປຣາກວ່າ ລ້ອຮາມຫຸນຕົວອູ້ກັນທີ່ນັ້ນກລັບຈົນລຶກລົງໄປກວ່າເດີມ

ทั้งที่ภาคเชียงใหม่แต่บันดวงหน้าของผู้ขับเต็มไปด้วยเม็ดเหงื่อ มิใช่เพราการออกแรงขับรถอย่างเดียว แต่เพราความตระหนกตกใจ ซึ่งเห็นได้จากดวงตาที่เลือกกลอน และลีหน้าอันเผ็ดชีด มือทั้งสองของเขากลางจากพวงมาลัยรถ เขานอนหายใจเขือกด้วยความหมดหวัง พลางก้มร้องครวญครางอกอกมาว่า “พระพุทธประเจ้าช่างไม่เมตตาเรา บ้างเลย”

เข้าผู้ครวญครางอกอกมาดังนั้น คือ ท่านเจ้าของตึกเชียะ

มีเลียงสตรีพูดอกอกมาจากข้างหลังรถอย่างเครือ และอ่อนแรงว่า “ก็คุณไม่เคยทำบุญทำงานกับเขาเลย แล้วพระเจ้าที่ไหนท่านจะเมตตาเล่า”

“ทำไมจะไม่เคย” เขารีบคัดค้านประหนึ่งจะให้ได้ยินไปถึงพระ เป็นเจ้า “เมื่อเดือนที่แล้วฉันได้ส่งเงินถึง 1,000 บาทไปร่วมทำบุญเองในวันเกิดของฯ พณฯ ท่าน”

“แต่คุณได้ชี้แจงให้ฉันฟังว่า ที่คุณให้เงินเข้าไปนั้นก็เท่ากับเป็นการลงทุนในการค้าขายของคุณนั่นแหละ” เป็นเลียงติงอกอกมาจากข้างใน “คุณว่าให้เข้าไปหนึ่งพัน คุณจะได้กลับคืนมาเป็นหมื่นเป็นแสน การทำบุญแบบนี้พระเจ้าท่านจะต้อนรับหรือคะ?”

เจ้าของตึกเชียะทอดถอนใจให้ใหญ่ แล้วก็นิ่งอึ้งไปเป็นครู่

สตรีที่พูดอกอกมาจากข้างหลังรถนั้น คือ ภารยาเจ้าของตึกเชียะ เชือป่วยเป็นโรคหิวาร์ด และจำเป็นต้องได้รับการรักษาพยาบาลจากนายแพทย์โดยด่วน บังเอิญในคืนนั้น ทางบ้านไม่มีผู้ชายอยู่เลย บุตรชายคนโตได้พาน้องๆ ไปเที่ยวบางแสน โดยขอคนรอดและรถยนต์คันใหญ่ของบิดาขับไป ด้วยเหตุนี้ ท่านเจ้าของตึกจึงต้องขับรถยนต์คันเล็กพารายาอกอกามาในยามดึกดื่น เพื่อนำคนป่วยไปให้นายแพทย์ตรวจรักษาเป็นการด่วน

ขณะนั้น เจ้าของตึกเหลือวกลับมาข้างหลัง และเห็นภารยาที่เอนกายເเอกสารชบลงที่ไหล่ของหญิงคนใช้และหลับตาด้วยความอ่อนเพลีย แสงไฟสว่างในรถส่องให้เห็นใบหน้าอันชีดขาด และชั่มเชือกไปด้วยเม็ดเหงื่อของบุรุษผู้บุชาเงินเป็นพระเจ้า ครั้นถึงคราวเข้าที่อับจน ซึ่งพระเจ้าแห่งเงินตราไม่สามารถจะช่วยเขาได้ เขาก็เรียกร้องความช่วยเหลือจากพระเจ้าแห่งความเมตตา ซึ่งตลอดเวลาที่เขารีบความได้เบรียบหนืือมนุษย์อื่นๆ อยู่นั้น เขามิเคยบูชาเลยและไม่เคยคิดถึงเลย

“ฉันหมดปัญญาแล้ว มณี” เขารับทุข์กับหญิงคนใช้ “เราไม่มีทางจะเอารถขึ้นจากหล่ม นอกจากจะได้ผู้ชายลักษณะคนมากช่วยเข้าที่บ้านเราก็ไม่มีใครชักคน”

พ้าแลบแปลบปลาน ส่องแสงสว่างวุบวับลงมากลางห้องทุ่งจับหลังคากะท่อมແດวนั้น แล้วก็มีเลียงฟ้าคานองกระหิ่ม สตรีคนเจ็บร้องหวีดพวลด้วยความตกใจกลัวเจ้าของตึกจะโงกตัวเอื่อมมือมาจับไหล่ภรรยาโดยไม่รู้ที่จะกล่าวคำปลอบโยนว่ากระไร

เลียงคนเจ็บพิมพ์ทำอกมาว่า “พระเจ้าพิโรธเราหรือคะ?”

ขณะที่แสงฟ้าส่องวุบวับลงมากลางห้องทุ่ง มณีมองออกไปทางซ่องกระจากประตูรถที่เปิดไว้ส่วนหนึ่ง ดูงตามลูกโพลงด้วยความหวังเมื่อเลียงฟ้าคำรามลงบลง มณีเอยขึ้นว่า “ดูเหมือนกระท่อมของนายแม่นจะอยู่แคนนี้เอง ดิฉันจะลงไปปลุกนายแม่นขอแรงแกมมาช่วยเข็นรถ ดีไหมคะ?”

“โอ, นายแม่น!” เจ้าของตึกเชียะร้องลั่นจนคนป่วยสะตุ้งลีมตา “นายแม่น คนที่ฉันเคยขอแรงเข้าไปช่วยทำงานที่บ้านนะรึ? แกรีบลงไปที่กระท่อมของเขากะอะ เขากำช่วยให้รถของเรารideขึ้นจากหล่ม แน่นอนรีบไปเร็วๆ กะอะ เวลาแม้นไม่ค่อยท่า”

หญิงคนใช้ค่อยจัดแจงให้คุณนายของเรอได้เอนกายนอนพิงที่มุม

รถเรียบร้อยแล้ว ก็จวยไฟฉายเดินฝ่าเม็ดฝนบางๆ ไปในท้องทุ่ง ตรงไปยังกระท่อมที่แลเห็นเป็นเงาเม็ดตะคุ่มอยู่ข้างหน้า

ครูใหญ่ต่อมา แสงไฟฉายได้ส่องเป็นแนวยาวตามคันนา พุ่งตรงมาทางรถยนต์ และแสงนั้นค่อยๆ ใกล้เข้ามา เจ้าของตึกเขียวแลเห็นร่างกำยำของชายผู้หนึ่งเดินนำหน้าอยู่บนคันนา เข้ามาผ้าเช็ดหน้าซับเหงื่ออยู่บนใบหน้า เพ่งมองไปในกลางทุ่ง พลางก็หันมาพินิจดูภารยาซึ่งนอนคอพับอยู่ด้วยความรู้สึกกึ่งหวังกึ่งกังวล

เจ้าของตึกเขียวรีบเปิดประตูรถจะโงกหน้าอกไปคอยต้อนรับ เมื่อนายแม่นและหญิงคนใช้กำลังเดินข้ามคู ซึ่งอยู่ติดกับชายแดนตรงมาที่รยนต์ ลมพัดเอาเม็ดฝนกระเซ็นเข้ามาในรถต้องตามหน้าและตามตัวเข้า ในยามปกติเขายากที่จะทนความน่ารำคาญเช่นนี้ได้

“นายแม่นรึ? พ่อมหาจำเริญ” เขาร้องทักด้วยเสียงดังเกือบเป็นตะโภ

นายแม่นมาทุ่ดยืนอยู่ห่างจากประตูรถ ซึ่งเปิดอ้าไว้ร้าวสองศอก เขานุ่งโสร่งโพกผ้าขาวมาที่ศีรษะ ตามใบหน้าและลำตัวสีคล้ำ ซึ่งกำยำด้วยกล้ามเนื้อดูเป็นมันละเลื่อมด้วยน้ำฝน สีหน้าของนายแม่นเคร่งชวิม เจ้าของตึกเขียวได้พูดต่อไปด้วยเสียงละล้าลักษ่าว่า “ฉันกำลังต้องการความช่วยเหลืออยู่ที่เดียว รถของฉันติดหล่ม ทำอย่างไร มันก็ไม่ขึ้นต้องได้คนช่วยเข็นจึงจะไปได้ ขอแรงนายแม่นช่วยเข็นซักหน่อยเดอะ พ่อมหาจำเริญ”

นายแม่นจ้องดูหน้าท่านเศรษฐีอย่างเข้มงวด พูดออกมاد้วยเสียงหนักๆ ว่า

“อ้ายคุณกับผมก็ไม่เคยรู้จักหัวนอนปลายตีนกันมา ผมจะออกแรงของผมให่ง่ายๆ มันก็ไม่มีธรรมเนียม”

เจ้าของตึกเขียวสะดุงเอือก แต่ก็ใจแข็งพูดต่อไปว่า “นายแม่น จะต้องการค่าเข็นลักษ่าไหร่ ฉันยินดีจะทุนหัวให้ตามแต่จะเรียก”

“อ้ายแรงคนนั่น มันเป็นของไม่มีราคาก่างวัดอะไรใช่หรือครับ” นายแม่นพูดเลียงกร้าว “มันเป็นของหาได่ง่ายๆ มีมันเกะไป ก็เชิญคุณไปหาເກາทีอื่นเดอะ!”

พูดพลงนายแม่นก็สะบัดหน้าทำท่าจะหันหลังกลับ นัยน์ตาของท่านเศรษฐีก็พลันเกลือกกลอนอกมา เขาร้องด้วยเสียงอันดังແຫບสุดเสียง “อย่าเพิ่งนายแม่น เมียของฉันเจ็บหนัก ฉันกำลังพาเธอไปหาหมอ ถ้าชาไปก็จะเป็นอันตรายแก่ชีวิต พ่อคุณ ช่วยเข็นรถให้ลักษหน่อยเดิด ฉันจนปัญญาแล้ว”

นายแม่นหันกลับมา และพูดໄ่หน้าเจ้าของตึกเขียวซึ่งก้าวอกมาจากรถตามติดไปข้างหลังว่า “แรงมันไม่มีค่าอะไรหรอก เงินซีคุณสำคัญนัก! ลองใช้เงินเข็นมันดูซีคุณ บางทีมันจะช่วยให้รถของคุณขึ้นมาจากหล่มได้ gramm”

พูดแล้วนายแม่นก็หันหลังเดินดุ่มตรงไปยังคันนาอย่างรวดเร็ว เจ้าของตึกเขียวรีบติดตามเขาไปแล้วคัวฯ เอานายแม่นไว้ ขณะที่นายแม่นขึ้นไปยืนอยู่บนคันนา และคราญครางขอความช่วยเหลือจากเข้า นายแม่นแกะมือของเขากองจากเขว่า ท่านเศรษฐีก็เสียหลักล้มครึ่งลงไปในทุ่งนาที่มีน้ำอง พอนายแม่นขับจะก้าวเท้าเดินต่อไป ก็มีเสียงลั่นเครื่องของลตรีแล่นมาข้างหลัง

“ขอให้เห็นแก่ผู้หญิงที่กำลังเจ็บหนักเถอะ เจ้าพระคุณ ช่วยเมตตาให้ชีวิตหน่อยเดอะ”

นายแม่นก้าวขาไม่ออก เสียงละห้อยของสตรีคนป่วยเสียดแทงสะท้านใจจนรู้สึกหน้ามืดແเบบจะชวนเชล้มลง เขายังคงเอ้าเท้าจิกพื้นดินไว

พлагก์สะบัดหน้าเชิดขึ้น กัดกรามแน่น แล้วก็หันมาทางเจ้าของตึกเขียว ซึ่งกำลังพยุงตัวลูกขึ้นยืนโงนเงนอยู่ พูดใส่หน้าเขาว่า “หัวใจผมยังไม่ เชึ้งเป็นทินเหมือนหัวใจของคุณ ค่อยอยู่ที่นี่ประเดิมจะออกมากช่วย”

เขาออกเดินไปบนคันนาอย่างรวดเร็ว ท่านเศรษฐียืนหอบพิงรถ อยู่กลางฟน นัยน์ตาเพ่งมองไปในกลางทุ่งอันมีดีตื้อ เขาแลเห็นแสงไฟ รำไรจุดขึ้นที่กระท่อม เขายังเห็นคนเดินไปมา ดวงตาของเขายังจ้องอยู่ ที่กระท่อมแทนไม่กระพริบ ประกายนัยน์ตาเต็มไปด้วยความหวัง รากับว่า ภายในกระท่อมนั้นเป็นที่สิงสถิตของพระผู้เป็นเจ้า ลักษณะใหญ่ เขายัง เห็นເງາຕະຄຸມເດີນມາຕາມຄັນນາ

นายแม่นกลับอกราชร้อมด้วยเพื่อนบ้านของเขารือกสองคน ตัว เขายังคงเดินนำหน้า เพื่อนหอบไม้กระดานมา 3-4 แผ่น ท่าน เศรษฐีมองดูชายทั้งสามเหมือนกับมองดูพระเจ้าของเขายัง สีหน้าของนาย แม่นเคร่งชรีมเช่นเดิม เขายังได้แลดูหน้าท่านเศรษฐีและมีได้พูดจากอะไร ด้วยเลย

เขาลงมือทำงานทันที เขายังคงเดินแขวนแขวนแขวน ตามรอยล้อที่จมอยู่ด้วย กำลังแขวนอันแข็งแกร่ง เขายังคงเดินแขวนแขวนแขวน ให้เผยแพร่ขึ้น แล้วพื่อน ของเขารือกสองคน ก็สอดแผ่นกระดานลงไปให้แนบกับล้อรถ เสร็จแล้ว นายแม่นก็ยังแขวนขวางปัดเหงื่อบนหน้าซึ่งร้อนระน้ำด้วยน้ำฝน เหวี่ยง ชาลงลงบนดินและหันมาอกรคำลังแก่ท่านเศรษฐี ซึ่งยืนอยู่ข้างหลัง อย่างสงบเสงี่ยมให้กลับขึ้นไปบนรถ เตรียมลัต้าร์ทเครื่องและพวกเขายัง สามารถจะออกกำลังเข็น

เจ้าของตึกเขียวกระโดดขึ้นไปนั่งบนที่ขับอย่างพลิ้วไถ แล้วก็ ลัต้าร์ทเครื่อง เข้าเกียร์ นายแม่นย่อตัวลง ทุ่มกำลังเข้าดันบังโคลนล้อที่ ติดหล่ม สายร้อยกิโลเมตรที่หุ่มกำลังเข้าดันทางด้านหลัง เลี้ยงเครื่องยนต์

แลเลี้ยงเร่งน้ำมันดังอื้ออึง ซึ่งเมื่อก่อนหน้านี้ไม่สามารถล้อรถขึ้น มาจากหลุมได้ บัดนี้ เมื่อได้แรงดันจากคนทั้งสามมาสนับสนุน ในช่วง อีดใจเดียว รถคนนั้นก็กระโจนขึ้นมาจากหลุมพราง

ท่านเศรษฐีหยุดรถ เปิดประตูรถโพล่าหันบานอกรามตะโกนพูด กับนายแม่นว่า “ขอบคุณ พ่อมหาจำเริญ! ถ้าเมียของฉันไปถึงหมู่ทัน เวลาและรอดชีวิตไปได้ ก็ เพราะได้อาภัยแรงพวกพ้องนายแม่นแท้ๆ”

นายแม่นตะโกนตอบสวนไปว่า “แต่เมื่อตอนผมเจ็บหนักปางตาย และผมรอดชีวิตมาได้นั้น ไม่ใช่เพราะความช่วยเหลือของพวกคุณหรอก นะ!”

มีเลียงเครื่องของสตวีคนเจ็บดังพึมทำอกรมาว่า “พวกเรารได้แต่ พรำพูดถึงพระพุทธเจ้า แต่ไม่เคยอยู่ใกล้ชิดพระองค์เหมือนกับท่านที่ ยกจนเหล่านี้เลย”

เลี้ยงเร่งน้ำมันแล้วรดยนต์บรรทุกคนป่วยก็เล่นตรงไปสู่ถนนใหญ่ ในท่ามกลางเมืองพนมพำ นายแม่นหยิบชะลงขึ้นพาดไว้ และพร้อม ด้วยสายทั้งสอง เดินบ่ายหน้ากลับคืนสู่กระท่อมกลางนาอันมีดีตื้อ.

จาก หนังสือพิมพ์ปักษ์ใต้ 5 ตุลาคม 2495

153
วิทยุสารัญร่มยัง

Honorary Consul กงสุลกิตติมศักดิ์

ได้แก่ บุคคลในห้องเดินผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งและมอบหมายให้ดูแลส่งเสริมผลประโยชน์ของประเทศไทยและคนชาติในพื้นที่ในเขตอาณาและดำเนินการตรวจตราจราหังสือเดินทางแก่บุคคลที่จะเดินทางเข้าประเทศไทยที่กงสุลกิตติมศักดิ์เป็นผู้แทน การแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวต้องได้รับความเห็นชอบจากประเทศไทยผู้รับ และต้องยื่นสัญญาบัดและได้รับอนุมัติบัตรเข่นเดียวกับผู้แทนฝ่ายกงสุลอาชีพ (career consular officer) กงสุลใหญ่กิตติมศักดิ์จะมอบหมายให้ดูแลเขตอาณาที่ครอบคลุมพื้นที่กว้างกว่าทั้งนี้ กงสุลใหญ่กิตติมศักดิ์จะมอบหมายให้ดูแลเขตอาณาที่ครอบคลุมพื้นที่กว้างกว่าและสำคัญกว่า ในส่วนของไทย กงสุลกิตติมศักดิ์แตกต่างจากกงสุลอาชีพ ใน 3 ประเด็นหลักได้แก่ (1) กงสุลกิตติมศักดิ์ส่วนใหญ่เป็นชาวต่างประเทศที่มีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมหรือ เป็นผู้นำที่มีความสามารถพิเศษทั่วไปในครั้งนี้มีเรื่องแบลกเล่าไว้ในประวัติศาสตร์ว่า ท่านทูตผู้นี้ได้ก่อความวิตกกังวลใจให้แก่พวกรั่งเป็นอย่างมาก เพราะท่านมิค่อยได้สนิใจที่จะทำหน้าที่ของทูตเท่าไรเนื่องจากมีความตื่นเต้นอยากรเห็นบ้านเมืองอันสวยงามของประเทศไทยอลленด์มากกว่า มีจดหมายจากนายเทาร์ลันถึงบริษัทโคนเดียตวันออกเรียนที่บันดัม เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2150 ใจความว่า

(2) กงสุลกิตติมศักดิ์ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการจัดตั้งสำนักงานได้สถานกงสุลใหญ่กิตติมศักดิ์ หรือสถานกงสุลกิตติมศักดิ์ทั้งหมด

(3) กงสุลใหญ่กิตติมศักดิ์ได้รับเอกสารธิรและความคุ้มกันทางกงสุลน้อยกว่ากงสุลอาชีพในการปฏิบัติงานของกงสุลไทยจะมีคุ้มครองกงสุลกิตติมศักดิ์เป็นระเบียบกฎหมายที่และข้อมูลสำคัญที่รับการปฏิบัติงาน

● สถาบันการต่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ●

เมื่อทูต蕨ร์ว์เศส มาเยือนกรุงศรีอยุธยา

น.พ.วิชุด วิจิตรวาภกการ

ความจริงแล้ว ไทยเราเคยส่งทูตไปถึงยุโรป ตั้งแต่สมัยสมเด็จพระเอกาทศรินปีมะแม พ.ศ.2150 ได้มีทูตานุทูตเชิญพระราชสาลัณของสมเด็จพระเอกาทศริน ไปยังประเทศออลเลนด์ เพื่อเจริญไมตรีกับพระเจ้ามอริลในราชวงศ์ออลเลนด์

การส่งราชทูตไทยออกไปในครั้งนี้มีเรื่องแบลกเล่าไว้ในประวัติศาสตร์ว่า ท่านทูตผู้นี้ได้ก่อความวิตกกังวลใจให้แก่พวกรั่งเป็นอย่างมาก เพราะท่านมิค่อยได้สนิใจที่จะทำหน้าที่ของทูตเท่าไรเนื่องจากมีความตื่นเต้นอยากรเห็นบ้านเมืองอันสวยงามของประเทศไทยอลленด์มากกว่า มีจดหมายจากนายเทาร์ลันถึงบริษัทโคนเดียตวันออกเรียนที่บันดัม เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2150 ใจความว่า

“เรือออลันดาลำหนึ่งแล่นไปยังเกาะโนริติยุส เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม มีคนไทยไปในเรือนั้น 16 คน ซึ่งพระเจ้าแผ่นดินไทยทรงตั้งเป็นราชทูตส่งไปเพื่อพระเจ้าแผ่นดินออลันดา เพื่อนำทับทิมและเพชรพลอยต่างๆ ไปถวาย และเจริญทางพระราชไมตรีระหว่างพระเจ้าแผ่นดินทั้งสอง

แต่ภายหลังพากฎเหล่านี้ไม่ยอมทำหน้าที่ทูต โดยอ้างว่าพระเจ้าแผ่นดินไทยทรงเป็นมหาราชอยู่แล้ว ไม่ต้องการอะไรจากพากออลันดา ถ้าชาวสยามต้องการจะไปค้าขายในประเทศไทย ก็มีเสรีภาพที่จะทำได้ เช่นเดียวกับชาวปอร์ตุเกส และชนชาติอื่นๆ ถ้าหากว่า พากฎไทยจะไปถึงออลันดา ที่ต้องการอะไรบ้างก็คงเป็นช่างต่อเรือ ช่างไม้และช่างฝีมืออย่างอื่นๆ เพราะว่าพากพ่อค้าออลันดาเคยบอกว่า พระเจ้าแผ่นดินสยามจะหาพระราชทานให้หมด แต่ครั้นมาจนถึงนี้แล้ว นายเรือกไม่ได้ช่วยเหลืออะไร

เมื่อพากฎไทยไม่ยอมทำหน้าที่ทูตเช่นนี้ นายเรือกไม่ตกลงใจว่าจะทำอย่างไรดี บางทีก็จะต้องพาพากคนไทยเหล่านี้ไปถึงออลแลนด์ หรือบางทีนายเรือกจะทำตัวเป็นพระเจ้าแผ่นดินสยามเสียเอง คือเอาเพชรพลอยเสียเองให้หมด แล้วส่งคนไทยเหล่านี้กลับประเทศไทย"

เรื่องราวดังกล่าวเป็นอย่างไร ไม่มีใครทราบแน่ เข้าใจว่าคณฑุตของไทยคงจะได้รับการต้อนรับเป็นอย่างดี เพราะในสมัยนั้น ประเทศในยุโรป เช่น ออลันดาและปอร์ตุเกสมีความสนใจในแผ่นดินไทยเป็นอย่างมาก และทั้งสองประเทศก็พยายามแย่งชิงที่จะมาทำความรู้จักและค้าขายกับประเทศไทย ซึ่งเลี่ยงกิตติศัพท์ของสมเด็จพระนเรศวรราชและสมเด็จพระเอกาทศรถน์เลื่องลือไปถึงทวีปยุโรป มีลายพระหัตถ์พระเจ้าแผ่นดินปอร์ตุเกสถึงอุปราชອินเดียเขียนที่กรุงลิสบอนในปีเดียวกันว่า

"พากออลันดาทำลังทำการติดต่อกับพระเจ้าแผ่นดินไทยอยู่มาก และได้นำทูตไปออลแลนด์ โดยความประสงค์จะทำไมตรีกัน พระเจ้าแผ่นดินไทยทรงคืบหน้า เป็นพระเจ้าแผ่นดินที่ยิ่งใหญ่ที่สุดองค์หนึ่งในแถบนั้น ทั้งในทางกำลังคนและความมั่งคั่ง (ข้อความนี้ตรงกับภาษาอังกฤษที่แปลมาจากภาษาปอร์ตุเกสว่า This king of Siam is one of

the greatest of those parts, both in powers of men as in wealth) ถ้าหากว่าพากออลันดาไปแนะนำให้ไทยรู้จักทำสังคม และใช้เป็นใหญ่อย่างดีดังที่พากออลันดาทำลังพยายามสอนอยู่แล้วก็จะเกิดความพินาศอย่างไม่สามารถแก้ไขได้"

มาถึงสมัยพระนราธิณ์มหาราชได้ทรงส่งคณฑุตไทยออกไปยุโรปอีกครั้งหนึ่ง คราวนี้ไปที่ประเทศฝรั่งเศส เมื่อ พ.ศ.2224 เพื่อถวายพระราชสาลัศต่อพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 และลังษราชในกรุงโรม คณฑุตไทยอาศัยไปในเรือของฝรั่งเศส แต่เคราะห์ร้าย ไปเรือแตกที่เกาะมาดาガสกา คนที่ไปตายสูญหมด เข้าใจว่า คณฑุตไทยทั้งคณะต้องเสียชีวิตในทะเล

ต่อมาอีกสองปี เมื่อได้ข่าวว่า เรือฝรั่งเศสอับปางในมหาสมุทรสมเด็จพระนราธิณ์มหาราชจึงส่งคณฑุตไทยอีกเป็นคราวที่สอง แต่เพรการต้องสูญเสียเหล่าทูตคณฑุตราชครัวนี้จึงส่งแต่เพียงชุนนางผู้น้อยในกรมท่าคนหนึ่ง และชุนนางผู้น้อยในกรมอาสาจามผู้หนึ่งโดยสารเรือกำปั่นฝรั่งเศส

ทูตทั้งสองนี้ไปถึงกรุงปารีสได้โดยปลอดภัย และทางรัฐบาลฝรั่งเศสก็ได้ให้การต้อนรับ แต่ไม่ได้เชิญพระราชสาลัศของสมเด็จพระนราธิณ์ไปด้วย จึงมิได้มีโอกาสเข้าเฝ้าพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 เพียงแต่ได้พบโดยบังเอิญขณะที่พระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ทรงพระราชนิรันดร์ในบริเวณวังแวร์ชายล์ ทูตไทยทั้งสองอยู่ต่ำลงนั้นพอดีจึงถ่ายบังคมทั้งอยู่กับพื้น พระเจ้าหลุยส์ที่ 14 รอเป็นเวลานาน ก็ไม่เห็นทูตไทยงยหน้าขึ้นจากการหมอบกราบอยู่กับพื้นสักที จนกระทั่งชุนนางฝรั่งเศสคนหนึ่งกราบทูลว่า เป็นธรรมเนียมของพระราชนี้ไทยที่ชุนนางจะต้องเอาน้ำน้ำจืดพื้นพนมมือจิกว่าพระเจ้าแผ่นดินจะทรงอนุญาตให้เงยหน้าขึ้นได้

พระเจ้าหลุยส์ที่ 14 จึงทรงอนุญาตและประกาศรับด้วยเล็กน้อย

เมื่อได้ทราบว่า สมเด็จพระราชินีพร้อมที่จะรับทางไมตรีจากประเทศฝรั่งเศส ก็ถือเป็นโอกาสที่จะแพร่ระเกียรติและเดชานุภาพไปทางประเทศทิศตะวันออก จึงทรงแต่งตั้งให้เช渥าลิเยร์ เดอ โซมอง เป็นราชทูตเชิญพระราชสาลีนและเครื่องราชบัตรณาการมาเจริญไมตรีกับสมเด็จพระราชินีมหาราช

เช渥าลิเยร์ เดอ โซมอง เป็นเชื้อชาติผู้ดีเกิดจากครอบครัวแก่ในประเทศฝรั่งเศส ได้เคยเป็นนายเรือ และผู้บังคับการทหารเรือในฝ่ายตะวันออกมาแล้ว มีความเฉลียวฉลาด ไหวพริบดีและอยู่ในศีลในธรรมแต่มีข้อเสียที่เป็นคนคลั่งศาสนา เดิมถือศาสนาโปรเตสตัน ลิทธิคัลวินิสต์ แต่ต่อมาเปลี่ยนเข้ารีดถือลัทธิแคธอลิก

เช渥าลิเยร์ เดอ โซมอง มีความประஸงค์เป็นอย่างมากที่จะเปลี่ยนศาสนาของสมเด็จพระราชินีมหาราชจากศาสนาพุทธมาเป็นคริสต์เตียนให้ได้ ความต้องการนี้แรงกล้าจนทำให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ทูตได้อย่างสมควร จะเห็นต่อไปว่า เมื่อไปถึงเมืองไทยแล้ว ก็ไม่สนใจที่จะเจรจาทำไมตรี เพราะมีความจำเป็นต้องพล่ามสอนศาสนาอยู่เสมอ

ส่วนผู้ช่วยทูตนั้น เป็นพระฝรั่งเศสชื่อ นาทหลวงเดอ ชัวซี ท่านผู้นี้ทางฝรั่งเศสเชื่อไว้ว่า ความจริงแล้ว ไม่สมควรเป็นพระ หรือได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยทูตเลย เพราะมีประวัติไม่ค่อยดี ความประพฤติของท่านเมื่อสมัยยังเป็นหนุ่มๆ อยู่ เรียกว่า โกรธร้ายมาก เพราะเคยเป็นชู้รักของดุคดังยู ในราชสำนักเมืองอัน ประเทศօสเตรีย ระหว่างที่เป็นชู้รักของท่านดุคดังยู นี้ (ดุคดังยู เป็นผู้ชาย) นาทหลวงเดอ ชัวซี แต่งตัวเป็นสตรีอยู่ตลอดเวลา การปลอมตัวจากชายเป็นหญิงนี้ สำหรับเป็นเครื่องเพลิดเพลินของท่านดุค

นอกจากนี้ ยังปรากฏว่า นาทหลวงเดอ ชัวซี ในสมัยเป็นคนหนุ่มชายนี่จะปลอมตัวเป็นผู้หญิง ใส่ตุ๊มหู ใส่แหวนและเครื่องประดับเพชรทำท่ากริยาอ้อนแ้อน เปลี่ยนนามเป็นมาدامเดอ ชังซี หรือเคาน์เตส เดบาร์ ไปเล่นละครเป็นตัวนางเอกในโรงละครทั่วไป หรือไม่ก็ไปเต้นรำตามที่ต่างๆ ทั้งในราชวัง และนอกราชวัง

นาทหลวงเดอ ชัวซี ประพฤติตัวเช่นนี้เป็นเวลานาน จนกระทั่งวันหนึ่งล้มเจ็บไม่สบาย มีอาการหนักมาก คิดว่าตนเองจะต้องตาย เพราะบาปกรรมต่างๆ ที่ได้ก่อไว้ เพื่อภูมิเกิดหายป่วย จึงเลิกล้มความชั่วร้ายฝ่ายโลก หันหน้าเข้าหาวัด เปลี่ยนจากผู้หญิงปลอมเจ้าชั่ว กลายเป็นนักบุญ

นาทหลวงเดอ ชัวซี สมครที่จะไปประเทศไทย เอง การที่ต้องเลี้ยงอันตรายเดินทางข้ามทะเลไปถึงประเทศไทย เพื่อเผยแพร่ศาสนานั้น ท่านถือว่าเป็นการกระทำการแก้ตัว แก้ความประพฤติชั่วที่เคยมีมาแต่ก่อน จึงเห็นต่อไปว่า ความจริงแล้ว นาทหลวงเดอ ชัวซี นี้ เมื่อไปอยู่ในประเทศไทยสมัยสมเด็จพระราชินีมหาราชกลับทำตนเหมาะสม ถูกกาลเทศะมากกว่าทั่วๆ ไป

ในเวลาที่เช渥าลิเยร์ เดอ โซมอง ไม่สามารถจะพูดอะไรอื่นนอกจากเรื่องพระเจ้าของเขานั้น นาทหลวงเดอ ชัวซี เอง กลับมีความคิดที่จะไม่แสดงตนเป็นคนคลั่งศาสนา พยายามเผยแพร่ศาสนาแคಥอลิกในประเทศไทยโดยการประกอบความดี เช่น เลี้ยงดู ลั่งสอน ให้การศึกษาต่อเด็กไทย และทำตัวให้เข้ากับชนบุนนาคต่างๆ ของเมืองไทยได้อย่างดี

นอกจากสองท่านนี้แล้ว คณะกรรมการด้วย ข้าราชการฝรั่งเศสที่อาชุโสน้อยอีก 12 คน ซึ่งล้วนแต่เป็นคนหนุ่มๆ มีชาติธรรมที่เช渥าลิเยร์ เดอ โซมองได้คัดเลือกไว้เอง เรือของฝรั่งเศสที่ไปล่าคนະຫຼາດนี้

มีเชื่อว่า ล้าโช ซึ่งแปลว่า นก เป็นเรือใหญ่ น้ำหนัก 600 ตัน ติดปีนใหญ่ 36 กระบอก และบรรทุกนายเรือลูกเรือรวมเป็นจำนวนถึง 132 คน คณะราษฎร์ของฝรั่งเศส รวมทั้งพระแคดออลิคที่จะไปสั่งสอนศาสนาในประเทศไทยมีจำนวนเพิ่มขึ้นอีก 77 คนด้วยกัน ส่วนขุนนางของไทยที่ได้ส่งไปทำหน้าที่ประสานไม่ตรีนั้นก็ได้อาศัยเรือรับฝรั่งเศสลำนี้กลับมาเมืองไทยด้วย เรือเดินทางข้ามมหาสมุทรมาได้โดยปลอดภัย ถึงปากน้ำเจ้าพระยาเมื่อเดือนกันยายน พ.ศ.2228

ตามประเพณีของไทยนั้น เรายังเชื่อว่า พระราชสาลีของพระเจ้าแผ่นดินฝรั่งเศสมีความสำคัญมากกว่าตัวราชทูตเอง เพราะฉะนั้นตั้งแต่เรือล้าโชมาถึงเมืองสมุทรปราการ ทางเมืองไทยก็จัดการรับรองแทบทุกประราชสาลีให้อย่างสมเกียรติ โดยมีเจ้าพนักงานไทยเข้าไปเฝ่ายบังคมพระราชสาลีอยู่เสมอ และมีการหยุดพักเดินทางก็ต้องจัดห้องพิเศษไว้เป็นที่พำนักของพระราชสาลีของพระเจ้าหลุยส์ที่ 14

การที่ฝ่ายไทยแสดงความเคารพต่อพระราชสาลีมากกว่าตัวราชทูตเองนั้น ทำให้เชواลิเยร์ เดอ โซมอง มีความไม่พอใจและพยายามที่สุดที่จะหาอุบัติเหตุร้ายๆ ให้กับพระราชสาลี เพื่อจะได้รับการถวายบังคมจากพนักงานไทยร่วมไปด้วย

ในการเดินทางระหว่างเมืองสมุทรปราการไปสู่กรุงศรีอยุธยาอีกครั้งที่ไทยเชิญพระราชสาลีของพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ลงเรือ เชواลิเยร์ เดอ โซมอง จะแอบให้ลูกน้องเอาเก้าอี้ไปตั้งไว้ข้างๆ ที่พำนักพระราชสาลี เมื่อพนักงานไทยเข้ามาในห้องเตรียมถวายบังคมพระราชสาลี ท่านราชทูตฝรั่งเศสก็รีบขึ้นไปนั่งบนเก้าอี้ เพื่อได้รับการถวายบังคมร่วมไปด้วย พระราชสาลีนั้นจะได้ลงในเรือลำที่ใหญ่และสวยงามที่สุด เมื่อเรือแล่นในลำแม่น้ำ ชาวบ้านทั้งสองฝ่ายฝั่งก็จะกราบไหว้เหมือนกับพระเจ้า

แผ่นดินฝรั่งเศสเดิมมาเอง ส่วนตัวราชทูตและผู้ช่วยทูตนั้นต้องอยู่ในเรือลำที่สองแล่นตามมาข้างหลัง

เมื่อเชัวลิเยร์ เดอ โซมอง ลังเกตเห็นว่า ประชาชนพลเมืองยกมือไหว้แต่เรือลำแรก เขาจึงเกิดความไม่พอใจอีก ร้องขอว่า ในวันต่อไปจะต้องยอมให้เขานั่งอยู่ในเรือลำเดียวกับพระราชสาลี เพราะเขาต้องการให้ชาวบ้านไหว้ขาดวย

เมื่อการเดินทางทางน้ำล้วนสุดลงและจะต้องแห่พระราชสาลีทางบกต่อไป ท่านราชทูตฝรั่งเศสก็เกิดวิตกว่า จะไม่มีคนไหว้ จึงไม่ยอมให้ฝ่ายไทยอัญเชิญพระราชสาลีของ แต่จัดการให้บาทหลวงเดอ ชัวซี เป็นผู้ถือพานพระราชสาลีเดินเดียงข้างตัวราชทูตภายใต้เงาพระกลดที่กันพระราชสาลีนั้นไว้ การกระทำเช่นนี้มีผลตีเป็นอย่างมาก เพราะเมื่อชาวบ้านก้มลงกราบไหว้พระราชสาลี ทั้งตัวเชัวลิเยร์ เดอ โซมอง ราชทูตและบาทหลวงเดอ ชัวซี ผู้ช่วยทูตต่างก็รับไหว้ด้วยใบหน้าที่อิ่มเอิบ

การฝ่าสมเด็จพระนราธิณัณีปีปฏิหาราชอย่าง เพระเชอวัลลิเยร์ เดอ โซมอง ไม่ยอมที่จะคลาน หรือก้มลงกราบพระเจ้าแผ่นดินแบบไทย จึงเป็นที่ตกใจกันว่า ตัวทูตเพียงแต่ต้องคำนับศีรษะลงอย่างต่ำที่สุด นอกจากนั้น ตามธรรมดากล่าว เวลาถวายพระราชสาลีต่อพระเจ้าแผ่นดินไทย ขุนนางผู้ใหญ่ของไทยจะรับจากมืออุทูตไปถวายต่อพระเจ้าแผ่นดินเอง

ในการนี้ เชัวลิเยร์ เดอ โซมอง ยืนยันว่า เขายังต้องการถวายพระราชสาลีของพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ต่อพระทัตถ์ของสมเด็จพระนราธิณีเอง เมื่อฝ่ายไทยยินยอมให้ทำเช่นนั้น เขายังดื้อต่อไปว่า เขายังไม่ยอมยกพระราชสาลีขึ้นเหนือศีรษะ เพื่อที่จะถวายต่อสมเด็จพระนราธิณี ฝ่ายไทยจึงแก้ไขปัญหานี้ โดยยกพระราชบัลลังก์ที่พระ

นารายณ์ทรงประทับไว้ให้สูงมาก เป็นการบังคับให้เชอวาลิเยร์ เดอ โซมองต้องยกพานพระราชสาลีขึ้นเหนือคีรีจะจึงจะถึงพระหัตถ์ของ สมเด็จพระนารายณ์ได้

แต่ถึงแม้จะจัดทำเช่นนี้ ความอดดีของราชทูตฝรั่งเศสก็มิได้เปลี่ยนแปลง ในประวัติศาสตร์เล่าไว้ว่า เมื่อคณะราชทูตฝรั่งเศਸมาถึงห้องพระโรง ก็ไม่เห็นองค์พระเจ้าแผ่นดิน เพราะมีพระวิสูตร (ม่าน) กันพระองค์อยู่ ครั้นเจ้าพนักงานทูตได้รู้ดพระวิสูตรแล้วจึงเห็นองค์ สมเด็จพระนารายณ์ประทับอยู่บนบัลลังก์ที่สูงมาก เชอวาลิเยร์ เดอ โซมองเห็นดังนั้นก็ตกใจ รู้ตัวว่าหลงกลฝ่ายไทย จะแกลงบังคับให้ยกพระราชสาลีขึ้นเหนือคีรีจะ จึงกระซิบกับบาทหลวงเดอ ชัวซีว่า

“ข้อที่ได้สัญญาไว้ เขาทำลืมเสียแล้ว แต่ทำอย่างไรก็จะไม่ถวายพระราชสาลีให้สูงเกินตัวเรา”

เชอวาลิเยร์ เดอ โซมอง ถวายคำนับต่อสมเด็จพระนารายณ์แล้วแล้วนั่งลงบนเก้าอี้ที่จัดไว้ เอาหมากสวมคีรีจะอ่อนค่ากราบบังคมทูล เสร็จก็เดินตรงเข้ามายังที่ประทับ มือขวาถือพานทองที่มีพระราชสาลี พระเจ้าหลุยส์ที่ 14 วางอยู่ ครั้นมาถึงใกล้ล้องค์สมเด็จพระนารายณ์ก็ยกแขนขึ้นเพียงเล็กน้อย เจ้าพระยาวิชเยนทร์ อัครมหาเสนาบดีชาวกรีก ของสมเด็จพระนารายณ์คลานตามกันมาและพูดกับราชทูตฝรั่งเศส พร้อมทั้งทำท่าด้วยมือว่า

“ชูให้สูงขึ้นๆ”

เชอวาลิเยร์ เดอ โซมอง แกลงทำเป็นไม่ได้ยินและมองไม่เห็นยกพระราชสาลีขึ้นสูงอีกเล็กน้อย แต่ไม่ยอมให้เกินคีรีจะเข้าอยู่ดี สมเด็จพระนารายณ์ทรงเห็นดังนี้ ก็ทรงพระสรวลออกมา และทรงยืนขึ้นก้มพระองค์ลงมาครึ่งหนึ่งเพื่อหยิบพระราชสาลีนออกจากพานทอง

ราชทูตฝรั่งเศสจึงถวายคำนับอีกครั้งหนึ่งเป็นอันลิ้นพิธีแบบไม่มีฝ่ายใดชนะ ราชสาลีของพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 นั้นมีความว่า

“เรามีความเสียใจเป็นอันมากที่ได้ทราบว่า ราชทูตที่พระองค์ได้จัดส่งมาหาเราเมื่อปี ค.ศ.1681 (พ.ศ.2224) ได้ถูกอับปางสูญหายไปแล้ว เราได้ทราบจากบาทหลวงมิชชันนารีที่ได้กลับมาจากเมืองไทย และได้ทราบจากจดหมายที่เสนอต่อเราได้รับจากผู้ที่พระองค์ทรงมอบหมายการสำคัญๆ นั้นว่า พระองค์โปรดဏยาจากจะเป็นพระราชนมตรีกับตัวเรา เรา มีความประสงค์จะตอบแทนพระราชนมตรีของพระองค์ จึงได้จัดให้เชอวาลิเยร์ เดอ โซมอง เป็นราชทูตของเรา เพื่อไปเฝ้าพระองค์ เรา มีความยินดีที่จะค่อยหาโอกาสขอพระเดชพระคุณในการที่พระองค์ยังคงปกครองและบำรุงพวกลังนราชนมิชชันนารีอีก ซึ่งไปทำการสั่งสอนศาสนาคริสต์ียนต่อไปร่ำข้าแผ่นดินของพระองค์ และการที่ตัวเรามีความนับถือพระองค์โดยเฉพาะ จึงกระทำให้เรามีความประสงค์อย่างให้พระองค์ได้ฟังคำสอนของพวกลังนราชนมิชชันนารีอีก ซึ่งไปทำการสั่งสอนศาสนาคริสต์ให้กับชาวไทย เพื่อจะได้ทรงทราบถึงความจริงแห่งกฎหมายของพระผู้เป็นเจ้าที่แท้ เราได้มอบให้ราชทูตของเรา นำของปลอกฯ ในเมืองของเราไปถวายต่อพระองค์ เพื่อเป็นเครื่องแสดงความนับถือของเรา และราชทูตก็จะได้ทูลให้ทรงทราบว่า เรา มีความประสงค์อย่างใดสำหรับให้ไปร่ำข้าแผ่นดินของเราได้ หากผลประโยชน์ในการค้าขายด้วย ในที่สุด เราขอพระผู้เป็นเจ้าได้โปรดเพิ่มพูนพระเกียรติยศของพระองค์ด้วย”

ส่วนข้อความที่เชอวาลิเยร์ เดอ โซมอง กล่าวกราบทูลต่อสมเด็จพระนารายณ์นั้นฟังดูหวานและยืดยาว และไม่ค่อยจะสุภาพ สมกับเทศะเท่าไร เพราะมีการสอนศาสนาประกอบเข้าไปอยู่อย่างไม่เหมาะสมสมตอนหนึ่งมีข้อความว่า

“ให้ทรงพระราชนิรันดร์ว่า อิทธิอำนาจชึ่งพระองค์ได้มีอยู่นั้น จะถือได้อย่างเดียวว่าเป็นเจ้าอันเที่ยงแท้ ชึ่งปักครองสวรรค์และพิภพ ด้วยการนี้เป็นเหตุที่ควรจะคิดสำคัญมากกว่าที่จะนับถือการเทวดาซึ่งรุ่งเรืองอยู่ที่ตะวันออก ถ้าพระองค์จะมีพระทัยจะฟังจากพระลังษราช และพากมิชชันนารี ที่เข้าได้อยู่ที่นี่ ในเวลานี้ อนึ่ง จะเป็นข่าวอันรับรองโดยดี ที่ข้าพเจ้าจะได้ทูลแก่พระเจ้าแผ่นดิน ซึ่งเป็นเจ้าของข้าพเจ้าให้ทรงทราบว่า พระองค์ได้ทรงตามหาน้องด้วยความจริงอันนี้แล้วได้ทรงรับคำสอนตามศาสตร์คริสต์ดังนี้แล้ว พระเจ้าแผ่นดินของข้าพเจ้าก็จะมีความนับถือรักใคร่ในพระองค์ทวีมากขึ้น”

หนังสือสำคัญของพระรัชท์เสียนเล่าต่อไปว่า สมเด็จพระนารายณ์ได้ทรงอนุญาตให้ราชทูตผู้นี้เฝ้าอยู่ประมาณ 1 ชั่วโมง ในระหว่างเวลานี้ เชื้อวลาดิเมียร์ เดอ โซมอง ก็ได้กราบทูลเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 โดยมีเจ้าพระยาวิชเยนทร์อัครมหาเสนาบดีชาวกรีกทำตัวเป็นล่ำอยู่ในประวัติศาสตร์กล่าวไว้ว่า เพราะทูตฝรั่งเศสพูดจาไม่ค่อยเหมาะสม โดยต้องการที่จะมีข้อความสอนศาสตราเข้าแทรกอยู่เสมอ เจ้าพระยาวิชเยนทร์จึงต้องแปลบ้าง ไม่แปลบ้าง หรือบางทีก็เกลังแปลไม่ตรงกับที่พูด

หลังจากพิธีเข้าเฝ้าเสร็จลิ้นไปแล้ว ลังษราชเดอ เมเตโลโบลิส พระรัชท์เสสสูงสุดในประเทศไทยถึงกับต้องมาเดือนตัวราชทูตให้ระวังในข้อคำที่ท่านกล่าวแสดงความประหลาดใจที่คณฑูตฝรั่งเศสมีความเข้าใจว่า พระเจ้ากรุงไทยจะทรงเปลี่ยนศาสตราเข้ารีตได่ง่ายๆ และตีเตียน เชื้อวลาดิเมียร์ เดอ โซมอง ว่า ใช้คำพูดแรงนัก คำที่กราบทูลนั้นไม่ได้พูดเรื่องอื่นนอกจากศาสตรา เกือบจะเป็นหนังสือเทคโนโลยี หาใช่คำยอมพระเกียรติไม่

การที่ลังษราชฝรั่งเศสตักเตือนนี้ เชื้อวลาดิเมียร์ เดอ โซมอง กลับมองเห็นไปว่า ลังษราชนั้นขาดกล้าว เชื้อวลาดิเมียร์ เดอ โซมอง กล่าวว่า ที่มาคราวนี้ต้องการจะปฏิบัติหน้าที่ให้สำเร็จ เพราะฉะนั้นเวลาที่จะทูลอะไรต่อพระเจ้ากรุงไทย จะต้องพูดตรง อ้อมค้อมไม่ได้

คนที่จะลากก่าวดูจะเป็นบาทหลวงเดอ ชัวซี ซึ่งเข้าใจสถานการณ์ในเมืองไทยได้ดี ท่านบาทหลวงเขียนบันทึกไว้ว่า

“ข้าพเจ้าได้ทราบแน่แก่ใจอยู่แล้วว่า การที่พูดกันว่า พระเจ้ากรุงไทยจะทรงเข้ารีตนั้น เป็นคำพูดที่เกินกว่าเหตุมากข้าพเจ้าได้รู้สึกอยู่ว่า พระเจ้ากรุงไทยทรงยอมที่จะปกคล้องพากเข้ารีต แต่หากใช้พระองค์เอง จะทรงเข้ารีตด้วยไม่ การที่พระองค์ทรงปฏิบัติเช่นนี้ก็โดยพระราชดำริ จะชักนำให้ชาวต่างประเทศและสินค้าได้เข้าไปในพระราชอาณาเขต เพื่อเป็นทางป้องกันมิให้พากอ่อนล้าตามมาชั่วแหงรังแกได้ เพราะบรรดาเจ้าแผ่นดินฝ่ายอินเดียทุกองค์ก็มีความกลัวพากอ่อนล้ามาก”

เชื้อวลาดิเมียร์ เดอ โซมอง ได้มีโอกาสเข้าเฝ้าพระนารายณ์อีกหลายครั้ง โดยมีเจ้าพระยาวิชเยนทร์เป็นล่ำอยู่ทุกครั้งไป ถือแม่ท่านราชทูตฝรั่งเศสจะไม่ยอมเลิกทำตัวเป็นพระสอนศาสตรา สมเด็จพระนารายณ์ก็ทรงกรุณาให้อภัย เวลาที่เชื้อวลาดิเมียร์ เดอ โซมอง มีความคลั่งศาสตราขึ้นมา พระองค์จะทรงนิ่งเสีย แต่ในบางครั้งก็รับสั่งเป็นการสั่งสอนว่า ทรงนับถือศาสตราพุทธซึ่งมีผู้คนนับถือต่อๆ กันมาถึงเวลา 2228 ปีแล้ว เพราะฉะนั้น ที่จะให้เปลี่ยนศาสตราเสียนนั้นเป็นการที่พระองค์จะทำไปไม่ได้

พระมหากรุณาของสมเด็จพระนารายณ์มหาราชที่มีต่อชนชาติศาสตร์อื่นนี้ พากพระรัชท์เสสในเมืองไทยมีความเข้าใจดีกว่าคณฑูตถ้าเราอ่านจดหมายที่พระรัชท์เสสเขียนในสมัยนั้น จะเห็นข้อความชุมเชย

พระทัยของพระเจ้าแผ่นดินไทยที่ไม่ทรงกีดขวาง ห้ามปราบความคิดความนับถือของชนชาติอื่น พระองค์หนึ่งเชียนไว้ว่า

“ข้าพเจ้าเชื่อว่า ในโลกนี้จะหาเมืองใดที่มีศาสนาอย่างมากและที่อนุญาตให้ปฏิบัติตามศาสนาตนนั้นๆ ได้เท่ากับเมืองไทย เท็นจะหาไม่ได้อีกแล้ว พากที่ไม่ได้นับถือศาสนาคริสเตียนก็ต้องพากเข้ารีตก็ต้องพากมะหมัดก็ต้องชี้แยกออกเป็นคนเป็นหมู่ ก็ปฏิบัติการศาสนาตามลัทธิของตัวได้ทุกอย่าง โดยไม่มีข้อห้ามปราบ กีดขวางอย่างใดเลย”

พระอีกองค์หนึ่ง ชื่อลังษราด เดอ เบริก เชียนไว้ว่า

“พากไทยพูดว่า สรรค์เบรียบเหมือนพระราชวังอันใหญ่ และหนทางทั้งหลายก็มารวมอยู่ที่สรรค์ทั้งนั้น หนทางบางแห่งก็ลับ บางแห่งก็มีคนไปมาบาน บางแห่งก็ไปยาก แต่จะอย่างไรก็ตาม หนทางเหล่านี้ก็ไปรวมอยู่ที่พระราชวังทั้งลับ ลูกแล้วแต่ความดี ความชอบที่มนุษย์ได้แล้วหาได้”

เชาวาลิเยร์ เดอ โชนอง ทำหน้าที่ราชทูตในประเทศไทยเป็นเวลาเพียง 4 เดือน จึงเดินทางกลับประเทศฝรั่งเศสในเดือนธันวาคม พ.ศ.2228 ในการเดินทางกลับคราวนี้ สมเด็จพระนารายณ์มหาราชทรงแต่งตั้งให้พระวิสูตรสุนทร (โกษาปาน) เป็นราชทูตเชิญพระราชลาสันของพระองค์ และเครื่องราชบรรณาการไปเจริญพระราชไมตรีตอบแทนพระเจ้าหลุยส์ที่ 14.

เชิญ ที่เยี่ยรำไปแล้ว

กาแฟ คุณประโยชน์

พลัง !

ถ้ายกระเบื้องใบเล็กหลุดจากมือทารกวัยเกือบ 2 ขวบ แตกกระจายบนพื้น ทันทีที่เห็น ความเลี้ยดตายทำให้ดิฉันเกือบจะตีเข้าให้ที่ขาneya นั้นแล้ว แต่เกี้ยงมือไว้ได้ สิ่งที่ทำได้ก็คือล่งเสียงเข้มเข้าใส่

“อืบอื้น !”

ลูกสาวจะอมซนของแม่บ้านร้องให้จ้า กับการกระทำที่ไม่รู้ประลีประสาของตัวเอง และคงนึกจนน่าว่าทำไม่ผู้ใหญ่ต้องดูมากถึงขนาดนี้ เหอเคยทำของเล่นและถ่ายชามแตกหักมาหลายครั้งแต่ก็ไม่เคยโดนดูมากถึงขนาดนี้

แต่นั่นก็คงจะเป็นการเรียบรู้ในเบื้องต้นของเธอว่า ทำไมของบางอย่างทำเสียหายได้ แต่ทำไมของบางอย่างทำให้คนอื่นกรธ อีกหน่อยเธอ ก็จะรู้เองว่า เพราะของสิ่งนั้นมีคุณค่าต่อความรู้สึกของ คนนั้นนั่นเอง

ถ้ายในนี้เป็นถ้ายขนาดเล็ก เหมาะเป็นถ้ายชาหรือถ้ายกาแฟสด เช่นขันแบบเอสเพรสโซ เป็นของฝากจากเพื่อนรักของดิฉันเมื่อครั้งที่เธอ ทำงานอยู่ที่ยุโรป สิ่งนี้อาจไม่มีความสำคัญมากเท่าไหร่ ถ้าไม่ใช่เป็น เพราะว่ามันมีความทรงจำติดมากับถ้ายในนี้ด้วย

ในห้วงเวลาหนึ่ง เมมฟิสครีมได้เข้าครอบงำชีวิตของเพื่อนดิฉัน เธอและสามีชาวต่างประเทศเพิ่งหย่ากันได้ไม่นาน 2 ปี แล่นนั้นยังไม่หมด และชวนให้นึกถึงอยู่เสมอ เป็นห้วงเวลาของการตั้งคำถาม ค้นหาคำตอบ และเยี่ยวยาตัวเอง ดิฉันรับรู้เรื่องราวทั้งหมด เห็นใจเพื่อน แต่ก็ทำได้ เพียงแค่ช่วยปลอบใจ

ชีวิตต่างแดนที่เคยอบอุ่น มีคนอยู่เคียงข้าง ในวันหยุดได้ขับรถ ท่องเที่ยวไปตามเมืองต่างๆ อย่างมีความสุข กลับกลายเป็นชีวิตที่ต้อง อยู่ตามลำพัง ที่เหลวรายที่สุดก็คืออยู่กับความเงียบเหงา และนี่คือที่มา ของถ้ายในนี้ เมื่อรู้สึกว่าหมกมุนอยู่กับเรื่องที่แก้ไขไม่ได้ manner เกินควรแล้ว เพื่อนดิฉันเริ่มห่องเที่ยวไปตามที่ต่างๆ บ่อยครั้งที่มีช่วงหยุดยาว เธอขึ้น รถไฟไปเวียนนา, ปารีส, บรัสเซลล์ และที่อื่นๆ เพื่อคลายความโศกเศร้า และทำตัวให้เคยชินกับการนั่งดื่มกาแฟคนเดียว กินอาหารตามลำพัง

แต่ถึงกระนั้นเธอ ก็ยังคงฝ่าครุ่นคิดถึงคำถามที่อย่างไร ก็ไม่ได้ คำตอบที่ถูกใจสักที

เพื่อนรักของดิฉันอีกคนหนึ่ง เมื่อจบคอร์สสัมมนาที่อังกฤษ ได้ แระไปเยี่ยมเธอ เมื่อถึงเวลาลับก็ได้ประคบประหงมถ้ายในนี้มาให้ดิฉัน

มันเป็นของฝากจากเพื่อน ขณะที่ในใจปีกคลุ่มไปด้วยความทรงหม่น เธอเขียนโน้ตแนบมาว่า เธอได้ถ่ายน้ำรักในน้ำขยะที่เดินเที่ยวเดร็ดเที่ยว เหว่ และเดียวดายอยู่ที่เมืองชายแดนเล็กๆ แห่งหนึ่งของฝรั่งเศส มัน เป็นถ้ายเก่าที่เนื้อกระเบื้องมีรอยแตกร้าวแล้ว แต่ก็ยังสวยงามด้วย ลวดลายอ่อนหวานของใบไม้ลไตล์อาร์ตโนโว

เธอยังบอกอีกว่าใช้ถ้ายในนี้ดื่มชาหรือกาแฟ เราจะรู้สึกเหมือน ได้ดื่มกินใบไม้ลวยๆ ที่หล่นอยู่กันถ้ายไปด้วย

เพราะอย่างใช้มันบ่อยๆ ดิฉันจึงไม่คิดที่จะเก็บมันไว้ในตู้เพื่อดู เท่านั้น นอกจากใช้มันเป็นถ้ายกาแฟยามที่ต้องการดื่มเพียงเล็กน้อยแล้ว ดิฉันยังใช้มันเป็นถ้ายใส่維ิตามินที่กินประจำ และบางทีก็เปลี่ยนหน้าที่ ของมันเป็นถ้ายใส่ของจุกจิก เช่น คลิปหนีบกระดาษ วางไว้บนโต๊ะเขียน หนังสือ

ถ้ายในนี้จึงอยู่ในชีวิตประจำวันของดิฉันตลอดมา เดียววางไว้ ตรงโน้นตรงนี้ อีกทั้งไม่ได้ค่อยระมัดระวังว่าต้องวางให้ใกล้มือเด็ก ใน ที่สุดมันก็ต้องแตกไปเป็นชิ้นๆ

เมื่อaramณ์ลงบลง ดิฉันจึงคิดได้ว่า ไม่น่าที่จะต้องหงุดหงิด มากมาย ที่จริงมันแตกไปก็ต้องมีกัน มันอาจเป็นของที่ระลึกที่เกี่ยว พันกับความทรงจำที่สำคัญครั้งหนึ่งในชีวิตของเพื่อนรัก แต่เหตุการณ์ นั้นก็ได้ผ่านไปแล้ว ตอนนี้เพื่อนของดิฉันมียิ่งสดใส และกำลังสนุกสนาน ใหม่ๆ ในชีวิต เธอคงไม่รู้สึกอะไรมากนักหรอก ถึงรู้ว่าถ้ายในนี้แตก ไปแล้ว เธอคงเคยพูดสนุกๆ ด้วยซ้ำว่า บางครั้งเธอ ก็เป็นคนชี้ล้ม !

ดิฉันเห็นด้วย เราชารเรียนรู้ที่จะลืมในสิ่งที่ควรลืม

วันหยุดวันหนึ่งเมื่อไม่นานมานี้ ดิฉันนึกอย่างเปลี่ยนภาพ ประดับในห้องทำงานและห้องนั่งเล่น เพราะชื่อกรอบรูปสำเร็จรูปหลาย

ขนาดมาจากการร้านยาบีท ซึ่งทำให้สนุกในการติดรูปต่างๆ ด้วยตนเอง
ที่สำคัญ ไม่ต้องเลี้ยวหาอยากร่วมไปสั่งทำตามร้าน

ดิฉันขอให้เมื่อปีนี้มาช่วยถือรูปเพื่อติดรูปให้เหมาะสมกับระดับ
สายตา ภาพที่ดิฉันเปลี่ยนใหม่ครั้งนี้หลายแบบและหลายขนาด เช่น
ภาพถ่ายวัยเด็ก ภาพการ์ดถ้อยคำต่างๆ ซึ่งเป็นงานดีไซน์เก่าๆ ภาพ
รีปรัตต์ชั้น รูปใบหน้าคน ผลงานของ พอล คลี ภาพเลียนลายอ่อนไหว
ของอักษรจีน และภาพแอบสเตร็คต์สีสันเจิดจ้า ที่ดิฉันซื้อมาจาก
แหล่งเลอร์เล็กๆ จากฝรั่งเศส ที่ดูครั้งใด คำว่า VIVE LA VIE เป็นต้อง
กระโดดออกมากจากภาพ ปลุกเร้าความมีชีวิตซึ่ว่าให้เกิดขึ้น

เมื่อติดภาพเสร็จ ดิฉันมองดูด้วยความพอใจ แต่เมื่อปีนี้ของ
ดิฉันกลับพูดขึ้นว่า

“ภาพชุดใหม่นี้ดูมันไม่ค่อยเข้ากันเลย ปกติคุณจะติดภาพที่มันดู
เข้าชุดกันอย่างห้องรับแขกข้างล่าง ดูสวยดี”

ดิฉันอดทนกับความเห็นของเธอไม่ได้ และก็อย่างที่เธอวิจารณ์
ภาพที่ติดอันใหม่นี้มันดูไม่เข้ากันจริงๆ มีทั้งภาพถ่าย ภาพเขียน และ
ภาพลายเส้น

อะไรทำให้ดิฉันติดภาพแตกต่างไปจากที่เคยทำ?

นั่นคงเป็นเพราะว่าดิฉันคิดว่าห้องนี้เป็นห้องส่วนตัวอย่างแท้จริง
เป็นที่ที่ดิฉันคิดหรือทำอะไรตามลำพัง เลยอยากให้มีอะไรที่ตัวเองชอบ
ทุกอย่าง ไม่เหมือนห้องรับแขกที่มีคนแะวะเวียนไปมาบ้าง ทำให้ต้อง^{ก็}
คิดถึงสายตาของคนอื่นด้วย จึงต้องจัดของตกแต่งและภาพประดับต่างๆ
ให้เข้ากัน จะว่าดิฉันกังวลกับคนอื่นมากเกินไปก็ไม่น่าจะใช่ เพราะจะ
ว่าไปแล้ว ดิฉันชอบภาพทุกภาพที่ติดอยู่ในห้องรับแขกขั้นล่าง เพียงแต่
ว่าดิฉันจัดอารมณ์ของภาพให้อยู่ในสไตล์เดียวกัน เพราอย่างให้

บรรยายคโดยรวมของห้องดูเรียบร้อยและกลมกลืนเท่านั้นเอง

อย่างไรก็ตาม ดิฉันนี่กับคำทักของแม่บ้าน ขณะที่เธอค่อยอยู่
ร่ว่างดิฉันจะตัดสินใจอย่างไร จะเปลี่ยนใจหรือไม่ แต่แล้วดิฉันก็อกกับ
เธอลั้นๆ ว่า

“เดี่ยวนี้นั้นชอบแบบนี้ ถึงมันจะดูไม่ค่อยเข้ากันเท่าไหร่”

ดิฉันพินิจดูภาพแต่ละภาพที่เพ่งติดไปใหม่ เมื่อมองดูโดยรวมแล้ว
การจัดภาพครั้งนี้ออกจะสะเปะสะปะไปลักษณะอย แต่จะทำอย่างไรได้
ดิฉันผูกพันกับภาพทั้งหมดนี้ไปเสียแล้ว แต่ละภาพเป็นตัวแทนอารมณ์
และความรู้สึกในแต่ละขณะของดิฉัน บางภาพเป็นความทรงจำดีๆ ใน
วัยเด็ก บางภาพให้ความรู้สึกดีมีดีในสิ่งที่ดิฉันกำลังสนใจไฟห่า และ
บางภาพค่อยเดือนสติให้ดิฉันรู้ว่าอารมณ์ในหัวของนั้นๆ เป็นอย่างไร

อย่างภาพรูปใบหน้าคนของ พอล คลี ถ้าวันไหนอารมณ์ดี เปิก
บาน ดิฉันก็จะรู้สึกว่าภาพนั้นยิ่มหัวไปด้วย และถ้าวันไหนเชิง หงุดหงิด
ภาพนั้นกลับมีใบหน้าบึ้งตึงให้เห็น

ภาพทั้งหมดอาจดูไม่เข้ากัน ไม่สมดุล และไม่กลมกลืน แต่ชีวิต
จริงมันก็เป็นอย่างนี้ด้วยไม่ใช่หรือ? ชีวิตไม่ได้สวยงามทุกขณะ และเรา
ก็ไม่อาจบังคับให้มันดูดี หรือเป็นอะไรที่สวยๆ อย่างที่เราต้องการให้มัน
เป็นดังใจได้ทุกครั้ง เราอาจจะไม่ชอบ แต่นี่ก็คือชีวิตของเรา

ภาพสวยๆ ที่ดูเหมาะสมคู่กันนั้น อาจเปรียบได้กับชีวิตคนคู่หันนึง
ที่สายตาคนภายนอกมองว่าเหมาะสมสมกัน เป็นคู่ที่ไปกันได้ดี แต่ใครจะรู้
บ้างว่าในความเหมาะสมสมและดูดีนั้นที่จริงแล้วอาจจะมีความไม่สมดุลกันอยู่
มันเป็นเรื่องที่ยากเพราบางทีเจ้าตัวก็ยังไม่รู้เลย

ดิฉันคิดถึงถ้อยของฝากจากเพื่อนที่แตกไป และนึกถึงความรัก
ของเธอ เมื่อครั้งที่ยังหวานชื่น จำได้ว่าเมื่อพบกันดิฉันชื่นชมสามีของ

ເຂົ້ານາກ ໄນໃໝ່ເພີ່ມເພົະຄຸນສົມບັດກາຍນອກຂອງເຂາທີເປັນຄົນຮູ່ປ່າງ
ໜ້າຕາດີເຫັນນັ້ນ

ດິຈັນເຄີຍອອກປາກໝວ່າເຂາເປັນຝຣັ່ງທີ່ອ່ອນໂຍນ ຈິຕໃຈດີ ເຂົ້າໃຈ
ອາຮມນີ້ແລະຄວາມຮູ້ສຶກຂອງຄົນເອເຊີຍ ທີ່ເປັນກົດເກີບເພື່ອນຂອງດິຈັນທີ່
ເປັນຄົນນຸ່ມນວລ ແລະມອງໂລກໃນແຜ່ດີເປັນທີ່ສຸດ ແຕ່ກາຍໄດ້ທ່າທີ່ດູ່ເກມະສົມກັນ
ດິຈັນໄມ້ຮູ້ເລີຍວ່າຄວາມໄມ້ເຂົ້າໃຈກັນເຮັມຕັ້ງເຄົາ ແລະນຳໄປສູ່ກາຍຫຍ່າຮັງໃນທີ່ສຸດ

ປະສົບກາຮົນເປັນສິ່ງສຳຄັນໃນກາປະປະດັບປະປອງຊື່ວິຕຸ່ມ່ຍ່າງທີ່
ຜູ້ໃຫຼຸ່ນນຸກ ບາງຄູໂຈົດທີ່ຊື່ວິຕຸ່ມໄມ້ມີປັ້ນຫາໃດໆ ບາງຄູ່ຕ້ອງໃຊ້ເວລາປັບຕ້າ
ເຂົ້າຫາກັນ ບາງຄູ່ຕ້ອງຈາກກັນດ້ວຍຄວາມຮູ້ສຶກທີ່ປວດຮ້າວ ເພຣະອີກຝ່າຍໜຶ່ງ
ເກີນແກ່ຕົວແລະທຳພິດຮ້າຍແຮງ ແລະບາງຄູ່ຄົງຕ້ອງທຳໃຈຍອນຮັບວ່າຕ່າງ
ເກມະສົມກັນເພີ່ມຂ່າຍ ແລະໄມ້ມີຄຣິດໃກຣຸກອຍ່າງທີ່ຄົນທົ່ວໄປສອນ
ຕັດລິນ

ດັ່ງເຂົ້າຄູ່ຂອງເພື່ອນດິຈັນ ດຶງແມ່ມີເພື່ອນດິຈັນແລະຄົນທີ່ເຮັດເຄີຍຜູກພັນ
ເສຣາເລີຍໃຈກັບສິ່ງທີ່ເກີດຂຶ້ນ ແຕ່ທັງສອງກີ່ໄມ້ໄດ້ກ່າວທ່າກັນຮຸນແຮງ ທັ້ງຄູ່ຮ້າວ
ດຶງຈຸດທີ່ຊື່ວິຕຸ່ມໄມ້ອ່າຈຽວທາງກັນຕ້ອໄປໄດ້ ແລະຄວາມທີ່ທັງສອງຕ່າງກີ່ເປັນຕ້າ
ຂອງຕ້ວເອງ ເຮື່ອງຈຶບເຮົວຂຶ້ນ

ໃນສ່ວນຂອງເພື່ອນດິຈັນ ເຮັດເລືອຊ່ອງວ່າງໄວ້ສໍາຮັບທໍາຄວາມເຂົ້າໃຈ
ເນື້ອເວລາຜ່ານໄປ ຄວາມເຈັບປາດທາຍໄປ ຄວາມເຂົ້າໃຈກີ່ແຈ່ນຫັດຂຶ້ນ ເຮັດ
ຕະຫັກຮູ້ວ່າຊື່ວິຕຸ່ມເປັນເຮື່ອງລະເອີຍດ່ອນແລະສັບສ້ອນ

ນອກຈາກນັ້ນທັນຄົດໃນກາມອອງໂລກແລະຊື່ວິຕຸ່ມຂອງຄົນເຮົາ ກີ່ຢັ້ງ
ເປັນແປງໄປຕາມວ່າຍ ເປັນໄປຕາມເຫດກາຮົນທີ່ເຂົ້າມາກະທບໃນແຕ່ລະ
ໜ່ວຍຂອງຊື່ວິຕຸ່ມອີກດ້ວຍ

ຕອນນີ້ເພື່ອນຮັກຂອງດິຈັນກັບມາທໍາງານທີ່ກຽງເທິພາ ແລ້ວ ລ່າສຸດ
ເຮັດໃຫ້ຂອງຂ່າວ່ັນດິຈັນເປັນເຂັ້ມກັດແກ້ວຄຣິສຕໍລ ດິຈັນໄມ້ໄດ້ດີໃຈເພຣະວ່າມັນ

ເປັນງານດີໃຫ້ນຂອງສວາຣອົກສີ ແຕ່ກີ່ຍອມຮັບວ່າຈູ່ບຸດ້າຄວາມງາມຂອງແກ້ວ
ຮຽມດາ່ ທີ່ໄດ້ຮັບກາຍເຈີຍຮະໄນມາເປັນຍ່າງດີ ສ້າງມາດ້ວຍເຫຼີ່ມມຸນທີ່
ມັກຈົຈຈຽຍໂດຍນາຍໜ່າງຟື້ມືອປະນິຕ

ເນື່ອມອງດູ່ຊີວິຕ ດິຈັນຄົດວ່າຊື່ວິຕຸ່ມກວ່າທີ່ຈະໄດ້ຮັບກາຍເຈີຍຮະໄນດ້ວຍ
ເຫັນເດີຍກັນ ພຶດກັນແຕ່ວ່າ ຄວາມສູ່ງເລີຍ ຄວາມໄມ່ສົມຫວັງ ແລະຄວາມ
ເສຣາໂສກມັກເປັນນາຍໜ່າງທີ່ມີຟື້ມືອເຍື່ຍມທີ່ສຸດ

ຊື່ວິຕຸ່ມທີ່ເຈີຍຮະໄນແລ້ວ ເປັນຊື່ວິຕຸ່ມທີ່ນ່າສົນໃຈ ເປັນຊື່ວິຕຸ່ມທີ່ມີຄ່າ ມັນສັ່ງ
ປະກາຍຄວາມສຸຂ ຄວາມທຸກ໌ ແລະຄວາມເຂົ້າໃຈ ດູ່ສ້າງມາທີ່ເດີຍວ ສ້າງ
ເໜືອນປະກາຍຮະບຍບັນຂອງແກ້ວຄຣິສຕໍລທີ່ດິຈັນກຳລັງຊື່ນ່າມຄວາມງາມ
ຂອງມັນອູ້ນໃນຂະນະນີ້

ນ່າເລີຍໄດ້ໃນຊື່ວິຕຸ່ມຈິງ ດັບກັນໄມ້ໄດ້ເອາປະສົບກາຮົນທີ່ມີຄ່ານີ້
ມາໃຊ້ເຈີຍຮະໄນຊື່ວິຕຸ່ມຂອງຕ້ວເອງສັກເທົ່າໄທຣ.

ຈາກ ຜົວທີ່ເຈີຍຮະໄນແລ້ວ (2542)

คำศัพท์~คำย่อ การการถูก
และการต่างประเทศ

Protocol

1. พิธีการทูต

หมายถึง หลักปฏิบัติ หรือมารยาททางการทูต (etiquette)

ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันในนานาประเทศจนกลายเป็นรูปแบบที่ใช้กันในงานพิธีการ
หรือรัฐพิธีต่างๆ รวมถึงเรื่องเอกสารสิทธิ์ ความคุ้มกัน คำตัวอักษรโiso ฯลฯ

ทั้งนี้ บุคคลซึ่งเป็นหัวหน้ารับผิดชอบด้านพิธีการทูต

เรียกว่า Chief of Protocol

สำหรับประเทศไทย คือ อธิบดีกรมพิธีการทูต

ส่วนเจ้าหน้าที่พิธีการทูต เรียกว่า protocol official

2. พิธีสาร

เป็นความตกลงระหว่างประเทศอย่างหนึ่ง

โดยมากเป็นพิธีสารต่อท้ายสนธิสัญญาหรืออนุสัญญา
หรือพิธีสารแก้ไขเพิ่มเติมสนธิสัญญาหรืออนุสัญญา นั้น

- สถาบันการต่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ •

ญี่ปุ่นกับโครงการ หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์

พรสิริก คงมีสุข

เป็นที่ทราบกันดีว่า ปัจจุบันรัฐบาลของนายกฯ ทักษิณ ชินวัตร ได้ประกาศนโยบายเร่งด่วนเพื่อแก้ปัญหาความยากจนของประชาชนในประเทศไทย โครงการ “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” ก็เป็นหนึ่งในนโยบายดังกล่าวที่ถือการแก้ปัญหาตั้งแต่ระดับราษฎร โครงการนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสร้างความกินดืออยู่ดีให้กับประชาชนท้องถิ่น โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาลินค้า เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของลินค้านั้นๆ ให้สามารถแข่งขันกับลินค้าในตลาดใหญ่ๆ ได้มากขึ้น

จะว่าไปแล้วโครงการดังกล่าวเกิดขึ้นในประเทศไทยได้ระยะหนึ่งแล้ว แต่ยังไม่ได้รับการสนับสนุนด้านเงินลงทุนจากรัฐบาลเท่าที่ควร อีกทั้งไม่มีการจัดรูปแบบอย่างเป็นระบบ จึงยังไม่ประสบความสำเร็จ และไม่ได้รับความร่วมมือจากท้องถิ่นเท่าใดนัก ในขณะที่ประเทศไทยมีปั้นที่ถือเป็นประเทศแม่แบบของโครงการนี้กลับประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี

ลองมาดูกันว่า เช้ามีแนวทางและหลักในการดำเนินการอย่างไร จึงทำให้โครงการนี้ได้รับความสำเร็จอย่างสูง

โครงการนี้มีจุดเริ่มต้นที่จังหวัด Oita ประเทศญี่ปุ่น ในปี พ.ศ. 2522 โดยการริเริ่มของ Mr.Morihiko Hiramatsu ผู้ว่าราชการจังหวัด Oita ที่ได้รับเลือกตั้งเข้ามาในช่วงริเริ่มโครงการจนถึงปัจจุบัน

สาเหตุหลักที่มีการริเริ่มโครงการนี้ก็เนื่องมาจาก การที่ Mr.Morihiko ได้มีโอกาสพูดคุยกับคนในจังหวัด และพบว่าห้องถินนี้กำลังประสบปัญหาในเรื่องของการขาดแคลนประชากรวัยหนุ่มสาวซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการประกอบกิจการ และยังมีปัญหาสาธารณูปโภคไม่เพียงพอ รวมไปถึงการไม่ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลกลางอีกด้วย

Mr.Morihiko จึงคิดว่าการที่ประชาชนประสบปัญหาและร้องเรียนในเรื่องต่างๆโดยไม่ดำเนินกิจการใดๆเพื่อแก้ไขปัญหาเหล่านั้น จะส่งผลเสียต่ozillaมนชน ซึ่งผลร้ายแรงที่สุดก็คือ การขาดแคลนแรงงานในการประกอบการนั่นเอง ดังนั้น การสร้างแรงงานให้แก่ผู้คนในzillaมนชนจึงเป็นสิ่งสำคัญ และต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน

ด้วยเหตุนี้เอง เช้าจึงคิดโครงการ “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” (One Village - One Product) ขึ้น พร้อมๆกับการจัดทำแผนที่เรียกว่า Technopolis เพื่อชักจูงอุตสาหกรรม ที่ใช้ความรู้และเทคโนโลยีระดับสูงให้เข้ามาช่วยปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

ลักษณะของกิจกรรม จะเป็นการให้ผู้คนในแต่ละห้องถินผลิตผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ เป็นผลิตภัณฑ์ที่เป็นความภูมิใจของคนในห้องถิน และเป็นผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมกับลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศท้องถินอย่างน้อยหมู่บ้านละ 1 ผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์ประจำห้องถินนี้ ไม่ได้จำกัดว่าจะต้องเป็นสินค้าอาชจะเป็นการนำวัฒนธรรมท้องถินอย่างดั้นตรีพื้นเมือง การละเล่นพื้นบ้าน และอื่นๆมาประยุกต์ เพื่อพัฒนาให้เกิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม รวมไปถึงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีอยู่เดิมในห้องถินก็ได้ โดยมีการตั้งเป้าหมายไว้ว่า กิจกรรมดังกล่าวจะต้องมีการพัฒนาให้เป็นที่ยอมรับทั่วทั้งญี่ปุ่น และขยายไปสู่ระดับโลกให้ได้ในอนาคต

ทั้งนี้ผู้คนในห้องถินจะเป็นผู้กำหนดว่าจะทำกิจกรรมใด โดยข้าราชการห้องถินจะให้ความร่วมมืออำนวยความสะดวก ประสานงานประชาสัมพันธ์ ช่วยเหลือด้านข้อมูล ให้ความรู้ และทำการศึกษาวิจัยที่เป็นประโยชน์และจะสนับสนุนการประกอบการของประชาชนในห้องถินนั้น

ส่วนค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนโครงการจะมาจากการเงินภาครัฐที่ทางส่วนกลางเก็บได้ และแบ่งคืนให้ตามสัดส่วนของแต่ละจังหวัด

อันที่จริงแล้ว โครงการนี้ไม่ได้ต้องการให้แต่ละzillaมนชนสร้างผลิตภัณฑ์ที่ยังไหญี่หรือหราหรือราคาแพงแต่อย่างใด แต่จุดประสงค์หลักของโครงการกลับเนินที่การสร้างความภาคภูมิใจในผลิตภัณฑ์ที่ตนผลิตได้และพร้อมที่จะรับมือกับการแข่งขันในยุคแห่งโลกาภิวัตน์ที่กำลังทวีความรุนแรงในปัจจุบัน

อย่างไรก็ตาม หากหมู่บ้านใดที่มีกำลังคน วัตถุดิบ และมีศักยภาพในการผลิตพอ ก็สามารถผลิตได้มากกว่าหนึ่งห้องถินนี้ แต่ก็ไม่จำเป็นต้องเป็นผลิตภัณฑ์ที่เป็นรูปธรรมเสมอไป เช่น หมู่บ้านที่มีการผลิตเห็ดหอมหรือมะนาว ก็สามารถที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวและแหล่งวัฒนธรรมได้ในเวลาเดียวกัน

สำหรับการดำเนินการของโครงการนี้มีหลักการพื้นฐานอยู่ 3 ประการ

ประการแรก เป็นการดำเนินการในท้องถิ่น และสามารถสร้างความยอมรับในระดับสากล (Local yet Global) การดำเนินการที่ยังเป็นระดับท้องถิ่นเท่าใด ก็จะยิ่งส่งผลให้ได้รับการยอมรับในระดับสากลมากขึ้นเท่านั้น ดังนั้น การดำเนินการจึงต้องให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่ผูกพันกับท้องถิ่น โดยเน้นให้ผู้คนในท้องถิ่นรวมตัวช่วยเหลือและแข่งขันซึ่งกันและกันในเชิงสร้างสรรค์ เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพสูง

ประการที่ 2 เน้นการดำเนินการที่เป็นอิสระและสร้างสรรค์ (Independence and Creativity) การรวมตัวของชาวบ้านต้องเป็นไปอย่างเสรีและเป็นการพึงตนเอง เนื่องจากทางจังหวัดเห็นว่าหากเป็นการลงทุนด้วยตนเองและเป็นการทำงานด้วยน้ำพักน้ำแรงของตัวเองแล้ว จะทำให้เกิดแรงจูงใจในการทำงาน เพราะไม่อยากขาดทุน

ดังนั้น หน่วยงานราชการจึงไม่ได้ให้การช่วยเหลือในรูปของเงินอุดหนุน แต่จะเป็นการช่วยเหลือในด้านการให้ข้อมูล การให้คำแนะนำด้านเทคโนโลยี ค้นคว้าวิจัยด้านการเพิ่มผลผลิต การพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆ การให้ความรู้ที่จะช่วยให้เกิดการประหยัดน้ำทุนและพลังงาน การเป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาด้านการผลิตต่างๆที่ชาวบ้านประสบ โดยเป็นลักษณะการหารือร่วมกันระหว่างชาวบ้านกับหน่วยงานของท้องถิ่น รวมทั้งการช่วยประชาสัมพันธ์สินค้าต่างๆตั้งแต่ในระดับจังหวัด ระดับประเทศ และระดับระหว่างประเทศ

และประการสุดท้าย ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (“One Village - One Product ” Movement as a Human

Resources Development Activity) ทางจังหวัดจะจัดให้มีความสำคัญมากกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพราะถือว่าการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่จะส่งผลให้โครงการประสบความสำเร็จ โดยทางจังหวัดได้จัดตั้งโรงเรียนฝึกอบรมชื่อ “ Land of Abundance ” Training School (ที่มาของชื่อโรงเรียนมาจากความหมายเดิมของเมือง Oita ที่หมายถึงดินแดนแห่งความอุดมสมบูรณ์ Land of Abundance)

โรงเรียนนี้จะให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนให้สามารถพัฒนาตนเองนำความเจริญมาสู่ท้องถิ่น และใช้ชีวิตรูกับท้องถิ่น สำหรับการอบรมของโรงเรียนจะเน้นภาคปฏิบัติ ซึ่งจะทำให้นักศึกษาได้มีโอกาสและร่วมมือในการจัดการชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาท้องถิ่นมากขึ้น

ในปัจจุบัน มีผลิตภัณฑ์ในจังหวัดที่อยู่ในโครงการประมาณ 273 ผลิตภัณฑ์ ในจำนวนนี้มี 136 ผลิตภัณฑ์ที่ทำรายได้มากกว่า 1,000 ล้านเยนต่อปี นับว่าเป็นการนำรายได้มาให้แก่ท้องถิ่นเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก

ตัวอย่างกิจกรรมในโครงการที่ประสบความสำเร็จได้แก่ ผลิตภัณฑ์เห็ดหอม ซึ่งเห็ดหอมจากเมือง Oita นั้นเป็นที่ยอมรับว่ามีคุณภาพดีในระดับโลกมีส่วนแบ่งยอดขายในตลาดญี่ปุ่นประมาณร้อยละ 30 นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวน้ำพุร้อนที่เมือง Beppu , เมือง Yunomi และแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ที่ Marine Land อีกด้วย

จะเห็นได้ว่าการที่โครงการนี้ประสบความสำเร็จได้ก็เพราะมีระบบการจัดการที่ดี แต่สิ่งที่สำคัญอีกหนึ่งอย่างนั้นก็คือรัฐบาลของเข้าสามารถลดผลกระทบให้กับชาวบ้านในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการผลิตผลิตภัณฑ์หรือแม้กระทั่งมีส่วนในการพัฒนาถิ่นที่อยู่ให้กลับมาเป็น

แหล่งท่องเที่ยวได้ ซึ่งการทำไร้ด้วยน้ำพกน้ำแร่ของตัวเองนั้น จะก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในผลงานที่ตัวเองได้สร้างขึ้น อันจะส่งผลให้เกิดการสร้างแรงจูงใจในการทำงานได้ในที่สุด

อย่างไรก็ตาม ทางจังหวัดมีความเห็นว่า โครงการนี้จะประสบความสำเร็จได้ต่อไปในระยะยาวหรือไม่นั้น ต้องขึ้นอยู่กับการปฏิบัติการจริงและการดำเนินการอย่างต่อเนื่องของผู้คนในท้องถิ่นด้วย.

จากไก่บ้าน สู่การส่งออก

ยุทธศักดิ์ คงสวัสดิ์

แต่เดิมการเลี้ยงไก่ของคนไทยเป็นการเลี้ยงแบบไก่ใต้ถุนบ้านไก่ที่เลี้ยงเป็นพันธุ์ไก่ อู่ซึ่งเป็นต้นกำเนิดของไก่ชน นอกจากนี้ยังมีพันธุ์ไก่ตะเกา ตะเกาทอง ไก่เบตง ไก่ดำ ไก่แจ้ ฯลฯ ไม่มีระบบการควบคุมโรคและการให้อาหารที่ถูกต้อง

สมัยนั้นชาวบ้านจะเลี้ยงไก่ตามบ้านประมาณบ้านละ 10-20 ตัว โดยไก่จะคุ้ยหาแมลงกินเอง ตอนเย็นชาวบ้านจะปoryข้าวเปลือกให้กินบ้างเป็นบางวันในช่วงไก่ขาดอาหาร เมื่อถึงฤดูฝนหรือบางช่วงเกิดโรคทำ (นิวคาลเชล) โรคหวัดกล่องเลี้ยงอักเสบ โรคฝีดาษไก่ ฯลฯ ไก่ที่เลี้ยงก็จะล้มตายเป็นจำนวนมาก

ความสนใจเลี้ยงไก่เชิงพาณิชย์ในประเทศไทยเริ่มขึ้นในปี 2467 เมื่อหมื่น้อมเจ้าสิทธิพร กฤดากร จัดตั้งฟาร์มบางเบิดที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยเป็นผู้ริเริ่มส่งไก่พันธุ์เลกออร์นเข้ามาเลี้ยงในระบบที่ทันสมัย

บุคคลสำคัญอีกท่านหนึ่ง คือ หลวงสุวรรณวากลกิจ (ศาสตราจารย์ ดร. ทองดี เรศานันท์) ซึ่งได้รับยกย่องนับถือว่าเป็นบิดาแห่งไก่ของประเทศไทยท่านจบการศึกษาจากพิลิปปินส์และเข้ารับราชการเป็นอาจารย์โรงเรียนฝึกหัดครุประภณกสิกร ตำบลพระประโคน จังหวัดนครปฐม เมื่อโรงเรียนฝึกหัดครุประภณกสิกร ได้ย้ายไปอยู่ที่อำเภอบางสะพานใหญ่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ หลวงสุวรรณฯ ก็ย้ายไปด้วย และได้รับการสนับสนุนจากหม่อมเจ้าลิทธิพรในเรื่องการเลี้ยงไก่

ในปี 2484 หลวงสุวรรณฯ และข้าราชการกรมปศุสัตว์ได้ทดลองเลี้ยงไก่พันธุ์ต่างๆ ที่แผนกสัตว์เล็กบางเขน แต่เมื่อมีไก่เต็มโรงเรือนและเริ่มมีการแข่งขันประกวดไก่ที่มีไข่ดกอย่างเป็นทางการเป็นครั้งแรก ก็ได้เกิดสิ่งความมหაเอเชียบูรพาในเดือนอันดับ 2484 ทำให้งานต้องชะงักลง

ภายหลังสองครั้งมาเอเชียบูรพาสองบลงในปี 2488 ปีต่อมา คือปี 2489 หลวงสุวรรณฯ ได้รับการแต่งตั้งเป็นอธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และได้ริมงานเลี้ยงไก่อีกรังหนึ่ง ซึ่งในขณะนั้นาเชียพเลี้ยงไก่เริ่มได้รับความสนใจจากประชาชนมากขึ้น

อนึ่ง ปัญหาสำคัญที่ประชาชนไม่สนใจเลี้ยงไก่ในประเทศไทยมากนัก เนื่องจากเกิดโรคนิวคาลเซิลครั้งใหญ่ ทำให้ไก่ในกรุงเทพมหานครตายแบบทั้งหมด แม้แต่ไก่ที่เลี้ยงโดยหลวงสุวรรณฯเองก็ตายไปมากถึง 80% ทำให้คนไทยขาดการเลี้ยงไก่ไปนานหลายปี

จนถึงปี 2492 เมื่อมีการนำเอาพันธุ์ไก่จากสหราชอาณาจักรมาจังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากเศรษฐกิจดีและมีอาหารหลากหลาย จึงเริ่มมีการเลี้ยงไก่อีกรังหนึ่ง สาเหตุประการหนึ่งที่ผู้คนหันมาสนใจเลี้ยงไก่มากหลังจากหยุดชะงักมานาน เป็นผลจากการรัฐบาลในยุคหนึ่นคือรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้ส่งเสริมการเลี้ยงไก่แทนไก่พื้นเมือง การลั่งพองพันธุ์แม่พันธุ์เข้ามาทดแทนไก่พื้นเมือง

ไก่พันธุ์ใหม่ที่นำเข้ามาเลี้ยง คือ พันธุ์เลกยอร์นและพันธุ์โรดจากสหราชอาณาจักร ซึ่งเป็นไก่ที่มีสายเลือดและสายพันธุ์ต่างๆ ให้ไข่ดกและฟองโตกว่าเดิม ซึ่งเป็นการพิสูจน์ทักษะความสามารถเชื่อเดิมที่ว่าไก่ที่มาเลี้ยงในเมืองไทยจะมีปัญหาไข่ไม่ดก เนื่องจากหลายปีที่ผ่านมา หลวงสุวรรณฯ ได้พยายามทดลองเลี้ยงไก่สายพันธุ์ต่างๆ มาจากหลายประเทศ ไม่ว่าจะมาจากอังกฤษ ญี่ปุ่น เนเธอร์แลนด์ พิลิปปินส์ ฯลฯ แต่ก็ออกไข่ไม่มากนัก

จอมพล ป. พิบูลสงคราม ยังได้สนับสนุนจัดตั้งกองทุนสนับสนุนการเลี้ยงไก่ โดยให้เงินอุดหนุน 2 ล้านบาท นอกจากนี้มีการก่อตั้งสมาคมส่งเสริมการเลี้ยงไก่และจัดการแข่งขันประกวดไก่ที่มีไข่ดกมากที่สุด จนได้แม่ไก่ที่มีไข่ 300 ฟอง/ปี เป็นแม่พันธุ์ นอกจากนี้ ได้สนับสนุนออกหนังสือสารานุภาพนิพ��พ์ ให้กับผู้เลี้ยงไก่ด้วย

ส่วนมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในปี 2493 ได้เปิดสอนการเลี้ยงไก่เป็นวิชาชีพ โดยใช้ลือการสอนทางไกลผ่านสถานีวิทยุ อ.ส.พระราชวังดุลิต และสอนทางไปรษณีย์ โดยมีหลวงสุวรรณฯ เป็นผู้ดำเนินการพร้อมกันนี้ ได้มีการวิจัยเกี่ยวกับการป้องกันโรคและโภชนาการของไก่

ทางราชการยังได้เชิญผู้เชี่ยวชาญการเลี้ยงไก่จากองค์กรอาหารโลก (FAO) จำนวน 3 คน คือ ดร.เอฟ เอ็ม ฟรอนดา, ดร.แคมเบล และ ดร.แลงคัสเตอร์ มาช่วยให้คำแนะนำปรึกษาแก่ข้าราชการในกระทรวงเกษตรอีกด้วย

เดิมการเลี้ยงไก่ของไทยเน้นการเลี้ยงไก่ไข่ แต่ในปี 2500 ได้เริ่มมีการเลี้ยงไก่น้ำขี้ในประเทศไทย แต่ไม่ค่อยได้รับความนิยมนัก

เครือเจริญโภคภัณฑ์ (ซีพี) นับว่ามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเทคโนโลยีเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่น้ำในประเทศไทย แต่เดิมเครือเจริญโภคภัณฑ์ทำธุรกิจจำหน่ายอาหารสัตว์และยาสัตว์ การพัฒนาการ

เลี้ยงไก่ของซีพีเริ่มต้นขึ้นในปี 2503 โดยการแสวงหาพันธุ์ไก่เนื้อและไก่ไข่มาทดแทนพันธุ์เก่า และนำไก่พันธุ์ต่างๆ มาทดลองเลี้ยงที่ฟาร์มอ้อมน้อย แต่ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เพราะไม่มีเทคโนโลยี

ขณะที่ซีพีกำลังแสวงหาหนทางพัฒนาธุรกิจเลี้ยงไก่ เป็นเวลาเดียวกับทางราชการได้รับเชิญจากสหรัฐฯ ให้เดินทางไปศึกษาและดูงานอุตสาหกรรมเลี้ยงไก่สมัยใหม่ และก็ได้มาทบทวนบริษัทซีพีให้ร่วมเดินทางไปดูงานในสหรัฐฯด้วย โดยนายธนินท์ เจียรวนนท์ เดินทางไปด้วยตนเองพร้อมกับบันทึกวิชาการ

ก่อนการเดินทางไปศึกษาและดูงานเลี้ยงไก่ที่สหราชูฯ นายธนินท์ สนิจวิชาการเลี้ยงไก่สมัยใหม่ของฟิลิปปินส์และได้หัวน้ำมาก แต่ เพราะเห็นว่าประเทศไทยทั้งสองไปเยาววิทยาการมาจากสหราชูฯ อีกต่อหนึ่งจึงเปลี่ยนแนวความคิดเดินทางไปสหราชูฯ แทนที่จะไปศึกษาดูงานในประเทศไทย แบบเอเชีย เพื่อให้ได้สุดยอดเทคโนโลยี

ผู้บริหารซีพีประทับใจธุรกิจไก่พันธุ์ของบริษัทอาร์เบอร์ເອເຄອຣສ
มาก เนื่องจากเป็นผู้เพาะพันธุ์ไก่รายใหญ่ของสหรัฐฯ และทางซีพีก็ได้
ขอเป็นตัวแทนจำหน่ายได้เป็นผลสำเร็จ โดยในปี 2512 ซีพีเริ่มทดลอง
เลี้ยงไก่พันธุ์ของบริษัทอาร์เบอร์ເອເຄອຣສในประเทศไทยและนำหลักการ
ของบริษัทอาร์เบอร์ເອເຄອຣສมาดัดแปลงเพื่อให้เข้ากับสภาพแวดล้อม
ของประเทศไทยที่เป็นประเทศไทยเขตร้อน

ต่อมาในปี 2514 บริษัทเจริญโภคภัณฑ์กับบริษัทอาาร์เบอร์แอคคอร์ส
ได้ขยายความร่วมมือ โดยได้บรรลุข้อตกลงร่วมกันจัดตั้งบริษัท อาาร์
เบอร์แอคคอร์ส (ประเทศไทย) จำกัด เพื่อนำเข้าพันธุ์ไก่ ขยายพันธุ์
ผสมพันธุ์ ผลิตผลิตภัณฑ์จากไก่ และจัดตั้งโรงงานชำสัตว์ นอกจากนี้
ซึ่งยังนำเอาวิชาการด้านโรงเรือน การป้องกันโรค และการจัดการช้า

มาในประเทศไทยด้วย

ภายหลังซึ่งประสบผลสำเร็จในการดำเนินธุรกิจในประเทศไทย
ก็ได้เริ่มมีบริษัทรายใหญ่ของโลกรายอื่นๆ เข้ามาลงทุนในประเทศไทย
ทั้งบริษัทญี่ปุ่นและวิธีการค้ากิจลั่นของสหราชอาณาจักร

ในอดีตประเทศไทยต้องนำเข้าไก่พันธุ์จากบริษัทญี่ปุ่นและสหราชอาณาจักร ในปัจจุบันบางบริษัทสามารถผลิตไก่พันธุ์ได้เองในระดับหนึ่ง โดยเป็นสายพันธุ์จากต่างประเทศที่นำมาปรับปรุงพันธุ์ให้มีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในประเทศไทย

ໄກພັນຮູ້ລ່ວນໃຫຍໍໄດ້ມາຈາກສຫ້ສູ່າ ໙ີ້ອງຈາກເປັນປະເທດທີ່ກ້າວໜ້າ
ໃນດ້ານນີ້ ທຳໄໝເນື້ອມາກແລະວັດຮາແລກເນື້ອສູ່ ພັນຮູ້ທີ່ນຳເຂົ້າຈາກຕ່າງ
ປະເທດຈະໃຊ້ເວລາເລື່ອງເພີ່ມ 45-55 ວັນ ເຖິງກັບພັນຮູ້ພື້ນເມືອງທີ່ຕ້ອງໃຊ້
ເວລາເລື່ອງນານຄົງ 120-180 ວັນ

ในปี 2515 ประเทศไทยเริ่มส่งออกเนื้อไก่ไปยังต่างประเทศ โดยมีปริมาณส่งออก 163 ตัน มูลค่าเพียง 3 ล้านบาท จากนั้น มูลค่าการส่งออกได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จนปัจจุบันเนื้อไก่นับเป็นลินค้าส่งออกสำคัญของประเทศไทยอย่างหนึ่งและประเทศไทยได้กล่าวเป็นประเทศส่งออกเนื้อไก่รายสำคัญของโลก

เดิมเกษตรกรจะเลี้ยงไก่แบบอิสระการเปลี่ยนแปลงสำคัญเกิดขึ้นในปี 2517 เมื่อซีพีเริ่มมีโครงการ Contract Farming ขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทยที่อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี การเริ่มโครงการครั้งแรกไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร มีชาวบ้านร่วมโครงการน้อยมาก เพราะไม่แน่ใจว่าจะได้กำไรมหาศาล

สุดท้ายแม้ว่าจะมีเกย์ตระกรร่วมโครงการกับซีพีเพียงรายเดียว แต่เมื่อรายนี้ประสบผลลัพธ์จริง จึงมีเกย์ตระกรรายอื่นๆ มาร่วมโครงการ

มากขึ้นเรื่อยๆ จากการพัฒนาการวิธีเลี้ยงไก่ ดังกล่าวทำให้อุตสาหกรรมเลี้ยงไก่แบบทันสมัยเริ่มแพร่กระจายอย่างรวดเร็วออกไปทั่วทุกภาคของประเทศไทย

ต่อมาได้พัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาเพิ่มเติม เป็นต้นว่า การปรับปรุงพันธุ์ ระบบความเย็นแบบ Evaporative Cooling Technology ฯลฯ ทำให้อัตราแลกเนื้อเพิ่มสูงขึ้นและช่วยลดอัตราเกิดโรค ตลอดจนระยะเวลาเลี้ยงไก่ในประเทศไทยเพื่อให้มีน้ำหนัก 1.8 กิโลกรัม กีลดลงจาก 55 วัน เหลือเพียง 45 วัน

ในปัจจุบันประเทศไทยต้องนำพันธุ์ไก่ระดับปูย่าและพ่อ-แม่พันธุ์จากต่างประเทศเข้ามา ซึ่งจะถูกส่งไปยังฟาร์มผสมพันธุ์ของแต่ละบริษัทเพื่อผลิตลูกไก่ที่จะขายให้เกษตรกรนำไปเลี้ยงเป็นไก่เนื้อ โดยปกติการทำลัญญาชือไก่พันธุ์จากต่างประเทศ บริษัทผู้ขายในต่างประเทศจะไม่ยอมขายหรือให้ความรู้เกี่ยวกับการผสมพันธุ์ไก่รุ่นทวด (Great Grand Parent) เพราะถือเป็นผลจากการลงทุนวิจัยซึ่งต้องรักษาไว้เป็นความลับ

จากสถิติของกรมศุลกากร ในปี 2541 ประเทศไทยนำเข้าปูย่าพันธุ์จำนวน 362,000 ตัว มูลค่า 202 ล้านบาท ส่วนใหญ่นำเข้าจากสหราชอาณาจักร รองลงมา คือ นำเข้าจากฝรั่งเศสและอังกฤษ ส่วนการนำเข้าพ่อ-แม่พันธุ์มีจำนวน 1,191,000 ตัว มูลค่า 83 ล้านบาท โดยนำเข้าจากอังกฤษมากที่สุด รองลงมา คือ นำเข้าจากอินโดนีเซียและสหราชอาณาจักร สำหรับการส่งออก ในปี 2541 ไทยส่งออกพ่อ-แม่พันธุ์ 495,000 ตัว มูลค่า 36 ล้านบาท โดยมีลูกค้ารายใหญ่ คือ เวียดนาม ลาว มาเลเซีย บังคลาเทศ และเนปาล

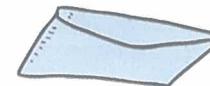
ปัจจุบันกรมปศุสัตว์ได้พยายามสร้างพันธุ์ไก่เนื้อ “กบินทร์บุรี” ขึ้นเองในประเทศไทย สามารถเจริญเติบโตเร็ว โดยเลี้ยง 6 สัปดาห์จะมี

น้ำหนัก 1.2 กก. และเลี้ยง 8 สัปดาห์ จะมีน้ำหนักเพิ่มเป็น 1.8 กก. โดยมีอัตราแลกเนื้อ 1.64:1 และ 2:1 ตามลำดับ โดยมีลักษณะเด่น คือ ไม่มีขนอ่อน ทำให้ง่ายต่อการถอนขน รสชาติอร่อย มีกลิ่นหอม เนื้อหน้าอกเต็ม โคนขาใหญ่ เนื้อแน่นและนุ่ม ไขมันต่ำ

ความก้าวหน้าในการเลี้ยงไก่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ภายในเวลาเพียง 40 ปี ประเทศไทยได้พลิกผันตนเองมาเป็นผู้เลี้ยงไก่รายใหญ่รายหนึ่งของโลก โดยเฉพาะในทวีปเอเชียไทยไม่เป็นรองประเทศใด ซึ่งเราจะต้องพัฒนาต่อไปสู่การผลิตผลิตภัณฑ์จากไก่ประเภทที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น เพื่อไปสู่เจตนาการณ์ของชาติที่ว่า “ประเทศไทยจะเป็นครัวของโลก”

สวัสดิภาพสัตว์ (Animal Welfare) เป็นภาระเบียบสำคัญในสมุดปักขาวว่าด้วยความปลอดภัยของสินค้าอาหาร (White Paper on Food Safety) ที่สหภาพยุโรปกำหนดให้ผลิตภัณฑ์อาหารทุกประเภทที่จำหน่ายต้องดำเนินถึงสวัสดิภาพสัตว์ด้วย

ภาระเบียบข้างต้นครอบคลุมถึงไก่ด้วย ทำให้อุตสาหกรรมเลี้ยงไก่ของประเทศไทยต้องปรับปรุงการเลี้ยงไก่ไม่ให้ไก่อาศัยอยู่แออัดเกินไป ต้องไม่ตัดปากไก่ (เพื่อป้องกันไก่จิกกันเอง) ต้องไม่ทำให้ไก่ทุกชั้นวรรณะห่วงชนล่ง โดยการยกเล้าไก่ลงจากรถบรรทุกต้องมีระบบยกลงไปเพื่อไม่ให้ไก่ตีนตกใจ การฆ่าไก่จะต้องไม่ให้เกิดการทรมาน โดยต้องให้ไก่สงบก่อน.

คำสัพภ์~คำอ่อ การการถูก

และการต่างประเทศ

Team Thailand ทีมไทยแลนด์

หมายดึง รูปแบบของการทำงานที่เป็นเอกภาพของหน่วยราชการไทย
ในการปกป้อง รักษาและส่งเสริมผลประโยชน์ของไทยในต่างประเทศ

ตลอดจนเพื่อช่วยประทับใจประเทศไทย ขัดความข้าช้อน
ลดการทำงานที่ไม่จำเป็นให้หมดไป

และช่วยให้มีการประสานงานระหว่างหน่วยงานมากยิ่งขึ้น

อันจะช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพ และเพิ่มประสิทธิภาพของการทำงาน
แนวคิดเรื่องทีมประเทศไทยเป็นการสร้างวัฒนธรรมใหม่ในการทำงาน
ของหน่วยงานไทยในต่างประเทศ โดยเน้นให้ส่วนราชการและธุรกิจที่มีภารกิจ
ในต่างประเทศมาทำงานร่วมกันอย่างมีเอกภาพไม่ข้าช้อน
มีทิศทางเดียวกันเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายร่วมกัน

บนพื้นฐานของแผนงานรวมที่เป็นเอกภาพ (unified work plan)

มีสำนักงานที่เป็นเอกภาพ (unified structure) และมีกรอบการประสานงาน
ที่เป็นเอกภาพ (unified command) โดยมีกระทรวงการต่างประเทศซึ่งรับผิดชอบ
ภาพรวมของการดำเนินความสัมพันธ์กับต่างประเทศ ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าทีม
ในการประสานงาน ทั้งนี้ เป็นไปตามนโยบายการปฏิรูประบบราชการในต่างประเทศ
ซึ่งคาดหวังให้มีมิติให้เข้มข้น

เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2541

- สถาบันการต่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ●

70/2 ถนนอริยะวงศ์
อ.เมือง จ.น่าน 55000

วันจันทร์ที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2544

ถึง เจ้าหน้าที่สถานีวิทยุสารัญรมย์ทุกท่านที่นับถือ

ผมเป็นผู้ฝึกเก่าของทางสถานีฯ ที่ได้รับพักรายการทุกๆ ช่วงของ
ท่านผู้จัดรายการฯ ทุกท่าน ขอเรียนว่า “ข้อมูล” ของทุกรายการที่นำเสนอ
ค่อนข้างดีมาก และเมื่อมีโอกาสผมก็จะนำ “ข้อมูล-ความรู้” ที่ได้ไปเล่า
ขยายผลกับเพื่อนๆ ร่วมงานเสมอ และนำไปเพื่อเตรียมให้กับนักเรียน
ขณะสอนบางครั้ง

พร้อมกันนี้ ผมได้จัดส่งภาพถ่ายเพื่อเป็นส.ค.ล. ให้กับเจ้าหน้าที่
ทุกฝ่ายในสถานีฯ สำหรับปีใหม่ 2545 งดประสบความสุขความสมหวัง
ทุกประการดังตั้งใจทุกท่านเทオญ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ
สมพงษ์ ชำนาญวนิช

จดหมายจากผู้พิพากษา

กาฬวิหารจตุรมุขของวัดภูบินทร์ (อยู่ในตัวอำเภอเมือง) ส่วนกาฬต้านนี้เคยได้รับการพัฒนาและบูรณะบันลัง 1 บาท (หลายสิบปีก่อน-ไม่ทราบชัดเจน) ภายในวิหารมีกาฬเชื่อมต่อธรรมบรรยายวัดที่วัดโบราณของจ.บ้าน

กาฬ “งาช้างค่า” สั่งศักดิ์สิทธิ์โบราณที่สำคัญยิ่งนี้เป็นบังอุบัน เก็บไว้ในพิพิธภัณฑสถาน บ้าน

โครงการวิทยุสรัญรมย์สัมพันธ์ : กิจกรรมเพื่อชุมชน ของสถานีวิทยุสรัญรมย์

สถานีวิทยุสรัญรมย์ กองวิทยุกระจายเสียง กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ได้ริเริ่มทำกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ต่อชุมชน เมื่อ 2 ปีที่แล้ว กิจกรรมแรกที่ทำอย่างเงียบๆ และรู้กันในวงแคบๆ คือ “โครงการวิทยุสรัญรมย์ต้านภัยหนาว”

“โครงการวิทยุสรัญรมย์ต้านภัยหนาว” เกิดขึ้นปลายปี 2542 เมื่อศูนย์การเรียนชุมชนชาวไทยภูเข้า “แม่ฟ้าหลวง” บ้านห้วยหมากหนัง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน และโรงเรียนบ้านทุ่งมอก ตำบลบ้านมาก อำเภอเชียงม่วน จังหวัดพะเยา ได้มีจดหมายถึงสถานีวิทยุ

สรัญรมย์ แจ้งว่าเด็กนักเรียนและชาวบ้านซึ่งมีฐานะยากจน ประสบภาวะภัยหนาว จึงขอให้สถานีฯ ประชาสัมพันธ์ขอรับบริจาคผ้าห่มและเครื่องกันหนาวให้ ซึ่งทางสถานีวิทยุสรัญรมย์ได้ประชาสัมพันธ์ผ่านรายการต่างๆ ของสถานีฯ ในขณะเดียวกันก็ได้รวบรวมทุนทรัพย์จากเจ้าหน้าที่ของสถานีฯ และข้าราชการกระทรวงการต่างประเทศจัดซื้อผ้าห่มและเสื้อกันหนาวส่งไปให้ศูนย์การเรียนชุมชนชาวไทยภูเข้า “แม่ฟ้าหลวง” บ้านห้วยมากหนัง และโรงเรียนบ้านทุ่งมอก เมื่อเดือน มกราคม 2543

จากจุดเริ่มต้นดังกล่าว และโดยตระหนักถึงความทุกข์ยากของพื้นท้องประชาชนในชนบทที่ห่างไกลที่ยากจนโดยเฉพาะเด็กๆ ที่ต้องเผชิญกับสภาพอากาศหนาวเย็น รวมทั้งตระหนักดีว่า วิทยุสรัญรมย์ ในฐานะกลไกประชาสัมพันธ์ที่สำคัญกลไกหนึ่งของกระทรวงการต่างประเทศจะสามารถมีบทบาทส่งเสริมนโยบายการทูตเพื่อประชาชนได้เป็นอย่างดี สถานีวิทยุสรัญรมย์จึงได้ประชาสัมพันธ์เชิญชวนข้าราชการร่วมบริจาคเงิน ผ้าห่มและเสื้อกันหนาว เพื่อมอบให้แก่พื่นท้องประชาชนผู้ขาดแคลนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นกลุ่มผู้พังเป้าหมายสำคัญกลุ่มนี้ของสถานีฯ เพื่อพยายามเป็นพระราชกุศลเนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 5 ธันวาคม 2543

สถานีวิทยุสรัญรมย์ได้รับความร่วมมืออย่างดีเยี่ยมจากข้าราชการกระทรวงการต่างประเทศ ที่ได้บริจาคเงิน เสื้อผ้าตลอดจนอาหารแห้ง นอกจากนี้ยังได้รับความเมตตาจากท่านผู้หญิงเพ็ญครี วัชโกรัย และคุณะ ซึ่งได้มอบเงินสดให้ 15,000 บาท เพื่อนำไปซื้อผ้าห่ม และคุณ

สุทธิธรรม-คุณล้านจุฑา จิราธิวัฒน์ แห่งบริษัท เช็นทรัลพัฒนา จำกัด (มหาชน) ที่ได้มอบเลือกันลมให้ 150 ตัว มูลค่า 35,000 บาท

สถานีวิทยุสรัญรมย์ ได้ขอให้คุณพิษณุ จันทร์วิทัน ผู้ให้กำเนิดวิทยุสรัญรมย์ และปัจจุบันดำรงตำแหน่งกงสุลใหญ่ ณ เชียงสะหวันนะเขต ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานของไทยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเรื่องการมอบผ้าห่ม เครื่องกันหนาว และอาหารแห้ง และคุณพิษณุฯ ได้เสนอความเห็นเพิ่มเติมว่า ควรจะมอบเครื่องกันหนาวและผ้าห่มจำนวนหนึ่งให้แก่สภากาชาดลาว สาขาแขวงสะหวันนะเขต เพื่อแสดงถึงไมตรีจิตมิตรภาพและความห่วงใยที่ประชาชนไทยมีต่อประชาชนลาว

ดังนั้น ระหว่างวันที่ 10-13 มกราคม 2544 เจ้าหน้าที่สถานีวิทยุสรัญรมย์จึงได้เดินทางไปมอบผ้าห่ม เครื่องกันหนาว และอาหารแห้ง ให้แก่เด็กนักเรียน และประชาชนที่โรงเรียนลงเบื้อยเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร ตลอดจนเดินทางข้ามไปฝั่งลาว เพื่อมอบผ้าห่ม และเครื่องกันหนาวให้แก่สภากาชาดลาว สาขาแขวงสะหวันนะเขต

ในโอกาสครบรอบ 3 ปี ของสถานีวิทยุสรัญรมย์ในปี 2544 กองวิทยุกระจายเสียง กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ จึงมีความเห็นว่าควรจะทำกิจกรรมเพื่อชุมชนอย่างจริงจัง เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์กับผู้พังรายการของสถานีฯ โครงการ “วิทยุสรัญรมย์ สัมพันธ์” จึงเกิดขึ้น

และโดยที่เมื่อมีการก่อตั้งสถานีวิทยุเครือข่ายนี้ ในปี พ.ศ.2508 ได้มีการก่อสร้างสถานีถ่ายทอดสัญญาณขึ้นที่ตำบลระโสม อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และเมื่อสถานีวิทยุเครือข่ายได้เปลี่ยนชื่อเป็น “สถานีวิทยุสรัญรมย์” ในปี พ.ศ. 2541 ตามนโยบาย “การทูตเพื่อประชาชน” ก็ยังคงใช้สถานีถ่ายทอดสัญญาณแห่งนี้อยู่ ดังนั้น กิจกรรมแรกภายใต้โครงการ “วิทยุสรัญรมย์สัมพันธ์” จึงน่าจะเริ่มต้นที่ตำบลระโสม อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ในปีนี้ สถานีวิทยุสรัญรมย์ได้ทำกิจกรรมร่วมกับชุมชนใน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2 กิจกรรมด้วยกัน คือ

1. การจัดงานทอดกฐินสามัคคี-พ้าป้าการศึกษา

ในวันเสาร์ที่ 27 ตุลาคม พ.ศ. 2544 สถานีวิทยุสรัญรมย์ กระทรวงการต่างประเทศ ได้ร่วมกับสถานีถ่ายทอดวิทยุเสียงแห่งอเมริกา (Voice of America - VOA) และชุมชนระโสม จัดงานกฐินสามัคคี และพ้าป้าการศึกษา เพื่อหาเงินทำบุญบำรุงการดำเนินกิจกรรมทางด้านพระพุทธศาสนาของวัดระโสม และเพื่อสนับสนุนการศึกษาของเด็กนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดระโสม ซึ่งทั้งวัดระโสมและโรงเรียนชุมชนวัดระโสมนี้ ตั้งอยู่ใกล้กับสถานีถ่ายทอดสัญญาณ (สถานีวิทยุกระจายเสียงสรัญรมย์)

ทั้งนี้ สถานีวิทยุสรัญรมย์ ก็ไม่ได้ละเลยประเพณีที่ว่า เมื่อจะจัดงานทอดกฐิน ก็ควรจะมีงานสมโภชของคึกคิ้นล่วงหน้า จึงได้จัดหา “นาฏดันตรี” หรือลิเกคณะพระเทพ พรเทวี ลิเกชื่อดังแห่งลุ่มแม่น้ำ

เจ้าพระยาจากจังหวัดสิงห์บุรี โดยได้รับแนะนำจากคุณเอนก นาวิกมูล แห่งศูนย์สังคิตศิลป์ ธนาคารกรุงเทพฯ (มหาชน) จำกัด ซึ่งเคยร่วมกับคุณพิษณุ จันทร์วิทัน กงสุลใหญ่ไทย ณ เชียงสะหวันนะเขต ผู้ให้กำเนิดสถานีวิทยุสรัญรมย์จัดรายการ “เล่าเรื่องเก่า” ทางสถานีวิทยุสรัญรมย์ ที่ได้รับความชื่นชอบจากท่านผู้ฟังอย่างมาก) มาแสดงให้ความสำราญแก่ชาวระโสม และชาวบ้านตำบลใกล้เคียง ในคืนสุกศีบ วันศุกร์ที่ 26 ตุลาคม ณ บริเวณลานวัดระโสม

ในการทำกิจกรรมครั้งนี้ สถานีวิทยุสรัญรมย์ รู้สึกปีติยินดี เป็นอย่างยิ่งที่มีผู้ใจบุญ ซึ่งมีทั้งข้าราชการกระทรวงต่างประเทศที่ประจำการภายในประเทศไทย และที่ปฏิบัติหน้าที่ตามสถานทูตสถานกงสุลใหญ่ทั่วโลก ข้าราชการกระทรวงฯ ที่เกณฑ์อายุไปแล้ว พื้นเมืองชาวไทย ที่อาศัยอยู่ในต่างประเทศ ตลอดจนผู้ฟังรายการของสถานีวิทยุสรัญรมย์เอง ได้ร่วมทำบุญกับสถานีวิทยุสรัญรมย์ โดยมียอดเงินสุทธิถ้วนวัดระโสมและมอบให้แก่โรงเรียนชุมชนวัดระโสม ดังนี้

- เงินสุทธิถ้วนวัดระโสม 221,043 บาท (สองแสนสองหมื่นหนึ่งพันสี่สิบสามบาท)
- เงินมอบให้เด็กนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดระโสม 244 คน คุณละ 500 บาท รวมเป็นเงิน 122,000 บาท (หนึ่งแสนสองหมื่นสองพันบาทถ้วน)
- เงินสุทธิมอบให้โรงเรียนชุมชนวัดระโสม 213,683.25 บาท (สองแสนหนึ่งหมื่นสามพันหกหมื่นห้าสิบบาทยี่สิบห้าสตางค์)

และโดยที่โรงเรียนชุมชนวัดระโสม ได้ขอให้สถานีวิทยุสรัญรมย์ จัดทำหนังสือ อุปกรณ์กีฬา ของเล่นเด็กเล็ก และยา ให้แก่โรงเรียน สถานีฯ

จึงได้นำเงินที่ผู้มีจิตศรัทธามอบให้เพื่อจัดตั้งกองทุนสนับสนุนโครงการห้องสมุดโรงเรียน กองทุนเพื่อจัดซื้ออุปกรณ์กีฬา กองทุนเพื่อจัดซื้อเวชภัณฑ์ประจำโรงเรียน และกองทุนเพื่อจัดซื้อของเล่นสำหรับเด็กเล็ก จัดซื้ออุปกรณ์กีฬานานาชนิด ของเล่นต่างๆ สำหรับเด็กเล็ก และเวชภัณฑ์พื้นฐาน หนังสือหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นหนังสืออ้างอิง ได้แก่ สารานุกรมไทยตามพระราชดำริ สารานุกรมวิทยาศาสตร์ พจนานุกรมภาษาไทยและภาษาอังกฤษ วรรณคดีฯลฯ หรือหนังสือสารคดีและบันเทิงประเภท “108 ช่องคำถม” วรรณกรรมสำหรับเยาวชน และนิทานฯลฯ มอบให้แก่โรงเรียนเพื่อจัดตั้งห้องสมุดสาธารณะต่อไป

2. การเข้าร่วมงาน “มหกรรมปฏิรูปการศึกษา ประชุมชาวภาคี”

ต่อมาสำนักงานการประ同胞ศึกษาฯ อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้มีหนังสือเชิญให้สถานีวิทยุสรัญรมย์ เข้าร่วมงาน “มหกรรมปฏิรูปการศึกษาประชุมชาวภาคี” กิจกรรมที่สำนักงานการ同胞ศึกษาฯ หน่วยราชการและภาคเอกชนในเขตพื้นที่อำเภอภาชี ร่วมกันจัดขึ้น ระหว่างวันที่ 27-28 พฤศจิกายน 2544 ณ โรงเรียนภาชี “สุนทรવิทยานุกูล” เพื่อแสดงผลงานการพัฒนาในรอบปีที่ผ่านมาของอำเภอภาชีที่มีผลต่อการปฏิรูปการศึกษา เนื่องจากเห็นว่า สถานีวิทยุสรัญรมย์ กระทำการต่างประเทศเป็นองค์กรที่มีที่ตั้งอยู่ในพื้นที่และที่สำคัญคือรูปแบบการจัดรายการวิทยุของสถานีฯ เป็นในลักษณะ “วิทยุเพื่อการศึกษา”

ดังนั้น ในวันที่ 27-28 พฤศจิกายน สถานีวิทยุสรัญรมย์ จึง

ได้ร่วมทำกิจกรรมกับชุมชนภาคีอีกครั้ง โดยได้นำเสนอในทรรศการเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของสถานีวิทยุสรัญรมย์ วัตถุประสงค์ ตลอดจนรูปแบบของการวิทยุที่สถานีผลิตขึ้น นอกจากนี้ยังถือโอกาสนำเสนอในทรรศการเกี่ยวกับโครงการ “ยุวทูตความดี” ซึ่งเป็นโครงการที่ท่านเอกสารราชทูตดอน ปรมัตถ์วินัย เอกอัครราชทูตไทยประจำสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้ริเริมขึ้น เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมสารนิเทศ

ปรากฏว่าการเข้าร่วมงาน “มหกรรมปฏิรูปการศึกษา ประชุมชาวภาคี” ของสถานีวิทยุสรัญรมย์ได้รับความสนใจจากผู้เข้าชมอย่างมาก โดยเฉพาะนักเรียนและครูอาจารย์ที่มาซักถามเกี่ยวกับการจัดรายการวิทยุซึ่งหลาย ๆ คนก็บอกว่ารู้จักสถานีวิทยุสรัญรมย์ดี และรู้จักผู้จัดรายการ (ทางเสียง) ด้วย

หนังสือ “วิทยุสรัญรมย์” ที่นำไปแสดง ก็ได้รับความสนใจมาก เช่นกัน บรรดาครูอาจารย์สนใจที่จะขอเป็นสมาชิก เพราะเนื้อหาสาระครอบคลุมทุกด้าน ไม่ใช่มุ่งแต่จะขยายการทราบการต่างประเทศอย่างเดียว (เพราะไม่ใช่นั้น ก็จะกล่าวเป็นหนังสือวิชาการที่น่าเบื่อ และหากจะเป็นการโฆษณาชวนเชื่อ) และที่สำคัญคือนำไปปรับใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้อีกด้วย

โครงการยุวทูตความดีได้รับความสนใจจากเด็กๆ ไม่น้อยเลย เด็กๆ ได้เห็นแบบอย่างของการบำเพ็ญความดี และซักถามว่าทำอย่างไร ตนจึงจะเป็นยุวทูตความดี และทำไม่โรงเรียนของตนจึงไม่ได้รับเลือกให้เป็นโรงเรียนยุวทูตความดีบ้าง หากท่านเอกสารราชทูต ดอน ปรมัตถ์วินัย

ได้ยินเข้า คงจะปลื้มใจไม่น้อยเลย ที่ความริเริ่มของท่าน สมัยที่ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมสารนิเทศ ซึ่งตอนแรกไม่ค่อยได้รับความสนใจจากผู้คนทั่วไปนัก ได้มีส่วนปลุก/กระตุนความคิดความรู้สึกที่ดีของเด็กๆ ที่จะแปรเปลี่ยนความคิดที่ดีให้เป็นการกระทำที่ดี เด็กๆ คือเมล็ดพันธุ์พืช หากมีผู้อยู่อาศัยใส่รดน้ำ ให้ปุ่ย และหมั่นกำจัดแมลงศัตรูพืชให้ เด็กๆ จะเติบโตเป็นไม้ใหญ่ที่แข็งแรง และสร้างสรรค์ประโยชน์เพื่อสังคมต่อไป

สิ่งเหล่านี้ คงจะเป็นเครื่องส่งเสริมให้ชาววิทยุสารัญรมย์ มีกำลังใจในการจัดทำรายการวิทยุ หนังสือวิทยุสารัญรมย์ รวมทั้งดำเนินกิจกรรม “วิทยุสารัญรมย์ลัมพันธ์” ต่อไป เพื่อผู้ฟัง ผู้อ่าน และพื่อน้องในชนบทของเรา.

นับเป็นความปลื้มปิติของคณะผู้จัดทำ ที่หนังสือวิทยุสารัญรมย์ฉบับที่ 13 ซึ่งเป็นฉบับแรกของปีที่ 4 ได้รับพระมหากรุณาธิคุณพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้อัญเชิญพระบรมฉายาลักษณ์มาเป็นปก ซึ่งผมและผู้จัดทำทุกคนมีจิตสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้

หนังสือวิทยุสารัญรมย์ฉบับนี้มีเรื่องราวที่น่าสนใจมาก many เซนโดยตั้งแต่เรื่อง “พนหลวง” โดย ศุภวิชญ์ พิชารัฐ ซึ่งเป็นเครื่องแสดงถึงความห่วงใยที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีต่อพสกนิกร และทรงอุทิศทั้งพระลติปัญญา พระวรกาย และพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์เป็นจำนวนมาก จนกระทั่งโครงการดังกล่าวสมฤทธิ์ผลสำเร็จอย่างประযูชน์สุข แก่อาณาประชาราษฎร์ทั่วประเทศ นอกจากนั้น ยังมีเรื่อง “มรดกทองแห่งกรุงวัดนกสินทร์” ของพินิจ หุตะจินดา ซึ่งบรรยายถึงความเป็นมาของพระที่นั่งต่างๆ ในพระบรมหาราชวังอย่างน่าสนใจ และเรื่องราวของ “ยักษ์วัดพระแก้ว” จากสุวรรณ พ่องสมุทร

ในเรื่องของการเกษตร จากการเลี้ยงไก่ ซึ่งได้กล่าวเป็นรายได้สำคัญของประเทศไทย และทำให้ไทยก้าวขึ้นสู่การเป็นผู้ส่งออกเนื้อไก่ อันดับ 5 ของโลก ปัจจุบันเราสามารถที่จะเลี้ยงเมցданาในเชิงเกษตรพาณิชย์

ได้แล้ว และคุณฯ อาจจะยังไม่ทราบว่า พีชพักส่วนครัวหลายชนิดก็มี
สรรพคุณในทางป้องกันโรคร้ายอย่างมะเร็งได้

ชีวิตของคนแต่ละคนนับเป็นลิ่งที่นำเสนอใจ ดังเช่น สุภาศิริ
อมานาจกุล ได้นำชีวิตของมาเร็โค โบโล นักเดินทางชาวอิตาเลียที่เดินทาง
ไปถึงเมืองจีน ในยุคสมัยของกบุ滥ข่าน มาเล่าสู่กันฟัง รวมไปถึงชีวิตของ
ชิต กันภัย บรรณาธิการนิตยสารดูรูปที่ลือลั่นในอดีต ซึ่งให้สัมภาษณ์
เป็นครั้งแรกในรอบ 10 กว่าปี แก่รายการตรวจวรรณกรรม ของสถานีวิทยุ
สร้างสรรค์

ในวาระดีเดือนปีใหม่ 2545 นี้ พอและผู้จัดทำทุกคนมีความตั้งใจ
ที่จะทำหนังสือวิทยุสร้างสรรค์ฉบับที่ 13 เพื่อเป็นของขวัญปีใหม่อันมีค่า
สำหรับคุณฯ ผู้อ่าน และหวังว่าท่านจะเก็บความรู้ลึกดีๆ ที่ได้รับจากการ
อ่านหนังสือวิทยุสร้างสรรค์เล่มนี้ไว้ในใจท่านตลอดปี.

สวัสดีปีใหม่ครับ

ดร.นภัสสร เสรีกุล

(ประภัสสร เสรีกุล)

บรรณาธิการ